

INTRODUCERE

Dezvoltarea și diversificarea activității economico-sociale la nivel mondial presupune o permanentă nevoie de mișcare. Aceasta face ca, în perioada actuală, automobilul să devină mai mult decât o necesitate, el făcând parte, practic, din viața fiecăruia dintre noi. De la an la an se constată o creștere semnificativă a vânzărilor de automobile, ceea ce conduce la creșterea permanentă a numărului acestora în circulație pe drumurile publice.

În condițiile în care rețeaua de drumuri se extinde și se modernizează într-un ritm mai scăzut decât ritmul în care crește numărul de automobile, reglementarea riguroasă a circulației acestora pe drumurile publice devine necesară și oportună pentru ca aceasta să se desfășoare în deplină siguranță, evitându-se producerea de evenimente rutiere soldate cu pagube materiale și/sau pierderi de vieți omenești. Din acest motiv ansamblul de acte normative care reglementează circulația pe drumurile publice, pe care generic îl numim “legislație rutieră”, trebuie să se adapteze permanent la condițiile concrete în care se desfășoară circulația rutieră și trebuie cunoscut în profunzime de toți cei care, într-un fel sau altul, participă la traficul rutier.

Creșterea accentuată, mai ales în ultimii ani, a numărului autovehiculelor care circulă pe drumurile publice din România implică și o creștere a numărului celor care doresc să devină posesori ai permisului de conducere, document ce le conferă calitatea de conducători de autovehicule. Școlile de conducători auto, care funcționează sub controlul și coordonarea Autorității Rutiere Române – ARR, sunt într-o permanentă concurență în ceea ce privește îmbunătățirea condițiilor de pregătire teoretică și practică a cursanților, astfel încât procesul de instruire să se ridice la nivelul exigențelor impuse de circulația rutieră, care devine din ce în ce mai complexă.

Profesorii de legislație rutieră și instructorii auto caută permanent noi metode și tehnici de pregătire în așa fel încât orele afectate pentru pregătirea teoretică și practică, în conformitate cu programa școlară, să fie utilizate cât mai eficient posibil.

Prin această lucrare autorul își propune să aducă la cunoștința celor interesați principiile de bază ale legislației rutiere, în contextul actelor normative în vigoare, precum și modul în care acestea trebuie puse în aplicare în activitatea practică de conducere a vehiculelor pe drumurile publice.

Lucrarea se adresează persoanelor care se pregătesc pentru susținerea examenului în vederea dobândirii permisului de conducere precum și celor care sunt deja posesori ai acestui document și doresc să-și perfecționeze pregătirea în domeniul circulației rutiere.

1. NOȚIUNI GENERALE PRIVIND CIRCULAȚIA RUTIERĂ

1.1. Componentele circulației rutiere

1.1.1. Omul – factorul determinant în circulația rutieră.

Ca element fundamental al circulației rutiere, omul se regăsește în aceasta în diferite ipostaze : pieton, pasager în autovehicul, călător în mijloace de transport public de persoane, conducător de vehicul (autovehicul, tractor agricol sau forestier, tramvai, bicicletă, vehicul cu tracțiune animală, vehicul tras sau împins cu brațele), conducător de animale izolate sau în turmă, conducător de animale de povară sau de călărie. În oricare dintre aceste ipostaze îl numim generic “participant la traficul rutier”.

1.1.2. Drumul – suport al circulației rutiere.

Clasificarea drumurilor :

- Din punct de vedere al destinației, drumurile se împart în două categorii : *drumuri publice* și *drumuri de utilitate privată*.

Drumul public este calea de comunicație terestră, destinată traficului rutier, pe care accesul este permis oricărei persoane, fără restricții, fiind administrat, în general, de o autoritate publică.

Drumul de utilitate privată poate fi deschis circulației publice fără restricții, cu anumite restricții sau poate fi închis circulației publice, acesta fiind administrat de o societate privată. În cazul în care este închis circulației publice, acesta trebuie semnalizat la intrare cu inscripții vizibile.

Din punct de vedere funcțional și administrativ, drumurile publice se împart în următoarele categorii :

- drumuri naționale – aflate în administrarea Companiei Naționale de Administrare a Infrastructurii Rutiere (C.N.A.I.R.) ; această categorie cuprinde : *autostrăzile (A)*, *drumurile expres (DEx)*, *drumurile internaționale (E)* și *celelalte drumuri naționale (DN)* altele decât cele internaționale);

- drumuri județene (DJ) – aflate în administrarea consiliilor județene;

- drumuri comunale (DC) – aflate în administrarea consiliilor comunale.

Străzile din interiorul localităților urbane sunt considerate drumuri de interes local.

Administratorii drumurilor publice au obligația de a asigura întreținerea acestora atât din punct de vedere al stării tehnice cât și al siguranței circulației rutiere, răspunzând contravențional, civil sau penal, după caz, dacă se produce un eveniment rutier ca urmare a stării tehnice a drumului public sau a semnalizării necorespunzătoare a obstacolelor sau lucrărilor.

Elementele geometrice ale drumului :

În secțiune longitudinală, principalele elemente ale drumului sunt: *rampa*, *palierul* și *panta*.

Rampa reprezintă porțiunea de drum înclinată față de orizontală, în ascensiune (urcare) față de sensul circulației rutiere.

Palierul este porțiunea de drum orizontal.

Panta este porțiunea de drum înclinată față de orizontală, descendentă față de sensul circulației rutiere. Panta și rampa se înlocuiesc reciproc în raport cu sensul în care se desfășoară circulația rutieră.

Dacă analizăm elementele drumului în vedere de sus, acestea sunt : drumul în aliniament (în linie dreaptă) și drumul în curbă. Curba este racordul între două porțiuni de drum în aliniament ale căror axe formează un unghi mai mic de 180^0 .

În profil transversal elementele drumului sunt:

- declivitatea – înclinarea drumului față de orizontală;
- rambleul – nivelul drumului este superior nivelului ambelor zone adiacente;
- debleul – nivelul drumului este inferior nivelului ambelor zone adiacente;
- profilul mixt – nivelul drumului este superior nivelului unei zone adiacente și inferior celeilalte zone.

La proiectarea și execuția drumurilor se va urmări ca elementele geometrice ale acestora să asigure următoarele:

- omogenitatea traseului, în sensul păstrării aceleiași viteze de deplasare pe porțiuni cât mai lungi, precum și trecerea treptată de la această viteză la cea superioară sau inferioară;

- vederea de ansamblu, în special în punctele sau sectoarele critice (intersecții, ramificații, accese, etc.);

- sesizarea din timp a obstacolelor pentru evitarea pericolelor de producere a accidentelor;

- posibilitatea de percepere a desfășurării în continuare a traseului drumului;
- scurgerea apelor pluviale de pe suprafața drumului;
- ținuta corectă a autovehiculului în mers, inclusiv compensarea parțială a forței centrifuge ce acționează asupra autovehiculului în curbe, pentru asigurarea confortului deplasării și, mai ales, pentru evitarea derapării.

Elementele componente ale drumului :

Din punct de vedere al suprafețelor care fac parte din amenajarea generală a drumului se pot evidenția următoarele componente:

- *zona drumului* – este suprafața de teren ocupată de drum și de lucrările aferente acestuia și cuprinde *ampriza drumului* și două fâșii laterale, situate de o parte și de alta a amprizei, numite *zone de siguranță*;

- *ampriza drumului* – este fâșia de teren ocupată de elementele constructive ale drumului și cuprinde *platforma drumului* și *rigolele* (șanțurile laterale);

- *platforma drumului* – cuprinde *partea carosabilă* și *acostamentele*;

- *partea carosabilă* – este partea centrală a drumului, fiind destinată circulației vehiculelor;

- *acostamentele* – sunt fâșiile laterale ale drumului și au rolul de a limita partea carosabilă, de a permite circulația pietonilor când lipsesc trotuarele precum și de a permite oprirea sau staționarea temporară a vehiculelor.

1.1.3. Vehiculul – factor de substanță în circulația rutieră.

Vehiculul este un mijloc de transport, cu sau fără autopropulsie, destinat deplasării pe o cale de comunicație terestră, subterană, acvatică, aeriană, cosmică.

Autovehiculul este vehiculul autopropulsat, suspendat pe roți, șenile, tălpi de alunecare sau pernă de aer, care servește la transportul pasagerilor și/sau bunurilor, la tractarea de remorci, semiremorci și utilaje, precum și la efectuarea unor lucrări speciale (în agricultură, construcții, amenajări de terenuri, etc.).

Autovehiculul rutier este autovehiculul destinat deplasării pe o cale rutieră sau chiar pe teren neamenajat.

Elementele constructive ale autovehiculului

Autovehiculele se realizează astăzi în foarte multe variante constructive, determinate atât de funcția pe care trebuie să o îndeplinească cât și de particularitățile pe care le imprimă firmele producătoare. În general, la un autovehicul se pot distinge următoarele elemente componente care, în ansamblul lor, definesc noțiunea de autovehicul:

Structura portantă (șasiul) – constituie corpul la care se atașează toate celelalte componente și, în același timp, structura de rezistență a autovehiculului în care este înglobată sarcina utilă (mărfurile și călătorii);

Punțile din față și spate – asigură rezemarea autovehiculului pe teren și rularea acestuia prin intermediul roților ; asigură, de asemenea, funcția de direcționare și funcția de propulsie sau tracțiune (transformarea cuplului motor în forță tangențială la roată);

Motorul – asigură energia necesară deplasării autovehiculului prin transformarea energiei chimice a combustibilului în energie termică și a energiei termice în energie mecanică ; în varianta automobilului dotat cu motor electric, energia mecanică se obține din energia electrică furnizată de un sistem de baterii de acumulatori;

Organele de transmisie – au rolul de a transmite cuplul dezvoltat de motor la puntea motoare ; de asemenea, îndeplinesc și alte două funcții importante, respectiv modificarea valorii cuplului dezvoltat de către motor și cuplarea/decuplarea motorului de la organele de transmisie;

- ambreiajul – permite transmiterea cuplului motor de la arborele cotit al motorului la cutia de viteze și poate întrerupe legătura dintre cutia de viteze și arborele cotit în vederea schimbării treptei de viteză (raportului de transmitere);

- schimbătorul de viteze (cutia de viteze) – permite modificarea raportului de transmitere, astfel încât cuplul motor de la arborele cotit să fie transmis la roțile motoare multiplicat, pentru a învinge inerția la pornire și rezistența suplimentară în rampă;

- axul cardanic – face legătura între cutia de viteze și diferențial (la autovehiculele care au motorul în față și roțile motoare în spate);

- transmisia planetară – transmite mișcarea de la diferențial la roțile motoare;

- diferențialul – are rolul de a mări cuplul primit de la axul cardanic și de a-l distribui la roțile motoare, permițând totodată acestor roți să se rotească cu viteze unghiulare diferite, atunci când autovehiculul intră în viraj și roțile motoare parcurg curbe cu raze inegale;

- reductorul-distribuitoare – servește la distribuirea momentului motor la toate punțile motoare (la autoturismele de teren) putând modifica, în același timp, și rapoartele de transmitere pentru toate etajele cutiei de viteze, prin cele două etaje proprii;

Suspensia – este formată din arcuri și amortizoare și are rolul de înmagazinare temporară a energiei cinetice transmise autovehiculului de către drum din cauza denivelărilor acestuia și eliberare temporizată a acesteia spre partea suspendată a autovehiculului astfel încât oscilațiile verticale ale autovehiculului să fie mult atenuate;

Mecanismele de conducere – asigură controlul asupra autovehiculului și conducerea acestuia în siguranță:

- sistemul de direcție – servește la schimbarea direcției de mers a autovehiculului;

- sistemul de frânare – servește la micșorarea vitezei de deplasare și/sau la oprirea autovehiculului;

Instalațiile și aparatele accesorii (variază de la un autovehicul la altul, în funcție de destinația acestuia):

- instalația de iluminare-semnalizare:

- aparate de iluminat interior și exterior – asigură iluminatul în interiorul autovehiculului precum și iluminarea drumului în condiții de vizibilitate redusă;

- aparate de semnalizare optică – asigură semnalizarea schimbării direcției de mers, opririi, staționării, mersului înapoi;

- instalații de semnalizare acustică (sonoră) – claxoane, sirene;

- tabloul de bord – cuprinde aparatele de control care indică principalii parametri de funcționare ai autovehiculului : vitezometrul, turometrul, ampermetrul pentru indicarea curentului de încărcare, indicatoarele nivelului de combustibil, de presiune a uleiului în instalația de ungere, de temperatură a lichidului de răcire, indicatoarele de avarie, etc.;

- aparate pentru comoditatea activității de conducere:
 - ștergătoarele de parbriz și lunetă – asigură curățirea parbrizului și lunetei autovehiculului atunci când se circulă pe timp de ploaie, ninsoare, burniță, etc.;
 - oglinzile retrovizoare – asigură conducătorului auto vizibilitate spre înapoi;
 - instalația de încălzire (climatizare) – asigură o temperatură optimă în habitacul autovehiculului;
 - aparatura audio (radiocasetofon sau radio CD player cu sistem de amplificare);
- echipamente auxiliare:
 - faruri de ceață;
 - lămpi pentru mersul înapoi;
 - semnalizatoare de avarie;
 - dezaburizatoare lunetă;
 - instalație de alarmă antifurt;
 - instalații de remorcare;

1.1.4. Norma juridică – factor ordonator în circulația rutieră (reglementează circulația rutieră, acționând pe două direcții principale : siguranța circulației și fluența traficului).

- *Ordonanța pentru reglementarea circulației trăsurilor în București-1859* - este primul act normativ în domeniul circulației rutiere în România.

- Actele normative care reglementează circulația pe drumurile publice și cele care reglementează activitățile conexe circulației rutiere, aflate în vigoare, sunt următoarele:

- *Ordonanța de Urgență a Guvernului României nr.195/2002* privind circulația pe drumurile publice, republicată în Monitorul Oficial nr.792/20.09.2006, modificată și completată prin *Legea nr.6/2007, OUG nr.69/2007, OUG nr.146/2008, OUG nr.9/2009, Legea nr.218/2009, OUG nr.54/2010, Legea nr.202/2010, Legea nr.203/2012, OG nr.21/2014, Legea nr.93/2016, OG nr.14/2017, Legea nr.345/2018, Legea nr.349/2018, Legea nr.130/2019, Legea nr.152/2019, OG nr.11/2019, OUG nr.13/2020, OUG nr.83/2020, Legea nr.46/2020, OUG nr.152/2020, Legea nr.271/2020, Legea nr.78/2021, Legea nr.20/2022, OG nr.1/2022, Legea nr.85/2022, Legea nr.134/2022, Legea nr.278/2022, Legea nr.302/2022, Legea nr.335/2022, Legea nr.385/2022, Legea nr.1/2023, OG nr. 11/2023, Legea nr.82/2023, OUG nr.38/2023 și Legea nr.168/2023;*

- *Regulamentul de aplicare a OUG 195/2002 republicată*, aprobat prin *HG 1391/2006* și publicat în Monitorul Oficial nr.876/26.10.2006, modificat și completat prin *HG 56/2007, HG 480/2013, HG 11/2015, HG 965/2016, HG 182/2020, HG 424/2020, HG 1075/2021 și HG 130/2023;*

- *Convenția internațională asupra circulației rutiere*, încheiată la Viena la 08.11.1968 și ratificată de România prin Decretul nr.318/1980;

- *Convenția internațională asupra semnalizării rutiere*, încheiată la Viena la 08.11.1968 și ratificată de România prin Decretul nr.318/1980;

- *Ordinul nr.268/08.12.2010 emis de Ministerul Administrației și Internelor privind procedura de examinare pentru obținerea permisului de conducere*, publicat în Monitorul Oficial nr.843/16.12.2010, cu modificările și completările ulterioare;

- *Ordinul ministrului administrației și internelor nr.1501/13.11.2006 privind procedura înmatriculării, înregistrării, radierii și eliberării autorizației de circulație provizorie sau pentru probe a vehiculelor*, publicat în Monitorul Oficial al României nr.941/21.11.2006, cu modificările și completările ulterioare;

- *Ordinul nr.1454/25.09.2006 emis de Ministerul Administrației și Internelor privind forma, dimensiunile și conținutul certificatului de înmatriculare și ale celui de înregistrare*, publicat în Monitorul Oficial nr.822/05.10.2006;

- *Ordinul nr.157/26.06.2012 emis de Ministerul Administrației și Internelor privind forma și conținutul permisului de conducere*, publicat în Monitorul Oficial nr.430/28.06.2012, cu modificările și completările ulterioare;

- *Ordinul nr.163/10.08.2011 emis de Ministerul Administrației și Internelor privind preschimbarea permiselor de conducere naționale eliberate de autoritățile competente ale altor state cu documente similare românești*, publicat în Monitorul Oficial nr.578/16.08.2011, cu modificările și completările ulterioare;

- *Ordinul nr.123/05.08.2013 emis de Ministerul Afacerilor Interne privind condițiile de eliberare a permisului de conducere cu o nouă valabilitate administrativă sau a duplicatului acestuia în cazul pierderii, furtului sau al deteriorării permisului de conducere ori în cazul schimbării numelui titularului*, publicat în Monitorul Oficial nr.495/06.08.2013;

- *Ordinul ministrului transporturilor nr.733/25.04.2013 pentru aprobarea Normelor privind autorizarea școlilor de conducători auto și a instructorilor auto, a Normelor privind atestarea profesorilor de legislație rutieră și a instructorilor de conducere auto, a Metodologiei de organizare și desfășurare a cursurilor de pregătire teoretică și practică a persoanelor în vederea obținerii permisului de conducere, a Programei de școlarizare, precum și privind condițiile și obligațiile pentru pregătirea teoretică și practică a persoanelor în vederea obținerii permisului de conducere*, publicat în Monitorul Oficial nr.267bis/13.05.2013, cu modificările și completările ulterioare;

- *Ordinul ministrului sănătății nr.1162/31.08.2010 pentru aprobarea Normelor minime privind aptitudinile fizice și mentale necesare pentru conducerea unui autovehicul*, publicat în Monitorul Oficial nr.631/08.09.2010, cu modificările și completările ulterioare;

- *Ordinul comun al ministrului transporturilor și infrastructurii și al ministrului sănătății nr.1151/1752/2021 pentru aprobarea cadrului general privind examinarea medicală și psihologică a personalului cu atribuții în siguranța transporturilor*, publicat în Monitorul Oficial nr. 848/06.09.2021;

- *Ordonanța Guvernului României nr.43/1997 privind regimul drumurilor*, republicată în Monitorul Oficial nr.237/29.06.1998, cu modificările și completările ulterioare;

- *Acordul european referitor la transportul rutier internațional al mărfurilor periculoase (A.D.R.) încheiat la Geneva la 30.09.1956 la care România a aderat prin Legea nr.31/1994*, publicată în Monitorul Oficial nr.136/31.05.1994;

1.2. Dispoziții generale privind circulația pe drumurile publice

Circulația pe drumurile publice a vehiculelor, pietonilor și a celorlalte categorii de participanți la trafic, drepturile, obligațiile și răspunderile care revin persoanelor fizice și juridice, precum și atribuțiile unor autorități ale administrației publice, instituții și organizații sunt supuse dispozițiilor prevăzute în Ordonanța de Urgență nr.195/2002 republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Dispozițiile prevăzute în această ordonanță de urgență au ca scop asigurarea desfășurării fluente și în siguranță a circulației pe drumurile publice, precum și ocrotirea vieții, integrității corporale și a sănătății persoanelor participante la trafic sau aflate în zona drumului public, protecția drepturilor și intereselor legitime ale persoanelor respective, a proprietății publice și private, cât și a mediului.

Autoritatea competentă în domeniul circulației pe drumurile publice privind inițierea și avizarea unor reglementări, precum și aplicarea și exercitarea controlului privind respectarea

normelor din acest domeniu este Ministerul Afacerilor Interne, prin Inspectoratul General al Poliției Române.

Reglementările privind circulația pe drumurile publice se emit, după caz, de către autoritățile publice centrale sau locale cu atribuții în acest domeniu, numai cu avizul Inspectoratului General al Poliției Române și cu respectarea acordurilor și convențiilor internaționale la care România este parte.

Prevederile Ordonanței de Urgență nr.195/2002, republicată, se aplică tuturor participanților la trafic, precum și autorităților care au atribuții în domeniul circulației și siguranței pe drumurile publice și în domeniul protecției mediului.

Îndrumarea, supravegherea și controlul respectării normelor de circulație pe drumurile publice se fac de către poliția rutieră din cadrul Inspectoratului General al Poliției Române, care are obligația să ia măsurile legale în cazul în care constată încălcări ale acestora.

Circulația pe drumurile publice din zona de frontieră și din alte zone pentru care, potrivit legii, s-au stabilit restricții se face cu respectarea reglementărilor instituite pentru acele zone.

Controlul circulației vehiculelor aparținând instituțiilor din sistemul de apărare, ordine publică și siguranță națională se efectuează de către poliția rutieră, precum și de personalul desemnat de către aceste instituții.

Administratorul drumului public, antreprenorul sau executantul lucrărilor, conform competențelor ce îi revin, cu avizul poliției rutiere, este obligat să instaleze indicatoare ori alte dispozitive speciale, să aplice marcaje pe drumurile publice, conform standardelor în vigoare, și să le mențină în stare corespunzătoare.

Administratorul drumului public sau, după caz, antreprenorul ori executantul lucrărilor este obligat să semnalizeze corespunzător, cât mai repede posibil, orice obstacol aflat pe partea carosabilă, care stânjenește sau pune în pericol siguranța circulației, și să ia toate măsurile de înlăturare a acestuia.

Autoritățile publice locale sunt obligate să amenajeze stațiile mijloacelor de transport public de persoane, prevăzute cu alveole sau refugii, cu avizul poliției rutiere.

Se interzic amplasarea construcțiilor de orice fel și practicarea actelor de comerț pe trotuar sau pe acostament, în parcurile amenajate sau pe partea carosabilă, în condițiile în care acestea ar afecta siguranța circulației pietonilor și vehiculelor.

În perimetrul stațiilor mijloacelor de transport public de persoane pot fi amenajate doar spații:

- a) de așteptare pentru călători;
- b) pentru comercializarea legitimațiilor de călătorie.

În cazul producerii unui eveniment rutier ca urmare a stării tehnice necorespunzătoare a drumului public, a nesemnalizării sau a semnalizării necorespunzătoare a acestuia, precum și a obstacolelor ori lucrărilor care se execută pe acesta, administratorul drumului public, antreprenorul sau executantul lucrărilor răspunde, după caz, administrativ, contravențional, civil sau penal, în condițiile legii.

Orice măsură de restricție a circulației pe drumurile publice se dispune de către administratorul drumului numai cu avizul poliției rutiere.

Prin excepție, în cazuri temeinic justificate, poliția rutieră poate dispune, fără acordul administratorului drumului public, măsuri temporare de restricție a circulației pe drumurile publice.

În scopul asigurării desfășurării în condiții de siguranță a circulației pe drumurile publice, poliția rutieră poate solicita administratorului drumului public executarea sau, după caz, desființarea de amenajări rutiere.

Participanții la trafic sunt obligați să respecte regulile de circulație și semnificația mijloacelor de semnalizare rutieră, precum și celelalte dispoziții legale în vigoare.

Administratorul drumului public este obligat să asigure viabilitatea acestuia.

În scopul desfășurării în condiții de siguranță a circulației pe drumurile publice, administratorul drumului public trebuie să realizeze amenajări rutiere pentru a determina participanții la trafic să respecte semnificația semnalizării rutiere.

Administratorul drumului public este obligat să instaleze, la intrarea și la ieșirea din localitate, indicatoare cu aceste semnificații.

Proprietarul sau administratorul drumului de utilitate privată, deschis circulației publice, este obligat să instaleze la intrarea pe acesta indicatoare de reglementare și panouri adiționale cu intervalul de timp în care este permis accesul vehiculelor și pietonilor.

La intrarea pe un drum care nu este deschis circulației publice, proprietarul sau administratorul acestuia este obligat să instaleze, la loc vizibil, indicator cu semnificația “Accesul interzis” și panou cu inscripția “Drum închis circulației publice”.

Închiderea sau crearea de restricții pentru circulația vehiculelor ori a pietonilor pe drumurile publice se poate face numai pentru limitarea intensității traficului, pentru protecția unor sectoare de drum sau pentru executarea unor lucrări, în condițiile stabilite de lege.

În cazul unor evenimente rutiere sau în situația în care siguranța traficului rutier este periclitată datorită unor fenomene naturale, poliția rutieră sau administratorul drumului public, cu avizul poliției rutiere, poate dispune restricții temporare de circulație, informând participanții la trafic cu privire la interdicție, durata acesteia și rutele ocolitoare de deplasare.

Administratorul drumului public este obligat să ia măsuri de înlăturare a cauzelor evenimentelor rutiere datorate configurației, stării sau dotării tehnice necorespunzătoare a acesteia.

În cazul producerii unor evenimente rutiere, administratorul drumului public este obligat să îl curețe, să înlătore obstacolele aflate pe partea carosabilă și să readucă drumul la starea inițială.

Traseele pe care se efectuează servicii regulate de transport public local de călători, cu excepția celor care efectuează transport în regim de taxi, se stabilesc de către autoritățile administrației publice locale.

Stațiile mijloacelor de transport public de persoane, inclusiv locurile de așteptare a clienților pentru transportul în regim de taxi, se stabilesc de către autoritățile administrației publice locale, cu avizul poliției rutiere.

Pe drumurile din afara localităților administratorul drumului public este obligat să amenajeze alveole pentru stațiile mijloacelor de transport public de persoane.

Administratorul drumului public este obligat să delimiteze stațiile mijloacelor de transport public de persoane care nu sunt prevăzute cu alveole/refugii, prin aplicarea marcatului “Stație autobuz, troleibuz, tramvai”.

Pe sectoarele de drum cu risc sporit de accidente, de pe drumurile cu o lățime mai mare de 7 m, administratorul drumului public este obligat să amenajeze în zona de separare a sensurilor de circulație, pe trecerile pentru pietoni, refugii pentru aceștia, semnalizate corespunzător.

Stațiile mijloacelor de transport public de persoane situate în apropierea intersecțiilor se amenajează la cel puțin 50 m înainte sau după acestea.

Dacă în localități traseele mijloacelor de transport public de persoane traversează calea ferată la același nivel, în ambele părți înainte de trecere trebuie să existe stații de oprire la cel puțin 50 m de aceasta.

La intersecția unei căi ferate cu un drum public administratorul căii ferate este obligat să asigure planeitatea trecerii la nivel, iar împreună cu administratorul drumului public, să stabilească, să instaleze, cu acordul poliției rutiere, și să întrețină mijloacele de semnalizare a acesteia, potrivit competențelor.

La trecerea la nivel cu calea ferată administratorul acesteia și cel al drumului public, împreună cu deținătorii terenurilor învecinate, sunt obligați să înlăture obstacolele și să interzică amplasarea de panouri, afișe, instalații, precum și construcții care ar diminua vizibilitatea în zona în care conducătorul de vehicul este obligat să se asigure.

La intersecția unui drum public cu o cale ferată industrială, administratorul și/sau utilizatorul acesteia este obligat să asigure prezența unui agent de cale ferată pentru oprirea traficului de vehicule și pietoni până la trecerea vehiculului feroviar.

Dacă la trecerea la nivel cu calea ferată fără bariere nu se pot asigura cerințele privind vizibilitatea în zona în care conducătorul de vehicul este obligat să se asigure, administratorul drumului public împreună cu cel al căii ferate, cu acordul poliției rutiere, iau măsuri, după caz, pentru:

a) instalarea de bariere manuale sau dispozitive automate, în ordinea urgenței stabilite de aceste autorități;

b) desființarea trecerii cu devierea circulației rutiere pe altă trecere la nivel cu calea ferată învecinată, cu vizibilitate asigurată sau prevăzută cu barieră manuală;

c) separarea fluxurilor de circulației rutieră, respectiv feroviară, prin construirea unor pasaje subterane sau supraterrane.

Lucrările în zona drumului public se execută, în condițiile stabilite prin autorizație, de administratorul drumului ori al căii ferate, cu avizul poliției rutiere.

Executantul de lucrări în zona drumului public este obligat să realizeze amenajările rutiere aprobate în proiect, pentru a permite circulația în siguranță a participanților la trafic.

Când lucrările se efectuează pe trotuar și împiedică circulația pe acesta, executantul lucrărilor este obligat să construiască pasaje pentru pietoni, separate de partea carosabilă și protejate corespunzător.

Executantul lucrărilor este obligat ca, la terminarea acestora, să aducă drumul la starea inițială sau la cea stabilită prin proiect.

Administratorul drumului public sau al căii ferate este obligat să verifice și să recepționeze lucrările executate în zona drumului public numai dacă acestea corespund normelor de calitate prevăzute de lege și avizelor obținute anterior începerii lucrărilor.

1.3. Noțiuni de bază în circulația rutieră - definiții, explicații și clasificări conform art.6 din OUG 195/2002 republicată și art.2 din Regulamentul de aplicare a OUG 195/2002 republicată :

- *acordare a priorității* – obligația oricărui participant la trafic de a nu își continua deplasarea sau de a nu efectua orice altă manevră, dacă prin acestea îi obligă pe ceilalți participanți la trafic care au prioritate de trecere să își modifice brusc direcția sau viteza de deplasare ori să oprească;

- *acostament* – fâșia laterală cuprinsă între limita părții carosabile și marginea platformei drumului ;

- *amenajări rutiere* – totalitatea construcțiilor, dispozitivelor și oricăror mijloace tehnice, altele decât cele destinate semnalizării, amplasate pe drumul public în scopul asigurării securității rutiere;

- *ansamblu de vehicule* – vehiculul cu motor cuplat cu unul sau două vehicule, care circulă pe drum ca o unitate;

- *autostradă* – drumul național de mare capacitate și viteză, semnalizat special, rezervat exclusiv circulației autovehiculelor, cu sau fără remorci, care nu servește proprietății riverane, prevăzut cu două căi unidirectionale, separate printr-o zonă mediană sau, în mod excepțional, prin alte modalități, cu excepția unor locuri speciale sau cu caracter temporar, având cel puțin două benzi de circulație pe sens și bandă de urgență, intersecții denivelate și accese limitate, intrarea și ieșirea fiind permise numai prin locuri special amenajate;

- *autovehicul* – orice vehicul echipat cu motor de propulsie, utilizat în mod obișnuit pentru transportul persoanelor sau mărfurilor pe drum ori pentru tractarea, pe drum, a vehiculelor utilizate pentru transportul persoanelor sau mărfurilor. Vehiculele care se deplasează pe șine, denumite *tramvaie*, precum și tractoarele agricole sau forestiere nu sunt considerate autovehicule. Troleibuzele sunt considerate autovehicule;

- *anvelope de iarnă* – anvelope omologate conform Directivei 92/23/CE a Consiliului din 31 martie 1992 privind pneurile autovehiculelor și ale remorcilor acestora, precum și montarea lor, Regulamentului Comisiei Economice pentru Europa a Organizației Națiunilor Unite (CEE-ONU) nr. 30 sau Regulamentului Comisiei Economice pentru Europa a Organizației Națiunilor Unite CEE-ONU nr. 54, după caz;

- *bandă de circulație* – subdiviziunea longitudinală a părții carosabile, materializată prin marcaje rutiere sau alte mijloace, dacă are o lățime corespunzătoare pentru circulația într-un sens a unui șir de vehicule, altele decât vehiculele care se deplasează pe două roți;

- *bandă de urgență* – subdiviziunea longitudinală suplimentară, situată la extremitatea din partea dreaptă a autostrăzii, în sensul de circulație, destinată exclusiv staționării autovehiculelor în cazuri justificate, precum și circulației autovehiculelor cu regim prioritar care se deplasează la intervenții sau în misiuni cu caracter de urgență;

- *bandă reversibilă* – banda de circulație, marcată și semnalizată, situată lângă axa drumului, destinată circulației autovehiculelor într-un sens sau în altul, în funcție de intensitatea traficului;

- *bicicletă* – vehiculul prevăzut cu două roți, propulsat prin forța musculară, cu ajutorul pedalelor ori manivelor. Sunt asimilate bicicletei vehiculele cu pedale cu pedalare asistată echipate cu un motor electric auxiliar cu puterea nominală continuă mai mică sau egală cu 250 W, a cărui asistare este întreruptă atunci când ciclistul încetează să pedaleze sau este redusă progresiv pe măsură ce viteza vehiculului crește, fiind întreruptă complet înainte ca viteza vehiculului să atingă 25 km/h, precum și bicicletele cu motor, astfel cum sunt prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 168/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 ianuarie 2013 privind omologarea și supravegherea pieței pentru vehiculele cu două sau trei roți și pentru cvadricicliuri;

- *trotineta electrică* – vehiculul cu două sau trei roți și ghidon, utilizat pentru transportul unei singure persoane, care nu este prevăzut cu loc șezând sau care este echipat cu loc șezând pentru conducător, al cărui punct de ședere de referință se află la o înălțime mai mică sau egală cu 540 mm în cazul celor cu două roți, respectiv la o înălțime mai mică sau egală cu 400 mm în cazul celor cu trei roți, a cărui viteză maximă prin construcție este mai mare de 6 km/h, dar nu depășește 25 km/h și care este echipat cu motor electric ; punctul de ședere de referință are înțelesul prevăzut în Regulamentul (UE) nr. 168/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 ianuarie 2013;

- *coloană oficială* – unul sau mai multe vehicule care circulă pe drumul public și sunt însoțite de unul sau mai multe autovehicule ale poliției rutiere, care au în funcțiune semnale speciale de avertizare sonore și luminoase de culoare roșie;

- *conducător* – persoana care conduce pe drum un grup de persoane, un vehicul sau animale de tracțiune, animale izolate sau în turmă, de povară ori de călărie;

- *drum public* – orice cale de comunicație terestră, cu excepția căilor ferate, special amenajată pentru traficul pietonal sau rutier, deschisă circulației publice; drumurile care sunt închise circulației publice sunt semnalizate la intrare cu inscripții vizibile;

- *unități de asistență medicală autorizate* – unitățile sanitare cu personal calificat și cu dotare corespunzătoare pentru examinarea medicală ambulatorie a candidaților la obținerea permisului de conducere și a conducătorilor de autovehicule sau de tramvai,

autorizate de autoritatea de sănătate publică județeană sau de cea a municipiului București, după caz;

- *drum pentru cicliști* – cale de comunicație terestră proiectată și construită special pentru circulația cicliștilor;

- *intersecție* – orice încrucișare, joncțiune sau bifurcare de drumuri la nivel, inclusiv spațiile formate de acestea;

- *înmatriculare/înregistrare* – operațiunea administrativă prin care se atestă că un vehicul poate circula pe drumurile publice. Dovada atestării înmatriculării/înregistrării este certificatul de înmatriculare/înregistrare și numărul de înmatriculare/înregistrare atribuit;

- *înmatriculare/înregistrare permanentă* – operațiunea de înmatriculare/înregistrare prin care se atribuie certificat de înmatriculare/înregistrare și număr de înmatriculare/înregistrare pentru o perioadă nedeterminată;

- *înmatriculare temporară* – operațiunea de înmatriculare prin care se acordă certificat de înmatriculare și număr de înmatriculare pentru o perioadă determinată;

- *localitate* – cătunul, satul, comuna, orașul și municipiul ale căror intrări și ieșiri sunt semnalizate în conformitate cu prevederile legale;

- *masă totală maximă autorizată* – masa maximă a unui vehicul încărcat, declarată admisibilă în urma omologării de către autoritatea competentă;

- *mijloc tehnic certificat* – dispozitivul care dovedește consumul de produse ori substanțe stupefiante sau al medicamentelor cu efecte similare acestora ori prezența în aerul expirat a alcoolului sau prin care se probează încălcări ale unor reguli de circulație;

- *mijloc tehnic omologat și verificat metrologic* – dispozitivul care stabilește concentrația de alcool în aerul expirat ori destinat măsurării vitezei;

- *moped* – autovehiculul care face parte din categoria mopedelor potrivit Regulamentului (UE) nr. 168/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 ianuarie 2013. Este asimilat mopedului cvadriciclu ușor, astfel cum este prevăzut în Regulamentului (UE) nr. 168/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 ianuarie 2013.

- *motocicletă* – autovehiculul cu două roți, cu sau fără ataș, echipat cu un motor care are o capacitate cilindrică mai mare de 50 cm³ și/sau a cărei viteză maximă, prin construcție, depășește 45 km/h;

- *parte carosabilă* – porțiunea din platforma drumului destinată circulației vehiculelor; un drum poate cuprinde mai multe părți carosabile complet separate una de cealaltă printr-o zonă despărțitoare sau prin diferență de nivel;

- *participant la trafic* – persoana fizică ce utilizează, la un moment dat, drumul public;

- *pistă pentru biciclete* – subdiviziunea părții carosabile, a trotuarului ori a acostamentului, special amenajată, semnalizată și marcată corespunzător;

- *prioritate de trecere* – dreptul unui participant la trafic de a trece înaintea celorlalți participanți la trafic cu care se intersectează, în conformitate cu prevederile legale privind circulația pe drumurile publice;

- *remorcă* – vehiculul fără motor destinat a fi tractat de un autovehicul sau de un tractor;

- *remorcă ușoară* – remorca a cărei masă totală maximă autorizată nu depășește 750 kg;

- *semiremorcă* – remorca a cărei masă totală maximă autorizată este preluată în parte de către un autovehicul sau de către un tractor;

- *suspendarea înmatriculării* – operațiune administrativă care constă în interzicerea temporară a dreptului de a pune în circulație și a utiliza un vehicul pe drumul public;

- *tractor agricol sau forestier* - orice vehicul cu motor, care circulă pe roți sau pe șenile, având cel puțin două axe, a cărui principală funcție constă în puterea sa de tracțiune, conceput în special pentru a trage, a împinge, a transporta ori a acționa anumite echipamente, utilaje sau remorci utilizate în exploatarea agricolă ori forestieră și a cărui utilizare pentru transportul pe drum al persoanelor sau al mărfurilor ori pentru tractarea, pe drum, a vehiculelor utilizate pentru transportul persoanelor sau al mărfurilor nu este decât o funcție secundară. Sunt asimilate tractorului agricol sau forestier vehiculele destinate efectuării de servicii ori lucrări, denumite mașini autopropulsate;

- *trecere la nivel* – încrucișarea la nivel dintre un drum public și o cale ferată sau linie de tramvai, care dispune de o platformă independentă;

- *triciclu cu motor* – autovehiculul cu trei roți dispuse simetric, a cărui viteză maximă prin construcție depășește 45 km/h, care este echipat cu un motor având o cilindree de peste 50 cm³, în cazul unui motor cu ardere internă, sau cu un motor electric cu puterea nominală continuă ce depășește 4 kW;

- *trotuar* – spațiul longitudinal situat în partea laterală a drumului, separat în mod vizibil de partea carosabilă prin diferență sau fără diferență de nivel, destinat circulației pietonilor;

- *deținător mandatat* – persoana fizică sau juridică care folosește un vehicul în baza unui contract de leasing;

- *vehicul* – sistemul mecanic care se deplasează pe drum, cu sau fără mijloace de autopropulsare, utilizat în mod curent pentru transportul de persoane și/sau bunuri ori pentru efectuarea de servicii sau lucrări;

- *vehicul nou* – vehicul care nu a mai fost niciodată înmatriculat;

- *vehicul lent* – vehicul cu viteza maximă constructivă de până la 25 km/h inclusiv, cu excepția vehiculelor cu două sau trei roți, a cvadriciclorilor, a tractoarelor agricole sau forestiere, a remorcilor destinate a fi tractate de tractoarele agricole sau forestiere, precum și a mașinilor autopropulsate ;

- *vehicul cu mase sau dimensiuni de gabarit depășite* – vehiculul care, datorită dimensiunilor sale ori mărfurilor transportate, depășește masele totale maxime admise sau dimensiunile de gabarit admise, prevăzute în reglementările legale;

- *vehicul în circulație internațională sau în trafic internațional* – vehiculul care, prin deplasarea sa, depășește cel puțin o frontieră de stat;

- *zona drumului public* – cuprinde suprafața de teren ocupată de elementele constructive ale drumului, zona de protecție și zona de siguranță. Limitele zonelor drumurilor se stabilesc în conformitate cu prevederile legale;

- *zonă pietonală* – perimetrul care cuprinde una sau mai multe străzi rezervate circulației pietonilor, unde accesul vehiculelor este supus unor reguli speciale de circulație, având intrările și ieșirile semnalizate în conformitate cu prevederile legale;

- *zonă rezidențială* – perimetrul dintr-o localitate unde se aplică reguli speciale de circulație, având intrările și ieșirile semnalizate în conformitate cu prevederile legale.

- *declivitate* – înclinarea unui drum pe o porțiune uniformă față de planul orizontal;

- *viabilitatea drumului* – starea tehnică corespunzătoare a părții carosabile, constând în practicabilitatea permanentă a acesteia potrivit reglementărilor specifice sectorului de drum, lipsa obstacolelor și existența amenajărilor rutiere și a mijloacelor de semnalizare, care să asigure fluenta și siguranța circulației;

- *cortegiu* – grup de persoane care se deplasează pe drumul public însoțind o ceremonie;

- *grup organizat* – două sau mai multe persoane care au un conducător și se deplasează sau staționează pe drumurile publice în baza unei autorizații eliberate de administratorul drumului public cu avizul poliției rutiere;

- *intersecție cu sens giratoriu* – intersecție dirijată, semnalizată ca atare, prevăzută cu una sau mai multe benzi de circulație, în care circulația se desfășoară într-o singură direcție în jurul unei zone centrale;

- *reținerea permisului de conducere, a certificatului de înmatriculare sau de înregistrare ori a dovezii înlocuitoare a acestora* – măsură tehnico-administrativă dispusă de poliția rutieră constând în ridicarea documentului din posesia unei persoane și păstrarea lui la sediul poliției rutiere până la soluționarea cauzei care a determinat aplicarea acestei măsuri;

- *retragerea permisului de conducere* – măsură tehnico-administrativă constând în reținerea documentului și interzicerea dreptului de a conduce autovehicule, tractoare agricole sau forestiere ori tramvaie, dispusă de poliția rutieră în cazurile prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

- *retragerea certificatului de înmatriculare* – măsură tehnico-administrativă dispusă de poliția rutieră constând în reținerea documentului și interzicerea dreptului de a pune în mișcare pe drumurile publice vehiculul respectiv;

- *retragerea plăcuțelor cu numărul de înmatriculare sau de înregistrare* – măsură tehnico-administrativă dispusă de poliția rutieră constând în demontarea plăcuțelor de pe vehicul și păstrarea lor la sediul poliției rutiere până la încetarea cauzelor care au dus la aplicarea acestei măsuri;

- *șeful serviciului poliției rutiere* – ofițerul de poliție rutieră care îndeplinește atribuțiile funcției de șef al serviciului poliției rutiere din structura unui inspectorat județean de poliție, al Brigăzii de Poliție Rutieră din cadrul Direcției Generale de Poliție a Municipiului București sau al Brigăzii Autostrăzi, respectiv al Serviciului Independent Rutier pentru Misiuni Speciale, ambele din subordinea nemijlocită a Inspectoratului General al Poliției Române;

- *urgență* – situația de criză sau de pericol potențial major care necesită deplasarea imediată pentru prevenirea producerii unor evenimente cu consecințe negative, pentru salvarea de vieți omenești sau a integrității unor bunuri ori pentru limitarea afectării mediului înconjurător;

- *conducere auto defensivă* – pregătire specială a conducătorilor auto în vederea prevenirii accidentelor rutiere.

2. MIJLOACE DE REGLEMENTARE ȘI DIRIJARE A CIRCULAȚIEI RUTIERE

2.1. Semnalizarea rutieră

Circulația pe drumurile publice se desfășoară în conformitate cu regulile de circulație și cu respectarea semnificației semnalizării rutiere realizate prin mijloacele de semnalizare, semnalele și indicațiile polițistului rutier care dirijează circulația, semnalele speciale de avertizare luminoase sau sonore, de semnalizare temporară și semnalele conducătorilor de vehicule.

Participanții la trafic sunt obligați să respecte și semnalele polițiștilor de frontieră, ale îndrumătorilor de circulație ai Ministerului Apărării Naționale, ale organelor fiscale din cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală aflați în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, ale agenților căilor ferate, ale persoanelor desemnate pentru dirijarea circulației pe sectoarele de drum pe care se execută lucrări de reabilitare a acestora, ale membrilor patrulilor școlare de circulație care acționează în imediata apropiere a unităților de învățământ, precum și ale nevăzătorilor.

Mijloacele de semnalizare rutieră sunt:

- a) sistemele de semnalizare luminoasă sau sonoră;
- b) indicatoarele;
- c) marcajele;
- d) alte dispozitive speciale.

Mijloacele de semnalizare rutieră se constituie într-un sistem unitar, se realizează și se instalează astfel încât să fie observate cu ușurință și de la o distanță adecvată, atât pe timp de zi, cât și pe timp de noapte, de cei cărora li se adresează și trebuie să fie în deplină concordanță între ele, precum și într-o stare tehnică de funcționare corespunzătoare.

Semnalele luminoase pentru dirijarea circulației în intersecții au următoarele semnificații:

- a) semnalul de culoare verde permite trecerea;
- b) semnalul de culoare roșie interzice trecerea;
- c) semnalul de culoare galbenă împreună cu cel de culoare roșie interzic trecerea.

Mijloacele de semnalizare rutieră, precum și alte dispozitive speciale de acest fel se asigură, se instalează și se întrețin prin grija administratorului drumului public respectiv ori al căii ferate, după caz. Instalarea mijloacelor de semnalizare rutieră și a dispozitivelor speciale se execută numai cu avizul prealabil al poliției rutiere.

Mijloacele de semnalizare și presemnalizare a intersecțiilor dintre două drumuri de categorii diferite se asigură, se instalează și se întrețin de către administratorul fiecărui drum, cu respectarea modului de reglementare a circulației stabilit în nodul rutier respectiv.

Mijloacele de semnalizare rutieră pot fi însoțite și de dispozitive speciale de avertizare.

Se interzic:

a) amplasarea, în zona drumului public, de construcții, panouri sau dispozitive ce pot fi confundate cu indicatoarele sau cu instalațiile ce servesc la semnalizarea rutieră ori realizarea de amenajări sau alte obstacole care sunt de natură să limiteze vizibilitatea ori eficacitatea acestora, să stânjenească participanții la trafic sau să le distragă atenția, punând în pericol siguranța circulației;

b) lipirea de afișe, inscripții sau înscrisuri pe indicatoarele ori dispozitivele ce servesc la semnalizarea rutieră, inclusiv pe suporturile acestora.

2.2. Ordinea de prioritate între mijloace de semnalizare rutieră și reguli de circulație

Participanții la trafic trebuie să respecte regulile de circulație, semnalele, indicațiile și dispozițiile polițistului rutier, precum și semnificația diferitelor tipuri de mijloace de semnalizare rutieră, în următoarea ordine de prioritate:

- 1) semnalele, indicațiile și dispozițiile polițistului rutier;
- 2) semnalele speciale de avertizare, luminoase sau sonore ale autovehiculelor cu regim de circulație prioritar atunci când se deplasează în misiuni de intervenție sau cu caracter de urgență;
- 3) semnalizarea temporară care modifică regimul normal de desfășurare a circulației;
- 4) semnalele luminoase sau sonore;
- 5) indicatoarele;
- 6) marcajele;
- 7) regulile de circulație.

2.2.1. Semnalele, indicațiile și dispozițiile polițistului rutier precum și ale altor persoane care dirijează circulația:

- semnalele polițistului rutier:

- când se află pe pedru - semnalele sunt date cu brațele;

Semnalele polițistului care dirijează circulația au următoarele semnificații:

a) brațul ridicat vertical semnifică "atenție, oprire" pentru toți participanții la trafic care se apropie, cu excepția conducătorilor de vehicule care nu ar mai putea opri în condiții de siguranță. Dacă semnalul este dat într-o intersecție, aceasta nu impune oprirea conducătorilor de vehicule care se află deja angajați în traversare;

b) brațul sau brațele întinse orizontal semnifică "oprire" pentru toți participanții la trafic care, indiferent de sensul lor de mers, circulă din direcția sau direcțiile intersectate de brațul sau brațele întinse. După ce a dat acest semnal, polițistul poate coborî brațul sau brațele, poziția sa însemnând, de asemenea, "oprire" pentru participanții la trafic care vin din față ori din spate;

c) balansarea, pe timp de noapte, în plan vertical, a unui dispozitiv cu lumină roșie ori a bastonului fluorescent-reflectorizant semnifică "oprire" pentru participanții la trafic spre care este îndreptat;

d) balansarea pe verticală a brațului, având palma orientată către sol, semnifică reducerea vitezei;

e) rotirea vicioasă a brațului semnifică mărirea vitezei de deplasare a vehiculelor sau grăbirea traversării drumului de către pietoni.

Polițistul care dirijează circulația poate efectua semnal cu brațul ca vehiculul să avanseze, să depășească, să treacă prin față ori prin spatele său, să îl ocolească prin partea sa stângă sau dreaptă, iar pietonii să traverseze drumul ori să se oprească.

La efectuarea comenzilor, polițistul poate folosi și fluierul, acesta fiind un mijloc prin care atrage atenția participanților la traficul rutier cărora li se adresează comenzile.

- când se află în autovehicul – semnalele sunt date: - cu brațul;

- cu brațul și bastonul reflectorizant;

- semnalele altor persoane care dirijează circulația:

Oprirea participanților la trafic este obligatorie și la semnalele date de:

- a) polițiștii de frontieră;
- b) îndrumătorii de circulație ai Ministerului Apărării Naționale;
- c) agenții de cale ferată, la trecerile la nivel;
- d) personalul autorizat din zona lucrărilor pe drumurile publice;

e) organele fiscale din cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală aflați în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu;

f) membrii patrulelor școlare de circulație, la trecerile pentru pietoni din apropierea unităților de învățământ;

g) nevăzători, prin ridicarea bastonului alb, atunci când aceștia traversează strada.

Persoanele prevăzute la lit. a) - d) pot efectua și următoarele semnale:

a) balansarea brațului în plan vertical, cu palma mâinii orientată către sol sau cu un mijloc de semnalizare, care semnifică reducerea vitezei;

b) rotirea vicioasă a brațului, care semnifică mărirea vitezei de deplasare a vehiculelor, inclusiv grăbirea traversării drumului de către pietoni.

Persoanele cu atribuții în dirijarea circulației trebuie să fie echipate și plasate astfel încât să poată fi observate și recunoscute cu ușurință de către participanții la trafic.

Observație : Prin derogare de la prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare, inspectorii de trafic au dreptul să oprească orice autovehicul care circulă pe drumul public și execută activități de transport rutier, precum și activitatea de instruire practică a persoanelor în vederea obținerii permisului de conducere. Inspectorii de trafic pot opri vehiculele, semnalizând regulamentar din poziția statică în același mod ca și polițiștii rutieri sau din autovehiculul din dotare aflat în mers.

2.2.2. Semnalele speciale de avertizare luminoase și sonore ale autovehiculelor cu regim de circulație prioritară:

Semnalele speciale de avertizare luminoase sunt emise intermitent de dispozitivele de iluminare montate pe autovehicule și au următoarele semnificații:

a) lumina roșie obligă participanții la trafic să oprească în direcția de mers cât mai aproape de marginea drumului;

b) lumina albastră obligă participanții la trafic să acorde prioritate de trecere;

c) lumina galbenă obligă participanții la trafic să circule cu atenție.

Sunt autorizate să utilizeze semnale speciale de avertizare luminoase:

a) pentru lumina roșie - autovehiculele aparținând poliției și pompierilor;

b) pentru lumina albastră - autovehiculele aparținând poliției, jandarmeriei, poliției de frontieră, Autorității Vamale Române, Agenției Naționale de Administrare Fiscală, serviciului de ambulanță sau medicină legală, protecției civile, serviciilor publice Salvamont și Salvaspeo organizate de consiliile județene și consiliile locale, Ministerului Apărării Naționale care însoțesc coloane militare, unităților specializate ale Serviciului Român de Informații și ale Serviciului de Protecție și Pază, Administrației Naționale a Penitenciarelor din cadrul Ministerului Justiției, precum și autovehiculele de serviciu ale procurorilor din Ministerul Public, atunci când se deplasează în acțiuni de intervenție sau în misiuni care au caracter de urgență;

c) pentru lumina galbenă - autovehiculele cu mase și/sau dimensiuni de gabarit depășite ori care însoțesc asemenea vehicule, cele care transportă anumite mărfuri sau substanțe periculoase, cele destinate întreținerii, reparării ori verificării unor lucrări efectuate în partea carosabilă sau executării unor lucrări de drumuri, curățeniei străzilor, deszăpezirii sau tractării, transportului și depanării autovehiculelor rămase în pană sau avariate, cele destinate asigurării pazei patrimoniului autostrăzilor, precum și tractoarele care tractează utilajele agricole și tehnologice cu dimensiuni de gabarit depășite.

Autovehiculele prevăzute la lit. a) și b) trebuie să fie echipate și cu mijloace speciale sonore de avertizare.

Pe autovehiculele aparținând poliției și pe cele prevăzute la lit. c) pot fi instalate și dispozitive luminoase cu mesaje variabile, destinate participanților la trafic.

Pe autovehiculele Agenției Naționale de Administrare Fiscală, inscripționate vizibil cu denumirea și sigla instituției din care fac parte, pot fi instalate dispozitive luminoase cu mesaje variabile, de care se poate face uz pentru oprirea în trafic a autovehiculelor în scopul exercitării atribuțiilor de control specifice, potrivit legii.

Autovehiculele inspectorilor de trafic vor fi dotate cu dispozitive de semnalizare luminoasă cu mesaje variabile de culoare roșie, de care pot face uz numai pentru oprirea în trafic a vehiculelor care efectuează activități de transport rutier sau activități de instruire practică a persoanelor în vederea obținerii permisului de conducere.

Mijloacele speciale de avertizare, luminoase sau sonore, se certifică sau se omologhează de autoritatea competentă, potrivit legii.

Semnalele mijloacelor speciale de avertizare, luminoase și sonore, se folosesc de către conducătorii autovehiculelor cu regim de circulație prioritară numai dacă intervenția sau misiunea impune urgență.

Semnalele mijloacelor de avertizare luminoasă pot fi folosite și fără a fi însoțite de cele sonore, în funcție de natura misiunii ori de condițiile de trafic, situație în care autovehiculul respectiv nu are regim de circulație prioritară.

Se interzice utilizarea semnalelor mijloacelor de avertizare sonoră separat de cele luminoase.

Polițistul rutier aflat într-un autovehicul al poliției poate utiliza și dispozitive luminoase cu mesaje variabile pentru a transmite o dispoziție sau o indicație participanților la trafic. Aceste semnale pot fi adresate concomitent cu transmiterea unui apel prin amplificatorul de voce.

Polițistul rutier aflat într-un autovehicul al poliției poate executa semnale cu brațul, cu sau fără baston reflectorizant, scos pe partea laterală dreaptă a vehiculului. Acest semnal semnifică oprire pentru conducătorii vehiculelor care circulă în spatele autovehiculului poliției. Același semnal efectuat pe partea stângă a autovehiculului semnifică oprire pentru conducătorii vehiculelor care circulă pe banda din partea stângă în același sens de mers ori în sens opus celui al autovehiculului poliției.

Conducătorii de autovehicule care se apropie de o coloană oficială o pot depăși dacă li se semnalizează această manevră de către polițistul rutier. Se interzice altor participanți la trafic intercalarea sau atașarea la o astfel de coloană oficială.

Coloanele oficiale se însoțesc de echipaje ale poliției rutiere, în condițiile stabilite prin instrucțiuni emise de ministrul administrației și internelor.

Coloanele de vehicule cu specific militar se însoțesc de autovehicule de control al circulației aparținând Ministerului Apărării Naționale, care au în funcțiune mijloacele speciale de avertizare sonore, precum și cele luminoase de culoare albastră.

Vehiculele care, prin construcție sau datorită încărcăturii transportate, depășesc masa și/sau gabaritul prevăzute de normele legale, precum și transporturile speciale pot fi însoțite de echipaje ale poliției rutiere numai cu aprobarea Inspectoratului General al Poliției Române.

2.2.3. Semnalele temporare care modifică regimul normal de desfășurare a circulației:

- *în cazul lucrărilor care se execută pe partea carosabilă:*

Semnalizarea lucrărilor care se execută pe drumurile publice este obligatorie. Aceasta este însoțită pe timpul nopții de lămpi cu lumină galbenă intermitentă sau în cascadă și se efectuează de către executantul lucrărilor, cu avizul poliției rutiere, astfel încât să asigure deplasarea în siguranță a tuturor participanților la trafic. Ea se realizează în scopul asigurării desfășurării în condiții corespunzătoare a circulației pe sectorul de drum rămas neafectat sau, după caz, în scopul devierii acesteia pe variante ocolitoare și are semnificația interzicerii circulației în zona afectată de lucrări.

Sectoarele de drum afectate de lucrări trebuie semnalizate vizibil prin indicatoare și mijloace auxiliare de semnalizare rutieră, precum semafoare, balize direcționale, panouri, conuri de dirijare, bariere, garduri, parapete din material plastic lestable și cărucioare portsemnalizare, prevăzute cu elemente fluorescent-reflectorizante. Acestea nu trebuie confecționate din materiale dure, iar pe timp de noapte trebuie însoțite de lămpi cu lumină galbenă intermitentă.

Pentru organizarea circulației pe sectoarele de drum public aflate în lucru se instalează indicatoare și balize reflectorizante sau, după caz, amenajări rutiere tip "limitatoare de viteză" și se aplică marcaje, corespunzător situației create. Dacă este cazul, dirijarea circulației se realizează prin semnale luminoase ori semnale ale lucrătorului de drumuri desemnat și special instruit.

Semnalizarea instituită pe sectoarele de drum pe care se execută lucrări trebuie întreținută și modificată corespunzător evoluției acestora. La terminarea lucrărilor executantul trebuie să asigure, concomitent cu repararea sectorului de drum public afectat, și refacerea semnalizării inițiale sau modificarea ei, potrivit noilor condiții de circulație.

Persoanele care execută lucrări de orice natură pe partea carosabilă a drumului public sunt obligate să poarte echipament de protecție-avertizare fluorescent și reflectorizant, de culoare galbenă sau portocalie, pentru a fi observate cu ușurință de participanții la trafic.

Nici o lucrare care afectează drumul public nu poate fi începută sau, după caz, continuată dacă executantul acesteia nu are autorizarea administratorului drumului și acordul poliției, dacă nu a realizat semnalizarea temporară corespunzătoare, iar termenul aprobat a fost depășit ori lucrarea se execută în alte condiții decât cele stabilite în autorizație sau acord.

- în cazul surpărilor de teren sau alte obstacole;
- în cazul producerii unor evenimente rutiere;

Se utilizează aceleași mijloace de semnalizare și în aceleași condiții ca și în cazul lucrărilor efectuate pe partea carosabilă.

Observație : semnalele temporare acționează pe o perioadă limitată de timp, până când zona semnalizată revine la starea inițială.

2.2.4. Semnalele luminoase:

1. Semnale luminoase pentru circulația vehiculelor:

Semnalele luminoase sunt lumini albe sau colorate diferit, emise succesiv, continuu sau intermitent, de unul sau mai multe corpuri de iluminat care compun un semafor.

După numărul corpurilor de iluminat, semafoarele sunt:

- a) cu un corp de iluminat, cu lumina intermitentă de avertizare;
- b) cu două corpuri de iluminat, pentru pietoni și conducători de biciclete sau trotinete electrice;
- c) cu trei corpuri de iluminat, pentru vehicule;
- d) cu patru sau mai multe corpuri de iluminat, pentru tramvaie.

Semafoarele se montează în axul vertical al stâlpului sau pe consolă, pe portal ori suspendate pe cabluri, succesiunea culorilor lentilelor, de sus în jos, fiind următoarea:

- a) la semaforul cu trei culori ordinea semnalelor este: roșu, galben, verde;
- b) la semaforul cu două culori ordinea semnalelor este: roșu, verde;
- c) la semaforul pentru tramvaie sunt dispuse trei pe orizontală la partea superioară și unul la partea inferioară, toate cu lumina albă.

Semafoarele care emit semnale luminoase pentru dirijarea circulației în intersecții se instalează obligatoriu înainte de intersecție, astfel încât să fie vizibile de la o distanță de cel puțin 50 m. Acestea pot fi repetate în mijlocul, deasupra ori de cealaltă parte a intersecției.

Semnificația semnalelor luminoase pentru dirijarea circulației vehiculelor este valabilă pe întreaga lățime a părții carosabile deschise circulației conducătorilor cărora li se adresează. Pe drumurile cu două sau mai multe benzi pe sens, pentru direcții diferite, delimitate prin marcaje longitudinale, semafoarele se pot instala deasupra uneia sau unora dintre benzi, caz în care semnificația semnalelor luminoase se limitează la banda sau benzile astfel semnalizate.

Pe lămpile de culoare roșie sau verde ale semafoarelor pot fi aplicate săgeți de culoare neagră care indică direcțiile de deplasare corespunzătoare acestora. În acest caz interdicția sau permisiunea de trecere impusă de semnalul luminos este limitată la direcția sau direcțiile indicate prin aceste săgeți. Aceeași semnificație o au și săgețile aplicate pe panourile adiționale ce însoțesc, la partea inferioară, semafoarele. Săgeata pentru mersul înainte are vârful în sus.

Semafoarele pentru tramvaie au forma de casetă cu patru corpuri de iluminat de culoare albă, dintre care trei sunt poziționate orizontal și unul sub cel din mijloc, însoțite de panouri cu semne adiționale.

Semnalul de liberă trecere pentru tramvaie este dat de combinația luminoasă a lămpii inferioare cu una dintre cele trei lămpi situate la partea superioară pentru indicarea direcției.

Semnalul de interdicere a trecerii tramvaiului este dat de iluminarea concomitentă a celor trei lumini din partea superioară a casetei.

Semnalul de culoare verde permite trecerea.

Când semaforul este însoțit de una sau mai multe lămpi care emit lumina intermitentă de culoare verde sub forma uneia sau unor săgeți pe fond negru către dreapta, acestea permit trecerea numai în direcția indicată, oricare ar fi în acel moment semnalul în funcțiune al semaforului.

Semnalul de culoare roșie interzice trecerea.

La semnalul de culoare roșie vehiculul trebuie oprit înaintea marcajului pentru oprire sau, după caz, pentru trecerea pietonilor, iar în lipsa acestuia, în dreptul semaforului. Dacă semaforul este instalat deasupra ori de cealaltă parte a intersecției, în lipsa marcajului pentru oprire sau pentru trecerea pietonilor, vehiculul trebuie oprit înainte de marginea părții carosabile a drumului ce urmează a fi intersectat.

Atunci când semnalul de culoare roșie funcționează concomitent cu cel de culoare galbenă, acesta anunță apariția semnalului de culoare verde.

Când semnalul de culoare galbenă apare după semnalul de culoare verde, conducătorul vehiculului care se apropie de intersecție nu trebuie să treacă de locurile considerate limite de oprire, cu excepția situației în care, la apariția semnalului, se află atât de aproape de acele locuri încât nu ar mai putea opri vehiculul în condiții de siguranță.

Semnalul de culoare galbenă intermitent permite trecerea, conducătorul de vehicul fiind obligat să circule cu viteză redusă, să respecte semnificația semnalizării rutiere și a regulilor de circulație aplicabile în acel loc.

În intersecții dirijarea circulației tramvaielor se poate realiza și prin semafoare având semnale luminoase de culoare albă, corelate cu semnalele luminoase pentru dirijarea circulației celorlalte vehicule.

Semnalul luminos destinat dirijării circulației bicicletelor are în câmpul său imaginea unei biciclete de culoare roșie, respectiv verde pe fond negru. Aceeași destinație o are și semnalul luminos al unui semafor însoțit de un panou adițional pe care figurează o bicicletă.

Aceleași semnale luminoase dirijează și circulația trotinetelor electrice pe drumurile publice.

Când deasupra benzilor de circulație sunt instalate dispozitive care emit semnale roșii și verzi, acestea sunt destinate semnalizării benzilor cu circulație reversibilă. Semnalul roșu, având forma a două bare încrucișate, interzice accesul vehiculelor pe banda deasupra căreia se

găsește, iar semnalul verde, de forma unei săgeți cu vârful în jos, permite intrarea vehiculelor și circulația pe acea bandă.

Semnalul luminos intermediar care are forma unei sau unor săgeți de culoare galbenă ori albă cu vârful orientat către dreapta sau stânga jos anunță schimbarea semnalului verde, în cazul benzilor cu circulație reversibilă, ori faptul că banda deasupra căreia se află este pe punctul de a fi închisă circulației conducătorilor cărora li se adresează, aceștia fiind obligați să se deplaseze pe banda sau benzile indicate de săgeți.

Conducătorul vehiculului care intră într-o intersecție la culoarea verde a semaforului este obligat să respecte și semnificația indicatoarelor instalate în interiorul acesteia.

2. Semnalele luminoase pentru pietoni:

Semnalele luminoase pentru pietoni sunt de culoare verde și roșie. Acestea funcționează corelat cu semnalele pentru dirijarea circulației vehiculelor.

Semnalul de culoare verde poate avea în câmpul său imaginea unui pieton în mers, iar cel roșu, imaginea unui pieton oprit.

Semnalele luminoase pentru pietoni pot fi însoțite de semnale acustice pentru a asigura traversarea drumului de către nevăzători.

Pe sectoarele de drum unde valorile de trafic permit, administratorul drumului public, cu avizul poliției, poate amplasa în zona marcatului trecerii pentru pietoni semafoare sau panouri speciale cu comanda manuală a cererii de verde, care se poate face direct de către pietoni.

Semnalul de culoare verde permite trecerea.

Când semnalul de culoare verde începe să funcționeze intermitent înseamnă că timpul afectat traversării drumului este în curs de epuizare și urmează semnalul roșu. În acest caz pietonul surprins în traversarea drumului trebuie să grăbească trecerea, iar dacă drumul este prevăzut cu un refugiu sau spațiu interzis circulației vehiculelor, să aștepte pe acesta apariția semnalului de culoare verde.

Semnalul de culoare verde intermitent și semnalul de culoare roșie interzic pietonilor să se angajeze în traversare pe partea carosabilă.

3. Alte semnale luminoase:

În cazul semaforizării corelate, în lungul unui traseu pot fi instalate dispozitive de cronometrare a timpului aferent culorii, precum și dispozitive luminoase care să arate participanților la trafic timpii stabiliți prin programul de semaforizare, iar pentru conducătorii de autovehicule, și viteza de deplasare.

Semaforul de avertizare se instalează la ieșirea din intersecție și este constituit dintr-un corp de iluminat cu lumina galbenă intermitentă. Acesta poate avea în câmpul său imaginea unui pieton în mișcare, de culoare galbenă pe fond negru.

Pentru semnalizarea și dirijarea circulației pe sectoarele de drumuri unde se execută lucrări pe partea carosabilă, cu excepția autostrăzilor, se pot instala temporar semafoare mobile, cu obligația presemnalizării acestora.

4. Semnalizarea trecerilor la nivel cu calea ferată:

Apropierea de o trecere la nivel cu calea ferată se semnalizează cu indicatoare de avertizare corespunzătoare și/sau cu panouri suplimentare pentru trecerea la nivel cu calea ferată.

Trecerea la nivel cu calea ferată curentă fără bariere sau semibariere se semnalizează, după caz, cu indicatoarele "Trecere la nivel cu calea ferată simplă, fără bariere" sau "Trecere la nivel cu calea ferată dublă, fără bariere", însoțite de indicatorul "Oprire".

La trecerea la nivel cu calea ferată curentă prevăzută cu instalații de semnalizare automată fără bariere, interzicerea circulației rutiere se realizează, optic, prin funcționarea dispozitivelor cu lumini intermitent-alternative roșii și stingerea semnalizării de control reprezentate de lumina intermitentă albă și, acustic, prin emiterea de semnale sonore intermitente.

Trecerile la nivel cu calea ferată curentă pot fi semnalizate cu sisteme automate luminoase, prevăzute cu semibariere.

Trecerile la nivel cu calea ferată curentă pot fi asigurate și cu bariere care sunt acționate manual.

Barierile și semibarierele sunt marcate cu benzi alternante de culoare roșie și albă și pot fi prevăzute, la mijloc, cu un disc roșu. Benzile trebuie să fie reflectorizante, iar pe drumurile neiluminate, pe timp de noapte, barierele și semibarierele trebuie să fie iluminate ori prevăzute cu dispozitive cu lumină roșie.

La trecerea la nivel cu calea ferată prevăzută cu instalații de semnalizare automată cu bariere, semnalizarea de interzicere a circulației rutiere se realizează optic, prin funcționarea dispozitivelor cu lumini intermitent-alternative roșii și stingerea semnalizării de control reprezentate de lumina intermitentă albă și, acustic, prin emiterea de semnale sonore, precum și prin coborârea în poziție orizontală a semibariierelor.

Semnalizarea de interzicere a circulației rutiere se consideră realizată chiar și numai în una din următoarele situații:

- a) prin aprinderea unei singure unități luminoase a dispozitivului cu lumină intermitent-alternativă roșie;
- b) prin funcționarea sistemului sonor;
- c) prin poziția orizontală a unei singure semibariere.

Circulația rutieră se consideră de asemenea interzisă și în situația în care barierele sau semibarierele sunt în curs de coborâre sau de ridicare.

În zona trecerilor la nivel cu calea ferată, funcționarea instalațiilor de semnalizare a apropierii trenurilor, fără bariere, a instalațiilor de semnalizare a apropierii trenurilor, cu semibariere, sau a bariierelor mecanice, precum și instalarea indicatoarelor "Opre", "Trecere la nivel cu o cale ferată simplă/dublă, fără bariere", "Trecere la nivel cu o cale ferată simplă/dublă, fără bariere, prevăzută cu instalație de semnalizare luminoasă automată", sunt asigurate de administratorul de cale ferată, iar setul de semnalizare a apropierii de calea ferată este asigurat de către administratorul drumului.

La trecerea la nivel cu o cale ferată industrială se instalează indicatorul "Alte pericole", însoțit de un panou adițional ce conține imaginea unei locomotive.

Atunci când pe calea ferată industrială se deplasează un vehicul feroviar, circulația trebuie dirijată de un agent de cale ferată.

Porțile de gabarit instalate înaintea unei treceri la nivel cu o cale ferată electrificată, destinate să interzică accesul vehiculelor a căror încărcătură depășește în înălțime limita de siguranță admisă, sunt marcate cu benzi alternante de culoare galbenă și neagră. Pe stâlpii de susținere ai porților de gabarit se instalează indicatoare rutiere prin care se precizează înălțimea maximă de trecere admisă.

La trecerea la nivel cu calea ferată curentă, conducătorul de vehicul este obligat să circule cu viteza redusă și să se asigure că din partea stângă sau din partea dreaptă nu se apropie un vehicul feroviar.

La traversarea căii ferate, pietonii sunt obligați să se asigure că din stânga sau din dreapta nu se apropie un vehicul feroviar.

Conducătorul de vehicul poate traversa calea ferată curentă prevăzută cu bariere sau semibariere, dacă acestea sunt ridicate și semnalele luminoase și sonore nu funcționează, iar semnalul cu lumina albă intermitentă cu cadența lentă este în funcțiune.

Când circulația la trecerea la nivel cu calea ferată curentă este dirijată de agenți de cale ferată, conducătorul de vehicul trebuie să respecte semnalele acestora.

Conducătorul de vehicul este obligat să oprească atunci când:

- a) barierele sau semibarierele sunt coborâte, în curs de coborâre sau de ridicare;
- b) semnalul cu lumini roșii și/sau semnalul sonor sunt în funcțiune;
- c) întâlnește indicatorul "Trecerea la nivel cu calea ferată simplă, fără barieră", "Trecerea la nivel cu calea ferată dublă, fără barieră" sau "Oprire".

Vehiculele trebuie să oprească, în ordinea sosirii, în locul în care există vizibilitate maximă asupra căii ferate fără a trece de indicatoarele prevăzute la lit. c) sau, după caz, înaintea marcajului pentru oprire ori înaintea barierei sau semibarierei, când acestea sunt închise, în curs de coborâre sau de ridicare.

În cazul imobilizării unui vehicul pe calea ferată, conducătorul acestuia este obligat să scoată imediat pasagerii din vehicul și să elibereze platforma căii ferate, iar când nu este posibil, să semnalizeze prezența vehiculului cu orice mijloc adecvat.

Participanții la trafic, care se găsesc în apropierea locului unde un vehicul a rămas imobilizat pe calea ferată, sunt obligați să acorde sprijin pentru scoaterea acestuia sau, când nu este posibil, pentru semnalizarea prezenței lui.

Conducătorului de vehicul îi este interzis să treacă sau să ocolească porțile de gabarit instalate înaintea căilor ferate electrificate, dacă înălțimea sau încărcătura vehiculului atinge ori depășește partea superioară a porții.

La intersectarea unui drum public cu o cale ferată industrială, accesul vehiculelor feroviare se face numai după semnalizarea corespunzătoare și din timp de către cel puțin un agent de cale ferată, conducătorii de vehicule fiind obligați să se conformeze semnificației semnalelor agenților de cale ferată.

2.2.5. Indicatoarele rutiere:

Indicatoarele instalate pe drumurile publice sunt:

a) de avertizare – avertizează conducătorii de vehicule asupra unor situații din trafic posibil periculoase;

b) de reglementare, care pot fi:

- 1. de prioritate – reglementează prioritatea de trecere;
- 2. de interdicție sau restricție – interzic sau restricționează accesul unor categorii de vehicule sau efectuarea unor manevre și reglementează regimul de viteză pe anumite sectoare de drum;

3. de obligare – obligă să se circule în anumite direcții sau pe anumite drumuri;

c) de orientare și informare:

- 1. de orientare;
- 2. de informare;
- 3. de informare turistică;
- 4. panouri adiționale;
- 5. indicatoare kilometrice și hectometrice;

d) mijloace de semnalizare a lucrărilor, care cuprind:

- 1. indicatoare rutiere temporare;
- 2. mijloace auxiliare de semnalizare a lucrărilor;

Indicatoarele se instalează, de regulă, pe partea dreaptă a sensului de mers. În cazul în care condițiile locale împiedică observarea din timp a indicatoarelor de către conducătorii cărora li se adresează, ele se pot instala ori repeta pe partea stângă, în zona mediană a drumului, pe un refugiu ori spațiu interzis circulației vehiculelor, deasupra părții carosabile sau de cealaltă parte a intersecției, în loc vizibil pentru toți participanții la trafic.

Indicatoarele pot fi însoțite de panouri cu semne adiționale conținând inscripții sau simboluri care le precizează, completează ori limitează semnificația.

Semnele adiționale se pot aplica pe panouri ce includ indicatoare ori chiar pe indicatoare, dacă înțelegerea semnificației acestora nu este afectată.

Pentru a fi vizibile și pe timp de noapte, indicatoarele rutiere trebuie să fie reflectorizante, luminoase ori iluminate.

În locuri periculoase, pentru a spori vizibilitatea și a evidenția semnificația unor indicatoare, acestea pot figura grupat pe un panou cu folie fluorescent-retroreflectorizantă cu reflexie ridicată. Aceste indicatoare pot fi însoțite, după caz, de dispozitive luminoase.

Semnificația unui indicator este valabilă pe întreaga lățime a părții carosabile deschise circulației conducătorilor cărora li se adresează.

Când indicatorul este instalat deasupra benzii sau benzilor, semnificația lui este valabilă numai pentru banda ori benzile astfel semnalizate.

Semnificația indicatorului de avertizare începe din locul unde este amplasat. În cazul indicatoarelor care avertizează sectoare periculoase, zona de acțiune a indicatoarelor este reglementată prin plăcuțe adiționale.

Indicatoarele de avertizare se instalează înaintea locului periculos, la o distanță de maximum 50 m în localități, între 100 m și 250 m în afara localităților, respectiv între 500 m și 1.000 m pe autostrăzi și drumuri expres. Când condițiile din teren impun amplasarea la o distanță mai mare, sub indicator se instalează un panou adițional "Distanța între indicator și începutul locului periculos".

Pe autostrăzi și drumuri expres, în toate cazurile, sub indicator este obligatoriu să se instaleze un panou adițional "Distanța între indicator și începutul locului periculos". În situația în care lungimea sectorului periculos depășește 1.000 m, sub indicator se montează panoul adițional "Lungimea sectorului periculos la care se referă indicatorul".

Semnificația indicatoarelor de interdicere sau de restricție începe din dreptul acestora. În lipsa unei semnalizări care să precizeze lungimea sectorului pe care se aplică reglementarea ori a unor indicatoare care să anunțe sfârșitul interdicției sau al restricției, semnificația acestor indicatoare încetează în intersecția cea mai apropiată. Când indicatoarele de interdicere sau restricție sunt instalate împreună cu indicatorul ce anunță intrarea într-o localitate, semnificația lor este valabilă pe drumul respectiv până la întâlnirea indicatorului "Ieșire din localitate", cu excepția locurilor unde alte indicatoare dispun altfel.

2.2.6. Marcajele rutiere:

Marcajele servesc la organizarea circulației, avertizarea sau îndrumarea participanților la trafic. Acestea pot fi folosite singure sau împreună cu alte mijloace de semnalizare rutieră pe care le completează sau le precizează semnificația.

Marcajele se aplică pe suprafața părții carosabile a drumurilor modernizate, pe borduri, pe lucrări de artă, pe accesorii ale drumurilor, precum și pe alte elemente și construcții din zona drumurilor. Marcajele aplicate pe drumurile publice trebuie să fie reflectorizante sau însoțite de dispozitive reflectorizante care trebuie să-și păstreze proprietățile de reflexie și pe timp de ploaie sau ceață.

Marcajele nu trebuie să incomodeze în nici un fel desfășurarea circulației, iar suprafața acestora nu trebuie să fie lunecoasă. Marcajele pe partea carosabilă se execută cu microbile de sticlă și pot fi însoțite de butoni cu elemente retroreflectorizante.

Marcajele aplicate pe drumurile publice sunt:

- a) longitudinale, care pot fi:
 - 1. de separare a sensurilor de circulație;
 - 2. de separare a benzilor pe același sens;
- b) de delimitare a părții carosabile;

c) transversale, care pot fi:

1. de oprire;
2. de cedare a trecerii;
3. de traversare pentru pietoni;
4. de traversare pentru conducători de biciclete sau trotinete electrice;

d) diverse, care pot fi:

1. de ghidare;
2. pentru spații interzise;
3. pentru interzicerea staționării;
4. pentru stații de autobuze, troleibuze, taximetre, precum și pentru stațiile de tramvai care nu sunt prevăzute cu refugiu pentru pietoni;
5. pentru locuri de parcare;
6. săgeți sau inscripții;

e) laterale aplicate pe:

1. lucrări de artă (poduri, pasaje denivelate, ziduri de sprijin);
2. parapete;
3. stâlpi și copaci situați pe platforma drumului;
4. borduri.

Administratorul drumului public este obligat să aplice marcaje cu linii continue sau discontinue, după caz, atât pentru separarea sensurilor și benzilor de circulație, cât și pentru delimitarea părții carosabile.

Marcajul longitudinal format dintr-o linie continuă simplă sau dublă interzice încălcarea acestuia.

Marcajul format dintr-o linie continuă aplicată pe bordura trotuarului sau la marginea părții carosabile interzice staționarea vehiculelor pe acea parte a drumului. Când o asemenea linie însoțește un indicator de interzicere a staționării, aceasta precizează lungimea sectorului de drum pe care este valabilă interzicerea.

Marcajul longitudinal format din linii continue care delimitează banda pe care este aplicat și un marcaj simbolizând o anumită categorie sau anumite categorii de vehicule semnifică faptul că banda este rezervată circulației acelei sau acelor categorii de vehicule.

Marcajul longitudinal format dintr-o linie discontinuă simplă sau dublă permite trecerea peste acesta, dacă manevra sau reglementările instituite impun acest lucru.

Marcajul cu linie discontinuă poate fi simplu sau dublu și se folosește în următoarele situații:

a) marcajul cu linie discontinuă simplă:

1. pentru separarea sensurilor de circulație, pe drumurile cu două benzi și circulație în ambele sensuri;
2. pentru separarea benzilor de circulație pe același sens, pe drumurile cu cel puțin două benzi pe sens;
3. pentru marcarea trecerii de la o linie discontinuă la una continuă. În localități acest marcaj nu este obligatoriu;
4. pentru a separa, pe autostrăzi, benzile de accelerare sau de decelerare de benzile curente de circulație;
5. pentru marcaje de ghidare în intersecții;

b) marcajul cu linie discontinuă dublă, pentru delimitarea benzilor reversibile.

Pe asemenea benzi marcajul este însoțit de dispozitive luminoase speciale care emit semnale roșii și verzi. Semnalul roșu, având forma a două bare încrucișate, interzice accesul vehiculelor pe banda deasupra căreia se găsește, iar semnalul verde, de forma unei săgeți cu vârful în jos, permite intrarea vehiculelor și circulația pe acea bandă.

Linia continuă se folosește în următoarele situații:

a) linia continuă simplă, pentru separarea sensurilor de circulație, a benzilor de același sens la apropierea de intersecții și în zone periculoase;

b) linia continuă dublă, pentru separarea sensurilor de circulație cu minimum două benzi pe fiecare sens, precum și la drumuri cu o bandă pe sens sau în alte situații stabilite de administratorul drumului respectiv, cu acordul poliției rutiere.

În cazul marcajului longitudinal format dintr-o linie continuă și una discontinuă alăturate, conducătorul de vehicul trebuie să respecte semnificația liniei celei mai apropiate în sensul de mers.

Pe drumurile cu circulație în ambele sensuri prevăzute cu o singură bandă pe sens, pe distanța cuprinsă între indicatoarele de avertizare „Copii”, aferente celor două sensuri, marcajul de separare a sensurilor se execută cu linie continuă.

Marcajele de delimitare a părții carosabile sunt amplasate în lungul drumului, se execută la limita din dreapta a părții carosabile în sensul de mers, cu excepția autostrăzilor și a drumurilor expres, unde marcajul se aplică și pe partea stângă, lângă mijlocul fizic de separare a sensurilor de circulație. Aceste marcaje pot fi cu linie continuă sau discontinuă simplă.

Marcajele de ghidare au rolul de a materializa traiectoria pe care vehiculele trebuie să o urmeze în traversarea unei intersecții ori pentru efectuarea virajului la stânga, fiind obligatoriu a se realiza în cazul în care axul central ori liniile de separare a benzii de circulație nu sunt coliniare.

Marcajele pentru interzicerea staționării se pot realiza:

a) prin linie continuă galbenă aplicată pe bordura trotuarului sau pe banda de consolidare a acostamentului, dublând marcajul de delimitare a părții carosabile spre exteriorul platformei drumului;

b) printr-o linie în zig-zag la marginea părții carosabile.

Marcajele prin săgeți sunt folosite pentru:

a) selectarea pe benzi;

b) schimbarea benzii (banda de accelerare, banda suplimentară pentru vehicule lente, banda care se suprimă prin îngustarea părții carosabile);

c) repliere, numai în afara localităților pe drumuri cu o bandă pe sens și dublu sens de circulație.

Marcajul transversal constând dintr-o linie continuă, aplicată pe lățimea uneia sau mai multor benzi, indică linia înaintea căreia vehiculul trebuie oprit la întâlnirea indicatorului „Opre”. Un asemenea marcaj poate fi folosit pentru a indica linia de oprire impusă printr-un semnal luminos, printr-o comandă a agentului care dirijează circulația, de prezența unei treceri la nivel cu o cale ferată, cu o linie de tramvai sau a unei treceri pentru pietoni. Înaintea marcajului ce însoțește indicatorul „Opre” se poate aplica pe partea carosabilă inscripția „Stop”.

Marcajul transversal constând dintr-o linie discontinuă, aplicată pe lățimea uneia sau mai multor benzi, indică linia care nu trebuie depășită atunci când se impune cedarea trecerii. Înaintea unei asemenea linii se poate aplica pe partea carosabilă un marcaj sub formă de triunghi având o latură paralelă cu linia discontinuă, iar vârful îndreptat spre vehiculul care se apropie.

Marcajul transversal constând din linii paralele cu axul drumului indică locul pe unde pietonii trebuie să traverseze drumul. Aceste linii au lățimea mai mare decât a oricăror alte marcaje.

Marcajul transversal constând din linii discontinue paralele, aplicate perpendicular sau oblic față de axul drumului, indică locul destinat traversării părții carosabile de către conducători de biciclete sau trotinete electrice.

În scopul sporirii impactului vizual asupra participanților la trafic, pe partea carosabilă se pot executa marcaje sub formă de inscripții, simboluri și figuri.

Pe autostrăzi, pe drumurile expres și pe drumuri naționale deschise traficului internațional (E), la extremitățile părții carosabile se aplică marcaje rezonatoare pentru avertizarea conducătorilor de autovehicule la ieșirea de pe partea carosabilă.

Marcajele, cum sunt: săgețile, inscripțiile, liniile paralele sau oblice, pot fi folosite pentru a repeta semnificația indicatoarelor sau pentru a da participanților la trafic indicații care nu le pot fi furnizate, în mod adecvat, prin indicatoare.

Marcajul sub forma unei sau unor săgeți, aplicat pe banda ori pe benzile delimitate prin linii continue, obligă la urmarea direcției sau direcțiilor astfel indicate. Săgeata de repliere care este oblică față de axul drumului, aplicată pe o bandă sau intercalată într-un marcaj longitudinal format din linii discontinue, semnalizează obligația ca vehiculul care nu se află pe banda indicată de săgeată să fie condus pe acea bandă.

Marcajul format dintr-o linie în zig-zag semnifică interzicerea staționării vehiculelor pe partea drumului pe care este aplicat. O astfel de linie completată cu înscrisul "Bus", "Taxi" sau "Tram" poate fi folosită pentru semnalizarea stațiilor de autobuze, troleibuze, taximetre, respectiv a stațiilor de tramvaie care nu sunt prevăzute cu refugiu pentru pietoni.

Marcajul aplicat în afara benzilor, format din linii paralele, înconjurate sau nu cu o linie de contur, delimitează spațiul interzis circulației.

Marcajele se pot aplica și pe ziduri de sprijin, parapete de protecție sau alte amenajări rutiere laterale drumului, pentru a le face mai vizibile conducătorilor de vehicule.

Marcajele sunt de regulă de culoare albă, cu excepția celor ce se aplică pe elementele laterale drumului, care sunt de culoare albă, neagră sau galbenă și neagră, precum și a celor temporare, folosite la organizarea circulației în zona lucrărilor, care sunt de culoare galbenă. În zonele periculoase sau unde staționarea vehiculelor este limitată în timp, marcajele pot fi și de alte culori.

2.3. Semnale ale conducătorilor de vehicule

Conducătorii de vehicule semnalizează cu mijloacele de avertizare luminoasă, sonoră sau cu brațul, după caz, înaintea efectuării oricărei manevre sau pentru evitarea unui pericol imediat.

Mijloacele de avertizare sonoră trebuie folosite de la o distanță de cel puțin 25 m față de cei cărora li se adresează, pe o durată de timp care să asigure perceperea semnalului și fără să îi determine pe aceștia la manevre ce pot pune în pericol siguranța circulației.

Semnalizarea cu mijloacele de avertizare sonoră nu poate fi folosită în zonele de acțiune a indicatorului „Claxonarea interzisă”, cu excepția :

- a) conducătorilor autovehiculelor cu regim de circulație prioritară când se deplasează în acțiuni de intervenții sau în misiuni care au caracter de urgență;
- b) conducătorilor autovehiculelor care folosesc acest semnal pentru evitarea unui pericol imediat.

Conducătorii de autovehicule, tractoare agricole sau forestiere și tramvaie sunt obligați să folosească instalațiile de iluminare și/sau semnalizare a acestora, după cum urmează:

- a) luminile de poziție sau de staționare pe timpul imobilizării vehiculului pe partea carosabilă în afara localităților, de la lăsarea serii și până în zorii zilei, ziua când plouă torențial, ninge abundant sau este ceață densă ori în alte condiții care reduc vizibilitatea pe drumul public;
- b) luminile de întâlnire sau de drum, în mers, atât în localități, cât și în afara acestora, după gradul de iluminare a drumului public;
- c) luminile de întâlnire și cele de ceață pe timp de ceață densă;

d) luminile de întâlnire ale autovehiculelor care însoțesc coloane militare sau cortegii, transportă grupuri organizate de persoane și cele care tractează alte vehicule sau care transportă mărfuri ori produse periculoase, în timpul zilei;

e) luminile de întâlnire atunci când plouă torențial, ninge abundant ori în alte condiții care reduc vizibilitatea pe drum;

f) luminile pentru mersul înapoi atunci când vehiculul este manevrat către înapoi;

g) luminile indicatoare de direcție pentru semnalizarea schimbării direcției de mers, inclusiv la punerea în mișcare a vehiculului de pe loc.

Pe timpul nopții, la apropierea a două vehicule care circulă din sensuri opuse, conducătorii acestora sunt obligați ca de la o distanță de cel puțin 200 m să folosească luminile de întâlnire concomitent cu reducerea vitezei. Când conducătorul de autovehicul se apropie de un autovehicul care circulă în fața sa, acesta este obligat să folosească luminile de întâlnire de la o distanță de cel puțin 100 m.

Pe timpul nopții sau în condiții de vizibilitate redusă conducătorii de autovehicule, tractoare agricole sau forestiere și tramvaie care se apropie de o intersecție neregulată prin semnale luminoase sau de către polițiști sunt obligați să semnalizeze prin folosirea alternantă a luminilor de întâlnire cu cele de drum, fără a încălca însă prevederile referitoare la distanțele față de celelalte vehicule, precizate în alineatul precedent.

Pe timpul nopții sau în condiții de vizibilitate redusă autovehiculele, tractoarele agricole sau forestiere și remorcile cu defecțiuni la sistemul de iluminare și semnalizare luminoasă nu pot fi conduse sau remorcate fără a avea în funcțiune pe partea stângă, în față o lumină de întâlnire și în spate una de poziție.

Luminile de avarie se folosesc în următoarele situații:

a) când vehiculul este imobilizat involuntar pe partea carosabilă;

b) când vehiculul se deplasează foarte lent și/sau constituie el însuși un pericol pentru ceilalți participanți la trafic;

c) când autovehiculul, tractorul agricol sau forestier ori tramvaiul este remorcat.

Conducătorii de autovehicule, tractoare agricole sau forestiere și tramvaie trebuie să pună în funcțiune luminile de avarie, în mod succesiv, în ordinea opririi și în cazul în care această manevră este impusă de blocarea circulației pe sensul de mers.

Când circulă prin tunel conducătorul de vehicul este obligat să folosească luminile de întâlnire.

Un vehicul poate fi oprit sau staționat cu toate luminile stinse, în locurile în care aceste manevre sunt permise, atunci când se află:

a) pe un drum iluminat, astfel încât vehiculul este vizibil de la o distanță de cel puțin 50 m;

b) în afara părții carosabile, pe un acostament consolidat;

c) în localități, la marginea părții carosabile, în cazul motocicletelor cu două roți, fără ataș și a mopederelor, care nu sunt prevăzute cu sursă de energie.

Conducătorii de vehicule sunt obligați să semnalizeze schimbarea direcției de deplasare, depășirea, oprirea și punerea în mișcare.

Intenția conducătorilor de autovehicule, tractoare agricole sau forestiere și tramvaie de a schimba direcția de mers, de a ieși dintr-un rând de vehicule staționate sau de a intra într-un asemenea rând, de a trece pe o altă bandă de circulație sau de a vira spre dreapta ori spre stânga sau care urmează să efectueze întoarcere, depășire ori oprire se semnalizează prin punerea în funcțiune a luminilor indicatoare de direcție cu cel puțin 50 m în localități și 100 m în afara localităților, înainte de începerea efectuării manevrelor.

Reducerea vitezei de deplasare sau oprirea autovehiculelor, tractoarelor agricole sau forestiere și tramvaielor pe partea carosabilă se semnalizează cu lumina roșie din spate.

Conducătorii vehiculelor cu două roți, precum și ai celor cu tracțiune animală ori ai celor trase sau împinse cu mâna sunt obligați să efectueze următoarele semnale:

a) brațul stâng întins orizontal atunci când intenționează să schimbe direcția de mers spre stânga sau de a depăși;

b) brațul drept întins orizontal atunci când intenționează să schimbe direcția de mers spre dreapta;

c) brațul drept întins orizontal balansat în plan vertical atunci când intenționează să oprească.

Aceste semnale trebuie efectuate cu cel puțin 25 m înainte de efectuarea manevrelor.

3. CONDIȚII TEHNICE OBLIGATORII PENTRU VEHICULE. CONDUCĂTORUL DE VEHICUL

3.1. Condiții de admisibilitate determinante din punct de vedere al securității traficului rutier

3.1.1. Starea tehnică a vehiculelor și controlul acestora:

Orice vehicul care circulă pe drumurile publice trebuie să corespundă normelor tehnice privind siguranța circulației rutiere, protecția mediului și utilizarea conform destinației.

Pentru a fi conduse pe drumurile publice, fiecare autovehicul, tractor agricol sau forestier și tramvai trebuie să fie dotat cu trusă medicală de prim ajutor, două triunghiuri reflectorizante și un stingător de incendiu, omologate.

Pentru a fi înmatriculate, înregistrate sau admise în circulație, autovehiculele, tractoarele agricole sau forestiere, remorcile și tramvaiele trebuie să fie omologate în condițiile legii.

Sunt exceptate de la această prevedere vehiculele lente și mașinile autopropulsate.

Omologarea este opțională în cazul autovehiculelor, remorcilor și tractoarelor agricole sau forestiere din dotarea Ministerului Apărării Naționale, a Ministerului Afacerilor Interne, a Serviciului de Protecție și Pază, precum și celor ale Serviciului Român de Informații care îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 2 alin.(2) lit. d) și alin.(3) lit. b) din Regulamentul (UE) 2018/858 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2018 privind omologarea și supravegherea pieței autovehiculelor și remorcilor acestora, precum și ale sistemelor, componentelor și unităților tehnice separate destinate vehiculelor respective, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 715/2007 și (CE) nr. 595/2009 și de abrogare a Directivei 2007/46/CE, precum și în cazul celor care îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 2 alin.(2) lit. e) din Regulamentul (UE) nr. 168/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 ianuarie 2013 privind omologarea și supravegherea pieței pentru vehiculele cu două sau trei roți și pentru cvadricicluri.

Categoriile de vehicule care pot fi admise în circulație fără a fi omologate se stabilesc prin ordin al ministrului transporturilor și infrastructurii, cu avizul Ministerului Afacerilor Interne – Inspectoratul General al Poliției Române.

Documentul care atestă omologarea este cartea de identitate a vehiculului, eliberată în condițiile legii.

Pentru a fi menținute în circulație, vehiculele înmatriculate sau înregistrate, cu excepția mașinilor autopropulsate cu o viteză maximă constructivă care nu depășește 25 km/h, a autovehiculelor cu șenile, a tramvaielor și a vehiculelor cu tracțiune animală, se supun inspecției tehnice periodice, conform legislației în vigoare.

Inspecția tehnică periodică se efectuează în stații autorizate sau în reprezentanțe R.A.R. conform legislației în vigoare.

Pentru autovehiculele și tractoarele agricole sau forestiere aparținând instituțiilor din sistemul de apărare, ordine publică și siguranță națională, inspecția tehnică periodică se poate efectua și în stații proprii, autorizate potrivit legii.

Este interzisă circulația pe drumurile publice a vehiculelor care nu corespund din punct de vedere tehnic, a celor neasigurate obligatoriu de răspundere civilă auto pentru pagube produse terților prin accidente de circulație, a celor pentru care a intervenit suspendarea înmatriculării, precum și a vehiculelor înregistrate al căror termen de valabilitate a inspecției tehnice periodice a expirat ori este anulat.

Constatarea deficiențelor vehiculelor se face de către poliția rutieră, iar verificarea stării tehnice a vehiculelor aflate în trafic pe drumurile publice se face de către poliția rutieră împreună cu instituțiile abilitate de lege.

Până la înmatriculare sau înregistrare, vehiculele pot circula pe drumurile publice, fără inspecție tehnică, în baza unei autorizații provizorii pentru circulație, eliberată de autoritatea competentă, dacă îndeplinesc normele tehnice privind siguranța circulației rutiere.

Se inspectează din punct de vedere tehnic, înainte de a fi repuse în circulație, autovehiculele, tractoarele agricole sau forestiere, tramvaiele și remorcile cărora le-au fost efectuate reparații în urma unor evenimente care au produs avarii grave la mecanismul de direcție, instalația de frânare sau la structura de rezistență a caroseriei ori a șasiului.

3.1.2. Condițiile minime de iluminare, semnalizare luminoasă și avertizare sonoră pe care trebuie să le îndeplinească autovehiculele, tramvaiele, remorcile, tractoarele folosite în exploatarea agricole și forestiere și vehiculele pentru efectuarea de servicii sau lucrări:

Autovehiculele, tractoarele agricole sau forestiere, vehiculele pentru efectuarea de servicii sau lucrări, tramvaiele și remorcile trebuie să fie dotate, prin construcție, cu instalații de iluminare, semnalizare luminoasă și avertizare sonoră, omologate, care să corespundă condițiilor tehnice stabilite de autoritatea competentă.

Autovehiculele destinate exclusiv transportului copiilor trebuie să aibă montat pe caroserie, în față și în spate, indicatorul "Copii!".

Autovehiculele care depășesc masa și/sau gabaritul trebuie echipate cu următoarele dispozitive suplimentare de semnalizare:

a) o plăcuță de identificare fluorescent-reflectorizantă, având fondul alb și chenarul roșu, montată la partea din stânga față;

b) marcaje fluorescent-reflectorizante aplicate la partea din spate a autovehiculului sau încărcăturii, cât mai aproape de marginile laterale, formate din benzi alternante albe și roșii, descendente către exterior, dacă lățimea autovehiculului depășește 2,5 m;

c) unul sau mai multe dispozitive speciale de avertizare luminoasă de culoare galbenă, montate astfel încât lumina emisă de acestea să fie vizibilă din față, din spate și din ambele părți laterale, precum și dispozitive fluorescent-reflectorizante de culoare galbenă montate pe părțile laterale la distanță de 1,5 m între ele;

d) lumini montate pe părțile laterale ale încărcăturii ori vehiculului care depășește lățimea de 2,5 m, care trebuie să funcționeze concomitent cu luminile de poziție, precum și un dispozitiv fluorescent-reflectorizant.

Se interzice montarea la autovehicul, tractor agricol sau forestier, vehicul pentru efectuarea de servicii sau lucrări, tramvai ori remorcă a luminilor de altă culoare sau intensitate, a altor lumini, dispozitive ori accesorii de avertizare decât cele omologate.

3.1.3 Condițiile tehnice minime pe care trebuie să le îndeplinească bicicletele, trotinetele electrice, mopedele, vehiculele cu tracțiune animală și cele trase sau împinse cu mâna:

În circulația pe drumurile publice bicicleta sau trotineta electrică, după caz, trebuie să fie:

a) prevăzută cu dispozitiv de frânare eficace;

b) prevăzută cu un sistem adecvat, funcțional, de direcție;

c) dotată cu sistem de avertizare sonoră;

d) echipată, pe timp de noapte sau când vizibilitatea este redusă, în față cu lumină de culoare albă sau galbenă, iar în spate cu lumină de culoare roșie și cu cel puțin un dispozitiv fluorescent-reflectorizant, vizibil, de aceeași culoare;

e) echipată cu elemente sau dispozitive fluorescent-reflectorizante, amplasate pe roți, care, în mișcare, formează un cerc continuu.

Remorca atașată unei biciclete trebuie să fie echipată, în partea din spate, cu un dispozitiv fluorescent-reflectorizant de culoare roșie, iar dacă lumina din spate a bicicletei este obturată de remorcă, aceasta trebuie să fie echipată și cu o lumină de culoare roșie.

În circulația pe drumurile publice mopedul trebuie fie echipat cu:

- a) instalație de frânare eficace;
- b) sistem de avertizare sonoră;
- c) instalație de evacuare a gazelor de ardere care să respecte normele de poluare fonică și de protecție a mediului;
- d) lumină de culoare albă în față, respectiv lumină și dispozitiv fluorescent-reflectorizant de culoare roșie în spate;
- e) lumini de culoare galbenă pentru semnalizarea schimbării direcției de mers, în față și în spate;
- f) plăcuța cu numărul de înregistrare, amplasată la partea din spate a mopedului fără a obtura vizibilitatea sistemului de iluminare și semnalizare.

Se interzice montarea la moped a luminilor de altă culoare sau intensitate, a altor lumini, dispozitive ori accesorii de avertizare decât cele omologate.

Vehiculul cu tracțiune animală trebuie să fie dotat în față cu două dispozitive fluorescent-reflectorizante de culoare albă, iar în spate, cu două dispozitive fluorescent-reflectorizante de culoare roșie, omologate, montate cât mai aproape de marginile exterioare ale vehiculului.

Plăcuțele cu numărul de înregistrare se amplasează în locuri unde se asigură permanent vizibilitatea acestora, una pe partea stângă și una la partea din spate a vehiculului.

Atunci când plouă torențial, ninge abundent sau este ceață densă ori în alte condiții meteorologice care reduc vizibilitatea, precum și pe timpul nopții vehiculul cu tracțiune animală trebuie să fie dotat în plus, în partea laterală stângă, cu cel puțin o lumină de culoare albă sau galbenă, situată mai sus de nivelul roților.

Mijloacele de semnalizare, precum și dispozitivul care asigură lumina de culoare albă sau galbenă trebuie menținute curate și intacte, iar vizibilitatea lor să nu fie obturată de elementele constructive ale vehiculului sau de încărcătura transportată.

Conducătorul vehiculului cu tracțiune animală trebuie să aplice pe harnașamentul animalului trăgător materiale reflectorizante pentru ca acesta să fie observat cu ușurință de către ceilalți participanți la trafic.

Vehiculul tras sau împins cu mâna trebuie să fie prevăzut, în față și în spate, cu câte un dispozitiv fluorescent-reflectorizant omologat, de culoare albă, respectiv roșie.

3.2. Înmatricularea, înregistrarea și radierea vehiculelor

Proprietarii de vehicule sau deținătorii mandatați ai acestora sunt obligați să le înmatriculeze sau să le înregistreze, după caz, înainte de a le pune în circulație, conform prevederilor legale.

Înmatricularea vehiculelor este continuă, de la admiterea în circulație până la scoaterea definitivă din circulație a unui vehicul din categoria celor supuse acestei condiții, potrivit prevederilor Ordonanței de Urgență nr.195/2002 republicată, și presupune următoarele operațiuni:

- a) înscrierea în evidențele autorităților competente, potrivit legii, a dobândirii dreptului de proprietate asupra unui vehicul de către primul proprietar;
- b) transcrierea în evidențele autorităților competente, potrivit legii, a tuturor transmiterilor ulterioare ale dreptului de proprietate asupra unui vehicul.

Operațiunile de înmatriculare se realizează pe baza datelor de identificare ale vehiculului, ale proprietarului și, după caz, ale deținătorului mandatat și condiționează

eliberarea de către autoritățile competente, potrivit legii, a unui certificat de înmatriculare, precum și a plăcuțelor cu numărul de înmatriculare atribuit și transcrierile necesare în certificatul de înmatriculare.

În cazul transmiterii dreptului de proprietate asupra unui vehicul, datele noului proprietar se înscriu în *Registrul național de evidență a permiselor de conducere și a vehiculelor înmatriculate* constituit de Direcția Generală Permise de Conducere și Înmatriculări simultan cu menționarea încetării calității de titular al înmatriculării a fostului proprietar. Pentru realizarea acestei operațiuni, noul proprietar este obligat să solicite autorității competente de înmatriculare transcrierea transmiterii dreptului de proprietate, în termen de 90 de zile de la data dobândirii dreptului de proprietate asupra vehiculului.

Organul fiscal care operează scoaterea vehiculului din evidența fiscală a fostului proprietar are obligația de a notifica înstrăinarea acestuia în cadrul schimbului de informații prevăzut de reglementările în materie fiscală, în termen de 5 zile lucrătoare, autorității competente de înmatriculare. Aceasta face mențiunea privind înstrăinarea vehiculului în *Registrul național de evidență a permiselor de conducere și a vehiculelor înmatriculate* constituit de Direcția Generală Permise de Conducere și Înmatriculări, în termen de 30 de zile de la primirea notificării.

De la data înregistrării notificării, autoritatea competentă de înmatriculare, respectiv Direcția Generală Permise de Conducere și Înmatriculări transmite instituțiilor interesate datele noului proprietar, la solicitarea acestora.

În situația în care noul proprietar nu solicită transcrierea transmiterii dreptului de proprietate în termen de 90 de zile, înmatricularea vehiculului se suspendă de drept până la data transcrierii transmiterii dreptului de proprietate.

În cazul în care până la transcriere intervin transcrieri succesive ale dreptului de proprietate asupra vehiculului, termenul de 90 de zile curge de la data primei transmiteri a dreptului de proprietate.

Suspendarea de drept a înmatriculării vehiculului intervine și la data expirării sau, după caz, a anulării inspecției tehnice periodice și încetează la data la care vehiculul trece o nouă inspecție tehnică periodică.

În cazurile de suspendare a înmatriculării, autoritatea competentă de înmatriculare, respectiv Direcția Generală Permise de Conducere și Înmatriculări, înregistrează suspendarea înmatriculării în *Registrul național de evidență a permiselor de conducere și a vehiculelor înmatriculate*. Datele referitoare la suspendare se șterg după 5 ani de la data încetării acesteia.

Înregistrarea suspendării înmatriculării în cazul expirării sau, după caz, anulării inspecției tehnice periodice se realizează pe baza datelor referitoare la inspecția tehnică periodică a vehiculului existente în *Registrul național de evidență a permiselor de conducere și a vehiculelor înmatriculate*, respectiv comunicate Direcției Generale Permise de Conducere și Înmatriculări de către Registrul Auto Român în condiții stabilite prin protocol.

În scopul verificării efectuării inspecției tehnice periodice a vehiculului, respectiv a valabilității acesteia, poliția rutieră are drept de acces pentru consultarea *Registrului național de evidență a permiselor de conducere și a vehiculelor înmatriculate* în condițiile stabilite prin protocolul încheiat între Inspectoratul General al Poliției Române și Direcția Generală Permise de Conducere și Înmatriculări.

Solicitanții unei operațiuni de înmatriculare a unui vehicul în evidențele autorităților competente, potrivit legii, trebuie să facă dovada certificării autenticității vehiculului de către Registrul Auto Român, în condițiile stabilite prin ordin comun al ministrului transporturilor și infrastructurii și al ministrului afacerilor interne. Certificarea autenticității vehiculului conține și atestarea faptului că acesta nu figurează în baza de date ca fiind furat.

Dovada certificării vehiculului nu se impune în cazul vehiculelor noi pentru solicitanții operațiilor de înmatriculare.

Cu ocazia realizării oricărei operațiuni privind înmatricularea unui vehicul, verificarea efectuării inspecției tehnice periodice și a asigurării obligatorii de răspundere civilă, respectiv a valabilității acestora, se poate face și pe cale informatică, în condițiile stabilite prin protocol încheiat între autoritatea competentă din subordinea Ministerului Afacerilor Interne cu atribuții de organizare și coordonare a activității de evidență și eliberare a certificatelor de înmatriculare și a plăcuțelor cu numere de înmatriculare și Registrul Auto Român, respectiv Autoritatea de Supraveghere Financiară.

Autoritățile competente să realizeze operațiunile de înmatriculare a vehiculelor pot încasa de la solicitanți toate taxele și tarifele stabilite potrivit legii, aferente acestor operațiuni.

Societățile abilitate să comercializeze vehicule noi și societățile de leasing din România pot solicita, pe cale informatică, înmatricularea sau autorizarea provizorie pentru circulație a vehiculelor, prin intermediul unei aplicații informatice puse la dispoziție, în condițiile stabilite prin protocol, de către autoritatea competentă din subordinea Ministerului Afacerilor Interne cu atribuții de organizare și coordonare a activității de evidență și eliberare a certificatelor de înmatriculare și a plăcuțelor cu numere de înmatriculare.

Proprietarul sau deținătorul mandatat al unui vehicul este obligat să solicite autorității competente înscrierea în certificatul de înmatriculare sau de înregistrare a oricărei modificări a datelor de identificare a vehiculului respectiv sau, după caz, ale proprietarului, în termen de 30 de zile de la data la care a intervenit modificarea.

Cu ocazia realizării operațiunilor de înmatriculare a unui vehicul, autoritățile competente de înmatriculare înscriu în *Registrul național de evidență a permiselor de conducere și a vehiculelor înmatriculate* constituit de Direcția Generală Permise de Conducere și Înmatriculări următoarele date în format electronic:

a) datele de identificare a proprietarului și, după caz, a deținătorului mandatat ori a altei persoane ce poate fi înscrisă în certificatul de înmatriculare;

b) datele de identificare a vehiculului.

Datele de identificare a proprietarului și, după caz, a deținătorului mandatat ori a altei persoane sunt:

a) pentru persoanele fizice : numele de familie, prenumele, codul numeric personal sau, dacă este cazul, echivalentul acestuia, potrivit legislației naționale aplicabile, respectiv numărul de identificare fiscală, locul și data nașterii, domiciliul/reședința, precum și, opțional, un număr de telefon și adresa de poștă electronică ale persoanei;

b) pentru persoanele juridice : denumirea, sediul, codul de identificare fiscală, numărul de înregistrare în registrul comerțului, dacă este cazul, sau codul unic de înregistrare, potrivit legislației naționale aplicabile, precum și, opțional, un număr de telefon și adresa de poștă electronică ale reprezentantului acestora.

Datele de identificare a vehiculului care se înscriu în *Registrul național de evidență a permiselor de conducere și a vehiculelor înmatriculate* și codurile armonizate aferente acestora se stabilesc și se actualizează prin ordin al ministrului afacerilor interne, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Datele de identificare a proprietarului și a vehiculului se șterg după 10 ani de la data radierii vehiculului.

Registrul național de evidență a permiselor de conducere și a vehiculelor înmatriculate se actualizează pe baza datelor furnizate în sistem informatizat de către Registrul Auto Român, referitoare la inspecția tehnică periodică a vehiculelor. Transmiterea datelor se face cu titlu gratuit.

Direcția Generală Permise de Conducere și Înmatriculări este autorizată să facă schimb de date cu autoritățile competente de înmatriculare din statele membre ale Uniunii Europene, prin obținerea, respectiv furnizarea datelor necesare, în scopul verificării, înaintea înmatriculării unui vehicul, a statutului legal al acestuia în statul în care a fost înmatriculat

anterior, în cazul în care există îndoieli asupra situației reale sau juridice a vehiculului. Verificarea împreună cu autoritățile competente de înmatriculare din statele membre ale Uniunii Europene se poate realiza inclusiv prin utilizarea unei platforme informatice în scopul facilitării schimbului de informații.

Prevederile referitoare la înmatricularea vehiculelor se aplică în mod corespunzător și în cazul vehiculelor înregistrate care circulă pe drumurile publice, cu excepția vehiculelor cu tracțiune animală, în condițiile stabilite prin Ordinul ministrului afacerilor interne nr.1501/2006, publicat în Monitorul Oficial al României nr.941/21.11.2006, cu modificările și completările ulterioare.

Autoritățile competente să realizeze operațiuni de înmatriculare, autorizare provizorie și eliberare a permiselor de conducere încasează:

a) tarifele aferente confecționării și valorificării plăcilor cu numere de înmatriculare permanentă, de probă, temporare și provizorii, atribuirii unui număr de înmatriculare preferențial sau rezervării combinației numărului de înmatriculare;

b) tarifele aferente emiterii certificatelor de înmatriculare, a autorizațiilor provizorii și a permiselor de conducere.

Tarifele menționate la lit. a) pot fi achitate prin virament, prin mijloace de plată online, prin intermediul POS-urilor instalate la unitățile Trezoreriei Statului sau la sediile instituțiilor publice beneficiare ale sumelor și prin alte modalități de plată reglementate de acte normative în vigoare, prin mandat poștal sau în numerar la ghișeele serviciilor publice comunitare permise de conducere și înmatriculări din cadrul instituțiilor prefectului, la casieriile unităților Trezoreriei Statului, în condițiile legii. Pentru sumele încasate prin intermediul POS-urilor instalate la unitățile Trezoreriei Statului, comisioanele se suportă de la bugetul de stat, prin bugetul instituțiilor publice din structura cărora fac parte unitățile Trezoreriei Statului, iar pentru cele încasate prin intermediul POS-urilor instalate la sediile instituțiilor publice beneficiare, comisioanele se suportă din bugetele acestora.

Tarifele menționate la lit. b) se încasează într-un cont distinct de disponibil deschis pe numele Regiei Autonome „Administrația Patrimoniului Protocolului de Stat”, prin următoarele mijloace de plată: prin virament, prin mijloace de plată online, inclusiv prin Sistemul național electronic de plată online – SNEP, prin intermediul POS-urilor instalate de către Regia Autonomă „Administrația Patrimoniului Protocolului de Stat” la sediile serviciilor publice emitente ale documentelor, prin mandat poștal, precum și prin alte modalități de plată reglementate de acte normative în vigoare.

Tarifele menționate la lit. a) se încasează într-un cont distinct de disponibil deschis la unitățile teritoriale ale Trezoreriei Statului pe numele instituției prefectului din care face parte serviciul public comunitar permise de conducere și înmatriculări.

Unitățile teritoriale ale Trezoreriei Statului la care își au deschise conturile instituțiile prefectului din care fac parte serviciile publice comunitare permise de conducere și înmatriculări încasează tarifele prevăzute la lit. a) în numerar, în contul distinct de disponibil.

Sumele încasate în numerar la ghișeele serviciilor publice comunitare permise de conducere și înmatriculări se depun la casieriile instituțiilor prefectului în aceeași zi, la terminarea programului de lucru.

Sumele predate la instituțiile prefectului se depun de către acestea în contul distinct de disponibil în următoarea zi lucrătoare.

Tarifele prevăzute la lit. a), încasate în contul Trezoreriei Statului în cursul lunii anterioare, se virează de către instituțiile prefectului, în primele cincisprezece zile ale lunii în curs, în baza facturilor emise de către Direcția Generală Permise de Conducere și Înmatriculări, în contul de venituri al bugetului activității finanțate integral din venituri proprii „Venituri din prestări servicii” al acestei instituții.

Restituirea sumelor achitate eronat sau pentru care nu au fost prestate serviciile aferente se face de către Direcția Generală Permise de Conducere și Înmatriculări, respectiv de către Regia Autonomă „Administrația Patrimoniului Protocolului de Stat”, la cererea scrisă a plătitorului adresată acestora, însoțită de documentul prin care s-a efectuat plata. Cererea și documentul prin care s-a efectuat plata pot fi transmise atât în format fizic, cât și prin mijloace electronice.

Direcția Generală Permise de Conducere și Înmatriculări dezvoltă, administrează și gestionează platforma informatică privind furnizarea de servicii publice electronice pentru înmatricularea vehiculelor de către autoritățile competente de înmatriculare.

Serviciile publice electronice furnizate prin intermediul platformei informatice vizează:

a) intermedierea încheierii actelor translativ ale dreptului de proprietate asupra vehiculelor, în vederea realizării operațiunii de înmatriculare sau transcriere a dreptului de proprietate asupra vehiculului;

b) încărcarea actelor translativ ale dreptului de proprietate asupra vehiculelor și, după caz, a extraselor din contractele de leasing, care să conțină cel puțin părțile, data încheierii contractului și datele de identificare ale vehiculului, precum și a proceselor-verbale de predare-primire, de către proprietarii acestora sau deținătorii mandatați, după caz, în vederea realizării operațiunii de înmatriculare sau transcriere a dreptului de proprietate asupra vehiculului, precum și transmiterea acestora prin mijloace automatizate către organele fiscale locale în scopul declarării sau radierii vehiculelor din evidențele fiscale;

c) încărcarea de către proprietar sau, după caz, de către deținătorul mandatat a documentelor necesare efectuării operațiunilor de înmatriculare, transcriere a transmiterii dreptului de proprietate asupra vehiculului, eliberarea unui nou certificat de înmatriculare sau radiere din circulație, stabilite prin ordin al ministrului afacerilor interne și, după caz, transmiterea acestora prin mijloace automatizate către organele fiscale locale;

d) verificarea respectării prevederilor art. 159 alin. (5), respectiv alin. (5¹) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare, după caz, în situațiile prevăzute la lit. a) și b);

e) transmiterea datelor necesare declarării în vederea luării în/scoaterii din evidențele organului fiscal local, a dobândirii sau înstrăinării, după caz, a vehiculelor către organele fiscale locale, prin mijloace automatizate;

f) informarea proprietarului sau, după caz, deținătorului mandatat, cu privire la efectuarea serviciului public electronic solicitat.

Pentru realizarea tuturor acestor operațiuni este necesară confirmarea identității persoanelor solicitante, astfel cum aceasta a fost stabilită cu ocazia accesării platformei informatice.

Datele prelucrate prin intermediul platformei informatice nu pot fi prelucrate în alte scopuri, cu excepția situațiilor prevăzute expres de lege și numai dacă sunt asigurate garanțiile necesare pentru protejarea drepturilor persoanelor vizate.

Actele translativ ale dreptului de proprietate prevăzute la lit. a) produc toate efectele pe care legea le recunoaște contractelor, atunci când sunt întrunite condițiile cerute de lege pentru validitatea acestora.

În urma încheierii actului translativ al dreptului de proprietate prin intermediul platformei informatice, administratorul acesteia îi aplică sigiliul electronic prin care confirmă perfectarea actului respectiv, îl pune la dispoziția părților în platformă și îl transmite acestora prin intermediul poștei electronice.

Proba încheierii contractului este supusă dispozițiilor dreptului comun în materie de probă și existenței sigiliului electronic aplicat de administratorul platformei informatice.

Direcția Generală Permise de Conducere și Înmatriculări, în calitate de administrator al platformei informatice nu răspunde pentru veridicitatea datelor înscrise în actele translativă ale dreptului de proprietate prevăzute la lit. a).

Intermedierea încheierii actelor translativă ale dreptului de proprietate prevăzute la lit. a) se realizează prin punerea la dispoziția părților, în cadrul platformei informatice, a unui model al contractului de înstrăinare-dobândire, în vederea completării cu datele necesare și exprimării voinței cu privire la înstrăinarea, respectiv dobândirea vehiculului. Exprimarea voinței părților se realizează prin parcurgerea în mod corespunzător a pașilor de urmat în platforma informatică.

În termen de 5 zile de la data efectuării, prin intermediul platformei informatice, a operațiunilor de înmatriculare, de transcriere a transmiterii dreptului de proprietate, de emitere a unui nou certificat de înmatriculare ca urmare a modificării datelor din acesta sau de radiere din circulație a unui vehicul, autoritatea competentă de înmatriculare transmite în format electronic organelor fiscale locale competente următoarele informații și documente:

a) datele de identificare ale persoanelor care au dobândit dreptul de proprietate asupra vehiculului care face obiectul respectivei operațiuni, precum și ale deținătorului mandatat, după caz;

b) datele de identificare și caracteristicile tehnice ale vehiculului;

c) confirmarea efectuării operațiunii de înmatriculare, de radiere din circulație sau de emitere a unui nou certificat de înmatriculare, după caz, precum și confirmarea declarării în scop fiscal și de radiere din evidențele fiscale;

d) actele translativă ale dreptului de proprietate asupra vehiculelor și, după caz, extrasele din contractele de leasing, care să conțină cel puțin părțile, data încheierii contractului și datele de identificare ale vehiculului, precum și a proceselor-verbale de predare-primire.

Schimbul de date și documente se efectuează prin intermediul:

a) sistemului informatic PatrimVen al Ministerului Finanțelor/Agenciei Naționale de Administrare Fiscală, în condițiile stabilite prin protocol încheiat între Ministerul Afacerilor Interne și Ministerul Finanțelor; sau

b) mecanismul de comunicare stabilit în baza protocoalelor încheiate în temeiul art. 3 din Ordinul viceprim-ministrului, ministrul dezvoltării regionale și administrației publice, al ministrului finanțelor publice și al ministrului afacerilor interne nr. 1.069/1.578/144/2016 pentru aplicarea pct. 101 din titlul IX "Impozite și taxe locale" din Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1/2016.

Prin derogare de la prevederile art. 471 alin. (2) – (5), alin. (6) lit. b) și c), alin. (10), (12) și (14) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, procedura privind declararea în vederea luării în/scoaterii din evidențele organului fiscal local, a dobândirii sau înstrăinării, după caz, a vehiculelor se consideră a fi îndeplinită prin utilizarea platformei informatice în vederea efectuării operațiunilor de înmatriculare, de transcriere a transmiterii dreptului de proprietate, de emitere a unui nou certificat de înmatriculare ca urmare a modificării datelor din acesta sau de radiere din circulație a unui vehicul.

Prin solicitarea efectuării operațiunilor de înmatriculare, de transcriere a transmiterii dreptului de proprietate, de emitere a unui nou certificat de înmatriculare ca urmare a modificării datelor din acesta sau de radiere din circulație a unui vehicul, prin intermediul platformei informatice, și acceptarea termenilor și condițiilor de utilizare a acesteia, proprietarul sau deținătorul mandatat, persoana care înstrăinează sau persoana care dobândește dreptul de proprietate asupra vehiculului, după caz, își exprimă acordul de deschidere sau de închidere a unui raport juridic fiscal, după caz, cu organul fiscal local de la

domiciliul acestuia. Drepturile și obligațiile de natură fiscală ce decurg din raportul juridic fiscal sunt opozabile atât acestora, cât și organului fiscal local.

Derogarea de la prevederile art. 471 alin. (2) – (5), alin. (6) lit. b) și c), alin. (10), (12) și (14) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, nu operează asupra termenelor prevăzute de legislația fiscală pentru declararea în vederea luării în/scoaterii din evidențele organului fiscal local, a dobândirii sau înstrăinării, după caz, a vehiculelor.

Serviciile publice electronice furnizate se realizează etapizat, în funcție de capacitatea sistemelor informatice și dezvoltarea conexiunilor de la nivelul autorității competente de înmatriculare și de la nivelul organelor fiscale locale.

În vederea inițierii procedurilor de implementare a serviciilor publice electronice, se abilitază Direcția Generală Permise de Conducere și Înmatriculări să organizeze și să coordoneze platforme-pilot pentru furnizarea de servicii publice electronice de înmatriculare.

Platforma-pilot reprezintă ansamblul procedurilor de lucru, al echipamentelor și serviciilor de resortul tehnologiei informației și comunicațiilor ori al tehnologiilor folosite la furnizarea de servicii publice electronice de înmatriculare, în scopul furnizării unor servicii de calitate, fiabilitate și flexibilitate pentru cetățean.

Condițiile de organizare a platformelor-pilot se stabilesc prin ordin al ministrului afacerilor interne, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Direcția Generală Permise de Conducere și Înmatriculări are calitatea de operator de date cu caracter personal pentru platforma informatică.

În vederea realizării tuturor operațiunilor de prelucrare, platforma informatică se interconectează și se interoperabilizează cu:

- a) Sistemul informatic național de evidență a permiselor de conducere și a vehiculelor înmatriculate;
- b) Registrul național de evidență a persoanelor;
- c) Platforma HUB de servicii de la nivelul Ministerului Afacerilor Interne;
- d) Sistemul informatic PatrimVen al Ministerului Finanțelor/Agenției Naționale de Administrare Fiscală;
- e) Registrul central al comerțului;
- f) Sistemul național electronic de plată;
- g) registrele de evidență a mijloacelor de transport supuse înmatriculării/înregistrării ale organelor fiscale locale.

Datele utilizate pentru realizarea operațiunilor de prelucrare se stochează pe teritoriul României potrivit nomenclatorului arhivistic aprobat la nivelul Direcției Generale Permise de Conducere și Înmatriculări, în conformitate cu Legea Arhivelor Naționale nr. 16/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

La împlinirea termenelor de stocare stabilite prin nomenclatorul arhivistic, datele sunt șterse în mod automat prin proceduri ireversibile, cu excepția situațiilor în care sunt utilizate în cadrul unor proceduri judiciare, caz în care acestea urmează regimul probelor.

Platforma informatică este dezvoltată astfel încât să păstreze evidența prelucrărilor realizate.

Evidența prelucrărilor este protejată prin măsuri corespunzătoare împotriva accesului neautorizat și poate fi utilizată numai în scopul monitorizării protecției datelor, inclusiv pentru a se verifica admisibilitatea unei solicitări de informații și legalitatea prelucrării datelor, precum și pentru asigurarea securității datelor.

Informațiile conținute de evidența prelucrărilor se șterg după o perioadă de 5 ani de la introducerea acestora, cu excepția cazului în care sunt necesare pentru desfășurarea unor proceduri de monitorizare aflate în curs sau a situațiilor în care sunt utilizate în cadrul unei proceduri judiciare, caz în care acestea urmează regimul probelor.

Direcția Generală Permise de Conducere și Înmatriculări și autoritățile competente de înmatriculare stabilesc proceduri interne pentru asigurarea conformității cu legislația din domeniul protecției datelor cu caracter personal.

Procedurile interne includ obligativitatea ca personalul din cadrul Direcției Generale Permise de Conducere și Înmatriculări și din cadrul autorităților competente de înmatriculare, autorizat să acceseze platforma în interes de serviciu, să fie instruit cu privire la regulile de protecție a datelor cu caracter personal anterior validării accesului la platforma informatică și, ulterior, cel puțin o dată pe an.

Instruirea personalului se referă, cel puțin, la următoarele:

- a) prelucrarea datelor să fie realizată exclusiv pentru îndeplinirea atribuțiilor de serviciu;
- b) datele să fie prelucrate potrivit procedurilor și prin mijloace prevăzute de dispozițiile legale aplicabile activităților în cadrul cărora sunt utilizate datele respective;
- c) prelucrarea datelor să respecte dispozițiile legale privind protecția datelor cu caracter personal aplicabile activităților în cadrul cărora sunt utilizate datele respective.

Instruirea personalului cu privire la regulile de protecție a datelor cu caracter personal va fi realizată de către fiecare autoritate implicată în parte, în conformitate cu Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), Legea nr. 190/2018 privind măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), cu modificările ulterioare, și Legea nr. 363/2018 privind protecția persoanelor fizice referitor la prelucrarea datelor cu caracter personal de către autoritățile competente în scopul prevenirii, descoperirii, cercetării, urmăririi penale și combaterii infracțiunilor sau al executării pedepselor, măsurilor educative și de siguranță, precum și privind libera circulație a acestor date.

Vehiculele care circulă pe drumurile publice trebuie să fie înmatriculate sau înregistrate, după caz, cu excepția următoarelor categorii de vehicule:

- a) vehiculele trase sau împinse cu mâna;
- b) bicicletele;
- c) trotinetele electrice.

Pentru a circula pe drumurile publice, vehiculele înmatriculate ori înregistrate, după caz, trebuie să poarte plăcuțe cu numărul de înmatriculare sau de înregistrare, cu forme, dimensiuni și conținut prevăzute de standardele în vigoare.

Vehiculele care nu sunt supuse înmatriculării sau înregistrării pot circula pe drumurile publice numai în condițiile prevăzute prin regulament.

Este interzisă conducerea pe drumurile publice a altor vehicule decât cele care trebuie înmatriculate sau înregistrate, vehiculele trase sau împinse cu mâna, bicicletele și trotinetele electrice.

Autovehiculele și remorcile se înmatriculează permanent sau temporar la autoritatea competentă în a cărei rază teritorială proprietarii sau deținătorii mandatați își au domiciliul, reședința ori sediul, în condițiile stabilite prin reglementările în vigoare.

Sunt exceptate de la obligația înmatriculării mopedele, troleibuzele, remorcile destinate a fi tractate de tractoarele agricole sau forestiere și vehiculele lente.

Autovehiculele, remorcile și tractoarele agricole sau forestiere din dotarea Ministerului Apărării Naționale, a Ministerului Afacerilor Interne, a Serviciului de Protecție și Pază, precum și cele ale Serviciului Român de Informații se înregistrează la aceste instituții dar, după caz, pot să fie și înmatriculate.

Până la înmatriculare, vehiculele supuse înmatriculării permanente sau temporare pot circula cu numere provizorii, pe baza unei autorizații speciale eliberate de autoritatea competentă.

La cerere, instituțiilor din sistemul de apărare, ordine publică și securitate națională, precum și persoanelor juridice abilitate să fabrice, să asambleze, să caroseze ori să efectueze activități de testare a vehiculelor, sistemelor, componentelor, unităților tehnice separate, pieselor sau echipamentelor destinate acestora li se pot elibera, pentru aceste vehicule, autorizații și numere pentru probe. Autorizația de circulație pentru probe este valabilă doar pe teritoriul României.

Pot beneficia de autorizații și numere pentru probe vehiculele care se supun înmatriculării și se comercializează, în vederea probelor solicitate de clienți, la cererea persoanelor juridice care au ca obiect de activitate comercializarea vehiculelor rutiere. Autorizația de circulație pentru probe este valabilă doar pe teritoriul județului sau al municipiului București în raza căruia societatea își are sediul.

Evidența vehiculelor înmatriculate se ține la autoritatea competentă pe raza căreia proprietarul sau deținătorul mandatat își are domiciliul, reședința sau sediul.

Tramvaiele, troleibuzele, mopede, tractoarele agricole sau forestiere, altele decât cele din dotarea Ministerului Apărării Naționale, a Ministerului Afacerilor Interne, a Serviciului de Protecție și Pază, precum și cele ale Serviciului Român de Informații, inclusiv remorcile destinate a fi tractate de acestea, vehiculele lente precum și vehiculele cu tracțiune animală se înregistrează la nivelul primarilor comunelor, ai orașelor, ai municipiilor și ai sectoarelor municipiului București.

Evidența vehiculelor înregistrate se ține la autoritatea competentă pe raza căreia proprietarul sau deținătorul mandatat își are domiciliul, reședința sau sediul, care înscrie datele de identificare a proprietarului și a vehiculului în Registrul de evidență a vehiculelor înregistrate, constituit la nivelul Direcției Generale Permise de Conducere și Înmatriculări. Înscrierea datelor se realizează prin intermediul aplicațiilor informatice puse la dispoziția autorităților administrației publice locale competente, în mod gratuit, de către Direcția Generală Permise de Conducere și Înmatriculări.

Prelucrarea unor date din Registrul de evidență a vehiculelor înregistrate, inclusiv a unor date cu caracter personal, de către autoritățile și instituțiile publice cu atribuții în domeniul apărării, ordinii publice și securității naționale se realizează pe bază de protocol încheiat între acestea și Direcția Generală Permise de Conducere și Înmatriculări.

Odată cu realizarea operațiunilor de înmatriculare a vehiculului, autoritatea competentă eliberează proprietarului sau deținătorului mandatat un certificat de înmatriculare, conform categoriei din care face parte vehiculul respectiv, precum și plăcuțe cu numărul de înmatriculare. La cererea proprietarului sau deținătorului mandatat al vehiculului, autoritatea competentă eliberează, pentru situațiile în care se emite un certificat de înmatriculare, o dovadă înlocuitoare a acestuia care atestă înmatricularea vehiculului, valabilă până la emiterea certificatului de înmatriculare, dar nu mai mult de 30 de zile.

La cererea scrisă a proprietarului unui vehicul, în certificatul de înmatriculare sau de înregistrare se poate înscrie și o altă persoană decât proprietarul, specificându-se calitatea în care aceasta poate utiliza vehiculul, în virtutea unui drept legal. În cazul în care proprietarul vehiculului este o societate de leasing, este obligatorie menționarea în certificatul de înmatriculare sau de înregistrare și a datelor de identificare ale deținătorului mandatat.

Pentru autovehiculele, tractoarele agricole sau forestiere și remorcile din dotarea Ministerului Apărării Naționale, a Ministerului Afacerilor Interne, a Serviciului de Protecție și Pază, precum și cele ale Serviciului Român de Informații și pentru tramvaie, troleibuze, mopede, tractoare agricole sau forestiere, vehicule lente și vehiculele cu tracțiune animală,

autoritatea care le înregistrează eliberează proprietarilor acestora certificate și plăcuțe cu numere de înregistrare, conform categoriei din care fac parte vehiculele respective.

Forma, dimensiunile și conținutul certificatului de înmatriculare și ale certificatului de înregistrare sunt stabilite prin *Ordinul ministrului administrației și internelor nr.1454/2006*, publicat în Monitorul Oficial al României nr.822/05.10.2006.

Este interzisă punerea în circulație a unui vehicul, înmatriculat sau înregistrat, care nu are montate plăcuțe cu numărul de înmatriculare sau de înregistrare atribuite de autoritatea competentă ori dacă acestea nu sunt conforme cu standardele în vigoare, precum și în cazul în care certificatul de înmatriculare sau de înregistrare este reținut, iar dovada înlocuitoare a acestuia este eliberată fără drept de circulație sau termenul de valabilitate a expirat. Este asimilată interdicției de a pune în circulație un vehicul și situația în care conducătorul acestuia nu a prezentat documentul de înmatriculare ori de înregistrare la momentul constatării faptei pentru care legea prevede reținerea certificatului de înmatriculare sau de înregistrare.

Înmatricularea, înregistrarea sau atribuirea numărului provizoriu ori pentru probe a unui vehicul se anulează de către autoritatea care a efectuat-o, dacă se constată că au fost încălcate normele legale referitoare la aceste operațiuni.

Radierea din evidență a vehiculelor se face de către autoritatea care a efectuat înmatricularea sau înregistrarea, la cererea proprietarului, numai în următoarele cazuri:

- a) proprietarul dorește retragerea din circulație a vehiculului și face dovada depozitării acestuia într-un spațiu adecvat, deținut în condițiile legii;
- b) proprietarul face dovada dezmembrării, casării sau predării vehiculului la unități specializate în vederea dezmembrării, situație în care radierea este definitivă;
- c) la scoaterea din România a unui vehicul în vederea înmatriculării în alt stat;
- d) în cazul furtului vehiculului.

Radierea din evidență a vehiculelor înregistrate, la trecerea acestora în proprietatea altei persoane, se face de către autoritatea care a efectuat înregistrarea, la cererea proprietarului, în condițiile legii.

Este interzisă circulația pe drumurile publice a vehiculelor radiate din evidență.

Vehiculele declarate, potrivit legii, prin dispoziție a autorității administrației publice locale, fără stăpân sau abandonate se radiază din oficiu în termen de 30 de zile de la primirea dispoziției respective.

Radierea din evidență a unui vehicul se face, din oficiu, de către autoritatea care a efectuat înmatricularea, și în următoarele situații:

- a) în cazul notificării primite de la autorități competente sau operatori economici autorizați să emită certificatul de distrugere, care atestă faptul că vehiculul a fost definitiv scos din uz;
- b) în cazul notificării primite de la autorități competente, care atestă faptul că vehiculul a fost înmatriculat permanent în alt stat;
- c) la notificarea Ministerului Afacerilor Externe, în cazul autovehiculelor și remorcilor aparținând misiunilor diplomatice, oficiilor consulare și membrilor acestora, precum și altor organizații și persoane străine cu statut diplomatic sau consular;
- d) în baza unei hotărâri judecătorești rămase definitive.

Prin excepție, radierea unui vehicul poate fi solicitată și de persoana înscrisă ca proprietar în ultimul certificat de înmatriculare, în condiții stabilite prin ordin al ministrului afacerilor interne.

În termen de 30 de zile de la data radierii din oficiu a vehiculului, autoritatea competentă îl informează pe titularul certificatului de înmatriculare cu privire la efectuarea acestei operațiuni.

În cazul pierderii, furtului, schimbării numelui ori deteriorării certificatului de înmatriculare sau de înregistrare, proprietarul vehiculului respectiv este obligat să solicite autorității competente eliberarea unui nou certificat de înmatriculare sau de înregistrare, în

condițiile stabilite de autoritatea competentă, în termen de 30 de zile de la data declarării pierderii sau furtului, de la data schimbării numelui ori de la data constatării deteriorării, după caz.

Procedura înmatriculării, înregistrării, radierii și eliberarea autorizației de circulație provizorie sau pentru probe a vehiculelor sunt stabilite prin *Ordinul ministrului administrației și internelor nr.1501/2006*, publicat în Monitorul Oficial al României nr.941/21.11.2006, cu modificările și completările ulterioare.

Autoritățile competente pentru înmatricularea și radierea autovehiculelor și remorcilor sunt serviciile publice comunitare permise de conducere și înmatriculări, sub coordonarea Direcției Generale Permise de Conducere și Înmatriculări (DGPCI).

La înmatriculare, autovehiculului sau remorcii i se atribuie plăcuțe cu numărul de înmatriculare și se eliberează certificatul de înmatriculare.

Plăcuțele cu numărul de înmatriculare trebuie să aibă fondul reflectorizant de culoare albă și literele și cifrele, în relief, de culoare neagră, albastră, roșie sau verde.

În certificatul de înmatriculare se înscriu, obligatoriu, numărul de înmatriculare atribuit, precum și numărul de identificare al autovehiculului sau remorcii.

Prin ordin al ministrului mediului, apelor și pădurilor, al ministrului afacerilor interne și al ministrului transporturilor și infrastructurii se stabilesc condițiile privind emisiile de CO₂ pe care trebuie să le îndeplinească autovehiculele pentru a le putea fi atribuite plăcuțe cu numărul de înmatriculare cu litere și cifre de culoare verde.

Autovehiculul, tractorul agricol sau forestier, tramvaiul ori remorca ce nu poate fi identificat din cauza lipsei, alterării ori distrugerii elementelor de identificare poansonate sau ștanțate de constructor, precum și autovehiculul, tractorul agricol sau forestier ori remorca asamblate din piese ce nu pot fi identificate sau pentru care nu se poate stabili identitatea unuia sau mai multor deținători ori proprietari succesivi nu pot fi omologate în vederea admiterii în circulația pe drumurile publice. Se exceptează autovehiculul, tractorul agricol sau forestier și remorca pentru care poliția poate stabili proveniența legală a acestora.

Autovehiculele și remorcile reclamate ca fiind furate în România sau în străinătate și date în urmărire de Inspectoratul General al Poliției Române nu se înmatriculează, cu excepția autovehiculelor și remorcilor pentru care organul de urmărire penală a emis o dispoziție prin care se permite înmatricularea până la finalizarea cercetărilor, caz în care în certificatul de înmatriculare și în cartea de identitate a vehiculului se înscrie mențiunea "Autovehicul declarat furat din (țară) la data de", circulația acestor vehicule fiind permisă doar pe teritoriul României.

La înregistrare, vehiculelor li se atribuie plăcuțe cu un singur număr de înregistrare, care trebuie să aibă:

a) fondul reflectorizant de culoare galbenă, iar literele și cifrele, în relief, de culoare neagră, pentru vehiculele înregistrate la consiliile locale;

b) fondul reflectorizant de culoare albă, iar literele și cifrele, în relief, de culoare neagră, pentru autovehiculele care se înregistrează la Ministerul Apărării Naționale, Ministerul Afacerilor Interne sau, după caz, la Serviciul Român de Informații.

Numărul de înmatriculare este compus din indicativul județului sau al municipiului București, numărul de ordine, format din cifre arabe, și o combinație de trei litere cu caractere latine majuscule.

Numerele de înmatriculare ale autovehiculelor și remorcilor aparținând misiunilor diplomatice, oficiilor consulare și membrilor acestora, precum și altor organizații și persoane străine cu statut diplomatic, care își desfășoară activitatea în România, sunt compuse din indicativul CD, CO sau TC, după caz, și numărul de ordine.

În cazul numărului de înmatriculare temporară, la indicativul județului sau al municipiului București și numărul de ordine se adaugă luna și anul în care expiră valabilitatea înmatriculării.

La autorizarea provizorie a circulației autovehiculului sau remorcii se atribuie un număr compus din indicativul județului sau al municipiului București și numărul de ordine.

La înmatricularea pentru probe a autovehiculului sau a remorcii se atribuie un număr compus din indicativul județului sau al municipiului București, numărul de ordine și înscrisul "PROBE".

La data înmatriculării, înregistrării sau autorizării pentru circulație se eliberează și plăcuțele cu numărul atribuit.

Numerele de înmatriculare se atribuie la rând, în ordine crescătoare.

La înmatriculare, proprietarul vehiculului poate solicita, cu plata tarifelor în vigoare, atribuirea unei combinații preferențiale a numărului de înmatriculare.

Nu pot fi atribuite combinațiile de litere care pot avea o semnificație obscenă sau cele care pot conduce la asocierea cu denumirile unor autorități publice, dacă acestea solicită în scris autorității emitente restricționarea atribuirii unei anumite combinații a numărului de înmatriculare. Persoanele care dețin deja vehicule înmatriculate cu numere restricționate ulterior pot utiliza în continuare numerele în cauză, dar numai până la înstrăinarea vehiculului.

La transferul dreptului de proprietate asupra unui vehicul, numărul de înmatriculare și plăcuțele aferente se transferă automat fără plată noului proprietar, dacă acesta are domiciliul sau sediul în același județ cu fostul proprietar și dacă fostul proprietar nu a optat pentru păstrarea combinației numărului de înmatriculare respectiv. Noul proprietar poate solicita atribuirea unei combinații preferențiale a numărului de înmatriculare, cu plata tarifelor în vigoare.

Numărul de înregistrare al vehiculelor înregistrate la consiliile locale se compune din denumirea localității și denumirea abreviată a județului, scrise cu litere cu caractere latine majuscule, precum și dintr-un număr de ordine, format din cifre arabe.

Numărul de înregistrare al autovehiculelor înregistrate la Ministerul Apărării Naționale, Ministerul Afacerilor Interne și, după caz, la Serviciul Român de Informații se compune din abrevierea denumirii instituției, scrisă cu litere cu caractere latine majuscule, precum și dintr-un număr de ordine, format din cifre arabe.

Proprietarul sau deținătorul legal trebuie să fixeze plăcuțele cu numărul de înmatriculare ori de înregistrare în locurile special destinate, la partea din față și din spate a autovehiculului, tractorului agricol sau forestier ori tramvaiului, după caz, iar la motocicletă și la remorcă, numai la partea din spate.

Se interzice circulația pe drumurile publice a vehiculelor care nu au montate plăcuțele cu numărul de înmatriculare sau, după caz, de înregistrare, în locurile stabilite.

3.3. Obligațiile deținătorilor de vehicule – persoane fizice și juridice

Proprietarul de autovehicul sau remorcă, cu domiciliul, sediul ori reședința în România, este obligat:

a) să declare autorității emitente pierderea, furtul sau distrugerea certificatului de înmatriculare, în cel mult 48 de ore de la constatare;

b) să depună imediat la autoritatea emitentă originalul certificatului de înmatriculare, dacă, după obținerea duplicatului, a reintrat în posesia acestuia.

Pe lângă aceste obligații, persoanele juridice deținătoare de vehicule au și următoarele obligații:

a) să verifice starea tehnică a vehiculelor, să facă mențiuni despre aceasta în foaia de parcurs sau ordinul de serviciu și să nu permită ieșirea în circulație a celor care nu îndeplinesc condițiile tehnice;

b) să elibereze foaie de parcurs sau ordin de serviciu pentru vehiculele care se deplasează în cursă;

c) să nu permită conducerea vehiculului de către persoane care nu posedă permis de conducere corespunzător sau atestat profesional;

d) să nu permită conducătorilor de vehicule să plece în cursă sub influența băuturilor alcoolice, a substanțelor psihoactive ori într-o stare accentuată de oboseală;

e) să țină seama de observațiile făcute de polițiști sau de conducătorii de vehicule în foaia de parcurs;

f) să anunțe imediat poliția despre orice accident de circulație în care sunt implicați conducătorii de vehicule proprii care nu posedă documentele de constatare a acestuia;

g) să verifice respectarea timpilor de repaus și de odihnă, precum și a regimului legal de viteză, prin citirea înregistrărilor aparatelor de control al timpilor de odihnă și al vitezei de deplasare;

h) să verifice existența autorizației speciale de transport și respectarea condițiilor înscrise în aceasta.

Deținătorii de vehicule pot monta pe acestea sisteme sonore antifurt cu condiția ca durata semnalului emis să nu fie mai mare de un minut, iar intensitatea acestuia să nu depășească pragul fonic prevăzut în reglementările legale în vigoare.

Se interzice montarea pe vehicule a sistemelor sonore antifurt care se declanșează la trecerea, în imediata apropiere, a altui vehicul.

Vehiculele înmatriculate sau înregistrate, cu excepția celor cu tracțiune animală, care circulă pe drumurile publice, trebuie să aibă asigurare obligatorie pentru răspundere civilă în caz de pagube produse terților prin accidente de circulație, conform legii.

Poliția rutieră dispune măsura reținerii certificatului de înmatriculare sau înregistrare și retragerea plăcuțelor cu numărul de înmatriculare sau de înregistrare a vehiculelor neasigurate, aflate în trafic, eliberând dovadă fără drept de circulație.

Dacă deținătorul vehiculului nu face dovada asigurării acestuia, după 30 de zile de la data aplicării măsurii de reținere a certificatului de înmatriculare sau înregistrare și retragere a plăcuțelor cu numărul de înmatriculare sau de înregistrare, poliția rutieră dispune radierea din evidență a vehiculului.

3.4. Conducătorul de vehicul

Pentru a conduce pe drumurile publice autovehicule, tramvaie ori tractoare agricole sau forestiere, conducătorii acestora trebuie să posedă permis de conducere corespunzător.

Permisele de conducere se eliberează pentru următoarele categorii de vehicule : AM, A1, A2, A, B1, B, BE, C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D, DE, Tr, Tb sau Tv.

Descrierea categoriilor de vehicule, pentru care se eliberează permise de conducere, este următoarea :

a) CATEGORIA AM : mopede a căror viteză maximă prin construcție este mai mare de 25 km/h, dar nu depășește 45 km/h;

b) CATEGORIA A1 :

1. motociclete cu cilindree maximă de 125 cm³, cu puterea maximă de 11 kW și cu un raport putere/greutate de cel mult 0,1 kW/kg ;

2. tricicluri cu motor cu puterea maximă de 15 kW ;

c) CATEGORIA A2 : motociclete cu puterea maximă de 35 kW, cu un raport putere/greutate care nu depășește 0,2 kW/kg și care nu sunt derivate dintr-un vehicul având mai mult de dublul puterii sale ;

d) CATEGORIA A : motociclete cu sau fără ataș și tricicluri cu motor cu puterea de peste 15 kW;

e) CATEGORIA B1 : cvadricicluri a căror masă proprie nu depășește 450 kg (600 kg pentru vehiculele destinate transportului de mărfuri) și care sunt echipate cu motor cu ardere internă a cărui putere netă continuă maximă nu depășește 15 kW sau motor electric a cărui putere nominală nu depășește 15 kW;

f) CATEGORIA B :

1. autovehiculul a cărui masă totală maximă autorizată nu depășește 3.500 kg și al cărui număr de locuri pe scaune, în afara conducătorului, nu este mai mare de 8;

2. ansamblul format dintr-un autovehicul trăgător din categoria B și o remorcă a cărei masă totală maximă autorizată nu depășește 750 kg;

3. ansamblul de vehicule a căror masă totală maximă autorizată nu depășește 4.250 kg, format dintr-un autovehicul trăgător din categoria B și o remorcă a cărei masă totală maximă autorizată depășește 750 kg;

g) CATEGORIA BE : ansamblul de vehicule a căror masă totală maximă autorizată depășește 4.250 kg, format dintr-un autovehicul trăgător din categoria B și o remorcă sau semiremorcă a cărei masă totală maximă autorizată nu depășește 3.500 kg;

h) CATEGORIA C1 : autovehiculul, altul decât cel din categoria D sau D1, a cărui masă totală maximă autorizată depășește 3.500 kg, dar nu mai mare de 7.500 kg și care este proiectat și construit pentru transportul a maximum 8 pasageri în afară de conducătorul auto. Autovehiculului din această categorie i se poate atașa o remorcă a cărei masă totală maximă autorizată nu depășește 750 kg;

i) CATEGORIA C1E :

1. ansamblul de vehicule constând dintr-un autovehicul trăgător din categoria C1 și o remorcă sau semiremorcă a cărei masă totală maximă autorizată este mai mare de 750 kg, cu condiția ca masa totală maximă autorizată a ansamblului să nu depășească 12.000 kg;

2. ansamblurile de vehicule în care vehiculul trăgător face parte din categoria B iar remorca sau semiremorca sa are o masă totală maximă autorizată de peste 3.500 kg, cu condiția ca masa totală maximă autorizată a ansamblului să nu depășească 12.000 kg;

j) CATEGORIA C :

1. autovehiculul, altul decât cel din categoria D sau D1, a cărui masă totală maximă autorizată este mai mare de 3.500 kg și care este proiectat și construit pentru transportul a maximum 8 pasageri în afara conducătorului auto;

2. ansamblul format dintr-un autovehicul din categoria C și o remorcă a cărei masă totală maximă autorizată nu depășește 750 kg;

k) CATEGORIA CE : ansamblul de vehicule constând dintr-un autovehicul trăgător din categoria C și o remorcă sau semiremorcă a cărei masă totală maximă autorizată este mai mare de 750 kg;

l) CATEGORIA D1 :

1. autovehiculul proiectat și construit pentru transportul a maximum 16 pasageri în afară de conducătorul auto și a cărui lungime maximă nu depășește 8 m;

2. ansamblul de vehicule format dintr-un autovehicul trăgător din categoria D1 și o remorcă a cărei masă totală maximă autorizată nu depășește 750 kg;

m) CATEGORIA D1E : ansamblul de vehicule constând dintr-un autovehicul trăgător din categoria D1 și o remorcă a cărei masă totală maximă autorizată este mai mare de 750 kg. Remorca nu trebuie să fie destinată transportului de persoane.

n) CATEGORIA D : autovehiculul destinat transportului de persoane având mai mult de 8 locuri pe scaune, în afara locului conducătorului. Autovehiculului din această categorie i se poate atașa o remorcă a cărei masă totală maximă autorizată nu depășește 750 kg;

o) CATEGORIA DE : ansamblul de vehicule constând dintr-un autovehicul trăgător din categoria D și o remorcă a cărei masă totală maximă autorizată este mai mare de 750 kg. Remorca nu trebuie să fie destinată transportului de persoane;

p) CATEGORIA Tr : tractoare agricole sau forestiere;

r) CATEGORIA Tb : troleibuz;

s) CATEGORIA Tv : tramvai;

Vârsta minimă pentru obținerea permisului de conducere este de:

a) 16 ani împliniți, pentru categoriile de vehicule AM, A1 și B1;

b) 18 ani împliniți, pentru categoriile de vehicule A2, B, BE, C1, C1E și Tr;

c) 20 de ani împliniți, dacă persoana are o experiență de cel puțin 2 ani în conducerea motocicletelor din categoria A2, sau 24 de ani împliniți, pentru motocicletele din categoria A;

d) 21 de ani pentru categoriile de vehicule C, CE, D1 și D1E, precum și pentru triciclurile cu motor din categoria A;

e) 24 de ani pentru categoriile de vehicule D, DE, Tb și Tv.

Prin excepție de la vârsta minimă prevăzută la lit. d), permisul de conducere pentru categoriile de vehicule C și CE se eliberează de la vârsta de 18 ani cu înscrierea în acesta a codului național pentru atestarea valabilității categoriei numai în cazul conducerii vehiculului pe teritoriul României în prezența instructorului auto atestat sau a examinatorului din cadrul autorității competente în timpul desfășurării cursului practic, respectiv a probelor practice pentru obținerea certificatului de calificare profesională inițială, denumit în continuare CPI, astfel cum acesta este reglementat prin art. 1 alin.(3) din Normele privind pregătirea și atestarea profesională a anumitor categorii de conducători auto, aprobate prin Ordinul ministrului transporturilor nr. 1.214/2015 pentru aprobarea normelor privind pregătirea și atestarea profesională a personalului de specialitate din domeniul transporturilor rutiere, cu modificările și completările ulterioare, sau cu înscrierea codului european armonizat privind deținerea unui CPI.

Prin excepție de la vârsta minimă prevăzută la lit. e), permisul de conducere pentru categoriile de vehicule D și DE se eliberează de la vârsta de 21 de ani, cu înscrierea în acesta a codului național pentru atestarea valabilității categoriei numai în cazul conducerii vehiculului pe teritoriul României în prezența instructorului auto atestat sau a examinatorului din cadrul autorității competente în timpul desfășurării cursului practic, respectiv a probelor practice pentru obținerea CPI sau cu înscrierea codului european armonizat privind deținerea unui CPI.

Conducătorii de autovehicule, tractoare agricole sau forestiere ori de tramvaie trebuie să aibă cunoștințele și îndemânarea necesare conducerii și să fie apți din punct de vedere medical și psihologic.

Conducătorii de autovehicule, tractoare agricole sau forestiere ori de tramvaie vor fi verificați periodic din punct de vedere medical și al capacităților psihologice, în condițiile stabilite de reglementările în vigoare.

Examinarea medicală se realizează în scopul certificării stării de sănătate și a calităților fizice necesare unui conducător de autovehicul, tractor agricol sau forestier ori de tramvai.

Aptitudinile fizice și mentale necesare pentru conducerea unui autovehicul sunt precizate în *Ordinul ministrului sănătății nr.1162/2010*, publicat în Monitorul Oficial al României nr.631/08.09.2010, cu modificările și completările ulterioare.

Examinarea medicală se realizează în vederea:

a) aprobării prezentării la examen pentru obținerea permisului de conducere;

b) obținerii certificatului de atestare profesională pentru conducătorii de autovehicule și de tramvaie stabiliți prin Ordonanța de Urgență nr.195/2002 republicată;

c) verificării periodice, conform reglementărilor în vigoare;

d) efectuării unei examinări medicale de specialitate la trimiterea medicului care a constatat existența unor afecțiuni medicale ce ar putea influența capacitatea de conducere (prezentate în OMS nr.1162/2010, cu modificările și completările ulterioare).

Examinarea medicală a solicitanților prevăzuți la lit. a) și b), precum și a conducătorilor de autovehicule, tractoare agricole sau forestiere ori tramvaie se realizează în unități de asistență medicală autorizate, existente la nivelul fiecărui județ, care au obligația luării în evidență a acestora.

Lista unităților de asistență medicală autorizate se stabilește și se actualizează prin ordin al ministrului sănătății, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Lista se publică și pe pagina de internet a Ministerului Sănătății.

Orice medic, atunci când constată că un conducător de autovehicul, de tractor agricol sau forestier ori tramvai, aflat în evidența sau îngrijirea sa, prezintă afecțiuni medicale prevăzute în ordinul ministrului sănătății care se referă la aptitudinile fizice și mentale necesare pentru conducerea unui autovehicul, este obligat să emită bilet de trimitere către o unitate de asistență medicală autorizată, cu diagnosticele constatate și cu datele de contact ale unității medicale în care medicul trimițător își desfășoară activitatea și să consemneze acest lucru în fișa medicală a conducătorului. Biletul de trimitere va fi comunicat conducătorului, de îndată, prin orice mijloc de comunicare prevăzut de Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare. În baza biletului de trimitere, în termen de 3 zile lucrătoare de la comunicarea acestuia, persoana care posedă permis de conducere este obligată să se prezinte la unitatea de asistență medicală autorizată pentru a efectua examinarea medicală de specialitate.

În cazul în care unitatea de asistență medicală autorizată, în urma realizării examenului de specialitate necesar, stabilește că persoana care posedă permis de conducere este inaptă medical pentru a conduce un autovehicul, tractor agricol sau forestier ori tramvai, aceasta este obligată, în termen de o zi de la data constatării, să comunice rezultatul examinării către poliția rutieră în a cărei rază teritorială unitatea își desfășoară activitatea, către medicul trimițător, precum și persoanei declarate inaptă din punct de vedere medical pentru a conduce un autovehicul, tractor agricol sau forestier ori tramvai. În cazul în care persoana care posedă permis de conducere este declarată aptă medical, unitatea de asistență medicală autorizată comunică, în termen de 15 zile de la constatare, rezultatul examinării către medicul trimițător.

În cazul în care, în termen de 30 de zile de la data comunicării biletului de trimitere, medicul trimițător nu este înștiințat de către unitatea de asistență medicală autorizată asupra rezultatului examinării, acesta este obligat să comunice poliției rutiere pe a cărei rază teritorială acesta își desfășoară activitatea numele, prenumele și codul numeric personal al persoanei aflate în evidența sau îngrijirea sa, precum și informația că aceasta a fost trimisă să se prezinte pentru o examinare medicală de specialitate.

La data primirii comunicării de la unitatea medicală autorizată sau, după caz, de la medicul trimițător, poliția rutieră reține permisul de conducere al persoanei respective, făcând mențiune despre aceasta în evidența permiselor de conducere reținute și a sancțiunilor aplicate conducătorilor de autovehicule, tractoare agricole sau forestiere ori tramvaie. Măsura dispusă i se comunică, de îndată, conducătorului în cauză.

Persoana care posedă permis de conducere, declarată inaptă medical pentru a conduce un autovehicul, tractor agricol sau forestier ori tramvai, nu mai are dreptul de a conduce de la data comunicării acestui fapt de către poliția rutieră. În termen de maximum 3 zile lucrătoare de la această dată, conducătorul este obligat să se prezinte la sediul poliției rutiere pentru a

preda permisul de conducere, în vederea retragerii acestuia, până la încetarea cauzelor pentru care s-a luat această măsură.

Verificarea medicală se efectuează în condițiile stabilite prin ordin al ministrului sănătății.

Permisul de conducere al persoanei care este declarată inaptă psihologic pentru a conduce autovehicule, tractoare agricole sau forestiere ori tramvaie se retrage de către poliția rutieră și poate fi redobândit numai după încetarea motivului pentru care s-a luat această măsură.

Avizul de apt sau inapt medical poate fi contestat doar pe baza unei expertize efectuate de instituțiile medico-legale, la solicitarea și pe cheltuiala părților interesate.

Retragerea permisului de conducere se dispune de către poliția rutieră și în cazul în care titularul acestuia nu a putut fi supus testării în vederea stabilirii concentrației de alcool pur în aerul expirat sau testării preliminare a prezenței în organism a unor substanțe psihoactive, iar în urma efectuării examinării medicale s-au constatat elemente clinice sugestive consecutive consumului recent de băuturi alcoolice sau de substanțe psihoactive, cu ocazia procedurii de recoltare a mostrelor biologice în vederea stabilirii alcoolemiei ori a consumului de substanțe psihoactive, eliberându-se o dovadă înlocuitoare a permisului de conducere fără drept de circulație.

Retragerea permisului de conducere se dispune până la ora 8.00 a zilei următoare, dar nu mai puțin de 12 ore.

Titularul permisului de conducere are dreptul să obțină istoricul sancțiunilor la regimul circulației pe drumurile publice în una din următoarele modalități:

- a) de pe site-ul Inspectoratului General al Poliției Române;
- b) de la orice structură de poliție rutieră.

3.5. Permisul de conducere - *documentul care atestă calitatea de conducător de autovehicul;*

Dreptul de a conduce un autovehicul, tractor agricol sau forestier ori tramvai pe drumurile publice îl are numai persoana care posedă permis de conducere valabil, corespunzător categoriei din care face parte vehiculul respectiv, sau dovada înlocuitoare a acestuia cu drept de circulație.

Au dreptul de a conduce autovehicule, tractoare agricole sau forestiere ori tramvaie pe drumurile publice și persoanele care urmează un curs de pregătire practică în vederea obținerii permisului de conducere, numai în prezența și sub supravegherea directă a unui instructor auto atestat în acest sens, precum și a examinatorului din cadrul autorității competente în timpul desfășurării probelor practice ale examenului pentru obținerea permisului de conducere pentru oricare dintre categoriile prevăzute de lege.

Pe parcursul activității de pregătire practică sau de examinare în vederea obținerii permisului de conducere, instructorul auto atestat ori, după caz, examinatorul împreună cu persoana pe care o supraveghează sau o examinează răspund pentru încălcarea de către aceasta a regulilor de circulație sau, după caz, pentru pagubele produse terților ca urmare a producerii unui accident de circulație.

Pregătirea teoretică și practică a persoanelor în vederea obținerii permisului de conducere este precedată de o evaluare obligatorie a capacităților psihologice solicitate în activitatea de conducere a autovehiculelor, tractoarelor agricole sau forestiere ori tramvaielor. Evaluarea psihologică este obligatorie în vederea obținerii certificatului de atestare profesională pentru conducătorii de autovehicule, tractoare agricole sau forestiere și de tramvaie.

Conducătorii de autovehicule, tractoare agricole sau forestiere ori de tramvaie, deținători ai certificatului de atestare profesională, vor fi evaluați periodic din punct de vedere

al capacităților psihologice solicitate în activitatea de conducere a autovehiculelor, tractoarelor agricole sau forestiere ori tramvaielor, în condițiile stabilite de reglementările în vigoare.

Evaluarea psihologică se efectuează în condițiile stabilite prin *Ordinul ministrului transporturilor și infrastructurii și ministrului sănătății nr.1151/1752/2021*, publicat în Monitorul Oficial al României nr.848/06.09.2021.

Lista laboratoarelor de specialitate autorizate se publică în Monitorul Oficial, partea I, și se actualizează din 6 în 6 luni ; de asemenea, această listă se publică și se actualizează lunar pe site-ul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii.

Persoanele care solicită prezentarea la examen pentru obținerea permisului de conducere sau a unor noi categorii ale acestuia trebuie să îndeplinească, potrivit legii, condițiile de vârstă, să fie apte din punct de vedere medical și să facă dovada pregătirii teoretice și practice prin cursuri organizate de unități autorizate, potrivit legii.

Pot fi atestați ca profesori de legislație sau instructori auto pentru pregătirea practică, fără școlarizare și susținerea examenului de atestare, polițiștii rutieri cu grad de ofițer cărora le-au încetat raporturile de serviciu și care și-au desfășurat activitatea neîntrerupt în ultimii 10 ani în structurile poliției rutiere.

Polițiștii rutieri care nu au grad de ofițer, cărora le-au încetat raporturile de serviciu și care și-au desfășurat activitatea neîntrerupt în ultimii 10 ani în structurile poliției rutiere, pot fi atestați ca instructori auto pentru pregătirea practică.

Programa de învățământ pe baza căreia se organizează cursuri de pregătire, precum și metodologia de organizare și desfășurare a cursurilor în vederea obținerii permisului de conducere sunt prevăzute în *Ordinul ministrului transporturilor nr.733/03.02.2014*, publicat în Monitorul Oficial nr.267 bis/13.05.2013, cu modificările și completările ulterioare.

Examenul pentru obținerea permisului de conducere constă în susținerea unei probe teoretice de verificare a cunoștințelor și a unei probe practice de verificare a aptitudinilor și comportamentului, corespunzător categoriei de permis solicitat. Proba practică pentru categoria AM constă numai în verificarea aptitudinilor în poligoane special amenajate.

Pentru asigurarea și verificarea legalității examenului de obținere a permisului de conducere, modul de desfășurare a probei teoretice se înregistrează video, iar în cazul probei practice atât video, cât și audio, cu sisteme tehnice de monitorizare. Pentru proba practică, sistemele tehnice de monitorizare se instalează pe autovehiculele folosite la susținerea probei practice, iar în cazul categoriilor A1, A2 și A, acestea se instalează pe autovehiculul în care se află examinatorul.

Prin excepție de la aceste prevederi, nu se înregistrează audio sau video proba practică susținută în poligon pentru categoriile AM, A1, A2 și A.

Procedura de examinare pentru obținerea permisului de conducere este stabilită prin *Ordinul ministrului administrației și internelor nr.268/2010*, publicat în Monitorul Oficial al României nr.843/16.12.2010, cu modificările și completările ulterioare.

Persoanele cu domiciliul sau reședința în România ori care dovedesc că se află la studii în România de cel puțin 6 luni pot solicita obținerea permisului de conducere autorităților competente să le examineze.

Pentru procedurile aferente permisului de conducere, au domiciliul sau reședința în România persoanele care se află în una din următoarele situații:

a) locuiesc în mod obișnuit cel puțin 185 de zile într-un an calendaristic la o adresă sau la adrese din România datorită unor legături personale și profesionale ori datorită unor legături personale care relevă legături strânse cu adresa sau adresele din România, dacă persoanele nu au legături profesionale;

b) revin periodic la o adresă din România datorită unor legături personale cu adresa respectivă, deși locuiesc alternativ în locuri diferite, situate în două sau mai multe state

membre ale Uniunii Europene ori ale Spațiului Economic European ori în Confederația Elvețiană, deoarece legăturile lor profesionale sunt într-un loc diferit de cel al legăturilor personale;

c) locuiesc în mod obișnuit la o adresă din România datorită legăturilor personale cu adresa respectivă, deși locuiesc temporar și în alt stat membru al Uniunii Europene ori al Spațiului Economic European ori în Confederația Elvețiană pentru îndeplinirea unei activități sau misiuni cu durată determinată.

Persoanele care și-au stabilit domiciliul sau reședința în România potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr.97/2005 privind evidența, domiciliul, reședința și actele de identitate ale cetățenilor români, republicată, cu modificările și completările ulterioare, pot solicita obținerea permisului de conducere autorităților competente să le examineze, dacă se află în una din situațiile de mai sus.

Participarea la studii în cadrul unei universități sau școli din România nu implică transferul domiciliului sau al reședinței în România.

Dovada încadrării în una dintre situațiile privind domiciliul sau reședința precum și a studiilor în România se face, în condițiile stabilite prin ordinul ministrului afacerilor interne, cu documente:

a) prevăzute de actele normative care reglementează domiciliul, reședința și actele de identitate ale cetățenilor români, libera circulație pe teritoriul României a cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene, Spațiului Economic European și a cetățenilor Confederației Elvețiene sau regimul străinilor în România ;

b) emise de instituția/instituțiile de învățământ acreditată/acreditate în condițiile legii, care să ateste că persoana urmează studii în România de cel puțin 6 luni;

c) alte documente justificative, după caz.

Examinarea pentru obținerea permisului de conducere și eliberarea acestuia se realizează de către autoritatea competentă pe raza căreia solicitantii își au domiciliul ori reședința sau, în cazul celor aflați la studii în România de cel puțin 6 luni, de către autoritatea competentă pe raza căreia se află adresa unde locuiesc.

Prin excepție, candidații care solicită obținerea categoriilor Tr, Tb sau Tv, precum și candidații cu dizabilități fizice pot fi examinați de autoritatea competentă pe raza căreia se află școala de conducători auto autorizată unde aceștia au absolvit cursurile de pregătire teoretică și practică.

Forma și conținutul permisului de conducere sunt stabilite prin *Ordinul nr.157/26.06.2012, emis de Ministerul Administrației și Internelor*, publicat în Monitorul Oficial nr.430/28.06.2012, cu modificările și completările ulterioare.

În localitățile în care autoritatea competentă autorizează desfășurarea cursurilor de pregătire și susținerea examenului pentru obținerea permisului de conducere, acestea se pot organiza, la cerere, și în limba minorității naționale respective.

În cazul cetățenilor străini și al cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene care își stabilesc domiciliul sau reședința în România, sau, după caz, se află la studii în România, examinarea la proba teoretică pentru obținerea permisului de conducere se poate efectua, la cerere, într-o limbă de circulație internațională.

Valabilitatea administrativă a permiselor de conducere, pe categorii de vehicule, este următoarea :

a) 5 ani pentru permisele de conducere eliberate pentru vehiculele din categoriile C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D, DE, Tr, Tb și Tv ;

b) 10 ani pentru permisele de conducere eliberate pentru vehiculele din categoriile AM, A1, A2, A, B, B1 și BE .

În cazul pierderii, furtului sau deteriorării permiselor de conducere ori al schimbării numelui titularului, autoritățile competente eliberează, după caz, un duplicat, a cărui

valabilitate nu poate depăși valabilitatea administrativă a documentului înlocuit, sau alt permis de conducere .

Eliberarea unui nou permis de conducere cu o nouă valabilitate administrativă se realizează la expirarea valabilității documentului, după efectuarea examinării medicale prevăzute de lege.

În aceste cazuri, eliberarea permiselor de conducere respective se realizează fără susținerea unui nou examen, la cererea persoanelor care au domiciliul sau reședința în România ori care dovedesc că se află la studii în România de cel puțin 6 luni și care dețin permis de conducere eliberat de autoritățile competente române, în condițiile stabilite prin ordin al ministrului afacerilor interne.

La cererea titularului permisului de conducere, autoritatea competentă eliberează o dovadă înlocuitoare a acestuia, valabilă până la emiterea duplicatului permisului de conducere sau a permisului cu o nouă valabilitate administrativă, dar nu mai mult de 30 de zile.

Persoana care nu deține permis de conducere și a fost condamnată, prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă, pentru oricare din infracțiunile prevăzute la art. 334, art. 335 alin.(1), art. 336, art. 337, art. 338 alin.(1) și art. 339 alin.(2) – (4) din Codul penal sau pentru o infracțiune care a avut ca rezultat uciderea sau vătămarea corporală a unei persoane, săvârșită ca urmare a nerespectării regulilor de circulație, precum și persoana al cărei permis de conducere a fost anulat au dreptul de a se prezenta la examen pentru obținerea permisului de conducere, respectiv pentru obținerea unui nou permis de conducere, după caz, dacă a intervenit una dintre situațiile următoare:

a) au trecut 6 luni de la data executării pedepsei amenzii sau a pedepsei în regim de privare de libertate;

b) a trecut un an de la data grațierii totale ori a restului de pedeapsă, de la data rămânerii definitive a hotărârii judecătorești prin care s-a dispus suspendarea executării pedepsei sub supraveghere sau de la data împlinirii termenului de prescripție a executării pedepsei;

c) a intervenit amnistia;

d) interzicerea dreptului de a conduce anumite categorii de vehicule stabilite de instanță, prevăzută la art. 66 alin.(1) lit. i) din Codul penal, a fost executată integral ori executarea acesteia a încetat în alt mod prevăzut de lege;

e) a intervenit reabilitarea.

Pentru prezentarea la examen în vederea obținerii unui nou permis de conducere, pentru categoriile avute anterior, persoana al cărei permis de conducere a fost anulat, aflată în una din situațiile de mai sus, trebuie să facă dovada că este aptă din punct de vedere medical.

Persoana căreia i-a fost anulat permisul de conducere, ca urmare a condamnării pentru o infracțiune care a fost dezincriminată, în condițiile art. 4 din Codul penal, se poate prezenta la autoritatea competentă pe raza căreia își are domiciliul sau reședința pentru eliberarea unui nou permis de conducere, în condiții stabilite prin ordin al ministrului afacerilor interne, fără a mai susține examen și cu prezentarea documentului care atestă o astfel de situație.

În situația în care anularea permisului de conducere nu a fost dispusă până la depunerea cererii de restituire de către titularul permisului de conducere, condamnat definitiv pentru o infracțiune care a fost dezincriminată, în condițiile art. 4 din Codul penal, șeful serviciului rutier competent dispune restituirea acestuia, în baza documentului care atestă o astfel de situație.

La eliberarea permisului de conducere, serviciile publice comunitare permise de conducere și înmatriculări înscriu în *Registrul național de evidență a permiselor de conducere și a vehiculelor înmatriculate* constituit de Direcția Generală Permise de Conducere și Înmatriculări următoarele date în format electronic:

a) datele de identificare a titularului permisului de conducere românesc, care sunt : numele de familie, prenumele, codul numeric personal sau, dacă este cazul, echivalentul acestuia,

potrivit legislației naționale aplicabile, fotografia și semnătura titularului, locul și data nașterii, domiciliul sau reședința, precum și, opțional, un număr de telefon și adresa de poștă electronică ale persoanei;

- b) categoriile de vehicule pentru care posedă drept de conducere;
- c) codurile armonizate ale Uniunii Europene;
- d) datele de identificare a permisului de conducere;
- e) codurile naționale valabile doar pentru conducere pe teritoriul României.

Permisele de conducere românești care au fost preschimbate cu documente similare în alte state își pierd valabilitatea. Notificările de preschimbare transmise de statele emitente se înscriu în *Registrul național de evidență a permiselor de conducere și a vehiculelor înmatriculate* de către Direcția Generală Permise de Conducere și Înmatriculări sau de către serviciile publice comunitare permise de conducere și înmatriculări.

Datele înscrise în *Registrul național de evidență a permiselor de conducere și a vehiculelor înmatriculate*, precizate la pct. a) – d), se șterg după 10 ani de la data încetării valabilității permisului de conducere.

Permisele de conducere se eliberează după cum urmează:

- a) pentru categoriile C1, C, D1 și D – conducătorilor auto care dețin permis de conducere categoria B și care au promovat examenul corespunzător categoriei solicitate;
- b) pentru categoriile BE, C1E, CE, D1E și DE – conducătorilor auto care dețin permis de conducere pentru categoriile B, C1, C, D1, respectiv D și care au promovat examenul corespunzător categoriei solicitate.

Permisele de conducere dau dreptul de a conduce vehicule pe drumurile publice, după cum urmează:

- a) permisele de conducere eliberate pentru categoriile C1E, CE, D1E sau DE sunt valabile pentru ansamblurile de vehicule din categoria BE;
- b) permisele de conducere eliberate pentru categoria CE sunt valabile pentru categoria DE, dacă titularii dețin permis de conducere pentru categoria D;
- c) permisele de conducere eliberate pentru categoria CE, respectiv categoria DE sunt valabile pentru ansamblurile de vehicule din categoria C1E, respectiv categoria D1E;
- d) permisele de conducere eliberate pentru orice categorie sunt valabile pentru vehiculele din categoria AM;
- e) permisele de conducere eliberate pentru categoria A2 sunt valabile și pentru categoria A1;
- f) permisele de conducere eliberate pentru categoria A sunt valabile și pentru categoriile A1 și A2, cele eliberate pentru categoria B sunt valabile și pentru categoria B1, cele eliberate pentru categoria C sunt valabile și pentru categoria C1, iar cele eliberate pentru categoria D sunt valabile pentru categoria D1;
- g) permisele de conducere eliberate pentru categoria B sunt valabile pentru triciclurile cu motor având o putere de peste 15 kW, cu condiția ca deținătorii permiselor să aibă vârsta de 21 de ani împliniți.
- h) permisele de conducere eliberate pentru una dintre categoriile B, BE, C sau CE sunt valabile și pentru categoria Tr, în anumite cazuri specifice;
- i) permisele de conducere eliberate numai pentru categoria Tr sunt valabile și pentru ansamblul format dintr-un vehicul din categoria Tr și una sau două remorci;
- j) permisele de conducere eliberate pentru categoriile D sau DE sunt valabile și pentru vehiculele din categoria Tb.

Cazurile specifice pentru care se consideră îndeplinită condiția prevăzută la lit. h) pentru a da dreptul de a conduce vehicule pe drumurile publice sunt următoarele:

a) permisul de conducere pentru categoria B este valabil pentru vehicule din categoria Tr cu masa totală maximă autorizată de până la 3.500 kg, la care se poate atașa o remorcă a cărei masă totală maximă autorizată să fie mai mică de 750 kg;

b) permisul de conducere pentru categoria BE este valabil pentru vehicule din categoria Tr cu masa totală maximă autorizată de până la 3.500 kg, la care se poate atașa o remorcă a cărei masă totală maximă autorizată să fie mai mică de 3.500 kg;

c) permisul de conducere pentru categoria C este valabil pentru vehicule din categoria Tr cu masa totală maximă autorizată mai mare de 3.500 kg, la care se poate atașa o remorcă a cărei masă totală maximă autorizată să fie mai mică de 750 kg;

d) permisul de conducere pentru categoria CE este valabil pentru vehicule din categoria Tr cu masa totală maximă autorizată mai mare de 3.500 kg, la care se poate atașa o remorcă a cărei masă totală maximă autorizată să fie mai mare de 750 kg.

Persoanele care posedă permis de conducere categoria B au dreptul de a conduce ansamblurile de vehicule a căror masă totală maximă autorizată nu depășește 4.250 kg, format dintr-un autovehicul trăgător din categoria B și o remorcă a cărei masă totală maximă autorizată depășește 750 kg numai dacă fac dovada că au absolvit un curs de formare în cadrul unei unități autorizate de pregătire a conducătorilor de vehicule.

Conducătorii auto pot urma un curs de formare în vederea pregătirii speciale pentru conducere auto defensivă.

Normele privind autorizarea școlilor de conducători auto și a instructorilor auto în domeniul conducerii auto defensive, normele privind atestarea profesorilor de legislație rutieră și a instructorilor de conducere auto în domeniul conducerii auto defensive, precum și procedura de examinare și formare în domeniul conducerii auto defensive se stabilesc prin ordin al ministrului transporturilor și infrastructurii, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Evidența conducătorilor de vehicule care au urmat cursuri în domeniul conducerii defensive se ține de către Poliția Rutieră din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, care evaluează anual eficiența acestor cursuri raportat la gradul de implicare a absolvenților în accidente de circulație. Procedura de ținere a evidenței și de evaluare a eficienței se stabilește prin ordin al Ministerului Afacerilor Interne, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pentru conducătorii de autovehicule, tractoare agricole sau forestiere ori tramvaie care au o vechime mai mică de un an de la obținerea permisului de conducere sunt stabilite reguli suplimentare de circulație, autovehiculele conduse de aceștia purtând un semn distinctiv (semnul exclamării pe un disc de culoare galbenă).

Conducătorii de vehicule pot monta pe autovehiculele proprii semnul internațional distinctiv pentru conducătorul de autovehicul cu dizabilități de auz, sub forma unui pătrat de culoare albastră, cu latura de 100 mm, având în centru reprezentarea grafică folosită la nivel internațional de culoare albă, după cum urmează:

a) la autovehiculele din categoria AM, A1, A2 și A, în partea din spate, lângă numărul de înmatriculare sau de înregistrare, după caz;

b) la celelalte autovehicule, pe lunetă, în partea dreaptă sau stângă sus;

c) la autovehiculele care nu sunt prevăzute cu lunetă, pe caroserie în partea dreaptă sau stângă sus;

d) la autovehiculele care tractează o remorcă, pe caroseria remorcii, în partea dreaptă sau stângă sus.

Proprietarii sau deținătorii mandatați de autovehicule care efectuează transport public de persoane sau de mărfuri periculoase sunt obligați să asigure testarea anuală a conducătorilor de autovehicule atestați profesional, în scopul însușirii corecte și al respectării de către aceștia a dispozițiilor legale care reglementează circulația pe drumurile publice.

Evidența permiselor de conducere reținute și a sancțiunilor aplicate conducătorilor de autovehicule sau tramvaie se ține de către poliția rutieră, în condiții stabilite prin ordin al ministrului afacerilor interne.

Prelucrările de date cu caracter personal se realizează cu respectarea prevederilor legale privind protecția persoanelor fizice cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date.

De la data aderării României la Uniunea Europeană (01.01.2007), pentru a fi înscris la o unitate autorizată în vederea pregătirii teoretice și practice pentru obținerea permisului de conducere, solicitantul trebuie să facă dovada că este apt din punct de vedere psihologic.

Înainte de a urma cursurile practice de învățare a conducerii unui vehicul pe drumurile publice, solicitantul trebuie să facă dovada pregătirii teoretice, într-o unitate autorizată, în vederea obținerii permisului de conducere.

Pot efectua cursurile practice de învățare a conducerii unui vehicul pe drumurile publice și persoanele care nu au încă vârsta minimă prevăzută de lege pentru categoria din care face parte vehiculul respectiv, dar nu cu mai mult de 3 luni înainte de împlinirea acesteia sau, dacă urmează cursurile unei instituții de învățământ preuniversitar cu profil auto, nu cu mai mult de 1 an înainte de împlinirea vârstei.

Traseele pe care se poate învăța conducerea unui autovehicul, tractor agricol sau forestier ori tramvai sau, după caz, se poate susține examenul pentru obținerea permisului de conducere se stabilesc de către poliția rutieră.

Autoritățile competente care examinează persoanele în vederea obținerii permisului de conducere sunt serviciile publice comunitare permise de conducere și înmatriculări din cadrul instituției prefectului pe raza căreia candidații își au domiciliul sau reședința.

Examinarea la probele teoretice și practice pentru obținerea permisului de conducere poate fi efectuată și în alte localități decât în municipiul reședință de județ în care candidații își au domiciliul sau reședința, în baza ordinului prefectului unității administrativ-teritoriale respective.

Persoana care solicită examinarea în vederea obținerii permisului de conducere, denumită în continuare candidat, trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

a) să aibă vârsta minimă prevăzută de art. 20 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare, respectiv:

- 16 ani împliniți, pentru categoriile de vehicule AM, A1 și B1;
- 18 ani împliniți, pentru categoriile de vehicule A2, B, BE, C1, C1E și Tr;
- 20 de ani împliniți, dacă persoana are o experiență de cel puțin 2 ani în conducerea motocicletelor din categoria A2, sau 24 de ani împliniți, pentru motocicletele din categoria A;
- 21 de ani pentru categoriile de vehicule C, CE, D1 și D1E, precum și pentru triciclurile cu motor din categoria A;
- 24 de ani pentru categoriile de vehicule D, DE, Tb și Tv.

b) să fie aptă din punct de vedere medical pentru conducerea autovehiculelor din categoriile pentru care solicită examinarea;

c) să nu se găsească sub incidența prevederilor art. 24 alin. (6) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, republicată, cu modificările și completările ulterioare, adică să fi fost condamnată, prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă, pentru o infracțiune la regimul circulației pe drumurile publice sau pentru o infracțiune de omor, lovire sau vătămare cauzatoare de moarte, vătămare corporală gravă, produsă ca urmare a încălcării unei reguli de circulație, cu excepția cazurilor când a intervenit una din situațiile următoare:

- au trecut 6 luni de la data executării pedepsei amenzii sau a pedepsei în regim de privare de libertate;

- a trecut un an de la data grațierii totale ori a restului de pedeapsă, de la data rămânării definitive a hotărârii judecătorești prin care s-a dispus suspendarea executării pedepsei sub supraveghere sau de la data împlinirii termenului de prescripție a executării pedepsei;

- a intervenit amnistia;

- interzicerea dreptului de a conduce anumite categorii de vehicule stabilite de instanță, prevăzută la art. 66 alin.(1) lit. i) din Codul penal, a fost executată integral ori executarea acesteia a încetat în alt mod prevăzut de lege;

- a intervenit reabilitarea.

Cursul de pregătire teoretică și practică în vederea susținerii examenului pentru obținerea permisului de conducere este valabil un an de la data absolvirii.

Valabilitatea cursului de pregătire teoretică și practică se prelungește cu echivalentul duratei stării de urgență, de asediu, de mobilizare, de alertă sau de război, care a avut ca efect suspendarea activității de examinare în vederea obținerii permisului de conducere.

Atunci când valabilitatea cursului de pregătire teoretică și practică expiră pe durata stării de urgență, de asediu, de mobilizare, de alertă sau de război, care a avut ca efect suspendarea activității de examinare în vederea obținerii permisului de conducere, la încetarea stării respective se acordă o nouă valabilitate cursului, echivalentă cu durata suspendării respectivei activități.

Autovehiculele și tractoarele agricole sau forestiere destinate învățării conducerii și cele folosite la susținerea probei practice a examenului de obținere a permisului de conducere trebuie să fie din categoria celor pentru care se solicită obținerea permisului de conducere, să fie dotate cu dublă comandă, cel puțin pentru pedalele de ambreiaj și frână, cu excepția autovehiculelor cu transmisie automată și a motocicletelor, care se dotează cu dublă comandă cel puțin pentru pedala de frână, și să îndeplinească toate celelalte condiții prevăzute de actele normative în vigoare.

Aceste autovehicule vor fi echipate cu o casetă având inscripția "ȘCOALA", cu dimensiunile și caracteristicile prevăzute în actele normative în vigoare. Fac excepție autobuzele, troleibuzele și tramvaiele, care vor avea inscripția "ȘCOALA" aplicată pe părțile laterale, în față și în spate.

Permisul de conducere al conducătorului auto decedat se predă de către persoana care îl deține, în termen de 30 de zile, autorității emitente.

3.6. Atestatul profesional

Atestatul profesional este obligatoriu pentru conducătorul autovehiculului care efectuează transport de mărfuri periculoase, transport public de persoane, transport în cont propriu de persoane cu microbuze și autobuze, transporturi agabaritice, precum și pentru autovehiculele de transport marfă cu masa maximă autorizată mai mare de 3,5 tone, care circulă în trafic intern și internațional.

Aceste prevederi nu se aplică conducătorilor de autovehicule aparținând Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Apărării Naționale, Serviciului Român de Informații, Serviciului de Protecție și Pază și Administrației Naționale a Penitenciarelor.

Condițiile de obținere a certificatului de atestare profesională se aprobă prin ordin al ministrului transporturilor, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

Certificatul de atestare profesională care conferă titularului dreptul de a efectua activitatea pentru care a fost eliberat este valabil numai însoțit de permisul de conducere corespunzător categoriei din care face parte vehiculul condus.

Se interzice transportul pe drumurile publice al mărfurilor și produselor periculoase în vehicule care nu au dotările și echipamentele necesare sau care nu îndeplinesc condițiile tehnice și de agreere prevăzute în Acordul european referitor la transportul rutier internațional

al mărfurilor periculoase (A.D.R.), încheiat la Geneva la 30 septembrie 1957, la care România a aderat prin *Legea nr. 31/1994*, ori pentru care conducătorul vehiculului nu deține certificat A.D.R. corespunzător.

Autovehiculul care transportă mărfuri sau produse periculoase poate circula pe drumurile publice numai în condițiile prevăzute de reglementările în vigoare.

Vehiculele care, prin construcție sau datorită încărcăturii transportate, depășesc masa și/sau gabaritul prevăzute de normele legale pot circula pe drumul public numai pe traseele stabilite de administratorul drumului public sau, după caz, de autoritățile administrației publice locale, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

Autovehiculele cu mase și/sau gabarite depășite, cele care transportă mărfuri sau produse periculoase, precum și cele de însoțire trebuie să aibă montate semnalele speciale de avertizare cu lumină galbenă iar conducătorii acestora trebuie să le mențină în funcțiune pe toată perioada deplasării pe drumul public.

4. REGULI DE CIRCULAȚIE

4.1. Reguli generale

4.1.1. Obligațiile participanților la trafic

Participanții la trafic trebuie să aibă un comportament care să nu afecteze fluenta și siguranța circulației, să nu pună în pericol viața sau integritatea corporală a persoanelor și să nu aducă prejudicii proprietății publice ori private.

Participanții la trafic sunt obligați ca, la cererea polițistului rutier, să înmâneze acestuia documentul de identitate sau, după caz, permisul de conducere, documentul de înmatriculare ori de înregistrare a vehiculului condus, documentele referitoare la bunurile transportate, precum și alte documente prevăzute de lege.

În exercitarea atribuțiilor care îi revin, polițistul rutier are dreptul să verifice vehiculul, precum și identitatea conducătorului sau a pasagerilor aflați în interiorul acestuia atunci când există indicii despre săvârșirea unei fapte de natură contravențională sau penală.

În exercitarea atribuțiilor de dirijare a circulației rutiere, polițiștii rutieri sunt obligați să poarte uniformă cu înscrisuri și însemne distinctive.

Funcționarii din cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală, care în scopul exercitării atribuțiilor de control specifice efectuează semnale de oprire pentru conducătorii autovehiculelor, sunt obligați să poarte uniformă cu înscrisuri și însemne distinctive și mijloace de protecție fluorescent-reflectorizante pe fond de culoare roșie, stabilite prin hotărâre a Guvernului.

Polițiștii de frontieră, îndrumătorii de circulație ai Ministerului Apărării Naționale, agenții căilor ferate, personalul autorizat din zona lucrărilor pe drumurile publice, precum și membrii patrulilor școlare de circulație sunt obligați ca, pe timpul exercitării atribuțiilor, să poarte echipament de protecție - avertizare fluorescent-reflectorizant.

Conducătorii autovehiculelor cu masa maximă autorizată mai mare de 3,5 tone sunt obligați să poarte echipament de protecție - avertizare fluorescent-reflectorizant atunci când execută intervenții la vehiculul care se află pe partea carosabilă a drumului public.

Nevăzătorii sunt obligați să poarte în deplasarea pe drumurile publice baston de culoare albă.

Conducătorii de autovehicule și tractoare agricole sau forestiere și persoanele care ocupă locuri prevăzute prin construcție cu centuri sau dispozitive de siguranță omologate trebuie să le poarte în timpul circulației pe drumurile publice, cu următoarele excepții:

a) conducătorii de autoturisme pe timpul executării manevrei de mers înapoi sau care staționează;

b) femeile în stare vizibilă de graviditate;

c) conducătorii de autoturisme care execută servicii de transport public de persoane, în regim de taxi, când transportă pasageri;

d) persoanele care au certificat medical în care să fie menționată afecțiunea care contraindică purtarea centurii de siguranță;

e) instructorii auto, pe timpul pregătirii practice a persoanelor care învață să conducă un autovehicul pe drumurile publice sau examinatorul din cadrul autorității competente în timpul desfășurării probelor practice ale examenului pentru obținerea permisului de conducere.

Persoanele exceptate de la obligația de a purta centura de siguranță din motive medicale sunt obligate să aibă asupra lor certificatul medical, în conținutul căruia trebuie să fie menționată durata de valabilitate a acestuia.

Afecțiunile medicale pentru care se acordă scutire de la portul centurii de siguranță, precum și modelul certificatului medical sunt stabilite prin *Ordinul ministrului sănătății publice nr.1246/2007*, publicat în Monitorul Oficial al României nr.618/06.09.2007.

Conducătorii de autovehicule având locuri prevăzute prin construcție cu centuri de siguranță trebuie să informeze pasagerii cu privire la obligația legală de a le purta în timpul circulației pe drumurile publice.

Conducătorii de autovehicule având locuri prevăzute prin construcție cu centuri de siguranță au obligația să se asigure că, pe timpul conducerii vehiculului, minorii poartă centurile de siguranță sau sunt transportați numai în dispozitive de fixare în scaune pentru copii omologate, în următoarele condiții:

Copiii cu o înălțime de până la 135 cm pot fi transportați în autovehicule echipate cu sisteme de siguranță pentru conducător și pasageri, denumite în continuare sisteme de siguranță, doar dacă sunt fixați sau prinși cu ajutorul unui dispozitiv de fixare în scaun pentru copii instalat în autovehicul.

Aceste dispoziții nu se aplică în cazul transportului în autovehicule destinate transportului public de persoane, precum și în taxi, dacă în acesta din urmă copilul ocupă orice alt loc decât cel de pe scaunul din față. Transportul copilului în vârstă de până la 3 ani, în acest caz, se realizează sub supravegherea unei persoane, alta decât conducătorul de autovehicul.

Copiii cu o înălțime de peste 135 cm pot fi transportați în autovehicule echipate cu sisteme de siguranță doar dacă poartă centuri de siguranță pentru adulți, reglate astfel încât să nu treacă peste zona gâtului sau feței, ori dacă sunt fixați sau prinși cu ajutorul unui dispozitiv de fixare în scaun pentru copii instalat în autovehicul.

Prin dispozitiv de fixare în scaun pentru copii se înțelege un ansamblu de componente capabil să fixeze un copil în poziția șezut sau culcat, care poate cuprinde o combinație de chingi ori elemente flexibile cu o cataramă de fixare, dispozitive de reglare, elemente de prindere și, în unele cazuri, un scaun suplimentar și/sau un scut pentru impact, ce poate fi ancorat la un autovehicul, ori un sistem constituit dintr-un dispozitiv parțial de fixare în scaun utilizat împreună cu centura de siguranță cu rol de prindere a copilului sau de fixare a dispozitivului, cum ar fi, fără a se limita la acestea, scaun de siguranță pentru copii, pernă de înălțare, care poate fi folosită împreună cu o centură de siguranță pentru adulți, portbebe-coșuleț pentru sugari, scaun pentru sugari, chingă de ghidare, precum și centură și sisteme de centuri pentru copii.

Dispozitivul de fixare în scaun pentru copii trebuie să fie omologat și adecvat pentru caracteristicile fizice ale copiilor. Clasificarea, reglementările privind standardele de omologare și utilizarea acestor dispozitive în funcție de grupele de masă și componența sistemelor sunt după cum urmează:

1. Dispozitivele de fixare în scaun pentru copii se clasifică în 5 grupe de masă:

- a) grupa 0, pentru copii cu masa mai mică de 10 kg;
- b) grupa 0+, pentru copii cu masa mai mică de 13 kg;
- c) grupa I, pentru copii cu masa între 9 și 18 kg;
- d) grupa II, pentru copii cu masa între 15 și 25 kg;
- e) grupa III, pentru copii cu masa între 22 și 36 kg.

2. Dispozitivele de fixare în scaun pentru copii se împart în două clase:

a) o clasă integrală care cuprinde o combinație de chingi ori de elemente flexibile cu o cataramă de fixare, dispozitiv de reglare, elemente de prindere și, în unele cazuri, un scaun suplimentar și/sau un scut suplimentar și/sau un scut pentru protecție la impact, care poate fi ancorat prin propria sa chingă integrală ori propriile sale chingi integrale;

b) o clasă neintegrală care poate cuprinde un dispozitiv parțial de fixare în scaun care, atunci când este utilizat împreună cu centura de siguranță a unui adult ce înconjoară corpul copilului sau fixează dispozitivul în care se află copilul, formează un sistem complet de fixare în scaun a copilului.

3. Dispozitivele de fixare în scaun pentru copii se utilizează în funcție de caracteristicile fizice ale copiilor în conformitate cu:

a) grupa de masă corespunzătoare pentru copii, în cazul dispozitivelor de fixare în scaun omologate potrivit standardelor prevăzute de Regulamentul 44/03 al Comisiei Economice pentru Europa a Organizației Națiunilor Unite sau Directiva (77/541/CEE) a Consiliului din 28 iunie 1977 privind apropierea legislațiilor statelor membre referitoare la centurile de siguranță și la sistemele de reținere ale autovehiculelor;

b) înălțimea și masa maximă a ocupantului căruia îi este destinat dispozitivul de fixare în scaun pentru copii, astfel cum este indicat de către producător, în cazul dispozitivelor de fixare în scaun omologate potrivit standardelor prevăzute de Regulamentul Comisiei Economice pentru Europa a Organizației Națiunilor Unite nr. 129 privind dispoziții uniforme referitoare la omologarea dispozitivelor de fixare pentru copii utilizate la bordul autovehiculelor.

Dispozitivul de fixare în scaun pentru copii se instalează pe locurile din spate ale autovehiculului, în conformitate cu instrucțiunile de montare furnizate de către producătorul acestuia, cum ar fi manual, prospect sau publicația electronică cu instrucțiuni care indică în ce mod și în care tipuri de autovehicule poate fi folosit sistemul în condiții de siguranță.

Prin excepție de la aceste prevederi, tipurile de dispozitiv de fixare în scaun pentru copii care, potrivit instrucțiunilor producătorului, pot fi montate inclusiv pe locul din față destinat pasagerilor prin orientarea cu fața spre direcția opusă direcției normale de deplasare a autovehiculului se instalează pe acest loc doar în situația în care conducătorul dezactivează airbagul frontal corespunzător locului, chiar și în cazul autovehiculului prevăzut cu un mecanism care detectează în mod automat prezența dispozitivului instalat și blochează declanșarea airbagului frontal corespunzător locului, sau dacă autovehiculul nu este echipat cu airbag frontal corespunzător locului.

Aceste dispoziții se aplică în mod corespunzător și în cazul tipurilor de dispozitiv de fixare în scaun pentru copii care, potrivit instrucțiunilor producătorului, pot fi montate inclusiv pe locul din față destinat pasagerilor prin orientarea cu fața spre direcția normală de deplasare a autovehiculului.

Se exceptează de la obligația de a fi fixat sau prins cu ajutorul unui dispozitiv de fixare în scaun pentru copii ori de a purta centura de siguranță pe timpul transportului copilul pentru care este eliberat un certificat medical de scutire pe motiv medical grav în care să fie menționată afecțiunea care contraindică purtarea acestor sisteme de siguranță.

Transportul copilului în aceste condiții se realizează pe locurile din spate ale autovehiculului. În cazul copilului în vârstă de până la 3 ani, transportul se realizează sub supravegherea unei persoane, alta decât conducătorul de autovehicul.

Conducătorul de autovehicul care transportă un copil având un motiv medical grav are obligația să aibă asupra sa certificatul medical, în conținutul căruia trebuie menționată durata de valabilitate a acestuia. Dispozițiile referitoare la afecțiunile medicale pentru care se eliberează certificat medical precum și modelul acestuia, stabilite prin *Ordinul ministrului sănătății publice nr.1246/2007*, publicat în Monitorul Oficial al României nr.618/06.09.2007 se aplică în mod corespunzător.

Copiii în vârstă de până la 3 ani nu pot fi transportați în autovehicule care nu sunt echipate cu sisteme de siguranță.

Prin excepție de la aceste prevederi, copiii în vârstă de până la 3 ani pot fi transportați sub supravegherea unei persoane, alta decât conducătorul de autovehicul, în autovehicule destinate transportului public de persoane, precum și în taxi, dacă în acesta din urmă copilul ocupă orice alt loc decât cel de pe scaunul din față.

Copiii în vârstă de până la 3 ani, pentru care este eliberat certificat medical, sunt transportați în autovehicule care nu sunt echipate cu sisteme de siguranță pe locurile din spate

ale acestuia, sub supravegherea unei persoane, alta decât conducătorul de autovehicul, conducătorul de autovehicul având obligația să aibă asupra sa certificatul medical.

Copiii în vârstă de peste 3 ani, având o înălțime de până la 150 cm, pot fi transportați în autovehicule care nu sunt echipate cu sisteme de siguranță doar dacă ocupă, pe timpul transportului, orice alt loc decât cel de pe scaunul din față.

Pe timpul deplasării pe drumurile publice, conducătorii motocicletelor, mopedelor și persoanele transportate pe acestea au obligația să poarte cască de protecție omologată.

În timpul conducerii pe drumurile publice a unui vehicul aflat în mișcare, conducătorului acestuia îi este interzisă ținerea în mână sau folosirea cu mâinile în orice mod a telefonului mobil sau a oricărui dispozitiv mobil prevăzut cu funcția de înregistrare ori redare text, foto sau video.

Conducătorii de vehicule sunt obligați să oprească imediat, pe acostament sau, în lipsa acestuia, cât mai aproape de marginea drumului sau bordura trotuarului, în sensul de deplasare, la apropierea și la trecerea autovehiculelor cu regim de circulație prioritară care au în funcțiune mijloacele speciale de avertizare luminoasă de culoare roșie și cele sonore.

Conducătorii de vehicule sunt obligați să reducă viteza, să circule cât mai aproape de marginea drumului în sensul de deplasare și să acorde prioritate la trecerea autovehiculelor cu regim de circulație prioritară care au în funcțiune mijloacele speciale de avertizare luminoasă de culoare albastră și cele sonore iar pietonilor le sunt interzise traversarea și circulația pe carosabil până la trecerea vehiculelor respective.

Conducătorii vehiculelor, cu excepția celor trase sau împinse cu mâna, instructorii auto atestați să efectueze instruirea practică a persoanelor pentru obținerea permisului de conducere, precum și examinatorul autorității competente, în timpul desfășurării probelor practice ale examenului pentru obținerea permisului de conducere, sunt obligați să se supună testării aerului expirat și/sau recoltării mostrelor biologice în vederea stabilirii alcoolemiei ori a consumului de substanțe psihoactive, la solicitarea polițistului rutier.

La solicitarea poliției rutiere sau a poliției locale, proprietarul sau deținătorul mandatat al unui vehicul este obligat să comunice acesteia, în termenul indicat în cuprinsul solicitării, datele de identificare ale persoanei căreia i-a încredințat vehiculul pentru a-l conduce pe drumurile publice. Poliția locală poate solicita aceste date de identificare numai în legătură cu exercitarea competențelor în domeniul circulației pe drumurile publice.

Obligația de a comunica datele de identificare se consideră îndeplinită dacă proprietarul sau deținătorul mandatat al unui vehicul comunică numele, prenumele, codul numeric personal, domiciliul sau reședința, numărul și seria actului de identitate al persoanei căreia i-a încredințat vehiculul pentru a-l conduce pe drumurile publice ori, în cazul cetățenilor străini, al persoanelor fără cetățenie sau al cetățenilor români cu domiciliul în străinătate, și seria și numărul pașaportului ori ale altui document de trecere a frontierei de stat, data eliberării acestuia și statul emitent.

Regulile de circulație pe drumurile publice aplicabile autovehiculelor destinate transporturilor de mărfuri, celor cu mase sau cu dimensiuni de gabarit depășite ori care transportă mărfuri sau produse periculoase sunt stabilite prin Regulament, în conformitate cu reglementările în vigoare.

Participanții la trafic sunt obligați să anunțe administratorul drumului public ori cel mai apropiat polițist atunci când au cunoștință despre existența pe drum a unui obstacol sau a oricărei alte situații periculoase pentru fluenta și siguranța circulației.

Se interzice oricărei persoane să arunce, să lase sau să abandoneze obiecte, materiale ori substanțe sau să creeze obstacole pe drumul public. Persoana care nu a putut evita crearea unui obstacol pe drumul public este obligată să îl înlăture și, dacă nu este posibil, să îi semnalizeze prezența și să anunțe imediat administratorul drumului public și cea mai apropiată unitate de poliție.

Se interzice conducătorilor de autovehicule, precum și persoanelor care ocupă scaunul din față să țină în brațe animale în timpul deplasării pe drumurile publice.

Se interzice transportul pe motociclete și pe mopede a mai multe persoane decât locurile stabilite prin construcție, precum și al obiectelor voluminoase.

Copiii în vârstă de până la 7 ani, dacă sunt ținuti în brațe, precum și cei de până la 14 ani se transportă numai în atașul motocicletelor.

Circulația pe drumurile publice a vehiculelor care nu sunt supuse înmatriculării sau înregistrării, cu excepția bicicletelor și a celor trase sau împinse cu mâna, este permisă numai în timpul zilei iar conducătorilor acestora li se interzice să circule cu o viteză mai mare de 30 km/h.

4.1.2. Reguli referitoare la manevre

Conducătorul de vehicul care execută o manevră de schimbare a direcției de mers, de ieșire dintr-un rând de vehicule staționate sau de intrare într-un asemenea rând, de trecere pe o altă bandă de circulație sau de virare spre dreapta ori spre stânga sau care urmează să efectueze o întoarcere ori să meargă cu spatele este obligat să semnalizeze din timp și să se asigure că o poate face fără să perturbe circulația sau să pună în pericol siguranța celorlalți participanți la trafic.

Semnalizarea schimbării direcției de mers trebuie să fie menținută pe întreaga durată a manevrei.

Conducătorii de vehicule sunt obligați să semnalizeze schimbarea direcției de deplasare, depășirea, oprirea și punerea în mișcare.

Intenția conducătorilor de autovehicule, tractoare agricole sau forestiere și tramvaie de a schimba direcția de mers, de a ieși dintr-un rând de vehicule staționate sau de a intra într-un asemenea rând, de a trece pe o altă bandă de circulație sau de a vira spre dreapta ori spre stânga sau care urmează să efectueze întoarcere, depășire ori oprire se semnalizează prin punerea în funcțiune a luminilor indicatoare de direcție cu cel puțin 50 m în localități și 100 m în afara localităților, înainte de începerea efectuării manevrelor.

Reducerea vitezei de deplasare sau oprirea autovehiculelor, tractoarelor agricole sau forestiere și tramvaielor pe partea carosabilă se semnalizează cu lumina roșie din spate.

Se interzice conducătorilor de vehicule să adopte un comportament agresiv în conducerea acestora pe drumurile publice.

Prin comportament agresiv se înțelege efectuarea, pe drumul public, de către conducătorul de vehicul, a uneia dintre următoarele manevre:

a) deplasarea succesivă de pe o bandă de circulație pe alta sau de pe un rând pe altul, alternând din stânga în dreapta, în scopul depășirii unui șir de vehicule care circulă în același sens;

b) întoarcerea vehiculului folosind frâna de ajutor;

c) pornirea vehiculului de pe loc prin patinarea excesivă, în gol, a roților motoare;

d) circulația cu vehiculul la o distanță foarte redusă față de alt vehicul, înaintea sau în spatele acestuia, cât și lateral, ori reducerea bruscă a vitezei de deplasare fără motiv întemeiat, de natură a intimida conducătorul acestuia;

e) folosirea repetată a semnalelor sonore și/sau luminoase de natură a obliga nejustificat conducătorul de vehicul care circulă în fața sa să elibereze banda de circulație;

f) conducerea mopedului sau motocicletei având contact cu partea carosabilă numai una dintre roți;

g) mersul cu spatele cu vehiculul în scopul intimidării celorlalți participanți la trafic care circulă în spatele acestuia;

h) realizarea intenționată a unui derapaj controlat al vehiculului în vederea întoarcerii sau rotirii acestuia;

i) conducerea intenționată a unui vehicul prin accelerarea repetată a motorului, de natură a stânjeni persoanele aflate în zona drumului public.

4.2. Utilizarea părții carosabile

4.2.1. Reguli pentru circulația vehiculelor

Vehiculele și animalele, atunci când circulă pe drumurile publice pe care le este permis accesul, trebuie conduse pe partea din dreapta a drumului public, în sensul de circulație, cât mai aproape de marginea părții carosabile, cu respectarea semnificației semnalizării rutiere și a regulilor de circulație.

Numerotarea benzilor de circulație pe fiecare sens se efectuează în ordine crescătoare de la marginea din partea dreaptă a drumului către axa acestuia. În cazul autostrăzilor, banda de urgență nu intră în numerotarea benzilor de circulație.

Dacă un drum este prevăzut cu o pistă pentru biciclete, bicicletele și trotinetele electrice vor fi conduse numai pe pista respectivă. În lipsa acestei piste, circulația trotinetelor electrice este permisă numai pe sectoarele de drum unde viteza maximă admisă pentru circulația vehiculelor este de 50 km/h.

Când circulația se desfășoară pe două sau mai multe benzi pe sens, acestea se folosesc de către conducătorii de vehicule în funcție de intensitatea traficului și viteza de deplasare, având obligația să revină pe prima bandă ori de câte ori acest lucru este posibil, dacă aceasta nu este destinată vehiculelor lente sau transportului public de persoane.

Dacă un drum este prevăzut cu o bandă destinată vehiculelor lente sau transportului public de persoane, semnalizată ca atare, acestea vor circula numai pe banda respectivă.

Conducătorul de vehicul care circulă pe banda situată lângă marginea părții carosabile trebuie să acorde prioritate de trecere vehiculelor care efectuează transport public de persoane numai atunci când conducătorii acestora semnalizează intenția de a reintra în trafic din stațiile prevăzute cu alveole și s-au asigurat că prin manevra lor nu pun în pericol siguranța celorlalți participanți la trafic.

Conducătorii vehiculelor care circulă din sensuri opuse trebuie să păstreze între vehicule o distanță laterală suficientă și să circule cât mai aproape de marginea din dreapta a benzii de circulație respective.

Vehiculele trebuie conduse numai pe drumurile, părțile carosabile, benzile sau piste stabilite pentru categoria din care fac parte. În cazul în care pe drumurile publice nu sunt amenajate benzi sau piste speciale pentru biciclete și celelalte vehicule fără motor, acestea pot fi conduse și pe acostament în sensul de mers, dacă circulația se poate face fără pericol.

Vehiculele din categoria AM, A1, A2 și A, atunci când circulă pe drumul public, trebuie conduse numai pe un singur rând.

Când drumul are două sau mai multe benzi pe sensul de mers, vehiculele se conduc pe banda situată lângă acostament sau bordură. Celelalte benzi pot fi folosite succesiv, de la dreapta spre stânga, dacă banda de circulație utilizată este ocupată, cu obligația de a reveni pe banda din dreapta atunci când acest lucru este posibil.

Vehiculele grele, lente sau cu mase ori gabarite depășite sau cele care se deplasează cu viteză redusă trebuie conduse numai pe banda de lângă acostament sau bordură, dacă în sensul de mers nu este amenajată o bandă destinată acestora.

Pe drumul public cu cel mult două benzi pe sens și cu o a treia bandă pe care este amplasată linia tramvaiului lângă axa drumului, conducătorii de vehicule pot folosi această bandă, cu obligația să lase liberă calea tramvaiului, la apropierea acestuia.

Vehiculele care efectuează transport public de persoane se conduc pe banda rezervată acestora, dacă o astfel de bandă există și este semnalizată ca atare. Pe aceeași bandă pot

circula și autovehiculele cu regim de circulație prioritară când se deplasează în acțiuni de intervenții sau în misiuni care au caracter de urgență.

Se interzice intrarea într-o intersecție chiar dacă semnalul luminos ori un indicator de prioritate permite, dacă din cauza aglomerării circulației conducătorul de vehicul riscă să rămână imobilizat, stânjenind sau împiedicând desfășurarea traficului.

Pe un drum public prevăzut cu minimum 3 benzi pe sens, când conducătorii a două autovehicule circulă în aceeași direcție, dar pe benzi diferite, și intenționează să se înscrie pe banda liberă dintre ei, cel care circulă pe banda din dreapta este obligat să permită celui care vine din stânga să ocupe acea bandă.

Pe drumul public cu mai multe benzi, conducătorii de autovehicule care circulă pe o bandă care se sfârșește, pentru a continua deplasarea pe banda din stânga trebuie să permită trecerea vehiculelor care circulă pe acea bandă.

La intersecțiile prevăzute cu indicatoare și/sau cu marcaje pentru semnalizarea direcției de mers, adică există o zonă de preselecție, conducătorii de vehicule trebuie să se încadreze pe benzile corespunzătoare direcției de mers voite cu cel puțin 50 m înainte de intersecție și sunt obligați să respecte semnificația indicatoarelor și marcajelor.

În cazul intersecțiilor cu sens giratoriu, conducătorii de vehicule trebuie să respecte regulile privind circulația pe benzi, având obligația să semnalizeze din timp părăsirea intersecției și să se asigure că o pot face fără să perturbe circulația sau să pună în pericol siguranța celorlalți participanți la trafic.

La intersecțiile fără marcaje de delimitare a benzilor, conducătorii vehiculelor ocupă în mers, cu cel puțin 50 m înainte de intersecție, următoarele poziții:

a) rândul de lângă bordură sau acostament, cei care vor să schimbe direcția de mers spre dreapta;

b) rândul de lângă axa drumului sau de lângă marcajul de separare a sensurilor, cei care vor să schimbe direcția de mers spre stânga. Când circulația se desfășoară pe drumuri cu sens unic, conducătorii de vehicule care intenționează să vireze la stânga sunt obligați să ocupe rândul de lângă bordura sau acostamentul din partea stângă;

c) oricare dintre rânduri, cei care vor să meargă înainte.

Dacă în intersecție circulă și tramvaie, iar spațiul dintre șina din dreapta și trotuar nu permite circulația pe două sau mai multe rânduri, toți conducătorii de vehicule, indiferent de direcția de deplasare, vor circula pe un singur rând, lăsând liber traseul tramvaiului.

În cazul în care tramvaiul este oprit într-o stație fără refugiu pentru pietoni, vehiculele trebuie să oprească în ordinea sosirii, în spatele acestuia, și să își reia deplasarea numai după ce ușile tramvaiului au fost închise și s-au asigurat că nu pun în pericol siguranța pietonilor angajați în traversarea drumului public.

Schimbarea direcției de mers prin virare la dreapta sau la stânga este interzisă în locurile unde sunt instalate indicatoare cu această semnificație.

Dacă în apropierea unei intersecții este instalat un indicator sau aplicat un marcaj care obligă să se circule într-o anumită direcție, vehiculele trebuie să fie conduse numai în direcția sau direcțiile indicate.

În situațiile în care există benzi speciale pentru executarea manevrei, schimbarea direcției de deplasare se face prin stânga centrului imaginar al intersecției, iar dacă există un marcaj de ghidare, cu respectarea semnificației acestuia.

Schimbarea direcției de mers spre stânga, în cazul vehiculelor care intră într-o intersecție circulând pe același drum în aliniament, dar din sensuri opuse, se efectuează prin stânga centrului intersecției, fără intersectarea traiectoriei acestora.

Amenajările rutiere sau obstacolele din zona mediană a părții carosabile se ocolesc prin partea dreaptă.

Trotinetele electrice se conduc numai în aliniament pe drumurile publice. Schimbarea direcției de mers în cazul trotinetelor electrice se face prin deplasarea conducătorilor pe lângă acestea, cu respectarea regulilor privind circulația vehiculelor trase sau împinse cu mâna.

Se interzice circulația participanților la trafic pe sectoarele de drum public la începutul cărora sunt instalate indicatoare ce interzic accesul.

4.2.2. Mijloacele de avertizare folosite de conducătorii de vehicule

În circulația pe drumurile publice conducătorii de vehicule pot folosi, în condițiile prevăzute de lege, mijloacele de avertizare sonoră și luminoasă aflate în dotare și omologate.

În circulația pe toate categoriile de drumuri publice conducătorii de autovehicule și tractoare agricole sau forestiere sunt obligați să folosească și în timpul zilei luminile de întâlnire sau luminile pentru circulația diurnă.

Conducătorii motocicletelor și mopedelor sunt obligați să folosească luminile de întâlnire pe toată durata deplasării acestora pe drumurile publice.

În circulația pe drumurile publice se interzice deținerea la vedere, montarea și folosirea mijloacelor speciale de avertizare sonoră și luminoasă pe și în alte autovehicule decât cele cu regim de circulație prioritară, precum și deținerea, montarea sau folosirea pe autovehicule a sistemelor care perturbă buna funcționare a dispozitivelor de supraveghere a traficului.

Conducătorii de autovehicule și tractoare agricole sau forestiere pot fi avertizați de poliția rutieră în legătură cu prezența în trafic a dispozitivelor de măsurare a vitezei, prin mass-media sau panouri de avertizare. Conducătorii de autovehicule și tractoare agricole sau forestiere pot folosi mijloace proprii de detectare a dispozitivelor de măsurare a vitezei.

4.3. Circulația pe autostrăzi și drumuri expres

Pe autostrăzi sau pe drumurile expres este interzisă circulația pietonilor, a autovehiculelor cu gabarite sau mase depășite, fără autorizație specială de transport eliberată de administratorul drumului public, conform reglementărilor în vigoare, a vehiculelor cu tracțiune animală, a animalelor, a vehiculelor trase sau împinse cu mâna, a bicicletelor, trotinetelor electrice și mopedelor, a tractoarelor agricole sau forestiere și a mașinilor autopropulsate pentru lucrări agricole, precum și a vehiculelor care, prin construcție sau din alte cauze, nu pot depăși viteza de 50 km/h.

De asemenea, pe autostrăzi sau pe drumurile expres sunt interzise învățarea conducerii unui vehicul, încercările prototipurilor de șasiuri și de autovehicule, manifestațiile, defilările, caravanele publicitare, antrenamentele și competițiile sportive de orice fel, precum și cortegiile.

Se interzice circulația, oprirea sau staționarea autovehiculelor pe banda de urgență sau acostament, cu excepția cazurilor justificate, precum și a autovehiculelor cu regim de circulație prioritar.

Circulația autovehiculelor destinate transportului public de persoane sau de mărfuri se efectuează, de regulă, numai pe banda marginală din partea dreaptă a autostrăzii sau a drumului expres, în sensul de mers.

Conducătorii de autovehicule care intră pe autostrăzi folosind banda de intrare (de accelerare) trebuie să cedeze trecerea autovehiculelor care circulă pe prima bandă a autostrăzilor și să nu stânjenească în niciun fel circulația acestora.

Conducătorii de autovehicule care urmează să părăsească autostrada sunt obligați să semnalizeze din timp și să se angajeze pe banda de ieșire (de decelerare).

Circulația autovehiculelor destinate transportului public de persoane sau de mărfuri se desfășoară pe banda din partea dreaptă a autostrăzii, cu excepția cazului în care se efectuează

depășirea sau semnalizarea rutieră existentă instituie o altă reglementare de utilizare a benzilor.

4.4. Viteza de circulație și distanța între vehicule

Conducătorul de vehicul trebuie să respecte regimul legal de viteză și să o adapteze în funcție de condițiile de drum, astfel încât să poată efectua orice manevră în condiții de siguranță.

Limita maximă de viteză în localități este de 50 km/h.

Pe anumite sectoare de drum din interiorul localităților, administratorul drumului poate stabili, pentru autovehiculele din categoriile A și B, și limite de viteză superioare, dar nu mai mult de 80 km/h. Limitele de viteză mai mari de 50 km/h se stabilesc numai cu avizul poliției rutiere.

Pe anumite sectoare de drum, ținând seama de împrejurări și de intensitatea circulației, administratorul drumului, cu avizul poliției rutiere, poate stabili și limite de viteză inferioare, dar nu mai puțin de 10 km/h pentru tramvaie și de 30 km/h pentru toate autovehiculele.

Limitele maxime de viteză în afara localităților sunt:

- a) pe autostrăzi - 130 km/h;
- b) pe drumurile expres - 120 km/h;
- c) pe drumurile naționale europene (E) - 100 km/h;
- d) pe celelalte categorii de drumuri - 90 km/h.

Vitezele maxime admise în afara localităților pe categorii de autovehicule sunt următoarele:

a) 130 km/h pe autostrăzi, 120 km/h pe drumurile expres, 100 km/h pe drumurile naționale europene (E) și 90 km/h pe celelalte categorii de drumuri, pentru autovehiculele din categoriile A și B;

b) 110 km/h pe autostrăzi, 100 km/h pe drumurile expres, 90 km/h pe drumurile naționale europene (E) și 80 km/h pe celelalte categorii de drumuri, pentru autovehiculele din categoriile A2, C, D și categoria D1;

c) 90 km/h pe autostrăzi, 85 km/h pe drumurile expres, 80 km/h pe drumurile naționale europene (E) și 70 km/h pentru celelalte categorii de drumuri, pentru autovehiculele din categoriile A1, B1 și C1;

d) 45 km/h, pentru tractoarele agricole sau forestiere și mopede.

Viteza maximă admisă în afara localităților pentru autovehiculele care tractează remorci sau semiremorci este cu 10 km/h mai mică decât viteza maximă admisă pentru categoria din care face parte autovehiculul trăgător.

Viteza maximă admisă pentru autovehicule cu mase și/sau gabarite depășite ori care transportă produse periculoase este de 40 km/h în localități, iar în afara localităților de 70 km/h.

Viteza maximă admisă în afara localităților pentru autovehiculele ai căror conducători au mai puțin de un an practică de conducere sau pentru persoanele care efectuează pregătirea practică în vederea obținerii permisului de conducere este cu 20 km/h mai mică decât viteza maximă admisă pentru categoria din care fac parte autovehiculele conduse.

Conducătorul unui vehicul care circulă în spatele altuia are obligația de a păstra o distanță suficientă față de acesta, pentru evitarea coliziunii.

Conducătorii de vehicule sunt obligați să respecte viteza maximă admisă pe sectorul de drum pe care circulă și pentru categoria din care face parte vehiculul condus, precum și cea impusă prin mijloacele de semnalizare.

Observație : Limitele maxime de viteză permise de lege în localități sau în afara acestora au fost stabilite pentru condiții optime de circulație, respectiv carosabil perfect uscat, vizibilitate foarte bună, trafic neaglomerat.

Nerespectarea regimului de viteză stabilit conform legii se constată de către polițiștii rutieri, cu mijloace tehnice omologate și verificate metrologic.

Administratorul drumului public este obligat să instaleze indicatoare pentru reglementarea regimului de viteză.

În afara localităților, înaintea stațiilor mijloacelor de transport public de persoane și/sau a trecerilor pentru pietoni, la o distanță de 100 m față de acestea, administratorul drumului este obligat să realizeze amenajări rutiere pentru reducerea vitezei de deplasare a vehiculelor.

Se interzice conducătorilor de vehicule să reducă brusc viteza ori să efectueze o oprire neașteptată, fără motiv întemeiat.

Conducătorul de vehicul este obligat să circule cu o viteză care să nu depășească 30 km/h în localități sau 50 km/h în afara localităților, în următoarele situații:

- a) la trecerea prin intersecțiile cu circulație neregulată;
- b) în curbe deosebit de periculoase semnalizate ca atare sau în care vizibilitatea este mai mică de 50 m;
- c) la trecerea pe lângă grupuri organizate, coloane militare sau cortegii, indiferent dacă acestea se află în mers sau staționează pe partea carosabilă a drumurilor cu o singură bandă de circulație pe sens;
- d) la trecerea pe lângă animale care sunt conduse pe partea carosabilă sau pe acostament;
- e) când partea carosabilă este acoperită cu polei, gheață, zăpadă bătătorită, mazăgă sau piatră cubică umedă;
- f) pe drumuri cu denivelări, semnalizate ca atare;
- g) în zona de acțiune a indicatorului de avertizare "Copii" în intervalul orar 7.00 – 22.00, precum și a indicatorului "Accident";
- h) la trecerile pentru pietoni nesemnalizate, semnalizate prin indicatoare și marcaje, când drumul public are cel mult o bandă pe sens, iar pietonii aflați pe trotuar, în imediata apropiere a părții carosabile, intenționează să se angajeze în traversare;
- i) la schimbarea direcției de mers prin viraje;
- j) când vizibilitatea este sub 100 m în condiții de ceață, ploi torențiale, ninsori abundente.

Administratorul drumului public este obligat ca în locurile în care există obligația de a circula cu viteză redusă să ia măsuri pentru realizarea de amenajări rutiere care să determine conducătorii de vehicule să reducă viteza de deplasare. Aceste amenajări se semnalizează cu indicatorul de avertizare "Denivelare pentru limitarea vitezei".

Observații : Pe anumite sectoare de drum se pot instala indicatoare cu semnificația "Viteză recomandată", asigurându-se astfel o mai bună fluentă traficului rutier atunci când se circulă cu o asemenea viteză. Viteza recomandată nu poate depăși limita maximă permisă de lege pe sectorul de drum respectiv.

În locurile și situațiile a) – j), considerate zone ale drumului public cu risc major de producere a unui accident de circulație, legiuitorul a avut în vedere că circulația cu o viteză care să nu depășească 30 km/h în localități și 50 km/h în afara acestora oferă posibilitatea conducătorului de autovehicul de a interveni eficient atunci când apare un pericol care ar putea genera un accident.

4.5. Circulația autovehiculelor cu regim de circulație prioritară

Au regim de circulație prioritară numai autovehiculele prevăzute cu mijloace de semnalizare speciale sonore și luminoase de culoare roșie și albastră, atunci când se deplasează în acțiuni de intervenție sau în misiuni care au caracter de urgență. Pentru a avea

prioritate de trecere, aceste autovehicule trebuie să aibă în funcțiune semnalele luminoase și sonore.

Conducătorii autovehiculelor cu regim de circulație prioritară pot încălca regimul legal de viteză sau alte reguli de circulație, cu excepția celor care reglementează trecerea la nivel cu calea ferată, atunci când se deplasează în acțiuni de intervenție sau în misiuni care au caracter de urgență.

Când pe drumul public circulația este dirijată de un polițist rutier, conducătorii acestor autovehicule trebuie să respecte semnalele, indicațiile și dispozițiile acestuia.

În situația încălcării regimului legal de viteză sau a altor reguli de circulație, confirmarea deplasării conducătorului autovehiculului în acțiunea de intervenție sau în misiunea care a avut caracter de urgență se face în scris de către instituția proprietară sau deținătoare a autovehiculului, în termen de cel mult 30 de zile, la solicitarea poliției rutiere.

La intrarea în intersecțiile unde lumina roșie a semaforului este în funcțiune ori indicatoarele obligă la acordarea priorității de trecere, conducătorii autovehiculelor cu regim de circulație prioritară trebuie să reducă viteza și să circule cu atenție sporită pentru evitarea producerii unor accidente de circulație, în caz contrar urmând să răspundă potrivit legii.

Când două autovehicule cu regim de circulație prioritară, care se deplasează în misiune având semnalele luminoase și sonore în funcțiune, se apropie de o intersecție, venind din direcții diferite, vehiculul care circulă din partea dreaptă are prioritate.

5. MANEVRE ÎN CIRCULAȚIA RUTIERĂ

5.1. Depășirea

Depășirea este *manevra prin care un vehicul trece înaintea altui vehicul ori pe lângă un obstacol, aflat pe același sens de circulație, prin schimbarea direcției de mers și ieșirea de pe banda de circulație sau din șirul de vehicule în care s-a aflat inițial.*

Conducătorul vehiculului care se angajează în depășire trebuie să se asigure că vehiculul care circulă în fața sau în spatele lui nu a inițiat o asemenea manevră.

Atunci când prin manevra de depășire se trece peste axa care separă sensurile de circulație, conducătorii de vehicule trebuie să se asigure că din sens opus nu se apropie un vehicul și că dispun de spațiu suficient pentru a reintra pe banda inițială, unde au obligația să revină după efectuarea manevrei de depășire.

Nu constituie depășire, în sensul definiției, situația în care un vehicul circulă mai repede pe una dintre benzi decât vehiculele care circulă pe altă bandă în același sens de circulație.

Depășirea se efectuează numai pe partea stângă a vehiculului depășit. Tramvaiul sau vehiculul al cărui conducător a semnalizat intenția și s-a încadrat corespunzător părăsirii sensului de mers spre stânga se depășește prin partea dreaptă.

Tramvaiul aflat în mers poate fi depășit și pe partea stângă atunci când drumul este cu sens unic sau când între șina din dreapta și marginea trotuarului nu există spațiu suficient.

Conducătorul de vehicul care efectuează depășirea este obligat:

- a) să se asigure că acela care îl urmează sau îl precedă nu a semnalizat intenția începerii unei manevre similare și că poate depăși fără a pune în pericol sau fără a stânjeni circulația din sens opus;
- b) să semnalizeze intenția de efectuare a depășirii;
- c) să păstreze în timpul depășirii o distanță laterală suficientă față de vehiculul depășit;
- d) să reintre pe banda sau în șirul de circulație inițial după ce a semnalizat și s-a asigurat că poate efectua această manevră în condiții de siguranță pentru vehiculul depășit și pentru ceilalți participanți la trafic.

Pentru asigurarea distanței laterale de siguranță, la depășirea unei biciclete sau a unei trotinete electrice conducătorii de autovehicule, altele decât cele care se deplasează pe două roți, realizează această manevră prin trecerea peste marcajul longitudinal de separare a sensurilor de circulație ori de separare a benzilor pe același sens, cu cel puțin jumătate din lățimea autovehiculului atunci când viteza acestuia de deplasare este mai mare de 50 km/h, sau cel puțin prin încălcarea acestor marcaje atunci când viteza de deplasare este de cel mult 50 km/h.

Conducătorul de vehicul care urmează să fie depășit este obligat:

- a) să nu mărească viteza de deplasare;
- b) să circule cât mai aproape de marginea din dreapta a părții carosabile sau a benzii pe care se deplasează.

Se interzice depășirea vehiculelor:

- a) în intersecții cu circulația neregulată;
- b) în apropierea vârfurilor de rampă, când vizibilitatea este redusă sub 50 m;
- c) în curbe și în orice alte locuri unde vizibilitatea este redusă sub 50 m;
- d) pe pasaje denivelate, pe poduri, sub poduri și în tuneluri. Prin excepție, pot fi depășite în aceste locuri vehiculele cu tracțiune animală, motocicletele fără ataș, mopedele, bicicletele și trotinetele electrice, dacă vizibilitatea asupra drumului este asigurată pe o distanță mai mare de 20 m, iar lățimea drumului este de cel puțin 7 m;
- e) pe trecerile pentru pietoni semnalizate prin indicatoare și marcaje;
- f) pe trecerile la nivel cu calea ferată curentă și la mai puțin de 50 m înainte de acestea;

g) în dreptul stației pentru tramvai, atunci când acesta este oprit, iar stația nu este prevăzută cu refugiu pentru pietoni;

h) în zona de acțiune a indicatorului "Depășirea interzisă";

i) când pentru efectuarea manevrei se încalcă marcajul continuu, simplu sau dublu, care desparte sensurile de mers, iar autovehiculul circulă, chiar și parțial, pe sensul opus, ori se încalcă marcajul care delimitează spațiul de interdicere;

j) când din sens opus se apropie un alt vehicul, iar conducătorul acestuia este obligat să efectueze manevre de evitare a coliziunii;

k) pe sectorul de drum unde s-a format o coloană de vehicule în așteptare, dacă prin aceasta se intră pe sensul opus de circulație.

Se interzice, de asemenea, depășirea coloanei oficiale.

5.2. Oprirea, staționarea și parcare

Se consideră *oprire* imobilizarea voluntară a unui vehicul pe drumul public, pe o durată de cel mult 5 minute. Peste această durată, imobilizarea se consideră *staționare*.

Nu se consideră oprire:

a) imobilizarea vehiculului atât timp cât este necesară pentru îmbarcarea sau debarcarea unor persoane, dacă prin această manevră nu a fost perturbată circulația pe drumul public respectiv;

b) imobilizarea autovehiculului având o masă totală maximă autorizată de până la 3,5 tone, atât timp cât este necesar pentru operațiunea de distribuire a mărfurilor alimentare la unitățile comerciale.

Pentru autovehiculele care transportă mărfuri, având masa totală maximă autorizată mai mare de 3,5 tone, administratorul drumului public împreună cu autoritățile administrației publice locale, cu avizul poliției rutiere, vor stabili programe sau intervale orare pe timpul nopții, în care oprirea sau staționarea este permisă pentru distribuirea mărfurilor.

Se consideră *parcare* staționarea vehiculelor în spații special amenajate sau stabilite și semnalizate corespunzător.

Vehiculul oprit sau staționat pe partea carosabilă trebuie așezat lângă și în paralel cu marginea acesteia, pe un singur rând, dacă printr-un alt mijloc de semnalizare nu se dispune altfel. Motocicletele fără ataș, mopedele și bicicletele pot fi oprite sau staționate și câte două, una lângă alta.

Poliția rutieră poate dispune ridicarea vehiculelor staționate neregulamentar. Ridicarea și depozitarea vehiculelor în locuri special amenajate se realizează de către administrațiile publice locale sau de către administratorul drumului public, după caz.

Contravaloarea cheltuielilor pentru ridicarea, transportul și depozitarea vehiculului staționat neregulamentar se suportă de către deținătorul acestuia.

Conducătorii autovehiculelor imobilizate pe drumurile publice, care se îndepărtează de acestea, sunt obligați să acționeze frâna de ajutor, să oprească funcționarea motorului și să cupleze într-o treaptă de viteză inferioară sau în cea de parcare dacă autovehiculul are transmisie automată iar în cazul imobilizării involuntare a autovehiculului în pantă sau în rampă, pe lângă aceste obligații, conducătorul trebuie să bracheze roțile directoare.

În cazul imobilizării involuntare a autovehiculului în pasaje subterane sau în tuneluri, conducătorul acestuia este obligat să oprească funcționarea motorului.

În localități, pe drumurile cu sens unic, oprirea sau staționarea voluntară a vehiculelor este permisă și pe partea stângă, dacă rămâne liberă cel puțin o bandă de circulație.

În afara localităților oprirea sau staționarea voluntară a vehiculelor se face în afara părții carosabile, iar atunci când nu este posibil, cât mai aproape de marginea din dreapta a drumului, paralel cu axa acestuia.

Nu este permisă staționarea pe partea carosabilă, în timpul nopții, a tractoarelor agricole sau forestiere, a remorcilor, a mopedelor, a bicicletelor, a mașinilor și utilajelor autopropulsate utilizate în lucrări de construcții, agricole sau forestiere, a trotinetelor electrice, a vehiculelor cu tracțiune animală ori a celor trase sau împinse cu mâna.

Nu este permisă, de asemenea, oprirea sau staționarea în tuneluri. În situații de urgență sau de pericol conducătorului de autovehicul îi este permisă oprirea sau staționarea numai în locurile special amenajate și semnalizate corespunzător. În caz de imobilizare prelungită a autovehiculului în tunel, conducătorul de vehicul este obligat să oprească motorul.

Se consideră staționare pe partea carosabilă situația în care oricare dintre roțile vehiculului sau remorcii se regăsește pe partea carosabilă.

Se interzice oprirea voluntară a vehiculelor:

- a) în zona de acțiune a indicatorului "Oprirea interzisă";
- b) pe trecerile la nivel cu calea ferată curentă și la o distanță mai mică de 50 m înainte și după acestea;
- c) pe poduri, pe și sub pasaje denivelate, precum și pe viaducte;
- d) în curbe și în alte locuri cu vizibilitate redusă sub 50 m;
- e) pe trecerile pentru pietoni ori la mai puțin de 25 m înainte și după acestea;
- f) în intersecții, inclusiv cele cu circulație în sens giratoriu, precum și în zona de preselectie unde sunt aplicate marcaje continue, iar în lipsa acestora, la o distanță mai mică de 25 m de colțul intersecției;
- g) în stațiile mijloacelor de transport public de persoane, precum și la mai puțin de 25 m înainte și după acestea;
- h) în dreptul altui vehicul oprit pe partea carosabilă, dacă prin aceasta se stânjenește circulația a două vehicule venind din sensuri opuse, precum și în dreptul marcajului continuu, în cazul în care conducătorii celorlalte vehicule care circulă în același sens ar fi obligați, din această cauză, să treacă peste acest marcaj;
- i) în locul în care se împiedică vizibilitatea asupra unui indicator sau semnal luminos;
- j) pe sectoarele de drum unde sunt instalate indicatoarele cu semnificațiile "Drum îngustat", "Prioritate pentru circulația din sens invers" sau "Prioritate față de circulația din sens invers";
- k) pe piste obligatorii pentru pietoni sau pentru pietoni și biciclete ori pe benzile rezervate unor anumite categorii de vehicule, semnalizate ca atare;
- l) pe platforma căii ferate industriale sau de tramvai ori la mai puțin de 50 m de acestea, dacă circulația vehiculelor pe șine ar putea fi stânjenită sau împiedicată;
- m) pe partea carosabilă a autostrăzilor, a drumurilor expres și a celor naționale europene (E);
- n) pe trotuar, cu excepția situației în care administratorul drumului public a executat amenajări de spații destinate opririi sau staționării vehiculelor, conform prevederilor legale;
- o) pe piste pentru biciclete;
- p) în locurile unde este interzisă depășirea.

Se interzice staționarea voluntară a vehiculelor:

- a) în toate cazurile în care este interzisă oprirea voluntară;
- b) în zona de acțiune a indicatorului cu semnificația "Staționarea interzisă" și a marcajului cu semnificația de interdicere a staționării;
- c) pe drumurile publice cu o lățime mai mică de 6 m;
- d) în dreptul căilor de acces care deservește proprietățile alăturate drumurilor publice;
- e) în pante și în rampe;
- f) în locul unde este instalat indicatorul cu semnificația "Staționare alternantă", în altă zi sau perioadă decât cea permisă, ori indicatorul cu semnificația "Zona de staționare cu durată limitată" peste durata stabilită.

Administratorul drumului public este obligat să delimiteze și să semnalizeze corespunzător sectoarele de drum public unde este interzisă oprirea sau staționarea vehiculelor.

Administratorul drumului public poate amenaja pe anumite zone ale trotuarului, cu avizul poliției rutiere, spații destinate opririi sau staționării vehiculelor, marcate și semnalizate corespunzător. Amenajările se pot executa numai dacă:

- a) se respectă culoarul destinat circulației pietonilor, stabilit potrivit normativelor în vigoare, care nu poate fi mai mic de 1 m lățime;
- b) accesul vehiculelor în parcare se realizează din partea carosabilă;
- c) poziționarea vehiculelor în parcare nu stânjenește circulația pe prima bandă sau pe pistele amenajate.

Nu se pot amenaja parcări pentru autovehicule, pe trotuar, la mai puțin de 10 m de intersecții, stații ale mijloacelor de transport în comun sau treceri pentru pietoni.

Se interzice conducătorului de autovehicul și pasagerilor ca în timpul opririi sau staționării să deschidă ori să lase deschise ușile acestuia sau să coboare fără să se asigure că nu creează un pericol pentru circulație.

5.3. Întoarcerea și mersul înapoi (cu spatele)

Definiții și modalități de efectuare : *întoarcerea este manevra prin care un vehicul trece de pe un sens de circulație pe celălalt.*

Pentru a putea întoarce vehiculul de pe un sens de mers pe celălalt prin manevrare înainte și înapoi sau prin viraj, conducătorul acestuia este obligat să semnalizeze și să se asigure că din față, din spate sau din lateral nu circulă în acel moment nici un vehicul.

Se interzice întoarcerea vehiculului:

- a) în locurile în care este interzisă oprirea voluntară a vehiculelor, cu excepția intersecțiilor, inclusiv cele cu circulație în sens giratoriu ;
- b) în intersecțiile în care este interzis virajul la stânga, precum și în cele în care, pentru efectuare, este necesară manevrarea înainte și înapoi a vehiculului;
- c) în locurile unde soliditatea drumului nu permite;
- d) pe drumurile cu sens unic;
- e) pe marcajul pietonal;
- f) în locurile în care este instalat indicatorul „Întoarcerea interzisă”.

Se interzice mersul înapoi cu vehiculul:

- a) în locurile, situațiile și împrejurările în care este interzisă întoarcerea, cu excepția drumurilor cu sens unic;
- b) pe o distanță mai mare de 50 m;
- c) la ieșirea de pe proprietăți alăturate drumurilor publice.

În locurile în care mersul înapoi este permis, dar vizibilitatea în spate este împiedicată, vehiculul poate fi manevrat înapoi numai atunci când conducătorul acestuia este dirijat de cel puțin o persoană aflată în afara vehiculului.

Persoana care dirijează manevrarea cu spatele a unui vehicul este obligată să se asigure că manevra se efectuează fără a pune în pericol siguranța participanților la trafic.

Mersul înapoi cu autovehiculul trebuie semnalizat cu lumina sau luminile speciale din dotare. Se recomandă dotarea autovehiculelor și cu dispozitive sonore pentru semnalizarea acestei manevre.

5.4. Remorcarea

Definiție și modalități de efectuare : *remorcarea este manevra prin care un autovehicul tractează un vehicul adaptat pentru această operație sau un alt autovehicul rămas în pană sau avariat.*

Un autovehicul poate tracta pe drumul public o singură remorcă. Se exceptează tractorul agricol sau forestier care poate tracta două remorci, precum și autovehiculele amenajate pentru formarea unui autotren de transport persoane în localitățile turistice, cu condiția ca acesta să nu fie mai lung de 25 m și să nu circule cu viteză mai mare de 25 km/h.

Motocicleta fără ataș, precum și bicicleta pot tracta o remorcă ușoară având o singură axă.

Cuplarea unui vehicul cu una sau două remorci, pentru formarea unui ansamblu de vehicule, se poate efectua numai dacă:

- a) elementele care compun dispozitivul de cuplare sunt omologate și compatibile;
- b) ansamblul de vehicule poate realiza raza minimă de virare a autovehiculului trăgător;
- c) dimensiunile ansamblului de vehicule nu depășesc limitele prevăzute de lege;
- d) elementele de cuplare ale echipamentelor de frânare, de iluminare și semnalizare luminoasă sunt compatibile;
- e) vehiculele care compun ansamblul nu se ating la trecerea peste denivelări, la efectuarea virajelor sau la schimbarea direcției de mers.

În cazul rămânerii în pană a unui autovehicul, tractor agricol sau forestier ori a remorcii acestuia, conducătorul ansamblului este obligat să îl scoată imediat în afara părții carosabile sau, dacă nu este posibil, să îl deplaseze lângă bordură ori acostament, așezându-l paralel cu axa drumului și luând măsuri pentru remedierea defecțiunilor sau, după caz, de remorcare.

Pe timpul nopții sau în condiții de vizibilitate redusă, autovehiculul, tractorul agricol sau forestier ori remorca acestuia care are defecțiuni la sistemul de iluminare sau de semnalizare luminoasă nu poate fi tractat/tractată pe drumurile publice fără a avea în funcțiune, în partea stângă, în față, o lumină de întâlnire și în spate, una de poziție.

Dacă un autovehicul, tractor agricol sau forestier ori o remorcă a rămas în pană pe partea carosabilă a drumului și nu poate fi deplasat/deplasată în afara acesteia, conducătorul autovehiculului ori tractorului agricol sau forestier este obligat să pună în funcțiune luminile de avarie și să instaleze triunghiurile reflectorizante.

Triunghiurile reflectorizante se instalează în fața și în spatele vehiculului, pe aceeași bandă de circulație, la o distanță de cel puțin 30 m de acesta, astfel încât să poată fi observate din timp de către participanții la trafic care se apropie. În localități, atunci când circulația este intensă, triunghiurile reflectorizante pot fi așezate la o distanță mai mică sau chiar pe vehicul, astfel încât să poată fi observate din timp de ceilalți conducători de vehicule.

Dacă vehiculul nu este dotat cu lumini de avarie sau acestea sunt defecte, conducătorul poate folosi, pe timpul nopții ori în condiții de vizibilitate redusă, o lampă portativă cu lumină galbenă intermitentă, care se instalează la partea din spate a vehiculului.

Se interzice folosirea triunghiurilor reflectorizante ori a luminilor de avarie în mod nejustificat sau pentru a simula o rămânere în pană în locurile unde oprirea ori staționarea este interzisă.

În cazul căderii din vehicule, pe partea carosabilă, a încărcăturii sau a unei părți din aceasta, care constituie un obstacol ce nu poate fi înlăturat imediat, conducătorul este obligat să îl semnalizeze cu mijloacele din dotare.

Remorcarea unui autovehicul se face cu respectarea următoarelor reguli:

- a) conducătorii autovehiculelor trăgător și, respectiv, remorcat trebuie să posede permise de conducere valabile pentru categoriile din care face parte fiecare dintre autovehicule;

b) autovehiculul trăgător să nu remorcheze un autovehicul mai greu decât masa lui proprie, cu excepția cazului când remorcarea se efectuează de către un autovehicul destinat special depanării;

c) remorcarea trebuie să se realizeze prin intermediul unei bare metalice în lungime de cel mult 4 m. Autoturismul ale cărui mecanism de direcție și sistem de frânare nu sunt defecte poate fi remorcat cu o legătură flexibilă omologată, în lungime de 3 - 5 m. Bara sau legătura flexibilă trebuie fixată la elementele de remorcare cu care sunt prevăzute autovehiculele;

d) conducătorul autovehiculului remorcat este obligat să semnalizeze corespunzător semnalelor efectuate de conducătorul autovehiculului trăgător. Atunci când sistemul de iluminare și semnalizare nu funcționează, este interzisă remorcarea acestuia pe timpul nopții și în condiții de vizibilitate redusă, iar ziua poate fi remorcat dacă pe partea din spate are aplicate inscripția "Fără semnalizare", precum și indicatorul "Alte pericole".

Dacă remorcarea se realizează prin suspendarea cu o macara sau sprijinirea pe o platformă de remorcare a părții din față a autovehiculului remorcat, atunci în acesta nu trebuie să se afle nici o persoană.

Se interzice remorcarea unui autovehicul cu două roți, cu sau fără ataș, a autovehiculului al cărui sistem de direcție nu funcționează sau care nu este înmatriculat ori înregistrat sau când drumul este acoperit cu polei, gheață ori zăpadă. Se interzice și remorcarea a două sau mai multe autovehicule, a căruțelor, a vehiculelor care în mod normal sunt trase sau împinse cu mâna ori a utilajelor agricole.

Prin excepție, se permite remorcarea unui autovehicul al cărui sistem de direcție nu funcționează numai în cazul când remorcarea se realizează prin suspendarea roților directoare ale autovehiculului remorcat cu o macara sau sprijinirea roților directoare ale autovehiculului remorcat pe o platformă de remorcare.

Conducătorul poate împinge sau tracta, cu propriul autovehicul, în situații deosebite, pe distanțe scurte, un alt automobil pentru a-i pune motorul în funcțiune sau pentru a efectua scurte manevre, fără a pune în pericol siguranța deplasării celorlalți participanți la trafic.

6. PRIORITATEA DE TRECERE ÎN CIRCULAȚIA RUTIERĂ. CIRCULAȚIA ÎN TRAFIC INTERNAȚIONAL

6.1. Conceptul de prioritate – definiție :

Prioritatea este dreptul conferit de lege unui participant la traficul rutier de a trece primul sau înaintea altuia atunci când traiectoriile lor se intersectează .

6.2. Reglementarea priorității de trecere în intersecții

Intersecțiile sunt:

- a) cu circulație neregulată;
- b) cu circulație regulată. În această categorie sunt incluse și intersecțiile în care circulația se desfășoară în sens giratoriu.

La apropierea de o intersecție conducătorul de vehicul trebuie să circule cu o viteză care să îi permită oprirea, pentru a acorda prioritate de trecere participanților la trafic care au acest drept.

La intersecțiile cu circulație neregulată, conducătorul de vehicul este obligat să cedeze trecerea vehiculelor care vin din partea dreaptă.

La intersecțiile cu circulație regulată, conducătorul de vehicul este obligat să respecte indicațiile ori semnalele polițistului rutier, culoarea semaforului sau semnificația indicatoarelor.

Pătrunderea unui vehicul într-o intersecție este interzisă dacă prin aceasta se produce blocarea intersecției.

În intersecțiile cu sens giratoriu, semnalizate ca atare, vehiculele care circulă în interiorul acestora au prioritate față de cele care urmează să pătrundă în intersecție.

În cazul vehiculelor care pătrund într-o intersecție dintre un drum închis circulației publice și un drum public, au prioritate acele vehicule care circulă pe drumul public.

În intersecțiile cu circulație neregulată, conducătorul de vehicul este obligat să acorde prioritate de trecere vehiculelor care circulă pe șine. Acestea pierd prioritatea de trecere când efectuează virajul spre stânga sau când semnalizarea rutieră din acea zonă stabilește o altă regulă de circulație.

În intersecții, conducătorii vehiculelor care virează spre stânga sunt obligați să acorde prioritate de trecere vehiculelor cu care se intersectează și care circulă din partea dreaptă.

În intersecțiile cu circulație regulată prin indicatoare de prioritate, regula priorității de dreapta se respectă numai în cazul în care două vehicule urmează să se întâlnească, fiecare intrând în intersecție de pe un drum semnalizat cu un indicator având aceeași semnificație de prioritate sau de pierdere a priorității.

Când un semafor cu trei culori are o lumină verde intermitentă suplimentară, montată la același nivel cu lumina verde normală a semaforului, sub forma unei săgeți verzi pe fond negru, cu vârful spre dreapta, aprinderea acesteia semnifică permisiunea pentru vehicule de a-și continua drumul în direcția indicată de săgeată, indiferent de culoarea semaforului electric, cu condiția acordării priorității de trecere vehiculelor și pietonilor care au drept de circulație.

Vehiculul care circulă pe un drum public pe care este instalat unul dintre indicatoarele având semnificația: "Drum cu prioritate", "Intersecție cu un drum fără prioritate" sau "Prioritate față de circulația din sens invers" are prioritate de trecere.

Când două vehicule urmează să se întâlnească într-o intersecție regulată prin indicatoare, venind de pe două drumuri publice unde sunt instalate indicatoare cu aceeași semnificație, vehiculul care vine din dreapta are prioritate.

Conducătorul de vehicul care se apropie de intrarea într-o intersecție, simultan cu un autovehicul cu regim de circulație prioritară care are în funcțiune semnalele luminoase și sonore, are obligația să îi acorde prioritate de trecere.

Conducătorul de vehicul este obligat să acorde prioritate de trecere și în următoarele situații:

- a) la intersecția neregulată atunci când pătrunde pe un drum național venind de pe un drum județean, comunal sau local;
- b) la intersecția neregulată atunci când pătrunde pe un drum județean venind de pe un drum comunal sau local;
- c) la intersecția neregulată atunci când pătrunde pe un drum comunal venind de pe un drum local;
- d) când urmează să pătrundă într-o intersecție cu circulație în sens giratoriu față de cel care circulă în interiorul acesteia;
- e) când circulă în pantă față de cel care urcă, dacă pe sensul de mers al celui care urcă se află un obstacol imobil. În această situație manevra nu este considerată depășire;
- f) când se pune în mișcare sau la pătrunderea pe drumul public venind de pe o proprietate alăturată acestuia față de vehiculul care circulă pe drumul public, indiferent de direcția de deplasare;
- g) când efectuează un viraj spre stânga sau spre dreapta și se intersectează cu un conducător de bicicletă sau trotinetă electrică care circulă pe o pistă pentru biciclete, semnalizată ca atare;
- h) pietonului care traversează drumul public, prin loc special amenajat, marcat și semnalizat corespunzător ori la culoarea verde a semaforului destinat lui, atunci când acesta se află pe sensul de mers al vehiculului.

6.3. Reglementarea priorității de trecere pe sectoare de drum îngustat

Când drumul se îngustează și trecerea a două vehicule unul pe lângă celălalt, circulând din sensuri opuse, este imposibilă sau periculoasă, este necesară reglementarea priorității de trecere.

Dacă sectorul de drum îngustat este în aliniament (în linie dreaptă) și este asigurată vizibilitatea pe toată lungimea acestuia, prioritatea de trecere se reglementează cu ajutorul indicatoarelor “Prioritate pentru circulația din sens invers” și “Prioritate față de circulația din sens invers”.

Dacă sectorul de drum îngustat este în curbă sau nu este asigurată vizibilitatea pe toată lungimea acestuia, prioritatea de trecere se reglementează cu ajutorul semafoarelor.

Dacă sectorul de drum îngustat este cu declivitate (în pantă sau rampă) și este necesară efectuarea unei manevre de mers înapoi, prioritatea de trecere se reglementează astfel:

- a) la întâlnirea unui ansamblu de vehicule cu un vehicul conducătorul acestuia din urmă trebuie să manevreze cu spatele;
- b) la întâlnirea unui vehicul greu cu un vehicul ușor, conducătorul acestuia din urmă trebuie să manevreze cu spatele;
- c) la întâlnirea unui vehicul care efectuează transport public de persoane cu un vehicul de transport mărfuri conducătorul acestuia din urmă trebuie să manevreze cu spatele.

În cazul vehiculelor de aceeași categorie, obligația de a efectua o manevră de mers înapoi revine conducătorului care urcă, cu excepția cazului când este mai ușor și există condiții pentru conducătorul care coboară să execute această manevră, mai ales atunci când se află aproape de un refugiu.

6.4. Alte reguli de reglementare a priorității

La apropierea de o stație pentru mijloace de transport public de persoane prevăzută cu alveolă, din care conducătorul unui astfel de vehicul semnalizează intenția de a ieși, conducătorul vehiculului care circulă pe banda de lângă acostament sau bordură este obligat să reducă viteza și, la nevoie, să oprească pentru a-i permite reintrarea în trafic.

Conducătorii de vehicule sunt obligați să acorde prioritate de trecere pietonilor aflați pe partea carosabilă pentru a urca în tramvai sau după ce au coborât din acesta, dacă tramvaiul este oprit în stație fără refugiu.

Conducătorul vehiculului al cărui mers înainte este obturat de un obstacol sau de prezența altor participanți la trafic, care impune trecerea pe sensul opus, este obligat să reducă viteza și, la nevoie, să oprească pentru a permite trecerea vehiculelor care circulă din sens opus.

La ieșirea din zonele rezidențiale sau pietonale, conducătorii de vehicule sunt obligați să acorde prioritate de trecere tuturor vehiculelor cu care se intersectează.

6.5. Circulația autovehiculelor în traficul internațional

Autovehiculele, tractoarele agricole sau forestiere și remorcile înmatriculate în România pot trece frontiera de stat pe drumurile publice, dacă îndeplinesc condițiile cerute pentru a fi admise în circulația internațională, iar conducătorii lor posedă permis de conducere valabil în condițiile stabilite prin tratatele la care România este parte sau care este eliberat de autoritățile competente ale statelor membre ale Uniunii Europene ori Spațiului Economic European sau a cărui valabilitate este recunoscută în aceste state pe bază de reciprocitate.

Autovehiculele, tractoarele agricole sau forestiere și remorcile înmatriculate în alte state pot trece frontiera de stat și pot circula pe drumurile publice din România, dacă îndeplinesc condițiile tehnice prevăzute în Convenția asupra circulației rutiere, încheiată la Viena la 8 noiembrie 1968 și ratificată de România prin Decretul nr. 318/1980, dar numai pe perioada cât sunt asigurate pentru cazurile de răspundere civilă ca urmare a prejudiciilor produse prin accidente de autovehicule.

Autovehiculele și remorcile înmatriculate în alte state, deținute de persoane care au sediul sau domiciliul în România, pot fi conduse pe drumurile publice pe o perioadă de maximum 90 de zile de la introducerea acestora în țară, dacă sunt asigurate pentru cazurile de răspundere civilă ca urmare a pagubelor produse prin accidente de circulație.

Persoanele care și-au stabilit domiciliul ori reședința în România pot să își înmatriculeze autovehiculele sau remorcile la autoritatea competentă pe raza căreia au domiciliul ori reședința, după caz.

Autovehiculele și tractoarele agricole sau forestiere înmatriculate în statele care nu sunt semnatare ale Convenției asupra circulației rutiere, sunt obligate să poarte în partea din spate semnul distinctiv al statului care a efectuat înmatricularea.

Au dreptul să conducă autovehicule și tractoare agricole sau forestiere pe drumurile publice din România, titularii permiselor de conducere naționale valabile, eliberate de autoritățile:

- a) statelor membre ale Convenției asupra circulației rutiere;
- b) statelor membre ale Uniunii Europene;
- c) statelor cu care România a încheiat un tratat privind recunoașterea reciprocă a permiselor de conducere auto.

Pentru a conduce un autovehicul pe teritoriul României, persoanele care sunt titulare ale unui permis de conducere național eliberat de autoritățile unui stat care nu este membru al Convenției asupra circulației rutiere și nici membru al Uniunii Europene ori cu care România

nu a încheiat un tratat privind recunoașterea reciprocă a permiselor de conducere auto trebuie să posede și permis de conducere internațional.

Permisele de conducere naționale eliberate de aceste autorități, precum și cele a căror valabilitate este recunoscută de România în mod unilateral, deținute de persoane care au domiciliul sau reședința în România, pot fi preschimbate cu documente similare românești, în condițiile stabilite prin *Ordinul nr.163/10.08.2011 emis de Ministerul Administrației și Internelor*, publicat în Monitorul Oficial nr.578/16.08.2011, cu modificările și completările ulterioare.

În procedura de preschimbare a permiselor de conducere naționale eliberate de autoritățile competente ale altor state cu documente similare românești, autoritățile competente pot elibera o dovadă înlocuitoare a permisului de conducere, în condițiile stabilite prin ordinul ministrului afacerilor interne menționat.

Ministerul Afacerilor Interne, prin Direcția Generală Permise de Conducere și Înmatriculări, emite permisul de conducere internațional, în conformitate cu prevederile Convenției asupra circulației rutiere, încheiată la Viena la 8 noiembrie 1968 și ratificată de România prin Decretul nr. 318/1980, în condițiile stabilite prin regulament. Prin aceasta nu se aduce atingere activității de emitere a permisului de conducere internațional de către asociațiile autorizate în acest scop potrivit tratatelor la care România este parte.

7. ALTE OBLIGAȚII ȘI INTERDICȚII APLICABILE CONDUCĂTORILOR DE VEHICULE

7.1. Obligațiile generale privind traficul rutier

- *interdicția de a organiza concursuri, manifestații și alte acțiuni care produc perturbații ale traficului rutier;*

Este interzisă desfășurarea de concursuri, antrenamente ori întreceri cu vehicule sau cu animale pe drumurile publice, cu excepția celor autorizate de administratorul drumului respectiv și avizate de poliția rutieră.

Organizatorii concursurilor, antrenamentelor ori întrecerilor autorizate sunt obligați să ia toate măsurile necesare pentru desfășurarea în siguranță a acestora, precum și pentru protecția celorlalți participanți la trafic.

În caz de producere a unui eveniment rutier, ca urmare a neîndeplinirii atribuțiilor privind desfășurarea în siguranță a concursurilor, antrenamentelor ori întrecerilor autorizate, organizatorii acestora răspund administrativ, contravențional, civil sau penal, după caz.

Autoritățile publice locale, cu autorizația administratorului drumului public și cu avizul poliției rutiere sau la solicitarea acesteia, sunt obligate să ia măsuri pentru realizarea de amenajări rutiere destinate circulației pietonilor, bicicliștilor, vehiculelor cu tracțiune animală și calmării traficului, semnalizate corespunzător, în apropierea unităților de învățământ, piețelor, târgurilor, spitalelor, precum și în zonele cu risc sporit de accidente.

7.2. Obligațiile și interdicțiile aplicabile conducătorilor de autovehicule

Obligații generale

Conducătorul de autovehicul, tractor agricol sau forestier ori tramvai este obligat:

1. să aibă asupra sa actul de identitate, permisul de conducere, certificatul de înmatriculare sau de înregistrare și, după caz, atestatul profesional, precum și celelalte documente prevăzute de legislația în vigoare;

2. să circule numai pe sectoarele de drum pe care îi este permis accesul și să respecte normele referitoare la masele totale maxime autorizate și admise și/sau la dimensiunile maxime admise de autoritatea competentă pentru autovehiculele, tractoarele agricole sau forestiere conduse;

3. să verifice funcționarea sistemului de lumini și de semnalizare, a instalației de climatizare, să mențină permanent curate parbrizul, luneta și geamurile laterale ale autovehiculului, tractorului agricol sau forestier, precum și plăcuțele cu numărul de înmatriculare sau înregistrare ale autovehiculului, tractorului agricol sau forestier și remorcii;

4. să permită controlul stării tehnice a vehiculului, precum și al bunurilor transportate, în condițiile legii;

5. să se prezinte la verificarea medicală periodică, potrivit legii, precum și la examinarea medicală de specialitate la trimiterea medicului în condițiile art.22 alin.(6) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.195/2002, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

6. să aplice pe parbrizul și pe luneta autovehiculului, tractorului agricol sau forestier semnul distinctiv stabilit pentru conducătorii de autovehicule începători, dacă are o vechime mai mică de un an de la obținerea permisului de conducere.

Se interzice conducătorului de autovehicul, tractor agricol sau forestier ori de tramvai:

1. să conducă un autovehicul, tractor agricol sau forestier ori tramvai cu dovada înlocuitoare a permisului de conducere eliberată fără drept de circulație sau a cărei valabilitate a expirat;

2. să transporte în autovehicul, tractor agricol sau forestier ori tramvai mai multe persoane decât numărul de locuri stabilite în certificatul de înmatriculare sau de înregistrare;

3. să transporte persoane în stare de ebrietate pe autovehicule din categoriile AM, A1, A2 și A sau în cabina ori în caroseria autovehiculului destinat transportului de mărfuri;

4. să transporte persoane în caroseria autobasculantei, pe autocisternă, pe platformă, deasupra încărcăturii, pe părțile laterale ale caroseriei sau persoane care stau în picioare în caroseria autocamionului, pe scări și în remorcă, cu excepția celei special amenajate pentru transportul persoanelor;

5. să transporte în și pe autoturism obiecte a căror lungime sau lățime depășește, împreună cu încărcătura, dimensiunile acestuia;

6. să deschidă ușile vehiculului sau tramvaiului în timpul mersului, să pornească de pe loc cu ușile deschise;

7. să aibă în timpul mersului preocupări de natură a-i distrage în mod periculos atenția ori să folosească instalații de sonorizare la un nivel de zgomot care ar afecta deplasarea în siguranță a lui și a celorlalți participanți la trafic;

8. să intre pe drumurile modernizate cu vehiculul care are pe roți sau pe caroserie noroi ce se depune pe partea carosabilă ori din care cad sau se scurg produse, substanțe ori materiale ce pot pune în pericol siguranța circulației;

9. să aibă aplicate pe parbriz, lunetă sau pe geamurile laterale afișe, reclame publicitare, înscrisuri ori accesorii, care restrâng sau estompează vizibilitatea conducătorului ori a pasagerilor, atât din interior, cât și din exterior;

10. să aibă aplicate folii sau tratamente chimice pe parbrize, lunetă ori pe geamurile laterale, care restrâng sau estompează vizibilitatea, atât din interior, cât și din exterior, cu excepția celor omologate și certificate, prin marcaj corespunzător, de către autoritatea competentă;

11. să aibă aplicate folii sau tratamente chimice pe dispozitivele de iluminare ori semnalizare luminoasă, care diminuează eficacitatea acestora, precum și pe plăcuțele cu numărul de înmatriculare sau de înregistrare, care împiedică citirea numărului de înmatriculare sau de înregistrare;

12. să lase liber în timpul mersului volanul, ghidonul sau maneta de comandă, să oprească motorul ori să decupleze transmisia în timpul mersului;

13. să folosească în mod abuziv mijloacele de avertizare sonoră;

14. să circule cu autovehiculul cu masa totală maximă autorizată mai mare de 3,5 tone pe drumurile acoperite cu zăpadă, gheață sau polei, fără a avea montate pe roți lanțuri sau alte echipamente antidrapante omologate, în perioadele și pe drumurile stabilite prin ordin al ministrului transporturilor, construcțiilor și turismului;

15. să circule având montate pe autovehicul și tractor agricol sau forestier anvelope cu alte dimensiuni ori caracteristici decât cele pentru care au fost omologate ori care prezintă tăieturi sau rupturi ale cordului ori sunt uzate peste limita admisă;

16. să conducă un vehicul care emană noxe peste limita legală admisă ori al cărui zgomot în mers sau staționare depășește pragul fonic prevăzut de lege ori care are montat pe sistemul de evacuare a gazelor dispozitive neomologate;

17. să circule cu vehiculul având plăcuțele cu numerele de înmatriculare sau de înregistrare, provizorii ori pentru probe deteriorate sau neconforme cu standardul;

18. să săvârșească acte sau gesturi obscene, să profereze injurii, să adreseze expresii jignitoare ori vulgare celorlalți participanți la trafic;

19. să circule cu vehiculul avariat mai mult de 30 de zile de la data producerii avariei;

20. să arunce, pe drumurile publice, din vehicul obiecte, materiale sau substanțe.

21. să traverseze drumurile publice, pe trecerile destinate pietonilor, în timp ce se deplasează pe vehicule din categoriile AM, A1, A2 și A.

Conducătorul de autovehicul, tractor agricol sau forestier ori de tramvai cu o vechime mai mică de un an de la data obținerii permisului de conducere are obligația de a aplica semnul distinctiv sub forma unui disc de culoare galbenă, cu diametrul de 100 mm, care are în centru semnul exclamării, de culoare neagră, cu lungimea de 60 mm și diametrul punctului de 10 mm, după cum urmează:

- a) la autovehiculele din categoriile AM, A1, A2 și A, în partea din spate, lângă numărul de înmatriculare sau înregistrare, după caz;
- b) la celelalte vehicule, pe parbriz, în partea din dreapta jos și pe lunetă, în partea stângă jos;
- c) la vehiculul care nu este prevăzut cu lunetă, pe parbriz în partea din dreapta jos și pe caroserie în partea din spate stânga sus;
- d) la tramvai, pe parbriz în partea din dreapta jos și pe luneta ultimului vagon în partea din spate stânga sus;
- e) la vehiculul care tractează o remorcă, pe parbrizul vehiculului în partea din dreapta jos și pe caroseria remorcii în partea din spate stânga sus.

Conducătorului de vehicul cu o vechime mai mică de un an de la data obținerii permisului de conducere îi este interzis:

- a) să conducă autovehicule care transportă mărfuri sau produse periculoase;
- b) să conducă vehicule destinate testării sau cele pentru probe;
- c) să conducă vehicule destinate transportului public de persoane, inclusiv în regim de taxi.

Circulația vehiculelor destinate transportului de mărfuri sau transportului public de persoane

Încărcătura unui vehicul trebuie să fie așezată și, la nevoie, fixată astfel încât:

- a) să nu pună în pericol persoane ori să nu cauzeze daune proprietății publice sau private;
- b) să nu stânjenească vizibilitatea conducătorului și să nu pericliteze stabilitatea ori conducerea vehiculului;
- c) să nu fie târâtă, să nu se scurgă și să nu cadă pe drum;
- d) să nu mascheze dispozitivele de semnalizare, catadioptrii și plăcuțele cu numărul de înmatriculare sau de înregistrare ori provizoriu, iar în cazul vehiculelor fără motor, semnalele făcute cu brațele de conducătorul acestora;
- e) să nu provoace zgomot care să jeneze conducătorul, participanții la trafic ori să sperie animalele și să nu producă praf sau mirosuri pestilențiale.

Lanțurile, cablurile, prelatele și alte accesorii ce servesc la asigurarea sau protecția încărcăturii trebuie să o fixeze cât mai bine de vehicul și să nu constituie ele însele un pericol pentru siguranța circulației.

Încărcătura care constă în materiale sau produse ce se pot împrăști în timpul mersului trebuie acoperită cu o prelată. Când încărcătura constă în obiecte mari ori grele, aceasta trebuie fixată pentru a nu se deplasa în timpul transportului și a nu depăși gabaritul vehiculului.

Conducătorul de autovehicul sau de tramvai care efectuează transport public de persoane este obligat:

- a) să oprească pentru urcarea sau coborârea pasagerilor numai în stațiile semnalizate ca atare, cu excepția transportului public de persoane în regim de taxi. Dacă stația este prevăzută cu alveolă, oprirea se va face numai în interiorul acesteia;
- b) să deschidă ușile numai după ce vehiculul a fost oprit în stație;
- c) să închidă ușile numai după ce pasagerii au coborât ori au urcat;
- d) să repună în mișcare autovehiculul sau tramvaiul din stație după ce a semnalizat intenția și s-a asigurat că poate efectua în siguranță această manevră.

Se interzice pasagerilor mijloacelor de transport public de persoane:

- a) să urce, să coboare, să țină deschise ușile ori să le deschidă în timpul mersului vehiculului;
- b) să călătorească pe scări sau pe părțile exterioare ale caroseriei vehiculului;
- c) să arunce din vehicul orice fel de obiecte, materiale sau substanțe.

Zona rezidențială și pietonală

În zona rezidențială, semnalizată ca atare, pietonii pot folosi toată lățimea părții carosabile, iar jocul copiilor este permis.

Conducătorii de vehicule sunt obligați să circule cu o viteză de cel mult 20 km/h, să nu staționeze sau să parcheze vehiculul în afara spațiilor anume destinate și semnalizate ca atare, să nu stânjenească sau să împiedice circulația pietonilor chiar dacă, în acest scop, trebuie să oprească.

În zona pietonală, semnalizată ca atare, conducătorul de vehicul poate intra numai dacă locuiește în această zonă sau prestează servicii publice „din poartă în poartă” și nu are altă posibilitate de acces. Acesta este obligat să circule cu viteza maximă de 5 km/h, să nu stânjenească ori să împiedice circulația pietonilor și, dacă este necesar, să oprească pentru a permite circulația acestora.

Obligații speciale :

- *în caz de accident:*

Accidentul de circulație este evenimentul care întrunește cumulativ următoarele condiții:

- a) s-a produs pe un drum deschis circulației publice ori și-a avut originea într-un asemenea loc;
- b) a avut ca urmare decesul, rănirea uneia sau a mai multor persoane ori avarierea a cel puțin unui vehicul sau alte pagube materiale;
- c) în eveniment a fost implicat cel puțin un vehicul în mișcare;

Conducătorul unui vehicul implicat într-un accident de circulație în urma căruia a rezultat moartea sau vătămarea integrității corporale ori a sănătății unei persoane este obligat să ia măsuri de anunțare imediată a poliției, să nu modifice sau să șteargă urmele accidentului și să nu părăsească locul faptei.

Orice persoană care este implicată sau are cunoștință de producerea unui accident de circulație în urma căruia a rezultat moartea sau vătămarea integrității corporale ori a sănătății uneia sau a mai multor persoane, precum și în situația în care în eveniment este implicat un vehicul care transportă mărfuri periculoase este obligată să anunțe de îndată poliția și să apeleze numărul național unic pentru apeluri de urgență 112, existent în rețelele de telefonie din România.

Este interzis oricărei persoane să schimbe poziția vehiculului implicat într-un accident de circulație în urma căruia a rezultat moartea sau vătămarea integrității corporale ori a sănătății uneia sau a mai multor persoane, să modifice starea locului sau să șteargă urmele accidentului fără încuviințarea poliției care cercetează accidentul.

Conducătorului de autovehicul, tractor agricol sau forestier ori tramvai, instructorului auto atestat care se află în procesul de instruire practică a unei persoane pentru obținerea permisului de conducere, precum și examinatorului autorității competente în timpul desfășurării probelor practice ale examenului pentru obținerea permisului de conducere sau pentru oricare dintre categoriile acestuia, implicați într-un accident de circulație, le este interzis consumul de alcool sau de substanțe psihoactive după producerea evenimentului și până la testarea concentrației alcoolului în aerul expirat sau recoltarea mostrelor biologice.

În situația în care nu sunt respectate aceste dispoziții, se consideră că rezultatele testului sau ale analizei mostrelor biologice recoltate reflectă starea conducătorului, a instructorului auto sau a examinatorului respectiv în momentul producerii accidentului.

Conducătorii de vehicule implicați într-un accident de circulație în urma căruia au rezultat numai avarierea vehiculelor și/sau alte pagube materiale sunt obligați:

a) să scoată imediat vehiculele în afara părții carosabile ori, dacă starea vehiculelor nu permite acest lucru, să le deplaseze cât mai aproape de bordură sau acostament, semnalizându-le prezența;

b) să se prezinte la unitatea de poliție competentă pe raza căreia s-a produs accidentul în termen de cel mult 24 de ore de la producerea evenimentului pentru întocmirea documentelor de constatare.

Se exceptează de la obligația de a se prezenta la unitatea de poliție competentă pe raza căreia s-a produs accidentul:

a) conducătorii vehiculelor care încheie o constatare amiabilă de accident, în condițiile legii;

b) conducătorul de vehicul care deține o asigurare facultativă de avarii auto, iar accidentul de circulație a avut ca rezultat numai avarierea propriului vehicul.

Proprietarul, deținătorul mandatat sau conducătorul auto al cărui autovehicul, tractor agricol sau forestier, remorcă ori tramvai a fost avariat în alte împrejurări decât într-un accident de circulație este obligat să se prezinte în 24 de ore de la constatare la unitatea de poliție pe raza căreia s-a produs evenimentul, pentru întocmirea documentelor de constatare.

Sunt exceptate de la obligația prezentării la unitatea de poliție persoanele care posedă o asigurare facultativă în baza căreia pot fi despăgubite pentru avarierea vehiculelor respective.

Repararea vehiculelor se face pe baza documentului de constatare eliberat de unitatea de poliție sau, după caz, de societățile din domeniul asigurărilor.

Persoanele fizice sau juridice autorizate să execute lucrări de reparații la vehicule avariate au obligația să țină evidența proprie a reparațiilor executate, potrivit legii, și să comunice de îndată, la cererea poliției rutiere, datele înregistrate solicitate de aceasta.

În vederea întocmirii dosarelor pentru despăgubire, la solicitarea societăților din domeniul asigurărilor, autoritatea care are în evidență vehiculele înmatriculate sau înregistrate comunică acestora datele referitoare la proprietarii sau deținătorii mandatați ai vehiculelor.

La solicitarea Autorității de Supraveghere Financiară sau a societăților din domeniul asigurărilor, poliția rutieră comunică acestora copii ale documentelor de constatare a evenimentelor.

La solicitarea poliției rutiere, societățile din domeniul asigurărilor comunică în termenul stabilit de aceasta copii ale documentelor referitoare la constatările amiabile de accidente înregistrate în evidența acestora sau alte date expres cerute, în condițiile legii.

- în cazul efectuării transportului cu autovehicule cu mase și/sau dimensiuni de gabarit depășite:

Autovehiculul sau ansamblul de vehicule care, prin construcție sau datorită încărcăturii transportate, depășește masa totală de 80 tone și/sau lungimea de 40 m ori lățimea de 5 m sau înălțimea de 5 m poate circula pe drumul public numai în baza autorizației speciale emise de administratorul acestuia și cu avizul poliției rutiere.

În circulația pe drumurile publice, autovehiculul sau ansamblul de vehicule care, cu sau fără încărcătură, are o lățime între 3,2 m și 4,5 m inclusiv sau o lungime mai mare de 25 m trebuie să fie precedat de un autovehicul de însoțire, iar cel cu lățimea mai mare de 4,5 m sau lungimea mai mare de 30 m trebuie să fie însoțit de două autovehicule care să circule unul în față și celălalt în spate.

Pe autostrăzi autovehiculul care, cu sau fără încărcătură, depășește lățimea de 3,2 m trebuie să fie urmat de un autovehicul de însoțire.

Autovehiculul de însoțire trebuie să fie echipat cu un dispozitiv special de avertizare cu lumină galbenă și să aibă montată, în funcție de locul ocupat la însoțire, la partea stângă din față sau din spate, plăcuța de identificare reflectorizantă, având fondul alb și chenarul roșu.

Conducătorul autovehiculului cu masa și/sau dimensiuni de gabarit depășite, precum și conducătorii autovehiculelor de însoțire sunt obligați să pună și să mențină în funcțiune semnalele speciale de avertizare cu lumină galbenă pe toată perioada deplasării pe drumul public.

Este interzisă circulația autovehiculelor cu mase și/sau gabarite depășite:

a) pe sectoarele de drum unde sunt instalate indicatoare de interdicere, restricție sau limitare a accesului acestora, dacă vehiculul sau ansamblul de vehicule atinge ori depășește lățimea, înălțimea, lungimea sau masele pe axe ori masa totală maximă admisă;

b) când vizibilitatea este redusă sau partea carosabilă este acoperită cu polei, gheață sau zăpadă.

- în cazul efectuării transportului de mărfuri sau produse periculoase:

Transportul mărfurilor sau produselor periculoase se efectuează numai dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

a) vehiculul îndeplinește condițiile tehnice și de agreere, prevăzute în Acordul european referitor la transportul rutier internațional al mărfurilor periculoase (A.D.R.), încheiat la Geneva la 30 septembrie 1957, la care România a aderat prin Legea nr.31/1994, cu modificările ulterioare;

b) vehiculul are dotările și echipamentele necesare prevăzute în reglementările în vigoare;

c) conducătorul vehiculului deține certificat ADR corespunzător.

Administratorul drumului public stabilește, cu avizul poliției rutiere, traseele interzise accesului vehiculelor care efectuează transport de mărfuri sau produse periculoase, cu indicarea rutelor ocolitoare sau alternative și a semnalizării corespunzătoare acestora.

Conducătorul vehiculului care efectuează transport de mărfuri sau produse periculoase trebuie să aibă asupra sa documentele de transport prevăzute de lege, să cunoască normele referitoare la transportul și la manipularea încărcăturii, putând fi însoțit de persoane care să cunoască bine caracteristicile acestora.

În cabina autovehiculului care transportă mărfuri sau produse periculoase se pot afla numai membrii echipajului.

Dacă din cauza deteriorării ambalajului sau din alte cauze marfa ori produsul periculos se împrăștie pe drum, conducătorul este obligat să oprească imediat, să ia măsuri de avertizare a celorlalți conducători care circulă pe drumul public și a persoanelor din jur, să semnalizeze pericolul cu mijloacele pe care le are la îndemână și să anunțe administratorul drumului sau cea mai apropiată unitate de poliție.

Se interzice conducătorului de autovehicul care transportă mărfuri sau produse periculoase:

a) să provoace șocuri autovehiculului în mers;

b) să fumeze în timpul mersului ori să aprindă foc la oprire sau staționare, la o distanță mai mică de 50 m de autovehicul;

c) să lase autovehiculul și încărcătura fără supravegherea sa, a însoțitorului ori a unei alte persoane calificate;

d) să remorcheze un vehicul rămas în pană;

e) să urmeze alte trasee sau să staționeze în alte locuri decât cele stabilite, precum și pe partea carosabilă a drumului pe timp de noapte;

- f) să transporte alte încărcături care, prin natura lor, ar putea determina o sporire a pericolului;
- g) să permită prezența în autovehicul a altor persoane, cu excepția celui alt conducător, a însoțitorilor sau a celor care încarcă ori descarcă mărfurile sau produsele transportate;
- h) să intre pe sectoarele de drum pe care îi este interzis accesul;
- i) să păstreze în autovehicul rezerve de combustibil în ambalaje care nu sunt special confecționate în acest scop.

7.3. Reguli și obligații pentru alți participanți la trafic

Pentru a conduce un moped pe drumurile publice, conducătorul acestuia trebuie să aibă vârsta de cel puțin 16 ani.

Pentru a conduce o bicicletă sau o trotinetă electrică pe drumurile publice, conducătorul acesteia trebuie să aibă vârsta de cel puțin 14 ani.

Bicicletele, mopedele și trotinetele electrice care circulă pe drumurile publice trebuie să fie echipate cu mijloace de iluminare și dispozitive reflectorizant-fluorescente. Este interzisă circulația acestora pe timp de noapte fără aceste mijloace și dispozitive în stare de funcționare.

Casca de protecție este obligatorie pentru conducătorii de biciclete și trotinete electrice a căror vârstă este sub 16 ani, atunci când se deplasează pe partea carosabilă.

Se interzice transportul pasagerilor pe trotinete electrice.

Sunt interzise accesul și deplasarea vehiculelor cu tracțiune animală, a mașinilor și utilajelor autopropulsate utilizate în lucrări de construcții, agricole și forestiere, a animalelor de povară, de tracțiune sau de călărie, precum și a animalelor izolate sau în turmă pe drumurile naționale, în municipii și pe drumurile la începutul cărora există indicatoare de interdicere a accesului.

Autoritățile administrației publice locale au obligația să amenajeze, cu acordul administratorului drumului public și avizul poliției rutiere, drumuri laterale, căi de acces către aceste drumuri, precum și locuri de traversare a drumurilor publice destinate circulației animalelor, a mașinilor și utilajelor autopropulsate utilizate în lucrări de construcții, agricole și forestiere, a animalelor de povară, de tracțiune sau de călărie, precum și a animalelor izolate sau în turmă, semnalizate corespunzător.

Pentru a circula pe drumurile publice pe care accesul le este permis, animalele, vehiculele trase sau împinse cu mâna, animalele de povară, de tracțiune și de călărie vor avea câte un conducător, iar vehiculele cu tracțiune animală vor fi echipate și cu mijloace de iluminare și dispozitive reflectorizant-fluorescente.

Pietonii sunt obligați să se deplaseze numai pe trotuar, iar în lipsa acestuia, pe acostamentul din partea stângă a drumului, în direcția lor de mers. Când și acostamentul lipsește, pietonii sunt obligați să circule cât mai aproape de marginea din partea stângă a părții carosabile, în direcția lor de mers.

Pietonii au prioritate de trecere față de conducătorii de vehicule numai atunci când sunt angajați în traversarea drumurilor publice prin locuri special amenajate, marcate și semnalizate corespunzător, ori la culoarea verde a semaforului destinat pietonilor.

Traversarea drumului public de către pietoni se face perpendicular pe axa acestuia, numai prin locurile special amenajate și semnalizate corespunzător, iar în lipsa acestora, în localități, pe la colțul străzii, numai după ce s-au asigurat că o pot face fără pericol pentru ei și pentru ceilalți participanți la trafic.

Pietonii surprinși și accidentați ca urmare a traversării prin locuri nepermise, la culoarea roșie a semaforului destinat acestora, sau a nerespectării altor obligații stabilite de normele rutiere poartă întreaga răspundere a accidentării lor, în condițiile în care conducătorul vehiculului respectiv a respectat prevederile legale privind circulația prin acel sector.

Sunt asimilate pietonilor persoanele care conduc un scaun rulant de construcție specială, cele care conduc vehicule destinate exclusiv tragerii sau împingerii cu mâna, cele care se deplasează pe patine sau dispozitive cu role fără mijloace de autopropulsie, precum și cele care conduc vehicule a căror viteză maximă prin construcție nu depășește 6 km/h și sunt echipate cu un motor electric.

Se exceptează de la respectarea regulilor stabilite pentru pietoni polițistul rutier și persoanele care se află pe platforma drumului public și sunt autorizate, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, să îndrume sau să dirijeze circulația rutieră.

Este interzisă ocuparea trotuarelor cu vehicule imobilizate, iar când aceasta este permisă, conform indicatoarelor sau marcajelor, lățimea minimă a trotuarului lăsat la dispoziția pietonilor trebuie să fie de cel puțin un metru.

Administratorul drumului are obligația să asigure iluminarea corespunzătoare a trecerilor nesemaforizate marcate și semnalizate corespunzător, cu sisteme inteligente de iluminat tip led cu lumină asimetrică pentru crearea unui contrast puternic între trecerea de pietoni și suprafața carosabilului, de pe sectoarele de drumuri internaționale (E), drumuri naționale și drumuri de interes județean situate în intravilanul localităților.

Circulația bicicletelor și a trotinetelor electrice

Bicicletele și trotinetele electrice, atunci când circulă pe drumul public, trebuie conduse numai pe un singur rând.

Dacă pe direcția de deplasare există o pistă pentru biciclete, semnalizată ca atare, conducătorii de biciclete și trotinete electrice sunt obligați să circule numai pe această pistă. Se interzice circulația altor participanți la trafic pe pista pentru biciclete.

Se recomandă ca, în circulația pe drumurile publice, biciclistul să poarte casca de protecție omologată.

Se interzice conducătorului de bicicletă sau trotinetă electrică, după caz:

a) să circule pe sectoarele de drum semnalizate cu indicatorul având semnificația "Accesul interzis bicicletelor";

b) să învețe să conducă biciclete sau trotinete electrice, după caz, pe drumurile intens circulate;

c) să circule pe trotuare, cu excepția cazului când pe acestea sunt amenajate piste pentru biciclete;

d) să circule în paralel, cu excepția situațiilor când participă la competiții sportive organizate;

e) să circule în timp ce se află sub influența alcoolului ori a substanțelor psihoactive;

f) să se țină de un vehicul aflat în mers ori să fie remorcat de un alt vehicul sau împins ori tras de o persoană aflată într-un vehicul;

g) să circule pe partea carosabilă în aceeași direcție de mers, dacă există acostament practicabil;

h) să transporte sau să tragă orice fel de obiecte care, prin volumul ori greutatea lor, stânjenesc sau periclitează conducerea vehiculului ori circulația celorlalți participanți la trafic;

i) să circule pe aleile din parcuri sau din grădini publice, cu excepția cazurilor când nu stânjenesc circulația pietonilor;

j) să circule fără îndeplinirea condițiilor tehnice minime prevăzute de lege atât pentru bicicletă cât și pentru remorca atașată acesteia precum și pentru trotinetă electrică;

k) să circule atunci când partea carosabilă este acoperită cu polei, gheață sau zăpadă;

l) să circule cu defecțiuni tehnice la sistemele de frânare sau cu un vehicul care nu este prevăzut cu avertizor sonor;

m) să traverseze drumurile publice, pe trecerile destinate pietonilor, în timp ce se deplasează pe bicicletă sau trotinetă electrică, după caz;

n) să circule pe alte benzi decât cea de lângă bordură sau acostament, cu excepția cazurilor în care conducătorii de bicicletă, înainte de intersecție, trebuie să se încadreze regulamentar în funcție de direcția de deplasare;

o) să circule în interiorul localităților în care nu funcționează iluminatul public, precum și în afara localităților fără a purta îmbrăcăminte cu elemente fluorescent-reflectorizante, de la lăsarea serii până în zorii zilei sau atunci când vizibilitatea este redusă;

p) să conducă vehiculul fără a menține contactul roților cu solul;

q) să circule fără a ține cel puțin o mână pe ghidon și ambele picioare pe pedale, în cazul conducătorului de bicicletă, respectiv fără a ține ambele mâini pe ghidon, în cazul conducătorului de trotinetă electrică.

Se interzice conducătorului de bicicletă să transporte o altă persoană, cu excepția copilului în vârstă de până la 7 ani, care poate fi transportat pe bicicletă, de către un adult, numai dacă vehiculul este prevăzut din construcție cu un suport special sau dacă are montat un dispozitiv omologat.

Pe timpul circulației pe drumurile publice, conducătorul de bicicletă sau de trotinetă electrică, după caz, este obligat să aibă asupra sa actul de identitate.

Însoțirea animalelor

Animalele de povară, de tracțiune ori de călărie, precum și animalele în turmă nu pot fi conduse pe autostrăzi, pe drumurile naționale, în municipii și orașe, precum și pe drumurile la începutul cărora există indicatoare care le interzic accesul. Animalele de călărie aparținând poliției, jandarmeriei ori Ministerului Apărării Naționale pot fi conduse pe drumurile publice din localități, atunci când participă la executarea unor misiuni.

Atunci când circulă pe drumurile publice pe care le este permis accesul, turmele trebuie împărțite în grupuri bine separate între ele pentru a nu îngreuna circulația celorlalți participanți la trafic, fiecare grup având cel puțin un conducător.

Atunci când sunt conduse pe drumul public, animalele și însoțitorii acestora trebuie să circule pe acostamentul din partea stângă a drumului, în sensul de mers, iar când acesta nu există, cât mai aproape de marginea din stânga a părții carosabile.

Conducătorul de animale de călărie este obligat:

a) să conducă animalele astfel încât acestea să se deplaseze pe acostament, iar în lipsa acestuia cât mai aproape de marginea din partea dreaptă a drumului;

b) să nu lase animalele nesupravegheate pe partea carosabilă sau în imediata apropiere a acesteia;

c) de la lăsarea serii până în zorii zilei să poarte îmbrăcăminte cu elemente fluorescent-reflectorizante;

d) să traverseze drumul public prin locurile permise pietonilor numai după ce s-a asigurat că o poate face fără pericol;

e) să semnalizeze schimbarea direcției de mers spre stânga prin ridicarea în plan orizontal a brațului stâng, iar oprirea prin balansarea brațului drept.

Persoanele care conduc animale izolate sau de povară sunt obligate:

a) să se deplaseze pe acostament, iar în lipsa acestuia, cât mai aproape de marginea din partea dreaptă a carosabilului;

b) să conducă animalele numai pe partea din dreapta lor, cu ajutorul unei legături care nu poate avea o lungime mai mare de 2 metri;

c) să asigure deplasarea animalelor înșiruite și legate unul în spatele altuia;

d) de la lăsarea serii până în zorii zilei să poarte îmbrăcăminte cu elemente fluorescent-reflectorizante;

e) să traverseze drumul public prin locurile permise pietonilor, numai după ce s-a asigurat că o pot face fără pericol.

Deplasarea pe drumurile publice a unei turme se face cu respectarea următoarelor reguli:

- a) turma trebuie să aibă în față și în spate câte un conducător;
- b) pe timpul nopții sau în orice alte situații când vizibilitatea este redusă, conducătorul care se află în fața turmei trebuie să aibă un dispozitiv cu lumină de culoare albă, iar cel din spate un dispozitiv cu lumină de culoare roșie;
- c) conducătorii turmei trebuie să ia măsurile necesare ca, pe timpul deplasării pe drum, animalele să nu împiedice circulația celorlalți participanți la trafic;
- d) animalele trebuie conduse la pas, pe acostament sau, în lipsa acestuia, cât mai aproape de marginea părții carosabile, astfel încât să nu ocupe mai mult de jumătate din lățimea sensului de mers;
- e) la intersecții, precum și atunci când traversează drumul, conducătorii turmei trebuie să acorde prioritate de trecere vehiculelor cu care se intersectează;
- f) în deplasarea pe drumurile pe care le este permis accesul, conducătorii turmei sunt obligați să nu lase animalele nesupravegheate.

Circulația vehiculelor cu tracțiune animală

Pe drumurile pe care le este permis accesul, vehiculele cu tracțiune animală trebuie să fie conduse pe acostament sau, în lipsa acestuia, cât mai aproape de marginea din dreapta a părții carosabile.

Conducătorul vehiculului cu tracțiune animală este obligat:

- a) să aibă asupra lui actul de identitate, certificatul de înregistrare, iar pe vehicul montate plăcuțele cu numărul de înregistrare;
- b) să conducă animalele astfel încât acestea să nu constituie un pericol pentru el și ceilalți participanți la trafic;
- c) să nu oprească sau să staționeze pe partea carosabilă a drumului public;
- d) pe timpul opririi sau staționării pe acostament ori în afara părții carosabile, animalele trebuie să fie legate astfel încât acestea să nu poată intra pe partea carosabilă;
- e) să nu conducă vehiculul când se află sub influența alcoolului, a produselor sau substanțelor stupefiante ori a medicamentelor cu efecte similare acestora;
- f) să semnalizeze schimbarea direcției de mers cu brațul și să se asigure că din față sau din spate nu circulă vehicule cărora le poate pune în pericol siguranța deplasării;
- g) de la lăsarea serii până în zorii zilei sau atunci când vizibilitatea este redusă să nu circule pe drumurile publice fără a purta îmbrăcăminte cu elemente fluorescent-reflectorizante și fără ca vehiculul să aibă în partea din față un dispozitiv cu lumină albă sau galbenă, iar în partea din spate un dispozitiv cu lumină roșie, amplasate pe partea laterală stângă;
- h) să nu părăsească vehiculul sau animalele ori să doarmă în timpul mersului;
- i) să nu transporte obiecte care depășesc în lungime sau în lățime vehiculul, dacă încărcătura nu este semnalizată ziua cu un steguleț de culoare roșie, iar noaptea sau în condiții de vizibilitate redusă cu un dispozitiv fluorescent-reflectorizant, montat în partea din spate a încărcăturii;
- j) să nu circule cu animale care însoțesc vehiculul, dacă acestea nu sunt legate de latura din dreapta a vehiculului sau de partea din spate a acestuia, cât mai aproape de partea dreaptă. Legătura nu trebuie să fie mai mare de 1,5 m;
- k) să nu pătrundă pe drumurile modernizate sau pietruite cu roțile vehiculului murdare de noroi;
- l) să nu transporte în vehicule persoane care stau în picioare;
- m) să nu abandoneze vehiculul pe drumurile publice.

Conducătorul de trăsură care efectuează transport public de persoane este obligat să circule în condițiile stabilite în licență de autoritatea competentă.

Circulația pietonilor

Pe timp de noapte, pietonul sau persoana asimilată acestuia care circulă pe partea carosabilă a drumului, care nu este prevăzut cu trotuar sau acostamente, trebuie să aibă aplicate pe îmbrăcăminte accesorii fluorescent-reflectorizante sau să poarte o sursă de lumină, vizibilă din ambele sensuri.

Se interzice pietonilor și persoanelor asimilate acestora:

a) să se angajeze în traversarea drumului public atunci când se apropie un autovehicul cu regim de circulație prioritară care are în funcțiune semnalele speciale de avertizare luminoase și sonore;

b) să traverseze partea carosabilă prin fața sau prin spatele vehiculului oprit în stațiile mijloacelor de transport public de persoane, cu excepția cazurilor în care există treceri pentru pietoni, semnalizate corespunzător;

c) să prelungească timpul de traversare a drumului public, să se oprească ori să se întoarcă pe trecerile pentru pietoni care nu sunt prevăzute cu semafoare;

d) să traverseze drumul public prin alte locuri decât cele permise;

e) să ocupe partea carosabilă în scopul împiedicării circulației;

f) să traverseze calea ferată atunci când barierele sau semibarierele sunt coborâte ori când semnalul luminos sau acustic interzice trecerea;

g) să circule pe piste pentru biciclete, amenajate și semnalizate corespunzător.

Se interzice oricărei persoane să efectueze acte de comerț pe partea carosabilă, pe acostament, pe trotuar, în parări ori în stațiile mijloacelor de transport public de persoane.

Persoanele care se deplasează pe drumul public formând un grup organizat, o coloană militară sau un cortegiu trebuie să circule în formație de cel mult trei șiruri, pe partea dreaptă a carosabilului, în sensul lor de mers, ocupând cel mult o bandă de circulație.

De la lăsarea serii și până în zorii zilei, precum și ziua, în condiții de vizibilitate redusă, persoanele care se află în fața și în spatele șirului dinspre axa drumului trebuie să aibă o sursă de lumină de culoare albă, respectiv roșie, care să fie vizibilă pentru ceilalți participanți la trafic. Persoanele care formează șirul dinspre axa drumului trebuie să aibă aplicate pe îmbrăcăminte elemente fluorescent-reflectorizante.

Conducătorii de grupuri organizate, de coloane militare sau de cortegii sunt obligați să supravegheze permanent deplasarea acestora pe drumurile publice, pentru a nu stânjeni circulația vehiculelor.

Se interzice persoanelor care formează o coloană militară să meargă în cadență la trecerea peste poduri.

8. INFRAȚIUNI ȘI PEDEPSE. CONTRAVENTII. MĂSURI TEHNICO-ADMINISTRATIVE

8.1. Infrațiuni la regimul circulației rutiere

- definiția infracțiunii : *fapta săvârșită cu intenție de către o persoană sau un grup de persoane, care prezintă un pericol social ridicat și este prevăzută ca atare într-un act normativ*. Nerespectarea dispozițiilor privind circulația pe drumurile publice, care întrunește elementele constitutive ale unei infracțiuni, atrage răspunderea penală și se sancționează potrivit Legii nr.286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare. (Titlul VII, capitolul II).

Infrațiuni și pedepse

1. Punerea în circulație sau conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul sau a unui tramvai neînmatriculat sau neînregistrat, se pedepsește cu închisoare de la unu la 3 ani sau cu amendă.

2. Punerea în circulație sau conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul sau a unui tramvai cu număr fals de înmatriculare sau de înregistrare se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani sau cu amendă.

3. Tractarea unei remorci neînmatriculate sau neînregistrate ori cu număr fals de înmatriculare sau înregistrare se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

4. Conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul sau tractarea unei remorci ale cărei plăcuțe cu numărul de înmatriculare sau de înregistrare au fost retrase sau a unui vehicul înmatriculat în alt stat, care nu are drept de circulație în România, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă.

5. Conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul ori a unui tramvai de către o persoană care nu posedă permis de conducere se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani.

6. Conducerea pe drumurile publice a unui vehicul pentru care legea prevede obligativitatea deținerii permisului de conducere de către o persoană al cărei permis de conducere este necorespunzător categoriei din care face parte vehiculul respectiv ori al cărei permis i-a fost retras sau anulat ori căreia exercitarea dreptului de a conduce i-a fost suspendată sau care nu are dreptul de a conduce autovehicule în România se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

Cu aceeași pedeapsă se sancționează și persoana care încredințează un vehicul pentru care legea prevede obligativitatea deținerii permisului de conducere pentru conducerea pe drumurile publice, unei persoane despre care se știe că se află în una dintre situațiile prevăzute la pct. 5 sau 6 sau sub influența alcoolului ori a unor substanțe psihoactive.

7. Conducerea pe drumurile publice a unui vehicul pentru care legea prevede obligativitatea deținerii permisului de conducere de către o persoană care, la momentul prelevării mostrelor biologice, are o îmbibație alcoolică (alcoolemie) de peste 0,80 g/l alcool pur în sânge se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani sau cu amendă.

Observație: Prin Decizia nr.732/16.12.2014 Curtea Constituțională a constatat că sintagma „*la momentul prelevării mostrelor biologice*” este neconstituțională.

Cu aceeași pedeapsă se sancționează și persoana, aflată sub influența unor substanțe psihoactive, care conduce un vehicul pentru care legea prevede obligativitatea deținerii permisului de conducere.

Substanțele psihoactive se stabilesc de către specialiști din cadrul Ministerului Sănătății, în conformitate cu prevederile *Ordinului nr.1162/2010 pentru aprobarea Normelor minime privind aptitudinile fizice și mentale necesare pentru conducerea unui autovehicul*, publicat în Monitorul Oficial al României nr.631/08.09.2010, cu modificările și completările ulterioare.

Dacă persoana care are o îmbibație alcoolică de peste 0,80 g/l alcool pur în sânge sau se află sub influența unor substanțe psihoactive efectuează transport public de persoane, transport de substanțe sau produse periculoase ori se află în procesul de instruire practică a unor persoane pentru obținerea permisului de conducere sau în timpul desfășurării probelor practice ale examenului pentru obținerea permisului de conducere, pedeapsa este închisoare de la 2 la 7 ani.

8. Refuzul ori sustragerea conducătorului unui vehicul pentru care legea prevede obligativitatea deținerii permisului de conducere ori a instructorului auto, aflat în procesul de instruire, sau a examinatorului autorității competente, aflat în timpul desfășurării probelor practice ale examenului pentru obținerea permisului de conducere, de a se supune prelevării de mostre biologice necesare în vederea stabilirii alcoolemiei ori a prezenței unor substanțe psihoactive, se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani.

Recoltarea mostrelor biologice se face numai în prezența unui polițist rutier, în condițiile art. 190 alin. (8) din Codul de procedură penală, în următoarele spații ale instituțiilor medicale:

- a) în interiorul unităților de asistență medicală autorizate;
- b) în ambulanțe având echipaj cu medic ori autospeciale cu această funcție aparținând Serviciului mobil de urgență, reanimare și descarcerare;
- c) în interiorul unităților medico-legale.

Medicul, asistentul medical sau persoana cu pregătire medicală de specialitate din echipajul ambulanței sau autospecialei aparținând Serviciului mobil de urgență, reanimare și descarcerare, care intervine la evenimentele în legătură cu traficul rutier, poate recolta mostre biologice în măsura în care prin aceasta nu se afectează acordarea asistenței medicale de urgență sau de prim ajutor, precum și în situația în care persoana implicată într-un accident de circulație refuză transportul de urgență la o unitate sanitară sau starea sa de sănătate nu impune acest transport.

Recoltarea mostrelor biologice se face cu respectarea normelor elaborate de Ministerul Sănătății privind examinarea medicală a conducătorilor de autovehicule, tractoare agricole sau forestiere și tramvaie, precum și prelevarea mostrelor biologice în vederea stabilirii intoxicației etilice și a stării de influență a substanțelor psihoactive asupra comportamentului conducătorilor de autovehicule, tractoare agricole sau forestiere și tramvaie;

Transportul mostrelor biologice recoltate la unitatea medico-legală în vederea realizării analizei toxicologice, va fi efectuat de către polițistul rutier.

Stabilirea concentrației de alcool sau a prezenței în organism de substanțe psihoactive se face în instituțiile medico-legale autorizate, în conformitate cu normele metodologice elaborate de Ministerul Sănătății (*Ordinul ministrului sănătății nr.1512/2013*, cu modificările și completările ulterioare).

Stabilirea prezenței alcoolului în aerul expirat sau testarea preliminară a prezenței în organism a substanțelor psihoactive se face de către poliția rutieră, cu ajutorul unor mijloace tehnice certificate.

Stabilirea concentrației de alcool în aerul expirat se face de către poliția rutieră, cu ajutorul unui mijloc tehnic omologat și verificat metrologic.

Persoana care conduce un autovehicul sau tramvai, testată de polițistul rutier cu un mijloc tehnic certificat și depistată ca având o concentrație de până la 0,40 mg/l alcool pur în aerul expirat, poate solicita acestuia să i se recolteze mostre biologice de către unitățile sau instituțiile medicale autorizate, în vederea stabilirii îmbibației de alcool în sânge.

Persoana care conduce un autovehicul sau tramvai, testată cu un mijloc tehnic certificat ca având o concentrație de peste 0,40 mg/l alcool pur în aerul expirat, este obligată să se supună recoltării mostrelor biologice sau testării cu un mijloc tehnic omologat și verificat metrologic.

Conducătorilor de autovehicule sau tramvaie, testați în trafic cu un mijloc tehnic certificat, care indică prezența, în produsele biologice, a unor substanțe psihoactive, li se recoltează obligatoriu mostre biologice.

9. Părăsirea locului accidentului, fără încuviințarea poliției sau a procurorului care efectuează cercetarea locului faptei, de către conducătorul vehiculului sau de către instructorul auto, aflat în procesul de instruire, ori de către examinatorul autorității competente, aflat în timpul desfășurării probelor practice ale examenului pentru obținerea permisului de conducere, implicat într-un accident de circulație, se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani.

Cu aceeași pedeapsă se sancționează și fapta oricărei persoane de a modifica starea locului sau de a șterge urmele accidentului de circulație din care a rezultat uciderea sau vătămarea integrității corporale ori a sănătății uneia sau mai multor persoane, fără acordul echipei de cercetare la fața locului.

Nu constituie infracțiune părăsirea locului accidentului când:

- a) în urma accidentului s-au produs doar pagube materiale;
- b) conducătorul vehiculului, în lipsa altor mijloace de transport, transportă el însuși persoanele rănite la cea mai apropiată unitate sanitară în măsură să acorde asistență medicală necesară și la care a declarat datele personale de identitate și numărul de înmatriculare sau înregistrare a vehiculului condus, consemnate într-un registru special, dacă se înapoiază imediat la locul accidentului.
- c) conducătorul autovehiculului cu regim de circulație prioritară anunță de îndată poliția, iar după terminarea misiunii se prezintă la sediul unității de poliție pe a cărei rază de competență s-a produs accidentul, în vederea întocmirii documentelor de constatare.
- d) victima părăsește locul faptei, iar conducătorul de vehicul anunță imediat evenimentul la cea mai apropiată unitate de poliție.

10. Instalarea de mijloace de semnalizare rutieră sau modificarea pozițiilor acestora, fără autorizație eliberată de autoritățile competente de natură să inducă în eroare participanții la trafic ori să îngreuneze circulația pe drumul public se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

11. Participarea în calitate de conducător de vehicul la întreceri neautorizate pe drumurile publice se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.

Cu aceeași pedeapsă se sancționează așezarea de obstacole care îngreunează sau împiedică circulația pe drumul public, dacă se pune în pericol siguranța circulației ori se aduce atingere dreptului la libera circulație a celorlalți participanți la trafic.

12. Lăsarea fără supraveghere pe partea carosabilă a drumului public a unui vehicul care transportă produse sau substanțe periculoase se pedepsește cu închisoare de la unu la 3 ani sau cu amendă.

13. Îndeplinirea defectuoasă sau neîndeplinirea atribuțiilor de verificare tehnică ori inspecție tehnică periodică a autovehiculelor, remorcilor sau tramvaielor ori a celor referitoare la efectuarea unor reparații sau intervenții tehnice de către persoanele care au asemenea atribuții, dacă din cauza stării tehnice a vehiculului s-a pus în pericol siguranța circulației pe drumurile publice, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

Dacă, urmare a acestei fapte, s-a produs un accident de circulație care a avut ca urmare vătămarea integrității corporale sau a sănătății uneia sau mai multor persoane, pedeapsa este închisoarea de la unu la 5 ani, iar dacă s-a produs moartea uneia sau mai multor persoane, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 10 ani.

Dacă faptele prevăzute la pct. 13 au fost săvârșite din culpă, limitele speciale ale pedepsei se reduc cu o treime.

14. Repararea autovehiculelor, remorcilor, tramvaielor sau mopedelor având urme de accident, fără a fi îndeplinite condițiile prevăzute de lege, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

15. Efectuarea unor lucrări de construire, modificare, modernizare sau reabilitare a drumului public ori de amenajare a accesului rutier la drumul public, fără autorizație de construcție eliberată în condițiile legii ori cu încălcarea condițiilor stabilite în autorizație, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

16. Amplasarea unor construcții, panouri sau reclame publicitare în zona drumului, fără autorizație de construcție eliberată în condițiile legii ori cu încălcarea condițiilor stabilite în autorizație, dacă prin aceasta se creează un pericol pentru siguranța circulației, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.

17. Persoana autorizată de administratorul căii ferate care nu ia măsurile corespunzătoare pentru semnalizarea trecerilor la nivel cu calea ferată se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

Cu aceeași pedeapsă se sancționează și persoana autorizată de către administratorul unui drum public sau executantul unei lucrări pe partea carosabilă, care nu ia măsurile corespunzătoare pentru semnalizarea obstacolelor sau a lucrărilor pe drumurile publice, dacă prin aceasta s-a produs un accident de circulație.

8.2. Constatarea, stabilirea și sancționarea contravențiilor la regimul circulației rutiere

- definiția contravenției : fapta săvârșită de către o persoană, care nu prezintă pericol social ridicat, fiind prevăzută ca atare într-un act normativ.

Încălcarea dispozițiilor Ordonanței de Urgență nr.195/2002 republicată, cu modificările și completările ulterioare, și Regulamentului de aplicare a acesteia, altele decât cele care întrunesc elementele constitutive ale unei infracțiuni, constituie contravenție și se sancționează cu avertisment ori cu amendă ca sancțiune principală și, după caz, cu una dintre sancțiunile contravenționale complementare.

Avertismentul constă în atenționarea verbală sau scrisă a contravenientului, însoțită de recomandarea de a respecta dispozițiile legale.

Sancțiunile contravenționale se stabilesc și se aplică contravenienților, persoane fizice ori juridice.

- tipuri de sancțiuni contravenționale:

- principale:

- *avertismentul;*

- *amenda contravențională (se exprimă în puncte-amendă);*

- complementare:

- *aplicarea punctelor de penalizare;*

- *suspendarea exercitării dreptului de a conduce autovehicule sau tramvaie;*

- *confiscarea bunurilor;*

- *imobilizarea vehiculului;*

Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se fac direct de către polițistul rutier sau de către polițistul local, iar în punctele de trecere a frontierei de stat a României, de către polițiștii de frontieră. Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor de către polițistul local se fac cu respectarea dispozițiilor Legii poliției locale nr.155/2010, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Contravențiile:

- neîndeplinirea obligației de a solicita autorității competente, în termenul prevăzut de lege, eliberarea unui nou permis de conducere sau certificat de înmatriculare ori de

înregistrare, în cazul în care acestea au fost declarate furate, pierdute, deteriorate sau nu mai corespund din punctul de vedere al formei și conținutului celor în vigoare;

- neîndeplinirea obligațiilor de preschimbare a certificatului de înmatriculare sau de înregistrare a autovehiculului, tractorului agricol sau forestier ori remorcii în cazurile prevăzute de lege;

- neefectuarea radierii vehiculelor din evidență, în cazurile și termenele prevăzute de lege;

- deținerea simultană a două permise de conducere naționale, dintre care unul eliberat de o autoritate competentă străină;

se constată și se sancționează și de către polițiștii din cadrul serviciilor publice comunitare regim permise de conducere și înmatriculare a vehiculelor, în exercitarea atribuțiilor de serviciu.

Constatarea contravențiilor se poate face și cu ajutorul unor mijloace tehnice certificate sau mijloace tehnice omologate și verificate metrologic, consemnându-se aceasta în procesul-verbal de constatare a contravenției, procesul-verbal putându-se încheia și în lipsa contravenientului, după stabilirea identității conducătorului de vehicul, menționându-se și acest lucru în procesul-verbal, fără a fi necesară confirmarea faptelor de către martori.

Contravenientul, cu excepția persoanei juridice, poate achita, în termen de cel mult 15 zile de la data primirii procesului-verbal de constatare a contravenției, jumătate din minimul amenzii prevăzute de lege.

Pentru amenzile contravenționale în cuantum de până la 20 puncte-amendă, contravenientul poate achita pe loc agentului constatatator jumătate din minimul amenzii prevăzute de lege.

În acest caz, agentul constatatator eliberează contravenientului chitanța reprezentând contravaloarea amenzii, în care se menționează data, numele și prenumele contravenientului, fapta săvârșită, actul normativ care stabilește și sancționează contravenția, numele, prenumele și semnătura agentului constatatator, nemaifiind necesară încheierea procesului-verbal de constatare a contravenției dacă nu se dispune și o sancțiune contravențională complementară.

Amenzile privind circulația pe drumurile publice se achită în condițiile legii și se fac venit integral la bugetele locale.

În cazul în care împotriva titularului permisului de conducere s-a luat măsura de siguranță prevăzută la art. 108 lit. c) din Legea nr.286/2009 privind Codul penal, respectiv interzicerea dreptului de a conduce anumite categorii de vehicule, suspendarea exercitării dreptului de a conduce se dispune pe întreaga perioadă cât durează această interdicție.

În punctele de trecere a frontierei de stat a României, polițiștii de frontieră au și atribuția de a aplica sancțiuni în cazul în care constată contravenții la regimul circulației pe drumurile publice.

Procesul-verbal de constatare a contravenției se trimite, în cel mult o zi lucrătoare de la data întocmirii, serviciului poliției rutiere pe raza căruia a fost săvârșită fapta.

În exercitarea atribuției privind circulația pe drumurile publice, polițiștii de frontieră pot efectua verificări în evidența permiselor de conducere reținute și a sancțiunilor aplicate conducătorilor de autovehicule, tractoare agricole sau forestiere ori tramvaie.

Poliția rutieră sau poliția de frontieră din punctele de trecere a frontierei de stat poate acționa, împreună cu reprezentanți ai altor autorități cu atribuții în domeniu, pentru prevenirea și constatarea unor încălcări ale normelor privind deplasarea în siguranță, pe drumurile publice, a tuturor participanților la trafic.

Polițistul rutier sau polițistul de frontieră aflat în punctul de trecere a frontierei de stat, care acționează în cadrul echipajului mixt, are, ca principale atribuții:

- a) să oprească vehiculele pentru control și să verifice documentele pe care conducătorii acestora trebuie să le aibă asupra lor;

b) să constate și să aplice sancțiuni în cazul contravențiilor aflate în competența sa.

Reprezentanții autorităților din cadrul echipajului mixt au ca principale atribuții:

a) să acționeze, împreună cu polițiștii rutieri sau cu polițiștii de frontieră, pentru respectarea de către conducătorii de vehicule sau de către operatori a normelor privind transportul rutier pe drumurile publice din România;

b) să execute activități de control privind condițiile de efectuare a transporturilor rutiere, precum și de verificare a stării tehnice a vehiculelor, conform competențelor;

c) să constate și să aplice sancțiuni în cazul contravențiilor aflate în competența lor.

În cazul depistării în trafic a unui vehicul care prezintă deficiențe tehnice la mecanismul de direcție, la sistemul de frânare, care emite noxe poluante ori zgomote peste limitele legal admise sau care circulă având lumina farurilor nereglată corespunzător, reprezentanții autorităților abilitate menționează despre acestea într-o notă tehnică de constatare ce se anexează procesului-verbal de constatare a contravenției încheiat de către polițistul rutier.

În cazul în care constată încălcări ale normelor rutiere, agentul constatatator încheie un proces-verbal de constatare a contravenției potrivit modelului stabilit prin ordin al ministrului afacerilor interne, conform art.109 alin.(4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.195/2002, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care va cuprinde în mod obligatoriu: data, ora și locul unde este încheiat; gradul profesional, numele și prenumele agentului constatatator, unitatea din care acesta face parte; numele, prenumele, codul numeric personal, domiciliul sau reședința contravenientului, numărul și seria actului de identitate ori, în cazul cetățenilor străini, al persoanelor fără cetățenie sau al cetățenilor români cu domiciliul în străinătate, seria și numărul pașaportului ori ale altui document de trecere a frontierei de stat, data eliberării acestuia și statul emitent; descrierea faptei contravenționale, cu indicarea datei, orei și locului în care a fost săvârșită, precum și arătarea tuturor împrejurărilor ce pot servi la aprecierea gravității faptei și la evaluarea eventualelor pagube pricinuite; indicarea actului normativ prin care se stabilește și se sancționează contravenția; numărul punctelor-amendă aplicate și valoarea acestora, posibilitatea achitării, în termen de 15 zile de la data înmânării sau comunicării procesului-verbal, a jumătate din minimul amenzii prevăzute de actul normativ, sancțiunea contravențională complementară aplicată și/sau măsura tehnico-administrativă dispusă; indicarea societății de asigurări, în situația în care fapta a avut ca urmare producerea unui accident de circulație din care au rezultat numai pagube materiale; termenul de exercitare a căii de atac, instanța la care se depune plângerea și semnătura agentului constatatator.

În cazul în care contravenientul refuză sau nu poate să semneze procesul-verbal, agentul constatatator va face mențiune despre aceste împrejurări, care trebuie să fie confirmate de un martor asistent. În acest caz procesul-verbal va cuprinde numele, prenumele, codul numeric personal și semnătura martorului.

În situația în care contravenientul este persoană juridică, în procesul-verbal se fac mențiuni cu privire la denumirea, sediul, codul unic de înregistrare ale acesteia, precum și numele, prenumele, numărul și seria actului de identitate, codul numeric personal și domiciliul ori reședința persoanei care o reprezintă.

În momentul încheierii procesului-verbal agentul constatatator este obligat să aducă la cunoștință contravenientului dreptul de a face obiecțiuni cu privire la conținutul actului de constatare. Obiecțiunile trebuie consemnate distinct în procesul-verbal la rubrica "Alte mențiuni", sub sancțiunea nulității procesului-verbal.

În cazul în care pentru fapta săvârșită se dispune ca măsură tehnico-administrativă reținerea permisului de conducere și/sau a certificatului de înmatriculare ori de înregistrare sau a plăcuțelor cu numărul de înmatriculare ori de înregistrare, odată cu încheierea procesului-verbal de constatare a contravenției agentul constatatator eliberează și o dovadă înlocuitoare cu sau fără drept de circulație, după caz.

Atunci când permisul de conducere se retrage pentru că titularul acestuia a fost declarat inapt pentru a conduce autovehicule sau tramvaie, se eliberează dovadă înlocuitoare fără drept de circulație.

În situația în care, prin același proces-verbal de constatare a contravenției, se dispun mai multe măsuri tehnico-administrative, agentul constatatator eliberează pentru fiecare document sau set de plăcuțe câte o dovadă înlocuitoare.

Pentru vehiculele implicate în accidente de circulație din care au rezultat pagube materiale, poliția rutieră eliberează proprietarilor sau deținătorilor acestora autorizație de reparații, cu excepția situației în care s-a încheiat o constatare amiabilă de accident a cărei validitate a fost atestată de societatea de asigurări abilitată, în condițiile legii, caz în care reparațiile pot fi efectuate în baza actului de atestare.

În situația în care fapta a fost constatată cu ajutorul unui mijloc tehnic certificat sau al unui mijloc tehnic omologat și verificat metrologic, polițistul rutier încheie un proces-verbal de constatare a contravenției după prelucrarea înregistrărilor și stabilirea identității conducătorului de vehicul.

Datele de identificare a contravenientului care se consemnează în procesul-verbal de constatare a contravenției sunt cele comunicate, în scris, sub semnătura proprietarului sau deținătorului legal al vehiculului.

Oprirea vehiculelor pe drumurile publice se realizează prin executarea semnalelor regulamentare de către polițistul rutier sau, după caz, de către polițistul de frontieră, atunci când constată încălcări ale normelor rutiere ori în situația în care există indicii temeinice despre săvârșirea unei contravenții ori a unei fapte de natură penală, pentru identificarea persoanelor care au comis astfel de fapte și a bunurilor care fac obiectul urmăririi, precum și pentru verificarea deținerii de către conducătorii vehiculelor a documentelor prevăzute de lege. Oprirea vehiculelor pe drumurile publice se realizează și în condițiile producerii unor calamități naturale, dezastre sau a altor situații care pun în pericol siguranța circulației.

Oprirea vehiculelor se face, de regulă, în afara părții carosabile, iar acolo unde nu există asemenea condiții, cât mai aproape de marginea din dreapta a drumului, pe acostament sau lângă bordură ori în spațiile de parcare, iar noaptea, cu precădere, în locuri iluminate.

Se interzice imobilizarea vehiculului pe partea carosabilă ca urmare a semnalului de oprire efectuat de către polițist în locurile în care vizibilitatea este redusă sub 50 m.

Conducătorul vehiculului oprit la semnalul regulamentar al polițistului rutier sau, după caz, al polițistului de frontieră este obligat să rămână în vehicul, cu mâinile pe volan, iar ceilalți pasageri să nu deschidă portierele, respectând indicațiile polițistului.

În situația în care conducătorul de autovehicul sau tramvai, oprit în trafic pentru încălcarea unei norme rutiere, nu are asupra sa nici un act de identitate și nici permisul de conducere, polițistul rutier trebuie să îl conducă la cea mai apropiată unitate de poliție pentru stabilirea identității acestuia și pentru verificarea în evidență a situației permisului de conducere, atunci când nu există posibilitatea realizării acestor verificări pe loc.

În cazul în care conducătorul auto are asupra sa numai permisul de conducere, agentul constatatator trebuie să verifice în evidență dacă domiciliul sau, după caz, reședința înscrisă în document corespunde cu cea din Registrul național de evidență a persoanelor.

Agentul constatatator este obligat să înscrie, în procesul-verbal de constatare a contravenției, domiciliul sau, după caz, reședința contravenientului din actul de identitate, iar în situația în care acesta nu are documentul asupra sa, domiciliul sau reședința va fi consemnată numai după verificarea efectuată în Registrul național de evidență a persoanelor.

Aceeași procedură se aplică și atunci când domiciliul sau, după caz, reședința ori sediul proprietarului menționat în certificatul de înmatriculare sau de înregistrare nu corespunde cu datele existente în evidența vehiculelor.

Sanctiuni contravenționale principale

Amenzile contravenționale se stabilesc în cuantumul determinat de valoarea numărului punctelor-amendă aplicate.

Un punct-amendă reprezintă, valoric, 10% din salariul minim brut pe economie, stabilit prin hotărâre a Guvernului.

Contravențiilor prevăzute de lege li se stabilesc clase de sancțiuni cărora le corespunde un număr de puncte-amendă, în funcție de gravitatea faptelor și de pericolul social pe care acestea îl prezintă.

Clasele de sancțiuni sunt următoarele:

- a) clasa I : 2 sau 3 puncte-amendă;
- b) clasa a II-a : 4 sau 5 puncte-amendă;
- c) clasa a III-a : de la 6 la 8 puncte-amendă;
- d) clasa a IV-a : de la 9 la 20 puncte-amendă;
- e) clasa a V-a : de la 21 la 100 puncte-amendă.

Contravențiile prevăzute la clasa a V-a de sancțiuni se aplică persoanelor juridice.

Constituie contravenții și se sancționează cu amenda prevăzută în clasa I de sancțiuni următoarele fapte săvârșite de către persoane fizice:

1. conducerea unui autovehicul în mod nejustificat cu o viteză cu cel puțin 10 km/h sub limita minimă obligatorie stabilită pe tronsonul de drum respectiv;
2. nerespectarea obligației de semnalizare a manevrei de schimbare a direcției de mers;
3. nerespectarea de către pietoni a normelor privind circulația pe drumurile publice;
4. neîndeplinirea obligației proprietarului sau a utilizatorului de autovehicul și tractor agricol sau forestier de a solicita documentul de constatare a avariilor produse acestuia în alte împrejurări decât în urma unui accident de circulație;
5. nerespectarea normelor privind circulația pe drumurile publice de către conducătorii coloanelor militare, ai grupurilor organizate autorizate și cortegiilor;
6. nerespectarea semnificației semnalului luminos intermediar de forma uneia sau a unor săgeți de culoare galbenă ori albă cu vârful orientat în jos spre dreapta, care anunță schimbarea semnalului de culoare verde în cazul benzilor cu circulație reversibilă;
7. conducerea unui vehicul avariat peste termenul de 30 de zile de la data eliberării documentului de constatare a avariei;
8. nerespectarea obligației pasagerilor aflați într-un autovehicul și tractor agricol sau forestier de a purta, în timpul deplasării pe drumurile publice, centura sau dispozitivele de siguranță omologate;
9. nerespectarea obligației de către persoana transportată pe motocicletă sau pe moped de a purta, în timpul deplasării pe drumurile publice, cască de protecție omologată;
10. nerespectarea obligației conducătorului de vehicul de a lăsa liber traseul tramvaiului la apropierea acestuia, când drumul are o singură bandă;
11. nerespectarea regulilor de circulație de către conducătorii de animale;
12. nerespectarea obligației de a aplica semnul distinctiv pe autovehicule și tractoare agricole sau forestiere conduse de persoane care au mai puțin de un an vechime de la dobândirea permisului de conducere;
13. lăsarea liberă în timpul conducerii a volanului, ghidonului sau a manetei de comandă a vehiculului;
14. nerespectarea de către pasageri sau călători a obligațiilor ce le revin atunci când se află în vehicule;
15. nerespectarea semnificației culorii galbene a semaforului;
16. conducerea unui vehicul ale cărui plăcuțe cu numărul de înmatriculare sau de înregistrare sunt deteriorate, murdare ori acoperite cu gheață sau zăpadă de natură a împiedica identificarea numărului de înmatriculare sau de înregistrare;

17. conducerea unui vehicul pe ale cărui plăcuțe cu numărul de înmatriculare sau de înregistrare sunt aplicate folii sau alte dispozitive care nu permit citirea numărului de înmatriculare ori plăcuțele nu corespund standardelor în vigoare;

18. conducerea pe drumurile publice a unui vehicul cu deficiențe majore, altele decât cele localizate la sistemul de frânare sau la mecanismul de direcție, la sistemul de iluminare sau de avertizare sonoră ori.

Constituie contravenții și se sancționează cu amenda prevăzută în clasa a II-a de sancțiuni următoarele fapte săvârșite de persoane fizice:

1. nerespectarea semnalelor polițiștilor de frontieră în punctele de trecere a frontierei de stat a României, ale îndrumătorilor de circulație ai Ministerului Apărării Naționale, ale organelor fiscale din cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală, ale agenților de cale ferată, ale persoanelor desemnate pentru dirijarea circulației, pe sectoarele de drum pe care lucrări de reabilitare a acestora, precum și cele ale patrulilor școlare de circulație și ale nevăzătorilor;

2. nerespectarea regulilor de utilizare a mijloacelor de avertizare sonoră de către conducătorii de vehicule, cu excepția celor care conduc autovehicule cu regim de circulație prioritar;

3. nerespectarea semnificației indicatoarelor și marcajelor de obligare;

4. neîndeplinirea obligației de a solicita autorității competente, în termenul prevăzut de lege, eliberarea unui nou permis de conducere sau certificat de înmatriculare ori de înregistrare, în cazul în care acestea au fost declarate furate, pierdute, deteriorate sau nu mai corespund din punctul de vedere al formei și conținutului celor în vigoare;

5. lipsa dotărilor specifice la autovehiculele și tractoarele agricole sau forestiere destinate învățării conducerii auto, prevăzute în reglementările în vigoare;

6. conducerea unui autovehicul și tractor agricol sau forestier care are montate anvelope cu alte dimensiuni sau caracteristici decât cele pentru care au fost omologate ori sunt uzate peste limita admisă;

7. conducerea unui autovehicul și tractor agricol sau forestier care, în mers sau staționare, poluează fonic sau emană noxe peste limita legal admisă;

8. nerespectarea traseelor stabilite de poliția rutieră pentru pregătirea practică sau susținerea examenului pentru obținerea permisului de conducere;

9. nerespectarea obligației de a circula pe un singur șir, indiferent de direcția de deplasare, într-o intersecție în care circulă și tramvaie și de a lăsa liber traseul tramvaiului atunci când spațiul dintre șina din dreapta și trotuar nu permite circulația pe două șiruri;

10. efectuarea de către conducătorul unui vehicul a unor activități de natură a-i distrage atenția de la conducere ori folosirea instalațiilor de sonorizare la un nivel de zgomot care afectează deplasarea în siguranță a lui și a celorlalți participanți la trafic;

11. nerespectarea obligației ce revine conducătorului de motocicletă sau moped de a avea în funcțiune, în timpul zilei, luminile de întâlnire în circulația pe drumurile publice;

12. neutilizarea echipamentului de protecție-avertizare fluorescent-reflectorizant de către persoana care execută lucrări în zona drumului public sau de către agentul de cale ferată care asigură trecerea la nivel;

13. conducerea unui autovehicul și tractor agricol sau forestier ori tramvai care nu este dotat cu trusă medicală, triunghiuri reflectorizante și stingător pentru incendii, omologate;

14. nerespectarea normelor privind circulația bicicletelor sau a trotinetelor electrice.

Constituie contravenție și se sancționează cu amenda prevăzută în clasa a II-a de sancțiuni și cu aplicarea sancțiunii contravenționale complementare a suspendării exercitării dreptului de a conduce pentru o perioadă de 30 de zile săvârșirea de către conducătorul de autovehicul, tractor agricol sau forestier ori tramvai a următoarelor fapte:

a) depășirea coloanelor de vehicule oprite la culoarea roșie a semaforului sau la trecerile la nivel cu calea ferată;

b) nerespectarea semnificației culorii roșii a semaforului;
c) nerespectarea semnalelor, indicațiilor și dispozițiilor polițistului rutier aflat în exercitarea atribuțiilor de serviciu;

d) neprezentarea la unitatea de poliție competentă pe raza căreia s-a produs un accident de circulație din care au rezultat numai pagube materiale, în termen de 24 de ore de la producerea acestuia, cu excepția cazurilor pentru care este prevăzută posibilitatea constatării amiabile efectuată de o societate de asigurări.

e) ținerea în mână sau folosirea cu mâinile în orice mod, în timpul conducerii pe drumurile publice a unui autovehicul, tractor agricol sau forestier ori tramvai aflate în mișcare, a telefonului mobil sau a oricărui dispozitiv mobil prevăzut cu funcția de înregistrare ori redare text, foto sau video, concomitent cu încălcarea unei reguli pentru circulația vehiculelor;

f) adoptarea unui comportament agresiv în conducerea vehiculelor pe drumurile publice.

Constituie contravenții și se sancționează cu amenda prevăzută în clasa a III-a de sancțiuni următoarele fapte săvârșite de persoane fizice:

1. conducerea unui autovehicul și tractor agricol sau forestier cu permis de conducere a cărui valabilitate a expirat;

2. neîndeplinirea obligațiilor de preschimbare a certificatului de înmatriculare sau de înregistrare a autovehiculului, tractorului agricol sau forestier ori remorcii în cazurile prevăzute de lege;

3. nepăstrarea distanței laterale suficiente față de vehiculul care circulă din sens opus;

4. nerespectarea de către conducătorul de vehicul a semnificației indicatoarelor și marcajelor de interdicție sau restricție ori a celor temporare, cu excepția celor care interzic accesul sau depășirea care se încadrează în altă clasă de sancțiuni;

5. nerespectarea obligației de a permite părăsirea intersecției conducătorului vehiculului rămas în interiorul acesteia;

6. conducerea unei biciclete sau a unei trotinete electrice pe drumurile publice fără mijloace de iluminare și dispozitive reflectorizant-fluorescente în stare de funcționare pe timp de noapte ori fără îndeplinirea condițiilor tehnice minime stabilite prin regulament, conducerea unei biciclete sau a unei trotinete electrice pe autostradă, nerespectarea de către conducătorul unei biciclete sau trotinete electrice a interdicției de trecere la culoarea roșie a semaforului, a semnalelor agentului de cale ferată, la trecerea la nivel cu o cale ferată industrială, semnalizată corespunzător ori a semnalelor, indicațiilor ori dispozițiilor polițistului rutier, nerespectarea de către conducătorul unei biciclete sau trotinete electrice a interdicției privind circulația sub influența alcoolului, a produselor ori substanțelor stupefiante ori a medicamentelor cu efecte similare acestora, a interdicției privind interacțiunea motrică directă cu un alt vehicul aflat în mers ori cu persoane aflate în acesta ori a interdicției privind circulația în interiorul sau în afara localităților fără a purta îmbrăcăminte cu elemente fluorescent-reflectorizante, stabilite prin regulament, sau nerespectarea de către conducătorul unei biciclete sau trotinete electrice a obligației de a circula cu viteză redusă, a obligației de a se asigura că nu se apropie un vehicul feroviar sau a obligației de a opri la trecerea la nivel cu calea ferată, stabilite prin regulament;

7. nereducerea vitezei în cazurile prevăzute de reglementările rutiere;

8. montarea la autovehicul, tractor agricol sau forestier, remorcă ori tramvai a luminilor de altă culoare sau intensitate, a altor lumini ori dispozitive de avertizare sonoră sau accesorii ori modificări neomologate;

9. conducerea unui autovehicul, tractor agricol sau forestier, remorcă sau tramvai cu deficiențe majore la sistemul de frânare sau mecanismul de direcție, la sistemul de iluminare sau de avertizare sonoră ori când acestea lipsesc;

10. nerespectarea regulilor în cazul imobilizării involuntare în pasaje subterane și tuneluri;

11. nerespectarea regulilor privind transportul persoanelor și al obiectelor în sau pe vehicule;

12. pornirea de pe loc a autovehiculului, tractorului agricol sau forestier ori tramvaiului cu ușile deschise, circulația cu ușile deschise ori deschiderea acestora în timpul mersului; deschiderea ușilor autovehiculului atunci când acesta este oprit sau staționat, fără asigurarea că nu se pune în pericol siguranța deplasării celorlalți participanți la trafic;

13. oprirea autovehiculelor destinate transportului public de persoane în alte locuri decât în stațiile semnalizate ca atare;

14. nerespectarea regulilor privind circulația pe benzi;

15. conducerea pe drumurile publice a vehiculelor cu două roți, fără a se asigura contactul cu partea carosabilă pe ambele roți;

16. nerespectarea obligației conducătorului de vehicul de a avea asupra sa documentele prevăzute de lege.

17. ținerea în mână sau folosirea cu mâinile în orice mod, în timpul conducerii pe drumurile publice a unui vehicul pentru care nu este prevăzută obligativitatea deținerii permisului de conducere, aflat în mișcare, a telefonului mobil sau a oricărui dispozitiv mobil prevăzut cu funcția de înregistrare ori redare text, foto sau video, de către conducătorul acestuia.

18. conducerea pe drumurile publice a altor vehicule decât cele care trebuie înmatriculate sau înregistrate, vehiculele trase sau împinse cu mâna, bicicletele și trotinetele electrice.

19. nerespectarea obligației de a menține permanent curate parbrizul, luneta și geamurile laterale ale autovehiculului, tractorului agricol sau forestier, dacă prin aceasta se restrânge sau se estompează vizibilitatea în timpul mersului.

Constituie contravenție și se sancționează cu amenda prevăzută în clasa a III-a de sancțiuni și cu aplicarea sancțiunii contravenționale complementare a suspendării dreptului de a conduce pentru o perioadă de 60 de zile săvârșirea de către conducătorul de autovehicul, tractor agricol sau forestier ori tramvai a următoarelor fapte:

a) nerespectarea regulilor privind trecerea la culoarea roșie a semaforului, dacă prin aceasta s-a produs un accident de circulație din care a/au rezultat numai avariarea unui vehicul sau alte pagube materiale;

b) nerespectarea interdicției temporare de circulație instituite pe un anumit segment de drum public;

c) nerespectarea regulilor de circulație la trecerea unei coloane oficiale sau intercalarea într-o astfel de coloană;

d) circulația pe sens opus, cu excepția cazurilor în care se efectuează regulamentar manevra de depășire;

e) neacordarea priorității de trecere pietonilor angajați în traversarea regulamentară a drumului public prin locurile special amenajate și semnalizate, aflați pe sensul de deplasare a autovehiculului, tractorului agricol sau forestier ori tramvaiului;

f) neacordarea priorității de trecere vehiculelor care au acest drept;

g) nerespectarea regulilor privind depășirea;

h) adoptarea unui comportament agresiv în conducerea vehiculelor pe drumurile publice, dacă prin aceasta s-a produs un accident de circulație din care au rezultat avariarea unui vehicul sau alte pagube materiale.

Constituie contravenții și se sancționează cu amenda prevăzută în clasa a IV-a de sancțiuni următoarele fapte săvârșite de persoane fizice:

1. conducerea pe drumurile publice a unui vehicul care prezintă deficiențe periculoase sau al cărui termen de valabilitate a inspecției tehnice periodice a expirat;

2. conducerea unui vehicul cu tracțiune animală neînregistrat;

3. neefectuarea radierii vehiculelor din evidență, în cazurile și termenele prevăzute de lege;

4. conducerea unui autovehicul destinat transportului public de persoane sau de mărfuri fără a deține atestatul profesional;
5. neefectuarea verificării medicale periodice;
6. deținerea simultană a două permise de conducere naționale, dintre care unul eliberat de o autoritate competentă străină;
7. lipirea de afișe, inscripții sau înscrisuri pe indicatoarele sau dispozitivele ce servesc la semnalizarea rutieră, inclusiv pe suporturile acestora;
8. deținerea, montarea sau folosirea în circulația pe drumurile publice a dispozitivelor care perturbă funcționarea normală a dispozitivelor de măsurare a vitezei;
9. folosirea nejustificată a mijloacelor speciale de avertizare luminoase sau sonore de către conducătorii autovehiculelor care au regim de circulație prioritară;
10. nerespectarea de către proprietarul sau deținătorul mandatat al unui vehicul a obligației de a comunica, în termenul indicat în cuprinsul solicitării poliției rutiere sau poliției locale, după caz, datele de identificare ale persoanei căreia i-a încredințat vehiculul pentru a-l conduce pe drumurile publice;
11. neîndeplinirea obligațiilor ce îi revin conducătorului de vehicule care efectuează transport public de persoane sau de mărfuri;
12. nerespectarea obligațiilor ce revin conducătorilor de vehicule cu tracțiune animală;
13. nerespectarea interdicțiilor de circulație aplicabile pe autostrăzi sau pe drumurile expres (art.74 din OUG 195/2002 republicată);
14. efectuarea transportului de mărfuri sau persoane cu autovehicule, tractoare agricole sau forestiere și remorci care circulă în baza autorizației pentru probe;
15. conducerea, punerea în circulație sau tractarea unui vehicul supus înmatriculării, în baza autorizației pentru probe, în afara județului sau a municipiului București în raza căruia își are sediul titularul autorizației (în cazul în care aceasta a fost cerută în vederea efectuării probelor solicitate de clienți);
16. nerespectarea semnificației luminii roșii a dispozitivelor instalate pentru semnalizarea benzilor cu circulație reversibilă;
17. săvârșirea de către conducătorii de vehicule sau pasagerii acestora de gesturi obscene, proferarea de injurii, adresarea de expresii jignitoare sau vulgare participanților la trafic;
18. aruncarea, lăsarea ori abandonarea pe drumul public de obiecte, materiale, substanțe sau vehicule, după caz;
19. nerespectarea regulilor privind remorcarea vehiculelor;
20. neprezentarea, în mod nejustificat, în termenul stabilit la unitatea de poliție rutieră la care au fost invitate pentru soluționarea oricărei probleme legate de calitatea de participant la trafic sau de proprietar ori utilizator de vehicul;
21. pătrunderea pe drumurile publice modernizate cu un vehicul care are pe roți sau pe caroserie noroi ce se depune pe partea carosabilă ori din care cad sau se scurg produse, substanțe sau materiale ce pun în pericol siguranța circulației;
22. transportul animalelor pe locurile din față ale vehiculelor;
23. conducerea autovehiculului pe drumurile publice acoperite cu zăpadă, gheață sau polei, fără ca acesta să fie dotat cu anvelope de iarnă, iar în cazul autovehiculului de transport marfă cu o masă totală maximă autorizată mai mare de 3,5 tone și al autovehiculului de transport persoane cu mai mult de 9 locuri pe scaune, inclusiv cel al conducătorului auto, fără ca acestea să fie echipate cu anvelope de iarnă pe roțile axei/axelor de tracțiune sau fără a avea montate pe aceste roți lanțuri sau alte echipamente antiderapante certificate;
24. neaplicarea, în partea din spate a unui autovehicul înmatriculat într-un stat care nu este semnatar al Convenției asupra circulației rutiere, a semnelor distinctiv al statului care a efectuat înmatricularea;

25. lovirea, deteriorarea sau ocolirea porților de gabarit instalate înaintea trecerii la nivel cu calea ferată;

26. lovirea și/sau deteriorarea pasajelor superioare de pe drumurile publice, prin nerespectarea gabaritului de liberă trecere semnalizat corespunzător;

27. montarea pe autovehicul a unui sistem antifurt sonor a cărui durată a semnalului depășește mai mult de un minut consecutiv, iar intensitatea semnalului depășește pragul fonic prevăzut de lege;

28. neaplicarea, în partea din spate a vehiculului care efectuează transport public de persoane sau de mărfuri, a indicatorului cu limitele de viteză admise pentru categoria din care face parte vehiculul condus;

29. aplicarea tratamentelor chimice sau a foliilor pe parbriz, lunetă sau pe geamurile laterale, cu excepția celor omologate și/sau certificate de către autoritatea competentă și care sunt marcate corespunzător;

30. aplicarea de afișe, reclame publicitare, înscrisuri sau accesorii pe parbriz, lunetă sau geamurile laterale care restrâng sau estompează vizibilitatea sub limita legal admisă ori împiedică sau diminuează eficacitatea dispozitivelor de iluminare și semnalizare luminoasă ori citirea numărului de înmatriculare;

31. încălcarea obligațiilor referitoare la circulația pe drumurile publice a vehiculelor care transportă produse sau mărfuri periculoase ori a vehiculelor cu masă și/sau gabaritul depășit;

32. nerespectarea obligației de comunicare de către atelierile de reparații auto și de societățile din domeniul asigurărilor a datelor solicitate de poliția rutieră referitoare la reparațiile efectuate și, respectiv, la constatările amiabile în caz de accident sau comunicarea de date inexacte ori incomplete.

33. conducerea unui vehicul a cărui înmatriculare este suspendată.

34. neîndeplinirea de către medic a obligației de a emite bilet de trimitere către o unitate de asistență medicală autorizată pentru o persoană care are calitatea de conducător auto și care prezintă afecțiuni medicale ce ar putea influența capacitatea de conducere a acestuia precum și a obligației de a comunica poliției rutiere pe a cărei rază teritorială acesta își desfășoară activitatea datele persoanei care a fost trimisă la examinare medicală și pentru care nu a primit rezultatul examinării în termen de 30 de zile de la data comunicării biletului de trimitere.

Constituie contravenție și se sancționează cu amenda prevăzută în clasa a IV-a de sancțiuni și cu aplicarea sancțiunii complementare a suspendării exercitării dreptului de a conduce pentru o perioadă de 90 de zile săvârșirea de către conducătorul de autovehicul, tractor agricol sau forestier ori tramvai a următoarelor fapte:

a) conducerea sub influența băuturilor alcoolice, dacă fapta nu constituie, potrivit legii, infracțiune;

b) conducerea vehiculului cu deficiențe periculoase la sistemul de frânare sau la mecanismul de direcție;

c) depășirea cu mai mult de 50 km/h a vitezei maxime admise pe sectorul de drum respectiv și pentru categoria din care face parte autovehiculul condus, constatată, potrivit legii, cu mijloace tehnice omologate și verificate metrologic.

d) deținerea, montarea sau folosirea în circulația pe drumurile publice a mijloacelor speciale de avertizare sonoră sau luminoasă pe vehiculele care nu au acest drept.

e) nerespectarea regulilor privind prioritatea de trecere sau depășirea, dacă prin aceasta s-a produs un accident de circulație din care au rezultat numai avariarea unui vehicul sau alte pagube materiale;

f) circulația nejustificată a autovehiculelor pe banda de urgență a autostrăzilor.

Constituie contravenție și se sancționează cu amenda prevăzută în clasa a IV-a de sancțiuni și cu aplicarea sancțiunii complementare a suspendării exercitării dreptului de a

conduce pentru o perioadă de 120 de zile săvârșirea de către conducătorul de autovehicul ori de tractor agricol sau forestier a următoarelor fapte:

a) depășirea cu mai mult de 70 km/h a vitezei maxime admise pe sectorul de drum respectiv și pentru categoria din care face autovehiculul condus, constatată, potrivit legii, cu mijloace tehnice omologate și verificate metrologic;

b) neoprirea la trecerea la nivel cu calea ferată când barierele sau semibarierele sunt coborâte, ori în curs de coborâre sau când semnalele cu lumini roșii și/sau sonore sunt în funcțiune;

c) efectuarea, de către conducătorul de autovehicul, pe autostradă sau pe drumul expres, a manevrei de întoarcere sau de mers înapoi, a circulației în sens contrar sensului de circulație, a circulației sau traversării de pe un sens de circulație pe celălalt prin zonele interzise, respectiv prin zona mediană sau racordurile dintre cele două părți carosabile.

Constituie contravenții și se sancționează cu amenda prevăzută în clasa a V-a de sancțiuni următoarele fapte săvârșite de către persoane juridice:

1. neșemnalizarea sau semnalizarea necorespunzătoare a drumului public sau a trecerilor la nivel cu calea ferată, conform standardelor în vigoare; neînlăturarea obstacolelor care împiedică vizibilitatea conducătorilor de vehicule la trecerile la nivel cu calea ferată;

2. neîndeplinirea obligațiilor de instalare a mijloacelor de semnalizare rutieră, precum și a dispozitivelor speciale de acest fel;

3. neșemnalizarea sau semnalizarea necorespunzătoare, conform standardelor în vigoare, a obstacolelor sau lucrărilor aflate în zona drumului public;

4. neasigurarea stării de viabilitate a părții carosabile potrivit standardelor în vigoare, precum și neluarea măsurilor de înlăturare a obstacolelor aflate pe partea carosabilă;

5. amplasarea în zona drumului public de dispozitive care pot fi confundate cu indicatoarele ori instalațiile care servesc la semnalizarea rutieră ori realizarea de construcții sau instalații ori crearea de alte obstacole de natură să le limiteze vizibilitatea sau eficacitatea;

6. instituirea de restricții de circulație pe drumurile publice fără autorizația administratorului drumului și avizul poliției rutiere;

7. nerespectarea termenelor și condițiilor stabilite de administratorul drumului public și de poliția rutieră privind amplasarea și executarea de lucrări în zona drumului public;

8. nerespectarea obligațiilor de către executant sau, după caz, beneficiar ca, după terminarea lucrărilor în partea carosabilă, acostament sau trotuar, să readucă drumul public cel puțin la starea inițială;

9. neîndeplinirea obligațiilor ce le revin, potrivit normelor legale, în legătură cu vehiculele și conducătorii acestora;

10. nerespectarea obligației de a comunica, în termenul indicat în cuprinsul solicitării poliției rutiere sau poliției locale, datele de identificare ale persoanei căreia i-a încredințat vehiculul pentru a-l conduce pe drumurile publice;

11. lipsa dotărilor specifice obligatorii pentru admiterea și menținerea în circulație a vehiculelor;

12. neasigurarea însoțirii deplasării vehiculelor care efectuează transport de mărfuri sau produse periculoase, precum și a celor cu mase sau gabarite depășite;

13. nerespectarea obligației de a echipa personalul de execuție a lucrărilor în zona drumului public cu echipamente de protecție-avertizare fluorescent-reflectorizant;

14. amplasarea stațiilor mijloacelor de transport public de persoane fără avizul poliției rutiere;

15. nerespectarea obligațiilor de a efectua orele de educație rutieră în unitățile de învățământ;

16. practicarea actelor de comerț pe trotuar, pe acostament sau pe partea carosabilă, iar în afara localităților, în zona de siguranță a drumului public;

17. refuzul nejustificat de a înmatricula sau de a înregistra un vehicul ori de a elibera plăcuțele cu numărul de înmatriculare sau de înregistrare ori de a menționa în certificatul de înmatriculare datele de identificare a utilizatorului;

18. neîndeplinirea, de către proprietarul sau deținătorul mandatat al vehiculului, a obligației de a solicita autorității competente înscrierea în certificatul de înmatriculare sau de înregistrare a datelor de identificare a utilizatorului;

19. neîndeplinirea obligațiilor ce revin organizatorilor întrecerilor autorizate de a lua toate măsurile necesare pentru desfășurarea în siguranță a acestora, precum și pentru protecția celorlalți participanți la trafic;

20. neîndeplinirea obligației, de către autoritățile publice locale, de a efectua amenajări rutiere destinate circulației pietonilor, bicicliștilor, vehiculelor cu tracțiune animală și calmării traficului, precum și nesemnalizarea sau semnalizarea necorespunzătoare a acestora;

21. încredințarea unui vehicul destinat transportului public de persoane sau de mărfuri pentru a fi condus pe drumurile publice de către un conducător de autovehicul sau tramvai care nu are atestat profesional;

22. dispunerea efectuării transportului de mărfuri și produse periculoase sau a vehiculelor cu masa și/sau gabaritul depășit fără autorizație specială emisă în condițiile legii ori pe alte trasee decât cele stabilite de autoritatea competentă;

23. neîndeplinirea obligației de înștiințare a poliției rutiere de pe a cărei rază de competență pleacă transportul de mărfuri sau produse periculoase cu privire la traseul stabilit și localitatea de destinație;

24. neîndeplinirea obligației de către autoritățile administrației publice locale de a amenaja drumuri laterale, căi de acces către aceste drumuri, precum și locuri de traversare a drumurilor publice destinate circulației animalelor, mașinilor și utilajelor autopropulsate utilizate în lucrări de construcții, agricole și forestiere, a animalelor de povară, de tracțiune sau de călărie, precum și a animalelor izolate sau în turmă;

25. nerespectarea obligației administratorului drumului public sau autorității publice locale de a executa sau, după caz, de a desființa amenajările rutiere, în termenul stabilit împreună cu poliția rutieră;

26. punerea în aplicare a planurilor de urbanism generale, zonale sau de detaliu, fără ca acestea să fie avizate în prealabil de către administratorul drumului public și poliția rutieră;

27. încălcarea dispozițiilor legale privind efectuarea de modificări și completări în certificatul de înmatriculare sau de înregistrare ori în cartea de identitate a vehiculului, precum și verificarea tehnică periodică a acestuia fără solicitarea prezentării de către proprietar a dovezii existenței asigurării de răspundere civilă pentru pagube produse terților prin accidente de autovehicule;

28. neîndeplinirea obligației de întreținere a drumului public pe timp de iarnă, potrivit reglementărilor în vigoare;

29. nerespectarea obligației de comunicare către poliția rutieră a datelor solicitate atelierelor de reparații auto și societăților de asigurări sau comunicarea de date inexacte ori incomplete;

29¹. Neîndeplinirea obligației de către administratorul drumului public de a asigura iluminarea corespunzătoare a trecerilor pentru pietoni nesemaforizate cu sisteme inteligente de iluminat tip led cu lumină asimetrică pentru crearea unui contrast puternic între trecerea de pietoni și suprafața carosabilului, de pe sectoarele de drumuri internaționale (E), drumuri naționale și drumuri de interes județean situate în intravilanul localităților;

30. neîndeplinirea de către unitatea medicală autorizată a obligației de a comunica, în termen de o zi de la data constatării, faptul că persoana este inaptă medical pentru a conduce un autovehicul, tractor agricol sau forestier ori tramvai poliției rutiere pe a cărei rază teritorială își desfășoară activitatea, precum și medicului trimițător.

Procesul-verbal de constatare și sancționare a contravenției prin care s-au aplicat numai sancțiuni contravenționale principale se trimite în cel mult 10 zile lucrătoare de la data întocmirii la serviciul poliției rutiere pe raza căruia s-a/s-au săvârșit fapta/faptele, care are obligația să facă mențiunile corespunzătoare în evidența permiselor de conducere reținute și a sancțiunilor aplicate conducătorilor de autovehicule, tractoare agricole sau forestiere ori tramvaie, în termen de 20 de zile de la primirea procesului-verbal.

Sanctiuni contravenționale complementare

Sanctiunile contravenționale complementare au ca scop înlăturarea unei stări de pericol și preîntâmpinarea săvârșirii altor fapte interzise de lege și se aplică prin același proces-verbal prin care se aplică și sancțiunea principală a amenzii sau avertismentului.

Sanctiunile contravenționale complementare sunt următoarele:

- a) aplicarea punctelor de penalizare;
- b) suspendarea exercitării dreptului de a conduce, pe timp limitat;
- c) confiscarea bunurilor destinate săvârșirii contravențiilor privind circulația pe drumurile publice ori folosite în acest scop;
- d) imobilizarea vehiculului;
- e) radierea din oficiu a înmatriculării sau înregistrării vehiculului declarat, potrivit legii, prin dispoziție a autorității administrației publice locale, fără stăpân sau abandonat.

1. Aplicarea punctelor de penalizare

Săvârșirea de către conducătorul de autovehicul, tractor agricol sau forestier ori tramvai a uneia sau mai multor contravenții atrage, pe lângă sancțiunea amenzii, și aplicarea unui număr de 2, 3, 4 sau 6 puncte de penalizare, după cum urmează:

a) 2 puncte de penalizare pentru săvârșirea următoarelor fapte:

1. folosirea incorectă a luminilor de drum la întâlnirea cu un autovehicul care circulă din sens opus;
2. nerespectarea obligației de a purta, în timpul circulației pe drumurile publice, centura de siguranță ori căștile de protecție omologate, după caz;
3. depășirea cu 10 - 20 km/h a vitezei maxime admise pe sectorul de drum respectiv pentru categoria din care face parte autovehiculul condus, constatată, potrivit legii, cu mijloace tehnice omologate și verificate metrologic;
4. circulația pe un sector de drum pe care accesul este interzis;
5. nerespectarea regulilor privind manevra de întoarcere, mersul înapoi, schimbarea benzii de circulație sau a direcției de mers;
6. nerespectarea obligației de a folosi și pe timpul zilei luminile de întâlnire sau luminile pentru circulația diurnă, pe toate categoriile de drumuri publice;
7. oprirea neregulamentară;
8. folosirea incorectă a luminilor de drum față de autovehiculul care circulă în fața sa, în aceeași direcție de mers.

Odată cu aplicarea punctelor de penalizare se aplică și amenda prevăzută în clasa I de sancțiuni.

b) 3 puncte de penalizare pentru săvârșirea următoarelor fapte:

1. oprirea nejustificată pe banda de urgență a autostrăzilor ori oprirea pe partea carosabilă a drumurilor expres sau a drumurilor naționale europene (E);
2. depășirea cu 21 - 30 km/h a vitezei maxime admise pe sectorul de drum respectiv pentru categoria din care face parte autovehiculul condus, constatată, potrivit legii, cu mijloace tehnice omologate și verificate metrologic;

3. nerespectarea regulilor privind manevra de întoarcere, mersul înapoi, schimbarea benzii de circulație sau a direcției de mers, dacă prin aceasta s-a produs un accident din care au rezultat avariarea unui vehicul sau alte pagube materiale;

4. nepăstrarea unei distanțe corespunzătoare față de vehiculul care îl precede, dacă prin aceasta s-a produs un accident din care au rezultat avariarea unui vehicul sau alte pagube materiale;

5. nerespectarea semnificației indicatorului "ocolire", instalat pe refugiul stațiilor de tramvai;

6. pătrunderea într-o intersecție atunci când circulația în interiorul acesteia este blocată;

7. staționarea neregulamentară;

8. folosirea luminilor de ceață în alte condiții decât pe timp de ceață;

9. nerespectarea obligației conducătorului de autovehicul de a se asigura că persoanele minore poartă centuri de siguranță sau sunt transportate în dispozitive de fixare în scaune pentru copii omologate, în condițiile prevăzute de regulament;

10. nerespectarea dispozițiilor sau a condițiilor prevăzute de regulament privind transportul copiilor în autovehicule care nu sunt echipate cu sisteme de siguranță;

11. nerespectarea obligației de a acționa frâna de ajutor, de a opri funcționarea motorului și de a cupla într-o treaptă de viteză inferioară sau în cea de parcare dacă autovehiculul are transmisie automată, atunci când conducătorul vehiculului imobilizat pe drum public se îndepărtează de acesta.

Odată cu aplicarea punctelor de penalizare se aplică și amenda prevăzută în clasa II de sancțiuni.

c) 4 puncte de penalizare pentru săvârșirea următoarelor fapte:

1. nerespectarea obligațiilor care îi revin în cazul vehiculelor rămase în pană sau avariate;

2. refuzul înmânării actului de identitate, permisului de conducere, certificatului de înmatriculare sau de înregistrare, a celorlalte documente prevăzute de lege, la cererea polițistului rutier, precum și refuzul de a permite verificarea vehiculului;

3. depășirea cu 31 - 40 km/h a vitezei maxime admise pe sectorul de drum respectiv pentru categoria din care face parte autovehiculul condus, constatată, potrivit legii, cu mijloace tehnice omologate și verificate metrologic;

4. circulația în timpul nopții sau ziua, pe timp de ceață, ninsoare abundentă sau ploaie torențială, cu un autovehicul fără lumini sau fără semnalizare corespunzătoare;

5. conducerea unui autovehicul, tractor agricol sau forestier ori tractarea unei remorci atunci când circulația acestora pe drumurile publice este interzisă întrucât certificatul de înmatriculare sau de înregistrare este reținut, iar dovada înlocuitoare a acestuia este eliberată fără drept de circulație sau termenul de valabilitate a expirat. Este asimilată interdicției de a pune în circulație un vehicul și situația în care conducătorul acestuia nu a prezentat documentul de înmatriculare ori de înregistrare la momentul constatării faptei pentru care reglementările rutiere prevăd reținerea certificatului de înmatriculare sau de înregistrare;

6. ținerea în mână sau folosirea cu mâinile în orice mod, în timpul conducerii pe drumurile publice a unui autovehicul, tractor agricol sau forestier ori tramvai aflate în mișcare, a telefonului mobil sau a oricărui dispozitiv mobil prevăzut cu funcția de înregistrare ori redare text, foto sau video.

Odată cu aplicarea punctelor de penalizare se aplică și amenda prevăzută în clasa III de sancțiuni.

d) 6 puncte de penalizare pentru săvârșirea următoarelor fapte:

1. refuzul de a permite imobilizarea vehiculului sau verificarea tehnică a acestuia;

2. nerespectarea semnificației semnalelor regulamentare ale agenților de cale ferată care dirijează circulația la trecerile la nivel cu calea ferată;

3. depășirea cu 41 - 50 km/h a vitezei maxime admise pe sectorul de drum respectiv pentru categoria din care face parte autovehiculul condus, constatată, potrivit legii, cu mijloace tehnice omologate și verificate metrologic;

4. conducerea pe drumurile publice a unui vehicul fără a avea montată una dintre plăcuțele cu numărul de înmatriculare sau de înregistrare ori dacă plăcuțele cu numărul de înmatriculare ori de înregistrare nu sunt fixate în locurile special destinate;

5. circulația sau staționarea pe spațiul interzis care separă sensurile de circulație pe autostradă sau pe drumul expres;

6. staționarea ori parcarea autovehiculelor pe autostradă sau pe drumul expres în alte locuri decât cele special amenajate și semnalizate;

7. nerespectarea semnificației indicatoarelor „Trecere la nivel cu o cale ferată simplă, fără bariere”; „Trecere la nivel cu o cale ferată dublă, fără bariere” sau „Oprire”, instalate la trecerea la nivel cu o cale ferată;

8. schimbarea direcției de mers prin viraj spre stânga, dacă prin aceasta se încalcă marcajul longitudinal continuu care separă sensurile de circulație;

9. pătrunderea într-o intersecție dirijată prin semafoare, dacă prin aceasta se produce blocarea circulației în interiorul intersecției.

Odată cu aplicarea punctelor de penalizare se aplică și amenda prevăzută în clasa IV de sancțiuni.

Aplicarea punctelor de penalizare intră în obligațiile agentului constator de a le înscrie în procesul-verbal de constatare a contravenției.

Procesul-verbal de constatare a contravenției se trimite de către agentul constator, în cel mult două zile lucrătoare de la data întocmirii acestuia, la serviciul poliției rutiere pe raza căruia a fost săvârșită fapta.

Punctele de penalizare se înscriu în evidența permiselor de conducere reținute și a sancțiunilor aplicate conducătorilor de autovehicule, tractoare agricole sau forestiere ori tramvaie de către:

a) serviciul poliției rutiere pe raza căruia a fost constatată fapta, în cel mult 7 zile de la data primirii procesului-verbal de constatare și sancționare a contravenției;

b) poliția locală, în termen de cel mult 7 zile de la data întocmirii procesului-verbal de constatare și sancționare a contravenției, în condițiile legii.

Când instanța competentă, prin hotărâre judecătorească rămasă irevocabilă, a dispus anularea procesului-verbal de constatare a contravenției, serviciul poliției rutiere pe raza căruia a fost săvârșită fapta radiază din evidență punctele de penalizare aplicate.

Istoricul sancțiunilor la regimul circulației pe drumurile publice aplicate titularului permisului de conducere se comunică, la cererea acestuia, în condițiile stabilite prin ordin al ministrului afacerilor interne.

2. Suspendarea exercitării dreptului de a conduce autovehicule, tractoare agricole sau forestiere ori tramvaie

Suspendarea exercitării dreptului de a conduce autovehicule, tractoare agricole sau forestiere ori tramvaie se dispune pentru 30 de zile la săvârșirea de către conducătorul de autovehicul, tractor agricol sau forestier ori tramvai a următoarelor fapte:

a) depășirea coloanelor de vehicule oprite la culoarea roșie a semaforului sau la trecerile la nivel cu calea ferată;

b) nerespectarea semnificației culorii roșii a semaforului;

c) nerespectarea semnalelor, indicațiilor și dispozițiilor polițistului rutier aflat în exercitarea atribuțiilor de serviciu;

d) neprezentarea la unitatea de poliție competentă pe raza căreia s-a produs un accident de circulație din care au rezultat numai pagube materiale, în termen de 24 de ore de la producerea

acestui, cu excepția cazurilor pentru care este prevăzută posibilitatea constatării amiabile efectuată de o societate de asigurări.

e) ținerea în mână sau folosirea cu mâinile în orice mod, în timpul conducerii pe drumurile publice a unui autovehicul, tractor agricol sau forestier ori tramvai aflate în mișcare, a telefonului mobil sau a oricărui dispozitiv mobil prevăzut cu funcția de înregistrare ori redare text, foto sau video, concomitent cu încălcarea unei reguli pentru circulația vehiculelor;

f) adoptarea unui comportament agresiv în conducerea vehiculelor pe drumurile publice.

Suspendarea exercitării dreptului de a conduce autovehicule, tractoare agricole sau forestiere ori tramvaie se dispune pentru 60 de zile la săvârșirea de către conducătorul de autovehicul, tractor agricol sau forestier ori tramvai a următoarelor fapte:

a) nerespectarea regulilor privind trecerea la culoarea roșie a semaforului, dacă prin aceasta s-a produs un accident de circulație din care a/au rezultat numai avariarea unui vehicul sau alte pagube materiale;

b) nerespectarea interdicției temporare de circulație instituite pe un anumit segment de drum public;

c) nerespectarea regulilor de circulație la trecerea unei coloane oficiale sau intercalarea într-o astfel de coloană;

d) circulația pe sens opus, cu excepția cazurilor în care se efectuează regulamentar manevra de depășire;

e) neacordarea priorității de trecere pietonilor angajați în traversarea regulamentară a drumului public prin locurile special amenajate și semnalizate, aflați pe sensul de deplasare a autovehiculului, tractorului agricol sau forestier ori tramvaiului;

f) neacordarea priorității de trecere vehiculelor care au acest drept;

g) nerespectarea regulilor privind depășirea;

h) adoptarea unui comportament agresiv în conducerea vehiculelor pe drumurile publice, dacă prin aceasta s-a produs un accident de circulație din care au rezultat avariarea unui vehicul sau alte pagube materiale.

Suspendarea exercitării dreptului de a conduce autovehicule, tractoare agricole sau forestiere ori tramvaie se dispune pentru 90 de zile la săvârșirea de către conducătorul de autovehicul, tractor agricol sau forestier ori tramvai a următoarelor fapte:

a) conducerea sub influența băuturilor alcoolice, dacă fapta nu constituie, potrivit legii, infracțiune;

b) conducerea vehiculului cu deficiențe periculoase la sistemul de frânare sau la mecanismul de direcție;

c) depășirea cu mai mult de 50 km/h a vitezei maxime admise pe sectorul de drum respectiv și pentru categoria din care face parte autovehiculul condus, constatată, potrivit legii, cu mijloace tehnice omologate și verificate metrologic.

d) deținerea, montarea sau folosirea în circulația pe drumurile publice a mijloacelor speciale de avertizare sonoră sau luminoasă pe vehiculele care nu au acest drept.

e) nerespectarea regulilor privind prioritatea de trecere sau depășirea, dacă prin aceasta s-a produs un accident de circulație din care au rezultat numai avariarea unui vehicul sau alte pagube materiale;

f) circulația nejustificată a autovehiculelor pe banda de urgență a autostrăzilor.

Suspendarea exercitării dreptului de a conduce autovehicule, tractoare agricole sau forestiere se dispune pentru 120 de zile la săvârșirea de către conducătorul de autovehicul ori de tractor agricol sau forestier a următoarelor fapte:

a) depășirea cu mai mult de 70 km/h a vitezei maxime admise pe sectorul de drum respectiv și pentru categoria din care face autovehiculul condus, constatată, potrivit legii, cu mijloace tehnice omologate și verificate metrologic;

b) neoprirea la trecerea la nivel cu calea ferată când barierele sau semibarierele sunt coborâte, ori în curs de coborâre sau când semnalele cu lumini roșii și/sau sonore sunt în funcțiune;

c) efectuarea, de către conducătorul de autovehicul, pe autostradă sau pe drumul expres, a manevrei de întoarcere sau de mers înapoi, a circulației în sens contrar sensului de circulație, a circulației sau traversării de pe un sens de circulație pe celălalt prin zonele interzise, respectiv prin zona mediană sau racordurile dintre cele două părți carosabile.

Suspendarea exercitării dreptului de a conduce autovehicule se dispune, de asemenea :

a) pentru o perioadă de 30 de zile, dacă titularul permisului de conducere a săvârșit contravenții care cumulează 15 puncte de penalizare;

b) pentru o perioadă de 60 de zile, dacă titularul permisului de conducere cumulează din nou cel puțin 15 puncte de penalizare în următoarele 12 luni de la data expirării ultimei suspendări a exercitării dreptului de a conduce;

c) pentru o perioadă de 180 de zile când fapta conducătorului de autovehicul, tractor agricol sau forestier ori tramvai a fost urmărită ca infracțiune contra siguranței circulației pe drumurile publice și procurorul sau instanța de judecată a dispus clasarea în condițiile art. 16 alin. (1) lit. b) teza a II-a din Codul de procedură penală, renunțarea la urmărirea penală, renunțarea la aplicarea pedepsei sau amânarea aplicării pedepsei dacă nu a fost dispusă obligația prevăzută la art. 85 alin. (2) lit. g) din Codul penal;

d) pentru o perioadă de 180 de zile în cazul accidentului de circulație din care a rezultat decesul sau vătămarea corporală a unei persoane dacă a fost încălcată o regulă de circulație pentru care se prevede suspendarea exercitării dreptului de a conduce și instanța de judecată sau procurorul a dispus clasarea în condițiile art. 16 alin. (1) lit. b), e) și g) din Codul de procedură penală, renunțarea la urmărirea penală, renunțarea la aplicarea pedepsei sau amânarea aplicării pedepsei dacă nu a fost dispusă obligația prevăzută la art. 85 alin. (2) lit. g) din Codul penal ori încetarea procesului penal în condițiile art. 16 alin. (1) lit. e) și g) din Codul de procedură penală;

În situațiile prevăzute la lit. c) și d), suspendarea exercitării dreptului de a conduce autovehicule, tractoare agricole sau forestiere ori tramvaie se dispune de către șeful poliției rutiere pe raza căreia a fost săvârșită fapta, începând cu ziua imediat următoare celei expirării prelungirii valabilității dovezii înlocuitoare. În situația în care valabilitatea dovezii înlocuitoare a permisului de conducere nu a fost prelungită sau a fost eliberată fără drept de conducere, din perioada de suspendare prevăzută la lit. c) și d) se deduce perioada în care titularul permisului de conducere nu a avut dreptul de conducere. Dispoziția privind suspendarea exercitării dreptului de a conduce autovehicule, tractoare agricole sau forestiere ori tramvaie se emite în termen de 5 zile de la data la care șeful poliției rutiere pe raza căreia a fost săvârșită fapta a luat cunoștință de soluționarea procesului penal și se comunică titularului permisului de conducere în termen de 15 zile de la emiterea acesteia. În situația în care, la data la care se dispune suspendarea exercitării dreptului de a conduce, dreptul de a conduce este afectat deja de o altă suspendare a exercitării acestuia, perioada de suspendare care trebuie executată curge în continuarea perioadei de suspendare aflate deja în curs de executare.

În cazul în care conducătorul de autovehicul, tractor agricol sau forestier ori tramvai săvârșește, într-un interval de șase luni de la data restituirii permisului de conducere, o nouă faptă pentru care este prevăzută suspendarea exercitării dreptului de a conduce, perioada de suspendare se majorează de drept cu încă 30 de zile. Perioada de suspendare majorată se comunică în termen de 15 zile de la data aplicării sancțiunii contravenționale complementare a suspendării exercitării dreptului de a conduce.

În cazurile prevăzute la lit. a) și b), serviciul poliției rutiere care are în evidență contravenientul îl înștiințează pe acesta în scris cu privire la cumulul celor 15 puncte de

penalizare, precum și cu privire la perioada de suspendare a exercitării dreptului de a conduce, în termen de 15 zile de la data aplicării ultimelor puncte de penalizare. Suspendarea exercitării dreptului de a conduce vehicule operează începând cu ziua imediat următoare predării permisului de conducere, dar nu mai târziu de 30 de zile de la data aplicării ultimelor puncte de penalizare. În situația în care, la data operării acestei suspendări, dreptul de a conduce este afectat de o altă suspendare a exercitării acestuia, perioada de suspendare prevăzută la lit. a) și b) curge în continuarea perioadei de suspendare inițiale.

Punctele de penalizare se anulează la împlinirea termenului de 6 luni de la data constatării contravenției. În situația în care a fost depusă plângere împotriva procesului-verbal de constatare și sancționare a contravenției prin care au fost aplicate oricare dintre punctele de penalizare care conduc la realizarea cumulului de cel puțin 15 puncte, curgerea termenului de anulare se suspendă de drept pentru toate punctele de penalizare care îl alcătuiesc, de la data înregistrării acestei plângeri la instanța de judecată până la data rămânerei definitive a hotărârii judecătorești prin care instanța a respins plângerea contravențională sau a admis-o în parte, menținând sancțiunea contravențională complementară aplicată.

Suspendarea exercitării dreptului de a conduce prevăzută la lit. a) și b) anulează toate punctele de penalizare acumulate până în acel moment.

În cazurile prevăzute la lit. a) și b), contravenientul este obligat să se prezinte la unitatea de poliție pe raza căreia domiciliază sau își are reședința ori, după caz, locuiește, în situația persoanelor aflate la studii în România, în termen de 5 zile de la primirea înștiințării scrise, pentru a preda permisul de conducere. Prin înștiințarea transmisă, titularul permisului de conducere este informat și cu privire la termenul de îndeplinire a acestei obligații.

Neprezentarea contravenientului în termen de 5 zile de la primirea înștiințării scrise, în mod nejustificat, atrage majorarea cu 30 de zile a duratei de suspendare a exercitării dreptului de a conduce, prevăzută la lit. a) și b).

În situația în care autoritatea emitentă a permisului de conducere a sesizat instanța de judecată că permisul de conducere a fost obținut în perioada în care titularul era cercetat sau judecat în cadrul unui proces penal pentru săvârșirea unei infracțiuni la regimul circulației pe drumurile publice ori atunci când acesta a fost condamnat printr-o hotărâre judecătorească rămasă definitivă, autoritatea emitentă a permisului de conducere va dispune prin ordin suspendarea exercitării dreptului de a conduce autovehicule, suspendare ce operează până la rămânerea definitivă și irevocabilă a hotărârii judecătorești. În acest caz, titularul este obligat să se prezinte la unitatea de poliție pe raza căreia domiciliază, are reședința sau, după caz, rezidența normală, în termen de 5 zile de la comunicarea ordinului, pentru a preda permisul de conducere.

Perioada de suspendare a exercitării dreptului de a conduce pe un drum public se majorează de drept cu 30 de zile, dacă prin aceasta s-a produs un accident de circulație din care au rezultat numai avariarea unui vehicul sau alte pagube materiale dacă a fost aplicată pentru săvârșirea următoarelor contravenții:

- circulația pe sens opus, cu excepția cazurilor în care se efectuează regulamentar manevra de depășire;
- conducerea sub influența băuturilor alcoolice, dacă fapta nu constituie, potrivit legii, infracțiune;
- efectuarea, de către conducătorul de autovehicul, pe autostradă sau pe drumul expres, a manevrei de întoarcere sau de mers înapoi, a circulației în sens contrar sensului de circulație, a circulației sau traversării de pe un sens de circulație pe celălalt prin zonele interzise, respectiv prin zona mediană sau racordurile dintre cele două părți carosabile.

Titularul unui permis de conducere eliberat de către o autoritate română sau străină susține, la cerere, testul de verificare a cunoașterii regulilor de circulație până în a 20-a zi, inclusiv, a perioadei de suspendare a exercitării dreptului de a conduce.

Aceste dispoziții se aplică în mod corespunzător și în situația în care se solicită reducerea perioadei de suspendare a exercitării dreptului de a conduce în cazul săvârșirii a două sau a mai multor contravenții care atrag și suspendarea exercitării dreptului de a conduce, constatate prin același proces-verbal.

Titularul unui permis de conducere eliberat de către o autoritate română sau străină susține, în mod obligatoriu, până la expirarea perioadei de suspendare a exercitării dreptului de a conduce autovehicule, tractoare agricole sau forestiere ori tramvaie stabilită prin procesul-verbal de constatare a contravenției, un test de verificare a cunoașterii regulilor de circulație, atunci când suspendarea a fost aplicată pentru:

a) conducerea sub influența băuturilor alcoolice;

b) nerespectarea regulilor privind prioritatea de trecere, depășirea sau trecerea la culoarea roșie a semaforului ori circulația pe sens opus, dacă prin aceasta s-a produs un accident de circulație din care au rezultat avarierea unui vehicul sau alte pagube materiale.

Testul de verificare a cunoașterii regulilor de circulație se susține, în mod obligatoriu, și în cazurile în care s-a dispus suspendarea exercitării dreptului de a conduce autovehicule, tractoare agricole sau forestiere ori tramvaie pentru o perioadă de 180 de zile, până la expirarea acesteia.

Perioadele de suspendare a exercitării dreptului de a conduce se prelungesc, de drept, fără vreo altă formalitate, cu 30 de zile, dacă titularul permisului de conducere nu promovează testul de cunoaștere a regulilor de circulație sau nu se prezintă pentru susținerea acestuia până la expirarea perioadei de suspendare.

Testul de verificare a cunoașterii regulilor de circulație se susține la orice serviciu al poliției rutiere.

Verificarea cunoașterii regulilor de circulație se poate efectua, la cerere, în una dintre limbile în care se poate susține, în România, examinarea la proba teoretică pentru obținerea permisului de conducere.

Evidența permiselor de conducere eliberate de o autoritate străină reținute pe teritoriul României și a sancțiunilor aplicate titularilor acestora se ține în condițiile stabilite prin ordin al ministrului afacerilor interne.

Sancțiunile complementare de suspendare a dreptului de a conduce autovehicule pe drumul public se aplică și instructorului auto atestat, aflat în procesul de instruire practică a persoanelor pentru obținerea permisului de conducere, ori examinatorului aflat în timpul desfășurării probei practice a examenului pentru obținerea permisului de conducere.

În situația în care conducătorul de autovehicul săvârșește o faptă pentru care, potrivit legii, se reține permisul de conducere în vederea suspendării exercitării dreptului de a conduce, eliberându-se dovadă înlocuitoare cu drept de circulație, sancțiunea contravențională complementară operează începând cu ziua următoare celei în care a expirat valabilitatea dovezii.

Când dovada înlocuitoare a permisului de conducere este eliberată fără drept de circulație, suspendarea exercitării dreptului de a conduce operează din momentul aplicării sancțiunii contravenționale complementare prin procesul-verbal de constatare a contravenției.

În cazul în care titularului permisului de conducere i s-a interzis să ocupe o funcție sau profesie care are legătură cu dreptul de a conduce autovehicule sau tramvaie, potrivit art.108 lit. c) din Codul penal, cu modificările și completările ulterioare, șeful serviciului poliției rutiere care funcționează pe teritoriul de competență al autorității care a luat măsura de siguranță dispune suspendarea exercitării dreptului de a conduce autovehicule sau tramvaie pe durata cât operează măsura de siguranță.

Permisul de conducere eliberat de o autoritate străină, reținut ca urmare a săvârșirii de către titular a unei contravenții pentru care legea prevede sancțiunea contravențională complementară a suspendării exercitării dreptului de a conduce și pentru care s-a eliberat

dovadă înlocuitoare cu sau fără drept de circulație, după caz, împreună cu o copie a procesului-verbal de constatare a contravenției se trimite de către serviciul poliției rutiere pe raza căruia a fost săvârșită fapta autorității străine emitente în termen de 5 zile, începând cu ziua imediat următoare expirării termenului prevăzut de lege pentru introducerea plângerii împotriva procesului-verbal de constatare a contravenției.

În situația respingerii plângerii împotriva procesului verbal de constatare a contravenției, documentele întocmite de polițistul rutier se transmit autorității străine emitente în termen de 5 zile de la predarea permisului de conducere.

Până la împlinirea termenului prevăzut de lege pentru introducerea plângerii împotriva procesului-verbal de constatare a contravenției, titularul permisului de conducere sancționat poate solicita ca, până la expirarea perioadei de suspendare a exercitării dreptului de a conduce, documentul să fie păstrat la serviciul poliției rutiere pe raza căruia a fost săvârșită fapta, pentru a-i fi restituit. Despre această posibilitate titularul permisului de conducere va fi informat odată cu comunicarea suspendării exercitării dreptului de a conduce.

În situația în care autoritatea străină care a eliberat permisul de conducere se află pe teritoriul unuia dintre statele care sunt părți contractante la Convenția europeană cu privire la efectele internaționale ale interzicerii exercitării dreptului de a conduce un vehicul cu motor, adoptată la Bruxelles la 3 iunie 1976, ratificată de România prin Legea nr.126/1997, iar fapta săvârșită este una dintre cele prevăzute în anexa nr.1 la această convenție, serviciul poliției rutiere pe raza căruia a fost săvârșită fapta trimite o copie a raportului de reținere, împreună cu o copie a procesului-verbal de constatare a contravenției, în termen de 5 zile începând cu ziua imediat următoare expirării termenului prevăzut de lege pentru introducerea plângerii împotriva procesului-verbal de constatare a contravenției, poliției rutiere din cadrul Inspectoratului General al Poliției Române pentru notificarea autorității străine emitente cu privire la suspendarea exercitării dreptului de a conduce. În situația în care a fost introdusă plângere împotriva procesului-verbal de constatare a contravenției, iar ulterior aceasta a fost respinsă, copia raportului de reținere a permisului de conducere împreună cu o copie a procesului-verbal de constatare a contravenției se transmit în termen de 5 zile începând cu ziua imediat următoare expirării termenului de predare a permisului de conducere.

În cazul în care s-a dispus suspendarea exercitării dreptului de a conduce autovehicule și tractoare agricole sau forestiere pentru o perioadă de 180 de zile când fapta săvârșită a fost urmărită ca infracțiune, în termen de 15 zile de la data comunicării dispoziției de suspendare, titularul permisului de conducere eliberat de o autoritate străină poate solicita păstrarea documentului la serviciul poliției rutiere pe raza căruia a fost săvârșită fapta până la expirarea perioadei de suspendare a exercitării dreptului de a conduce.

În cazul în care titularul permisului de conducere eliberat de o autoritate străină nu a solicitat păstrarea acestuia, documentul se trimite autorității străine emitente de către serviciul poliției rutiere pe raza căruia a fost săvârșită fapta în termen de 5 zile, începând cu ziua imediat următoare expirării termenului în care se poate solicita păstrarea documentului.

Suspendarea exercitării dreptului de a conduce se dispune de către poliția rutieră din cadrul Inspectoratului General al Poliției Române și în cazul în care titularul permisului de conducere eliberat de către autoritatea competentă din România a săvârșit o faptă pe teritoriul altui stat, iar autoritatea statului respectiv a dispus, prin hotărâre, o astfel de măsură.

Suspendarea exercitării dreptului de a conduce se aplică pe teritoriul României numai dacă pentru fapta săvârșită legislația rutieră românească prevede o astfel de măsură.

Perioada de suspendare a exercitării dreptului de a conduce pe teritoriul României nu poate fi mai mare decât cea prevăzută de legislația rutieră românească pentru o faptă asemănătoare.

Pentru stabilirea perioadei de suspendare a exercitării dreptului de a conduce se ia în considerare, obligatoriu, perioada cât titularul permisului de conducere nu a avut drept de circulație pe teritoriul statului care a emis o astfel de decizie.

Restituirea permisului de conducere se dispune de către șeful serviciului poliției rutiere care îl are în evidență, la cererea titularului, în următoarele cazuri:

a) la expirarea termenului de suspendare, când sancțiunea a fost aplicată pentru cumul de puncte;

b) la expirarea termenului de suspendare, când sancțiunea a fost aplicată ca urmare a săvârșirii unei contravenții pentru care legea prevede suspendarea exercitării dreptului de a conduce pentru 30, 60, 90 sau 120 de zile sau, după caz, a fost majorată cu 30 de zile;

c) în baza certificatului medico-legal prin care se confirmă că afecțiunile medicale care au determinat declararea persoanei respective ca inaptă medical au încetat.

Restituirea permisului de conducere se dispune de către șeful serviciului poliției rutiere pe raza căreia a fost săvârșită fapta, la cererea titularului, și în următoarele cazuri:

a) la expirarea termenului de suspendare, când suspendarea exercitării dreptului de a conduce a fost dispusă pentru o perioadă de 180 de zile când fapta săvârșită a fost urmărită ca infracțiune;

b) în baza rezoluției de clasare dispuse în faza urmăririi penale, sau, după caz, a hotărârii instanței de judecată rămasă definitivă prin care s-a dispus încetarea procesului penal, precum și în baza hotărârii judecătorești rămasă definitivă prin care s-a dispus achitarea inculpatului ori ca urmare a încetării măsurii de siguranță prevăzute la art. 108 lit. c) din Legea nr.286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare.

c) în baza hotărârii judecătorești rămasă definitivă prin care procesul-verbal de constatare a contravenției a fost anulat în tot sau în parte pentru toate acele contravenții pentru care se prevede și suspendarea exercitării dreptului de a conduce.

Verificarea cunoașterii regulilor de circulație constă în completarea unui test-grilă, ce conține 15 întrebări din legislația rutieră. Este declarată "promovată" persoana care a formulat răspunsul corect la cel puțin 13 întrebări.

Contravenientul este obligat să susțină examenul de verificare a cunoașterii regulilor de circulație, în perioada executării sancțiunii contravenționale complementare a suspendării exercitării dreptului de a conduce, în zilele stabilite, săptămânal, la nivelul serviciului poliției rutiere.

Aceste prevederi se aplică și în cazul titularului unui permis de conducere românesc pentru care, potrivit legii, a fost aplicată sancțiunea contravențională complementară a suspendării exercitării dreptului de a conduce de către o autoritate competentă străină, ca urmare a săvârșirii de către acesta, pe teritoriul statului respectiv, a unei fapte pentru care se aplică această sancțiune.

Titularul permisului de conducere eliberat de o autoritate străină, împotriva căruia s-a dispus suspendarea dreptului de a conduce, poate solicita șefului serviciului poliției rutiere pe raza căruia a fost constatată fapta restituirea documentului, înainte de expirarea perioadei de suspendare, cu cel mult o zi lucrătoare înainte de data părăsirii teritoriului României.

În situația restituirii permisului de conducere în aceste condiții, șeful poliției rutiere din cadrul Inspectoratului General al Poliției Române comunică sancțiunea aplicată autorității străine care a eliberat documentul.

Îndeplinirea condițiilor pentru reducerea perioadei de suspendare a exercitării dreptului de a conduce se analizează de către șeful serviciului poliției rutiere la nivelul căruia s-a hotărât cu privire la perioada de suspendare a dreptului de a conduce a cărei reducere se cere.

În situația în care hotărârea cu privire la perioada de suspendare a dreptului de a conduce a fost luată la nivelul poliției rutiere din cadrul Inspectoratului General al Poliției Române, îndeplinirea condițiilor se analizează de către șeful acesteia.

Cererea se depune în primele două treimi ale perioadei de suspendare a exercitării dreptului de a conduce pentru care titularul permisului de conducere solicită reducerea.

Reducerea perioadei de suspendare a exercitării dreptului de a conduce sau refuzul de a reduce această perioadă se dispune în scris de către șeful serviciului poliției rutiere la nivelul căruia s-a hotărât cu privire la perioada de suspendare a dreptului de a conduce sau, după caz, de către șeful poliției rutiere din cadrul Inspectoratului General al Poliției Române și se comunică titularului permisului de conducere în cel mult 5 zile de la data înregistrării cererii, inclusiv.

La cererea titularului permisului de conducere, perioada de suspendare a exercitării dreptului de a conduce aplicată pentru săvârșirea unor contravenții se reduce cu o treime, de către șeful poliției rutiere a județului sau a municipiului București pe raza căreia a fost săvârșită fapta ori de către șeful poliției rutiere din Inspectoratul General al Poliției Române, după caz, dacă sunt îndeplinite, cumulativ, următoarele condiții:

- a) a fost declarat admis la testul de verificare a cunoașterii regulilor de circulație;
- b) a obținut permisul de conducere cu cel puțin un an înainte de săvârșirea faptei.

Conducătorul de autovehicul, tractor agricol sau forestier ori tramvai nu beneficiază de reducerea perioadei de suspendare a exercitării dreptului de a conduce, dacă:

a) a cumulat, din nou, cel puțin 15 puncte de penalizare în următoarele 12 luni de la data expirării ultimei suspendări a exercitării dreptului de a conduce;

b) sancțiunea contravențională complementară s-a dispus pentru săvârșirea uneia din următoarele contravenții:

- conducerea sub influența băuturilor alcoolice, dacă fapta nu constituie, potrivit legii, infracțiune;

- depășirea cu mai mult de 70 km/h a vitezei maxime admise pe sectorul de drum respectiv și pentru categoria din care face autovehiculul condus, constatată, potrivit legii, cu mijloace tehnice omologate și verificate metrologic;

- neoprirea la trecerea la nivel cu calea ferată când barierele sau semibarierile sunt coborâte, ori în curs de coborâre sau când semnalele cu lumini roșii și/sau sonore sunt în funcțiune;

- efectuarea, de către conducătorul de autovehicul, pe autostradă sau pe drumul expres, a manevrei de întoarcere sau de mers înapoi, a circulației în sens contrar sensului de circulație, a circulației sau traversării de pe un sens de circulație pe celălalt prin zonele interzise, respectiv prin zona mediană sau racordurile dintre cele două părți carosabile.

c) perioada de suspendare a fost majorată, conform legii;

d) perioada de suspendare a exercitării dreptului de a conduce este aplicată prin însumarea mai multor perioade de suspendare prevăzute de lege dintre care cel puțin una este dintre cele de la pct. b).

În cazul săvârșirii a două sau a mai multor contravenții care atrag și suspendarea exercitării dreptului de a conduce, constatate prin același proces-verbal, perioada de suspendare se calculează prin însumarea perioadelor prevăzute pentru fiecare faptă.

Când o persoană căreia i-a fost reținut permisul de conducere pentru o faptă prevăzută cu suspendarea exercitării dreptului de a conduce săvârșeste, în perioada în care are drept de circulație, o nouă contravenție pentru care se dispune suspendarea exercitării dreptului de a conduce, perioadele de suspendare dispuse se execută distinct, fără a se suprapune.

3. Confiscarea bunurilor

Confiscarea bunurilor se dispune de către poliția rutieră prin procesul-verbal de constatare a contravenției, odată cu aplicarea sancțiunii amenzii.

Sunt supuse confiscării:

- a) mijloacele speciale de avertizare luminoase și sonore deținute, montate și folosite pe alte autovehicule decât cele cu regim de circulație prioritar;
- b) dispozitivele care perturbă funcționarea mijloacelor tehnice de supraveghere a traficului;
- c) plăcuțele cu numărul de înmatriculare sau de înregistrare care nu corespund standardelor în vigoare și care sunt montate pe vehicule;

Mijloacele speciale de avertizare luminoase și sonore, precum și dispozitivele care perturbă funcționarea mijloacelor tehnice de supraveghere a traficului confiscate, în condițiile legii, se predau la serviciul poliției rutiere pe raza căreia a fost constatată fapta.

Plăcuțele cu numărul de înmatriculare sau de înregistrare confiscate în condițiile legii se predau la serviciul poliției rutiere pe raza căruia a fost constatată fapta pentru a fi trimise autorității competente care le-a eliberat.

4. Imobilizarea vehiculului

Imobilizarea unui vehicul constă în scoaterea acestuia în afara părții carosabile, pe acostament sau cât mai aproape de marginea drumului, și punerea lui în imposibilitate de mișcare prin folosirea unor dispozitive tehnice sau a altor mijloace de blocare.

Imobilizarea unui vehicul se dispune de către polițistul rutier, ca urmare a săvârșirii de către conducătorul acestuia a uneia dintre următoarele fapte:

- a) conducerea unui vehicul neînmatriculat sau neînregistrat ori cu număr de înmatriculare sau de înregistrare fals ori fără a avea montate plăcuțele cu numărul de înmatriculare sau de înregistrare;
- b) conducerea unui vehicul care deteriorează drumul public sau afectează mediul ori care prezintă deficiențe periculoase la sistemul de frânare sau la mecanismul de direcție;
- c) conducerea unui vehicul cu încălcarea regulilor referitoare la transportul mărfurilor periculoase ori cu gabarite și/sau mase depășite;
- d) conducerea unui vehicul despre care există date sau indicii că face obiectul unei fapte de natură penală;
- e) refuză să se legitimeze;
- f) se află sub influența băuturilor alcoolice, a substanțelor psihoactive, iar conducerea vehiculului nu poate fi asigurată de o altă persoană;
- g) nu respectă timpii de conducere și de odihnă prevăzuți de lege.

Imobilizarea unui vehicul se dispune și în cazul în care conducătorul acestuia ori unul dintre pasageri săvârșește o faptă de natură penală sau este urmărit pentru săvârșirea unei infracțiuni.

Pentru oprirea forțată sau imobilizarea vehiculului, poliția rutieră poate utiliza dispozitive speciale omologate.

Imobilizarea se face în prezența unui martor asistent, prin folosirea, în interiorul sau în exteriorul vehiculului, a unor dispozitive tehnice sau a altor mijloace de blocare, care se consemnează în procesul-verbal de constatare a faptei pentru care s-a dispus măsura.

În lipsa unui martor asistent polițistul rutier precizează motivele care au condus la încheierea procesului-verbal în acest mod.

Imobilizarea unui vehicul este interzisă în toate locurile unde oprirea sau staționarea este interzisă.

Atunci când se impune imobilizarea, în condițiile legii, a unui vehicul care transportă produse sau substanțe periculoase, polițistul rutier este obligat să anunțe, de îndată, unitatea de poliție din care face parte pentru a se stabili, împreună cu unitățile Inspectoratului General pentru Situații de Urgență, destinația finală pentru parcare a autovehiculului.

Imobilizarea unui vehicul care efectuează transport de mărfuri sau produse periculoase ori cu gabarite și/sau mase depășite se dispune de către poliția rutieră, în condițiile stabilite împreună cu reprezentanții autorităților cu atribuții în domeniu.

Revocarea imobilizării se dispune:

- a) de către polițistul rutier care a dispus-o, dacă este prezent, iar motivele pentru care a fost dispusă au încetat;
- b) de către șeful serviciului poliției rutiere din care face parte agentul constatator, dacă motivele pentru care a fost dispusă măsura au încetat;
- c) de către procuror sau de instanța de judecată, atunci când vehiculul a făcut obiectul unei infracțiuni.

8.3. Măsuri tehnico-administrative

În cazurile prevăzute de lege, polițistul rutier dispune și una dintre următoarele măsuri tehnico-administrative:

- a) reținerea permisului de conducere și/sau a certificatului de înmatriculare ori de înregistrare sau, după caz, a dovezii înlocuitoare a acestora;
- b) retragerea permisului de conducere, a certificatului de înmatriculare sau înregistrare ori a plăcuțelor cu numărul de înmatriculare sau de înregistrare;
- c) anularea permisului de conducere eliberat de autoritățile române;
- d) ridicarea vehiculelor staționate neregulamentar;
- e) interdicția de a conduce autovehicule pe teritoriul României pentru titularii permiselor de conducere eliberate de o autoritate străină.

1. Reținerea sau retragerea permisului de conducere

Permisul de conducere sau dovada înlocuitoare a acestuia se reține în următoarele cazuri:

- a) la cumularea a cel puțin 15 puncte de penalizare;
- b) când titularul acestuia a săvârșit una dintre infracțiunile la regimul circulației rutiere prevăzute de lege (art. 334, art. 335 alin. (2), art. 336, 337, art. 338 alin. (1) și la art. 339 alin. (2), (3) și (4) din Codul penal);
- c) la săvârșirea uneia dintre contravențiile prevăzute de lege pentru care se aplică măsura suspendării dreptului de a conduce autovehicule pe drumurile publice, precum și în cazul în care împotriva titularului permisului de conducere s-a hotărât o astfel de măsură de către o autoritate străină competentă pentru o faptă săvârșită pe teritoriul altui stat, în condițiile stabilite prin Convenția europeană cu privire la efectele internaționale ale interzicerii exercitării dreptului de a conduce un vehicul cu motor, adoptată la Bruxelles la 3 iunie 1976, ratificată de România prin Legea nr. 126/1997;
- d) când titularul acestuia a fost declarat inapt medical și psihologic pentru a conduce autovehicule, tractoare agricole sau forestiere ori tramvaie;
- e) când prezintă modificări, ștersături sau adăugări ori este deteriorat;
- f) când perioada de valabilitate a expirat.

La reținerea permisului de conducere, titularului acestuia i se eliberează o dovadă înlocuitoare cu sau fără drept de circulație.

Dovada înlocuitoare a permisului de conducere se eliberează fără drept de circulație în următoarele situații:

- la cumularea a cel puțin 15 puncte de penalizare;
 - când titularul acestuia a fost declarat inapt medical și psihologic pentru a conduce autovehicule, tractoare agricole sau forestiere ori tramvaie;
- precum și la săvârșirea, de către titularul permisului de conducere, a următoarelor fapte:
- conducerea sub influența băuturilor alcoolice, dacă fapta nu constituie, potrivit legii, infracțiune;

- depășirea cu mai mult de 70 km/h a vitezei maxime admise pe sectorul de drum respectiv și pentru categoria din care face autovehiculul condus, constatată, potrivit legii, cu mijloace tehnice omologate și verificate metrologic;

- neoprirea la trecerea la nivel cu calea ferată când barierele sau semibarierile sunt coborâte, ori în curs de coborâre sau când semnalele cu lumini roșii și/sau sonore sunt în funcțiune;

- efectuarea, de către conducătorul de autovehicul, pe autostradă sau pe drumul expres, a manevrei de întoarcere sau de mers înapoi, a circulației în sens contrar sensului de circulație, a circulației sau traversării de pe un sens de circulație pe celălalt prin zonele interzise, respectiv prin zona mediană sau racordurile dintre cele două părți carosabile;

- punerea în circulație sau conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul sau a unui tramvai cu număr fals de înmatriculare sau de înregistrare;

- conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul sau tractarea unei remorci ale cărei plăcuțe cu numărul de înmatriculare sau de înregistrare au fost retrase sau a unui vehicul înmatriculat în alt stat, care nu are drept de circulație în România;

- conducerea pe drumurile publice a unui vehicul pentru care legea prevede obligativitatea deținerii permisului de conducere de către o persoană al cărei permis de conducere este necorespunzător categoriei din care face parte vehiculul respectiv ori al cărei permis i-a fost retras sau anulat ori căreia exercitarea dreptului de a conduce i-a fost suspendată sau care nu are dreptul de a conduce autovehicule în România;

- conducerea pe drumurile publice a unui vehicul pentru care legea prevede obligativitatea deținerii permisului de conducere de către o persoană care, la momentul prelevării mostrelor biologice, are o îmbibație alcoolică de peste 0,80 g/l alcool pur în sânge sau de o persoană care se află sub influența unor substanțe psihoactive;

- refuzul ori sustragerea conducătorului unui vehicul pentru care legea prevede obligativitatea deținerii permisului de conducere ori a instructorului auto, aflat în procesul de instruire, sau a examinatorului autorității competente, aflat în timpul desfășurării probelor practice ale examenului pentru obținerea permisului de conducere, de a se supune prelevării de mostre biologice necesare în vederea stabilirii alcoolemiei ori a prezenței de substanțe psihoactive;

- părăsirea locului accidentului, fără încuviințarea poliției sau a procurorului care efectuează cercetarea locului faptei, de către conducătorul vehiculului sau de către instructorul auto, aflat în procesul de instruire, ori de către examinatorul autorității competente, aflat în timpul desfășurării probelor practice ale examenului pentru obținerea permisului de conducere, implicat într-un accident de circulație;

- participarea în calitate de conducător de vehicul la întreceri neautorizate pe drumurile publice;

- așezarea de obstacole care îngreunează sau împiedică circulația pe drumul public, dacă se pune în pericol siguranța circulației ori se aduce atingere dreptului la libera circulație a celorlalți participanți la trafic;

- lăsarea fără supraveghere pe partea carosabilă a drumului public a unui vehicul care transportă produse sau substanțe periculoase;

Permisul de conducere al conducătorului de autovehicul, tractor agricol sau forestier ori de tramvai, implicat într-un accident de circulație din care a rezultat uciderea sau vătămarea corporală a unei persoane, se reține de către poliția rutieră dacă acesta a încălcat o regulă de circulație, eliberându-se dovada înlocuitoare fără drept de circulație, în situația în care regula de circulație încălcată este una din următoarele:

- conducerea sub influența băuturilor alcoolice, dacă fapta nu constituie, potrivit legii, infracțiune;

- depășirea cu mai mult de 70 km/h a vitezei maxime admise pe sectorul de drum respectiv și pentru categoria din care face autovehiculul condus, constatată, potrivit legii, cu mijloace tehnice omologate și verificate metrologic;

- neoprirea la trecerea la nivel cu calea ferată când barierele sau semibarierele sunt coborâte, ori în curs de coborâre sau când semnalele cu lumini roșii și/sau sonore sunt în funcțiune;

- efectuarea, de către conducătorul de autovehicul, pe autostradă sau pe drumul expres, a manevrei de întoarcere sau de mers înapoi, a circulației în sens contrar sensului de circulație, a circulației sau traversării de pe un sens de circulație pe celălalt prin zonele interzise, respectiv prin zona mediană sau racordurile dintre cele două părți carosabile; sau dovada înlocuitoare cu drept de circulație pentru o perioadă de 15 zile, în celelalte cazuri.

Dovada înlocuitoare a permisului de conducere se eliberează cu drept de circulație pentru o perioadă de 15 zile în cazurile în care acesta prezintă modificări, ștersături sau adăugări ori este deteriorat, în cazul în care perioada lui de valabilitate a expirat, precum și atunci când titularul acestuia a săvârșit una din următoarele fapte:

- punerea în circulație sau conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul sau tramvai, neînmatriculat sau neînregistrat;

- tractarea unei remorci neînmatriculate sau neînregistrate ori cu număr fals de înmatriculare sau de înregistrare;

- neoprirea la trecerea la nivel cu calea ferată când barierele sau semibarierele sunt coborâte ori în curs de coborâre sau când semnalele cu lumini roșii și/sau sonore sunt în funcțiune;

- depășirea coloanelor de vehicule oprite la culoarea roșie a semaforului sau la trecerile la nivel cu calea ferată;

- neacordarea priorității de trecere pietonilor angajați în traversarea regulamentară a drumului public prin locurile special amenajate și semnalizate, aflați pe sensul de deplasare a autovehiculului sau tramvaiului;

- neacordarea priorității de trecere vehiculelor care au acest drept;

- nerespectarea semnificației culorii roșii a semaforului;

- nerespectarea regulilor privind depășirea;

- nerespectarea semnalelor, indicațiilor și dispozițiilor polițistului rutier aflat în exercitarea atribuțiilor de serviciu;

- neprezentarea la unitatea de poliție competentă pe raza căreia s-a produs un accident de circulație din care au rezultat numai pagube materiale, cu excepția cazurilor în care s-a efectuat o constatare amiabilă de accident de către o societate de asigurări;

- nerespectarea regulilor privind prioritatea de trecere, depășirea sau trecerea la culoarea roșie a semaforului, dacă prin aceasta s-a produs un accident de circulație din care au rezultat avariile unui vehicul sau alte pagube materiale;

- nerespectarea interdicției temporare de circulație instituite pe un anumit segment de drum public;

- nerespectarea regulilor de circulație la trecerea unei coloane oficiale sau intercalarea într-o astfel de coloană;

- circulația pe sens opus, cu excepția cazurilor în care se efectuează regulamentar manevra de depășire;

- conducerea vehiculului cu deficiențe periculoase la sistemul de frânare sau la mecanismul de direcție;

- deținerea, montarea sau folosirea în circulația pe drumurile publice a mijloacelor speciale de avertizare sonoră sau luminoasă pe vehiculele care nu au acest drept;

- depășirea cu mai mult de 50 km/h dar nu mai mult de 70 km/h a vitezei maxime admise pe sectorul de drum respectiv și pentru categoria din care face parte autovehiculul condus, constatată, potrivit legii, cu mijloace tehnice omologate și verificate metrologic.

La cererea titularului permisului de conducere reținut în condițiile săvârșirii unei fapte de natură penală, procurorul care efectuează urmărirea penală sau exercită supravegherea cercetării penale ori, în faza de judecată, instanța de judecată investită cu soluționarea cauzei poate dispune prelungirea dreptului de circulație, cu câte cel mult 30 de zile, până la dispunerea neînceperii urmăririi penale, scoaterii de sub urmărire penală ori încetării urmăririi penale sau, după caz, până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești. Modul de soluționare a cererii de prelungire a dreptului de circulație se comunică și șefului poliției rutiere pe raza căreia s-a comis fapta.

Procedurile prevăzute pentru reținerea permisului de conducere se aplică, în mod corespunzător, și în situația în care se reține dovada înlocuitoare a permisului reținut pentru o faptă săvârșită anterior, aflată în termenul de valabilitate. Termenul de valabilitate al noii dovezi nu îl poate depăși pe cel al primei dovezi.

În cazul reținerii permisului de conducere pentru o perioadă determinată, cu eliberarea unei dovezi înlocuitoare cu drept de circulație pentru 15 zile, suspendarea exercitării dreptului de a conduce autovehicule, tractoare agricole sau forestiere ori tramvaie începe în unul din următoarele cazuri:

- a) din momentul expirării termenului de valabilitate a dovezii înlocuitoare;
- b) din momentul depunerii dovezii înlocuitoare, de către conducătorul auto, la orice unitate de poliție rutieră în una din zilele din intervalul perioadei de valabilitate a acesteia.

Constatarea contravenției de conducere a unui autovehicul, tractor agricol sau forestier ori tramvai de către o persoană care se află sub influența alcoolului se face prin testarea aerului expirat de aceasta cu un mijloc tehnic certificat sau cu un mijloc tehnic omologat și verificat metrologic.

Conducătorilor de autovehicule, tractoare agricole sau forestiere ori tramvaie li se recoltează obligatoriu mostre biologice în vederea stabilirii alcoolemiei când:

- a) rezultatul testării arată o concentrație mai mare de 0,40 mg/l alcool pur în aerul expirat;
- b) în eveniment este implicat un vehicul care transportă mărfuri sau produse periculoase.

Conducătorilor de vehicule li se recoltează obligatoriu mostre biologice atunci când rezultatul testării preliminare cu ajutorul unor mijloace tehnice certificate indică prezența în organism a substanțelor psihoactive.

În cazul accidentelor de circulație din care au rezultat numai pagube materiale, conducătorii vehiculelor sunt obligați să se supună testării aerului expirat în vederea stabilirii alcoolemiei ori a consumului de substanțe psihoactive. Dacă rezultatul testării arată o concentrație mai mare de 0,40 mg/l alcool pur în aerul expirat sau indică prezența în organism a substanțelor psihoactive, conducătorii de vehicule sunt obligați să se supună recoltării mostrelor biologice.

Conducătorii de vehicule sau de animale implicați în accidente de circulație din care a rezultat moartea sau vătămarea integrității corporale ori a sănătății uneia sau mai multor persoane sunt obligați să se supună recoltării mostrelor biologice în vederea stabilirii alcoolemiei sau, după caz, a consumului de substanțe psihoactive.

În toate cazurile în care se recoltează mostre biologice în vederea stabilirii alcoolemiei sau a prezenței în organism a substanțelor psihoactive este obligatorie și examinarea clinică.

Polițistul rutier este obligat ca, atunci când verifică documentele unui conducător de autovehicul, tractor agricol sau forestier ori tramvai, să urmărească dacă există concordanță între datele înscrise în actul de identitate și cele din permisul de conducere. În cazul în care constată neconcordanțe referitoare la nume, prenume, precum și în cazul în care termenul de

valabilitate a expirat, polițistul rutier este obligat să rețină permisul de conducere și să elibereze dovadă înlocuitoare a acestuia cu drept de circulație de 15 zile.

În același mod se procedează și cazul în care conducătorul de autovehicul, tractor agricol sau forestier ori tramvai are asupra sa numai permisul de conducere.

Permisul de conducere reținut se trimite, împreună cu raportul de reținere, autorității competente care l-a eliberat.

În cazurile prevăzute de lege, odată cu constatarea faptei, polițistul rutier sau, după caz, polițistul de frontieră reține permisul de conducere, eliberând dovadă înlocuitoare cu sau fără drept de circulație, după caz.

În situațiile prevăzute la art. 102 alin. (3) lit. g) și h) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, republicată, cu modificările și completările ulterioare, respectiv

- nerespectarea regulilor privind prioritatea de trecere sau depășirea, dacă prin aceasta s-a produs un accident de circulație din care au rezultat numai avariarea unui vehicul sau alte pagube materiale;

- circulația nejustificată a autovehiculelor pe banda de urgență a autostrăzilor,

dovada înlocuitoare a permisului de conducere se eliberează cu drept de circulație pentru o perioadă de 15 zile.

Permisul de conducere reținut, împreună cu un raport de reținere, al cărui model este prevăzut în anexa nr. 1E, se trimite, cel mai târziu în prima zi lucrătoare care urmează celei în care a fost eliberată dovada înlocuitoare, la serviciul poliției rutiere pe raza căruia a fost săvârșită fapta, care are obligația să facă imediat mențiunile corespunzătoare în evidența permiselor de conducere reținute și a sancțiunilor aplicate conducătorilor de autovehicule, tractoare agricole sau forestiere ori tramvaie.

În situația în care la momentul constatării faptei conducătorul de vehicul nu are asupra sa permisul de conducere, polițistul rutier sau, după caz, polițistul de frontieră face mențiune cu privire la acest aspect în cuprinsul raportului de reținere, care se trimite cel mai târziu în prima zi lucrătoare care urmează celei în care a fost constatată fapta, la serviciul poliției rutiere pe raza căruia a fost săvârșită fapta, care are obligația să facă imediat mențiunile corespunzătoare în evidența permiselor de conducere reținute și a sancțiunilor aplicate conducătorilor de autovehicule, tractoare agricole sau forestiere ori tramvaie.

În situația în care contravenientul a săvârșit fapta pe raza de competență a altui județ decât cel care îl are în evidență, permisul de conducere se păstrează la serviciul poliției rutiere pe teritoriul căruia a fost constatată contravenția până la expirarea termenului prevăzut de lege pentru introducerea plângerii împotriva procesului-verbal de constatare a contravenției, după care se trimite serviciului poliției rutiere al județului care îl are în evidență.

Permisul de conducere se păstrează la serviciul poliției rutiere din județul care are în evidență titularul, până la restituire.

În situațiile prevăzute la art. 111 alin. (1) lit. b) și alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, republicată, cu modificările și completările ulterioare, respectiv:

- când titularul acestuia a săvârșit una dintre infracțiunile prevăzute la art. 334, art. 335 alin. (2), art. 336, 337, art. 338 alin. (1) și la art. 339 alin. (2), (3) și (4) din Codul penal;

- când titularul acestuia a produs, prin încălcarea unei reguli de circulație, un accident din care a rezultat uciderea sau vătămarea corporală a unei persoane,

permisul de conducere se păstrează la serviciul poliției rutiere pe teritoriul căruia a fost constatată fapta, până la restituire, anulare sau dispunerea interdicției de a conduce autovehicule pe teritoriul României, după caz.

Conducătorului de autovehicul, tractor agricol sau forestier ori tramvai, testat cu un mijloc tehnic certificat sau cu un mijloc tehnic omologat și verificat metrologic, i se reține permisul de conducere dacă valoarea concentrației este de cel mult 0,40 mg/l alcool pur în

aerul expirat, eliberându-se dovadă înlocuitoare fără drept de circulație, dacă nu dorește recoltarea mostrelor biologice în vederea stabilirii alcoolemiei.

Când conducătorul vehiculului solicită recoltarea mostrelor biologice în vederea stabilirii alcoolemiei, acesta va fi însoțit de polițistul rutier la cea mai apropiată instituție medicală autorizată sau instituție medico-legală, iar după recoltare i se va elibera o dovadă înlocuitoare cu drept de circulație pentru cel mult 15 zile, a cărei valabilitate intră în vigoare la 24 de ore de la cea de-a doua recoltare de mostre biologice.

Conducătorul de autovehicul, tractor agricol sau forestier ori tramvai trebuie însoțit de polițistul rutier sau, după caz, de polițistul de frontieră, imediat, la cea mai apropiată instituție medicală autorizată sau instituție medico-legală pentru a i se recolta mostre biologice în vederea stabilirii alcoolemiei, dacă prin testarea cu un mijloc tehnic certificat sau cu un mijloc tehnic omologat și verificat metrologic s-a constatat că valoarea concentrației de alcool este mai mare de 0,40 mg/l alcool pur în aerul expirat.

După recoltarea mostrelor biologice, polițistul rutier reține permisul de conducere și eliberează dovadă înlocuitoare fără drept de circulație.

Atunci când conducătorul de autovehicul, tractor agricol sau forestier ori tramvai nu are asupra sa actul de identitate și nici permisul de conducere, polițistul rutier este obligat, înainte de a-l conduce la instituția medicală autorizată sau instituția medico-legală, să facă verificări în evidențe pentru stabilirea identității acestuia și a situației permisului de conducere.

În situația în care conducătorul de autovehicul, tractor agricol sau forestier ori tramvai nu are asupra sa permisul de conducere, polițistul rutier îi aduce acestuia la cunoștință, prin înștiințare scrisă pe care i-o înmânează imediat, că nu mai are dreptul să conducă autovehicule, tractoare agricole sau forestiere ori tramvaie până la finalizarea dosarului penal, precum și obligația de a preda permisul de conducere serviciului poliției rutiere pe raza căruia a fost săvârșită fapta.

Pentru stabilirea alcoolemiei se recoltează două mostre biologice la interval de o oră între prelevări.

Conducătorului de autovehicul, tractor agricol sau forestier ori tramvai, testat preliminar cu ajutorul unui mijloc tehnic certificat care a relevat prezența în organism a substanțelor psihoactive, i se aplică procedura prevăzută pentru alcoolemie.

Conducătorului de autovehicul, tractor agricol sau forestier ori tramvai, depistat în trafic încălcând o normă rutieră pentru care se dispune sancțiunea contravențională complementară a suspendării exercitării dreptului de a conduce și care prezintă la control dovada înlocuitoare a permisului de conducere reținut pentru o faptă săvârșită anterior, aflată în termenul de valabilitate, i se reține dovada prezentată și i se eliberează o nouă dovadă, a cărei valabilitate nu poate depăși termenul de valabilitate al primei dovezi.

Dacă cea de-a doua faptă este una din următoarele:

- conducerea sub influența băuturilor alcoolice, dacă fapta nu constituie, potrivit legii, infracțiune;

- depășirea cu mai mult de 70 km/h a vitezei maxime admise pe sectorul de drum respectiv și pentru categoria din care face autovehiculul condus, constatată, potrivit legii, cu mijloace tehnice omologate și verificate metrologic;

- neoprirea la trecerea la nivel cu calea ferată când barierele sau semibarierile sunt coborâte, ori în curs de coborâre sau când semnalele cu lumini roșii și/sau sonore sunt în funcțiune;

- efectuarea, de către conducătorul de autovehicul, pe autostradă sau pe drumul expres, a manevrei de întoarcere sau de mers înapoi, a circulației în sens contrar sensului de circulație, a circulației sau traversării de pe un sens de circulație pe celălalt prin zonele interzise, respectiv prin zona mediană sau racordurile dintre cele două părți carosabile, polițistul rutier eliberează titularului permisului o dovadă înlocuitoare fără drept de circulație.

Dovada înlocuitoare a permisului de conducere reținută se trimite la serviciul poliției rutiere al județului care îl are în evidență pe contravenient, împreună cu raportul de reținere.

În cazul retragerii permisului de conducere de către poliția rutieră atunci când titularul acestuia nu a putut fi supus testării în vederea stabilirii concentrației de alcool pur în aerul expirat sau testării preliminare a prezenței în organism a unor substanțe psihoactive, iar în urma efectuării examinării medicale s-au constatat elemente clinice sugestive consecutive consumului recent de băuturi alcoolice sau de substanțe psihoactive, cu ocazia procedurii de recoltare a mostrelor biologice în vederea stabilirii alcoolemiei ori a consumului de substanțe psihoactive, se eliberează o dovadă înlocuitoare a permisului de conducere fără drept de circulație ; cu ocazia retragerii permisului de conducere, polițistul rutier înmânează titularului acestuia dispoziția de retragere.

Dispoziția de retragere cuprinde data, ora și locul unde este încheiată, gradul profesional, numele și prenumele polițistului rutier, unitatea din care acesta face parte, numele, prenumele, codul numeric personal, domiciliul sau reședința titularului, numărul și seria actului de identitate ori, în cazul cetățenilor străini, al persoanelor fără cetățenie sau al cetățenilor români cu domiciliul în străinătate, seria și numărul pașaportului ori ale altui document de trecere a frontierei de stat, data eliberării acestuia și statul emitent, numărul permisului de conducere, respectiv perioada și motivul pentru care a fost dispusă măsura.

Permisul de conducere retras se păstrează la sediul structurii de poliție din care face parte polițistul rutier care a dispus retragerea până la expirarea perioadei pentru care a fost dispusă măsura tehnico-administrativă. Permisul de conducere poate fi restituit, la cererea titularului, după expirarea perioadei pentru care a fost dispusă măsura tehnico-administrativă și până la expedierea acestuia la serviciul poliției rutiere pe raza căruia a fost dispusă măsura tehnico-administrativă, dacă nu a intervenit unul dintre cazurile de reținere.

În situația în care permisul de conducere este restituit titularului, structura de poliție trimite o copie a dispoziției de retragere a permisului de conducere, cel mai târziu în prima zi lucrătoare care urmează celei în care a fost emisă, la serviciul poliției rutiere pe raza căruia a fost dispusă măsura tehnico-administrativă.

În cazul în care permisul de conducere nu a fost restituit, în prima zi lucrătoare care urmează celei în care expiră perioada pentru care a fost dispusă retragerea, permisul de conducere se trimite la serviciul poliției rutiere pe raza căruia a fost dispusă măsura tehnico-administrativă, însoțit de o copie a dispoziției de retragere a permisului de conducere.

După primirea documentelor, respectiv copia dispoziției de retragere sau permisul de conducere însoțit de copia dispoziției de retragere, după caz, serviciul poliției rutiere pe raza căruia a fost dispusă măsura tehnico-administrativă efectuează imediat mențiunile corespunzătoare în evidența permiselor de conducere reținute și a sancțiunilor aplicate conducătorilor de autovehicule, tractoare agricole sau forestiere ori tramvaie. Permisul de conducere, cu excepția celui eliberat de o autoritate străină, se înaintează la serviciul poliției rutiere care îl are în evidență în vederea restituirii, în prima zi lucrătoare care urmează celei în care au fost efectuate mențiunile, dacă titularul acestuia nu a solicitat restituirea la nivelul acestei structuri ori nu a intervenit unul dintre cazurile de reținere.

2. Reținerea sau retragerea certificatului de înmatriculare ori de înregistrare și a plăcuțelor cu numărul de înmatriculare sau de înregistrare

Certificatul de înmatriculare sau de înregistrare ori dovada înlocuitoare a acestuia se reține de către poliția rutieră în următoarele cazuri:

- a) vehiculul înregistrat nu are efectuată inspecția tehnică periodică valabilă ori aceasta este anulată;
- b) nu sunt respectate normele tehnice constructive referitoare la transportul produselor periculoase;

c) vehiculul circulă noaptea fără faruri sau lămpi de semnalizare, dispozitivele de iluminare și semnalizare luminoase, mijloacele fluorescent-reflectorizante, prevăzute în normele tehnice în vigoare;

d) vehiculul circulă cu deficiențe majore sau periculoase la sistemele de iluminare-semnalizare sau cu alte dispozitive decât cele omologate;

e) sistemul de frânare de serviciu prezintă deficiențe majore sau periculoase;

f) sistemul de frânare de securitate sau de staționare prezintă deficiențe majore sau periculoase;

g) mecanismul de direcție prezintă deficiențe majore sau periculoase;

h) anvelopele au alte dimensiuni sau caracteristici decât cele prevăzute în cartea de identitate a vehiculului, prezintă tăieturi sau rupturi ale cordului ori sunt uzate peste limita legal admisă;

h¹) autovehiculul nu este dotat, la circulația pe drumurile publice acoperite cu zăpadă, gheață sau polei, cu anvelope de iarnă, iar autovehiculul de transport marfă cu o masă totală maximă autorizată mai mare de 3,5 tone și autovehiculul de transport persoane cu mai mult de 9 locuri pe scaune, inclusiv cel al conducătorului auto, nu sunt echipate cu anvelope de iarnă pe roțile axei/axelor de tracțiune sau nu au montate pe aceste roți lanțuri sau alte echipamente antiderapante certificate;

i) zgomotul în mers sau staționare depășește limita legal admisă pentru tipul respectiv de vehicul;

j) motorul emite noxe poluante peste limitele legal admise;

k) elementele dispozitivului de cuplare pentru remorcare prezintă uzuri pronunțate ori nu sunt compatibile, fiind de natură să provoace desprinderea remorcii sau dezechilibrarea ansamblului;

l) autovehiculul, tractorul agricol sau forestier ori tramvaiul are aplicate pe parbriz, lunetă sau geamurile laterale afișe sau reclame publicitare, folii neomologate și/sau nemarcate corespunzător ori accesorii care restrâng sau estompează vizibilitatea în timpul mersului, atât din interior, cât și din exterior;

m) autovehiculul are aplicat pe partea frontală și/sau posterioară a acestuia afișe, înscrisuri sau reclame care diminuează eficacitatea dispozitivelor de iluminare și semnalizare luminoasă ori citirea numărului de înmatriculare;

n) autovehiculul prezintă scurgeri semnificative de carburant sau lubrifiant;

o) plăcuțele cu numărul de înmatriculare sau de înregistrare nu sunt conforme cu standardul ori au aplicate dispozitive de iluminare, altele decât cele omologate;

p) datele din certificatul de înmatriculare sau de înregistrare nu concordă cu caracteristicile tehnice ale vehiculului;

r) vehiculul nu a fost radiat din circulație în cazurile prevăzute de lege;

s) vehiculul nu este asigurat de răspundere civilă în caz de pagube produse terților prin accidente de circulație, conform legii;

t) deținătorul vehiculului nu a preschimbato certificatul de înmatriculare sau de înregistrare, în conformitate cu prevederile legale (deține un model de certificat diferit de cel aflat în uz);

u) vehiculul nu are montată una dintre plăcuțele cu numărul de înmatriculare sau de înregistrare;

v) vehiculul are lipsă elemente ale caroseriei ori aceasta este într-o stare avansată de degradare;

x) lipsa dotărilor obligatorii pe autovehicule și tractoare agricole sau forestiere destinate învățării conducerii autovehiculelor în procesul instruirii persoanelor în vederea obținerii permisului de conducere, prevăzute de reglementările în vigoare.

y) înmatricularea vehiculului este suspendată, în condițiile legii.

În situațiile prevăzute la lit. b), c), e), g), h¹), k), o), p), r), s) și y), la reținerea certificatului de înmatriculare sau de înregistrare, polițistul rutier eliberează conducătorului de vehicul o dovadă înlocuitoare fără drept de circulație, iar în cazurile prevăzute la lit. a), d), f), h), i), j), l), m), n), t), u), v) și x), o dovadă înlocuitoare cu drept de circulație pentru 15 zile.

În situațiile prevăzute la lit. b), o), p), r), s) și y), odată cu reținerea certificatului de înmatriculare sau de înregistrare polițistul rutier retrace și plăcuțele cu numărul de înmatriculare sau de înregistrare.

Certificatul de înmatriculare sau de înregistrare și plăcuțele cu numărul de înmatriculare sau de înregistrare, cu excepția celor care nu corespund standardelor, se restituie proprietarului sau utilizatorului vehiculului de către poliția rutieră, la prezentarea de către acesta a dovezii încetării motivului pentru care documentul a fost reținut, în condițiile prevăzute în regulament, precum și la încetarea suspendării înmatriculării vehiculului.

În cazul în care certificatul de înmatriculare sau de înregistrare a fost reținut ca urmare a săvârșirii unei contravenții privind conducerea pe drumurile publice a unui vehicul cu deficiențe majore sau periculoase, acesta se restituie proprietarului sau utilizatorului de către poliția rutieră la prezentarea dovezii eliberate de către Registrul Auto Român, din care rezultă că deficiența a fost remediată.

În cazurile prevăzute de lege, odată cu constatarea faptei, polițistul rutier sau, după caz, polițistul de frontieră reține certificatul de înmatriculare sau de înregistrare și/sau plăcuțele cu numărul de înmatriculare sau de înregistrare, eliberând dovadă înlocuitoare cu sau fără drept de circulație, după caz.

Documentele și/sau plăcuțele cu numărul de înmatriculare sau de înregistrare reținute, împreună cu raportul de reținere, se trimit, cel mai târziu în prima zi lucrătoare care urmează celei în care a fost eliberată dovada înlocuitoare, la serviciul poliției rutiere pe raza căruia a fost săvârșită fapta, care are obligația să facă imediat mențiunile corespunzătoare în evidența vehiculelor. În situația în care la momentul constatării faptei conducătorul de vehicul nu are asupra sa certificatul de înmatriculare sau de înregistrare, polițistul rutier sau, după caz, polițistul de frontieră face mențiune cu privire la acest aspect în cuprinsul raportului de reținere.

Atunci când polițistul rutier sau polițistul de frontieră constată că autovehiculul este condus de proprietar sau de deținătorul mandatat și datele privind numele, prenumele, domiciliul sau reședința înscrise în certificatul de înmatriculare ori de înregistrare nu coincid cu cele din documentul de identitate, agentul constatatator reține certificatul de înmatriculare sau de înregistrare, eliberând titularului dovadă înlocuitoare cu drept de circulație pentru 15 zile.

Certificatul de înmatriculare sau de înregistrare se trimite autorității competente care l-a eliberat, împreună cu raportul de reținere.

În cazurile în care legea prevede aplicarea măsurii tehnico-administrative a retragerii plăcuțelor cu numărul de înmatriculare sau de înregistrare, conducătorul vehiculului este obligat să demonteze și să predea plăcuțele agentului constatatator care a dispus măsura.

Când conducătorul vehiculului refuză să predea plăcuțele, agentul constatatator demontează el însuși plăcuțele cu numărul de înmatriculare sau de înregistrare, în prezența unui martor asistent, consemnând despre aceasta în procesul-verbal de constatare a contravenției.

Atunci când vehiculul este înmatriculat sau înregistrat într-un alt județ decât cel pe teritoriul căruia a fost constatată fapta ori este înmatriculat în alt stat, certificatul de înmatriculare sau de înregistrare și plăcuțele cu numărul de înmatriculare sau de înregistrare se trimit, după expirarea termenului prevăzut de lege pentru introducerea plângerii împotriva procesului-verbal de constatare a contravenției, serviciului poliției rutiere din județul care are

în evidență vehiculul, autorității publice locale emitente sau, după caz, autorității străine emitente.

Certificatul de înmatriculare sau de înregistrare, precum și plăcuțele cu numărul de înmatriculare sau de înregistrare se restituie de către serviciul poliției rutiere proprietarului sau utilizatorului vehiculului, la prezentarea de către acesta a dovezii încetării motivelor pentru care s-a dispus măsura tehnico-administrativă.

În cazul introducerii plângerii împotriva procesului-verbal de constatare a contravenției, în dovada înlocuitoare a certificatului de înmatriculare sau de înregistrare se înscrie mențiunea că vehiculul are drept de circulație pentru 30 de zile, cu posibilitatea prelungirii dreptului de circulație, iar plăcuțele cu numărul de înmatriculare sau de înregistrare se restituie de către poliția rutieră în baza ordonanței președințiale emise de instanța investită cu soluționarea cauzei sau a hotărârii judecătorești rămase definitivă.

3. Anularea permisului de conducere eliberat de autoritatea română sau interdicția de a conduce autovehicule pe teritoriul României pentru titularii permiselor de conducere eliberate de o autoritate străină

Anularea permisului de conducere eliberat de autoritatea română se dispune în următoarele cazuri:

a) titularul permisului de conducere a fost condamnat printr-o hotărâre judecătorească rămasă definitivă pentru o infracțiune care a avut ca rezultat uciderea sau vătămarea corporală a unei persoane, săvârșită ca urmare a nerespectării regulilor de circulație;

b) titularul permisului de conducere a fost condamnat printr-o hotărâre judecătorească rămasă definitivă pentru următoarele infracțiuni :

- punerea în circulație sau conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul sau a unui tramvai neînmatriculat sau neînregistrat;

- punerea în circulație sau conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul sau a unui tramvai cu număr fals de înmatriculare sau de înregistrare;

- tractarea unei remorci neînmatriculate sau neînregistrate ori cu număr fals de înmatriculare sau de înregistrare;

- conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul sau tractarea unei remorci ale cărei plăcuțe cu numărul de înmatriculare sau de înregistrare au fost retrase sau a unui vehicul înmatriculat în alt stat, care nu are drept de circulație în România;

- conducerea pe drumurile publice a unui vehicul pentru care legea prevede obligativitatea deținerii permisului de conducere de către o persoană al cărei permis de conducere este necorespunzător categoriei din care face parte vehiculul respectiv ori al cărei permis i-a fost retras sau anulat ori căreia exercitarea dreptului de a conduce i-a fost suspendată sau care nu are dreptul de a conduce autovehicule în România;

- conducerea pe drumurile publice a unui vehicul pentru care legea prevede obligativitatea deținerii permisului de conducere de către o persoană care, la momentul prelevării mostrelor biologice, are o îmbibație alcoolică de peste 0,80 g/l alcool pur în sânge sau de o persoană care se află sub influența unor substanțe psihoactive;

- refuzul ori sustragerea conducătorului unui vehicul pentru care legea prevede obligativitatea deținerii permisului de conducere ori a instructorului auto, aflat în procesul de instruire, sau a examinatorului autorității competente, aflat în timpul desfășurării probelor practice ale examenului pentru obținerea permisului de conducere, de a se supune prelevării de mostre biologice necesare în vederea stabilirii alcoolemiei ori a prezenței de substanțe psihoactive;

- părăsirea locului accidentului, fără încuviințarea poliției sau a procurorului care efectuează cercetarea locului faptei, de către conducătorul vehiculului sau de către instructorul auto, aflat în procesul de instruire, ori de către examinatorul autorității competente, aflat în

timpul desfășurării probelor practice ale examenului pentru obținerea permisului de conducere, implicat într-un accident de circulație;

- participarea în calitate de conducător de vehicul la întreceri neautorizate pe drumurile publice;

c) titularului permisului de conducere i s-a aplicat, printr-o hotărâre judecătorească rămasă definitivă, pedeapsa complementară a interzicerii exercitării profesiei sau ocupației de conducător de vehicule, prevăzută la art. 108 lit. c) din Legea nr.286/2009 privind Codul penal;

d) permisul de conducere a fost obținut cu încălcarea normelor legale, situație constatată de instanța competentă;

e) permisul de conducere a fost obținut în perioada în care titularul era cercetat sau judecat în cadrul unui proces penal pentru săvârșirea unei infracțiuni la regimul circulației rutiere prevăzute în Codul penal sau pentru săvârșirea unei infracțiuni care a avut ca rezultat uciderea sau vătămarea corporală a unei persoane, săvârșită ca urmare a nerespectării regulilor de circulație, atunci când acesta a fost condamnat printr-o hotărâre judecătorească rămasă definitivă.

Permisul de conducere se anulează și în cazul în care titularul acestuia a decedat.

În cazul titularului unui permis de conducere eliberat de o autoritate străină, dacă acesta se află în unul dintre următoarele cazuri:

- titularul permisului de conducere a fost condamnat printr-o hotărâre judecătorească rămasă definitivă pentru o infracțiune care a avut ca rezultat uciderea sau vătămarea corporală a unei persoane, săvârșită ca urmare a nerespectării regulilor de circulație;

- titularul permisului de conducere a fost condamnat printr-o hotărâre judecătorească rămasă definitivă pentru infracțiunile prevăzute la art. 334 alin. (2) și (4), art. 335 alin. (2), art. 336, 337, art. 338 alin. (1), art. 339 alin. (2), (3) și (4) din Codul penal;

- titularului permisului de conducere i s-a aplicat, printr-o hotărâre judecătorească rămasă definitivă, pedeapsa complementară a interzicerii dreptului de a conduce anumite categorii de vehicule stabilite de instanță prevăzută la art. 66 alin. (1) lit. i) din Codul penal;

se dispune interdicția de a conduce autovehicule pe teritoriul României pe o perioadă de un an, începând cu ziua imediat următoare datei rămânerii definitive a hotărârii judecătorești.

Anularea permisului de conducere eliberat de autoritatea română, se dispune:

a) de șeful serviciului poliției rutiere pe raza căruia a fost constatată fapta, în baza hotărârii judecătorești rămase definitivă, dispusă de o instanță din România;

b) de șeful poliției rutiere din cadrul Inspectoratului General al Poliției Române, în baza unei hotărâri judecătorești rămase definitivă, pronunțată de către o autoritate străină competentă, pentru o infracțiune săvârșită de titular pe teritoriul statului respectiv, dacă pentru fapta săvârșită legislația română prevede această măsură.

În cazul titularului unui permis de conducere eliberat de o autoritate străină, interdicția de a conduce autovehicule pe teritoriul României pe o perioadă de un an se dispune de către șeful serviciului poliției rutiere pe a cărei rază de competență a fost constatată fapta, în baza unei hotărâri judecătorești rămase definitivă.

Dispoziția privind interdicția de a conduce autovehicule pe teritoriul României se emite de către șeful serviciului poliției rutiere la data la care a luat cunoștință de hotărârea judecătorească rămasă definitivă. Din perioada de un an, în executarea acesteia, se deduce perioada cuprinsă între momentul rămânerii definitive a hotărârii judecătorești și momentul emiterii dispoziției privind interdicția de a conduce autovehicule pe teritoriul României calculată pe zile pline.

Perioada de un an se calculează pe zile pline. Ziua în care începe executarea interdicției și ziua în care încetează se socotesc în durata executării.

Dispoziția privind interdicția de a conduce autovehicule pe teritoriul României se comunică titularului permisului de conducere la adresa de domiciliu, reședință sau rezidență din România.

Permisul de conducere reținut, însoțit de dispoziția privind interdicția de a conduce autovehicule pe teritoriul României, se transmite de către serviciul poliției rutiere care a dispus interdicția la autoritatea străină care l-a eliberat, în termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la emiterea dispoziției.

În situația în care titularul permisului de conducere nu are adresă de domiciliu, reședință sau rezidență în România, la documente (permisul de conducere și dispoziția privind interdicția de a conduce autovehicule pe teritoriul României) se atașează o solicitare ca titularul permisului de conducere să fie înștiințat cu privire la măsura dispusă împotriva sa.

Anularea permisului de conducere al persoanei decedate se dispune de șeful serviciului poliției rutiere pe raza căruia titularul a domiciliat, în condițiile existenței unui certificat de deces.

Măsura anulării permisului de conducere se comunică, în termen de cel mult 5 zile lucrătoare, titularului permisului de conducere, la domiciliul acestuia.

În același termen de 5 zile, permisul de conducere se transmite de serviciul poliției rutiere care a dispus anularea la autoritatea competentă care l-a eliberat, în vederea efectuării mențiunii în evidență.

Suspendarea exercitării dreptului de a conduce sau anularea permisului de conducere se dispune de către poliția rutieră din cadrul Inspectoratului General al Poliției Române și în cazul în care împotriva titularului acestuia s-a hotărât o astfel de măsură de către o autoritate străină competentă pentru o faptă săvârșită pe teritoriul altui stat, în condițiile stabilite prin Convenția europeană cu privire la efectele internaționale ale interzicerii exercitării dreptului de a conduce un vehicul cu motor, adoptată la Bruxelles la 3 iunie 1976, ratificată de România prin Legea nr. 126/1997.

Hotărârea asupra suspendării exercitării dreptului de a conduce un vehicul sau anulării permisului de conducere se comunică titularului de către poliția rutieră care a dispus măsura.

Persoana al cărei permis de conducere a fost anulat ca urmare a rămânerii definitive a unei hotărâri judecătorești de condamnare are dreptul de a se prezenta la examen pentru obținerea unui nou permis de conducere, pentru toate categoriile avute anterior, după caz, dacă a intervenit una dintre situațiile următoare:

a) au trecut 6 luni de la data executării pedepsei amenzii sau a pedepsei în regim de privare de libertate;

b) a trecut un an de la data grațierii totale ori a restului de pedeapsă, de la data rămânerii definitive a hotărârii judecătorești prin care s-a dispus suspendarea executării pedepsei sub supraveghere sau de la data împlinirii termenului de prescripție a executării pedepsei;

c) a intervenit amnistia;

d) interzicerea dreptului de a conduce anumite categorii de vehicule stabilite de instanță, prevăzută la art. 66 alin.(1) lit. i) din Codul penal, a fost executată integral ori exercitarea acesteia a încetat în alt mod prevăzut de lege;

e) a intervenit reabilitarea.

Pentru prezentarea la examen în vederea obținerii unui nou permis de conducere, pentru categoriile avute anterior, persoana aflată într-una din situațiile de mai sus trebuie să facă dovada că:

a) este aptă din punct de vedere medical;

b) se află într-una dintre situațiile a) – e).

Persoana căreia i-a fost anulat permisul de conducere, ca urmare a condamnării pentru o infracțiune care a fost dezincriminată, în condițiile art.4 din Codul penal, se poate prezenta la autoritatea competentă pe raza căreia își are domiciliul sau reședința, pentru eliberarea unui

nou permis de conducere, în condițiile stabilite prin ordin al ministrului afacerilor interne, fără a mai susține examen și cu prezentarea documentului care atestă o astfel de situație.

În situația în care anularea permisului de conducere nu a fost dispusă până la depunerea cererii de restituire de către titularul permisului de conducere, condamnat definitiv pentru o infracțiune care a fost dezincriminată, în condițiile art. 4 din Codul penal, șeful serviciului rutier competent dispune restituirea acestuia, în baza documentului care atestă o astfel de situație.

4. Ridicarea vehiculelor

Ridicarea vehiculului reprezintă măsura tehnico-administrativă pe care polițistul rutier o poate dispune când vehiculul staționează neregulamentar pe partea carosabilă.

Ridicarea vehiculelor constituie serviciu public și se realizează pe durata a 24 de ore de către administratorul drumului public sau, după caz, de către administrația publică locală.

Ridicarea vehiculului nu se dispune sau, dacă a fost dispusă, nu se pune în executare sau încetează, în cazul în care în vehicul este vizibilă prezența unor persoane.

Nu se dispune ridicarea vehiculului cu regim de circulație prioritar aparținând unei instituții autorizate, care desfășoară o acțiune de intervenție sau misiune cu caracter de urgență.

Conducătorul vehiculului este direct răspunzător în situația în care prezența unor persoane în vehicul nu este vizibilă cu ocazia dispunerii sau punerii în executare a măsurii tehnico-administrative.

Ridicarea vehiculului se dispune, în scris, prin dispoziție de ridicare.

Dispoziția de ridicare trebuie să cuprindă cel puțin următoarele informații:

- a) data, ora și locul ridicării vehiculului;
- b) gradul profesional, numele și prenumele polițistului rutier care dispune măsura tehnico-administrativă, precum și unitatea din care acesta face parte;
- c) indicarea expresă a temeiului juridic referitor la norma încălcată;
- d) mențiuni privind înregistrarea foto sau video a staționării vehiculului;
- e) mențiuni privind avarii vizibile pe vehicul;
- f) date privind numărul de înmatriculare/înregistrare și marca vehiculului.

Dispoziția de ridicare se încheie în 3 exemplare, cu următoarea destinație : primul exemplar pentru emitent, al doilea exemplar pentru administratorul drumului public sau, după caz, pentru administrația publică locală, iar al treilea exemplar pentru persoana care solicită restituirea vehiculului.

Operațiunile executate pentru ridicarea vehiculului constau în ridicarea, transportul și depozitarea vehiculului.

Transportul la locul de depozitare se realizează în condiții care exclud deplasarea pe propriile roți a vehiculului ridicat.

Transportul la locul de depozitare nu se mai execută dacă, până la inițierea acestuia, proprietarul sau utilizatorul vehiculului ridicat se prezintă la locul ridicării și este de acord cu suportarea cheltuielilor efectuate. În acest caz se suportă doar contravaloarea operațiunii de ridicare.

Depozitarea se face numai în spații corespunzătoare, special amenajate de către administratorul drumului public sau, după caz, de către administrația publică locală.

Pe perioada depozitării, vehiculele ridicate se află în paza administratorului drumului public sau, după caz, a administrației publice locale.

Administratorul drumului public sau, după caz, administrația publică locală răspunde pentru eventualele avarii cauzate vehiculului ca urmare a efectuării operațiunilor de ridicare, transport și depozitare, în condițiile prevăzute de lege.

Vehiculul ridicat se restituie după ce se face dovada achitării tarifului aferent operațiunii/operațiunilor efectuate, în baza documentelor care atestă proprietatea ori deținerea legală a acestuia.

În cazul în care a fost dispusă măsura tehnico-administrativă a unui vehicul cu regim de circulație prioritar, aparținând instituțiilor autorizate, care desfășura o acțiune de intervenție sau misiune cu caracter de urgență, restituirea se face cu titlu gratuit.

Programul de restituire a vehiculelor depozitate în spațiile special amenajate se asigură prin serviciu continuu, pe durata a 24 de ore.

Procedura privind ridicarea vehiculului se aplică în mod corespunzător și de polițistul local.

8.4. Căi de atac împotriva procesului-verbal de constatare a contravențiilor

Împotriva procesului-verbal de constatare și sancționare a contravenției se poate depune plângere, în termen de 15 zile de la comunicare, la judecătoria în a cărei rază de competență a fost constatată fapta.

Plângerea suspendă executarea amenzii și a sancțiunii contravenționale complementare dispuse prin procesul-verbal de constatare și sancționare a contravenției de la data înregistrării la judecătorie.

Dovada înregistrării plângerii contravenționale se realizează printr-un document emis de către instanța de judecată sau printr-un extras din portalul instanțelor de judecată www.portal.just.ro și se depune sau se transmite prin orice mijloace de comunicare la distanță ce asigură transmiterea textului și confirmarea primirii acestuia, de către contravenient sau de către reprezentantul convențional al acestuia, la unitatea de poliție din care face parte agentul constator, care efectuează mențiunile corespunzătoare în evidențe. Permisul de conducere reținut se restituie personal titularului sau reprezentantului convențional al acestuia. În situația transmiterii dovezii înregistrării plângerii contravenționale prin mijloace de comunicare la distanță, la cererea scrisă a titularului sau a reprezentantului convențional al acestuia, unitatea de poliție din care face parte agentul constator poate restitui permisul de conducere reținut la adresa de corespondență indicată în cuprinsul cererii.

Suspendarea exercitării dreptului de a conduce se reia de drept începând cu ora 00.00 a zilei următoare celei în care a fost predat permisul de conducere, după rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești prin care instanța a respins plângerea împotriva procesului-verbal de constatare și sancționare a contravenției sau a admis-o în parte, menținând sancțiunea contravențională complementară aplicată, dar nu mai târziu de 30 de zile de la data rămânerei definitive a hotărârii judecătorești.

Termenul de 30 de zile se calculează pe zile pline, începând cu ora 00.00 a zilei următoare datei rămânerei definitive a hotărârii judecătorești. În situația în care termenul se împlinește într-o zi nelucrătoare, acesta se prelungește până în prima zi lucrătoare care urmează.

În situația în care, la data de la care se reia executarea suspendării dreptului de a conduce, dreptul de a conduce este afectat deja de o altă suspendare a exercitării acestuia, perioada de suspendare care trebuie executată curge în continuarea perioadei de suspendare aflate deja în curs de executare.

Predarea permisului de conducere de către contravenient se face personal, prin reprezentant convențional sau prin servicii de curierat, cu aviz de primire la serviciul/biroul poliției rutiere, care îl va înainta unității de poliție care îl are în evidență.

Se consideră îndeplinită obligația de predare a permisului de conducere și în cazul în care documentul este transmis prin servicii de curierat, cu aviz de primire, în termenul prevăzut la aliniatul precedent, la serviciul/biroul poliției rutiere. Data care se ia în

considerare este data predării permisului către serviciul de curierat. Dovada înlocuitoare se eliberează la data prezentării titularului înăuntrul termenului de suspendare a dreptului de a conduce la serviciul/biroul poliției rutiere la care a înaintat permisul de conducere.

În cazul în care contravenientul nu predă permisul de conducere în termenul prevăzut de lege, durata de suspendare a exercitării dreptului de a conduce se majorează de drept cu 30 de zile, fără îndeplinirea vreunei alte formalități.

În sensul celor prezentate mai sus, prin serviciu al poliției rutiere se înțelege serviciul poliției rutiere din structura unui inspectorat județean de poliție, Brigada Rutieră din cadrul Direcției Generale a Municipiului București sau biroul de poliție autostrăzi din cadrul Brigăzii Autostrăzi și Misiuni Speciale din structura Inspectoratului General al Poliției Române.

În cazul în care fapta unui conducător de autovehicul sau tramvai a avut ca urmare producerea unui accident de circulație, instanța de judecată investită cu soluționarea cauzei va cita unitatea de poliție din care face parte agentul constatat, părțile implicate în eveniment și societatea de asigurare.

Procesul-verbal neatacat în termen de 15 zile de la data comunicării acestuia, precum și, după caz, hotărârea judecătorească prin care s-a soluționat plângerea constituie titluri executorii, fără vreo altă formalitate.

Procese-verbale ale cetățenilor străini sau ale cetățenilor români cu domiciliul sau, după caz, rezidența normală în străinătate, devenite titlu executoriu, se comunică de către poliția rutieră pe raza căreia s-a produs fapta, Inspectoratului General al Poliției Române.

Poliția rutieră din cadrul Inspectoratului General al Poliției Române comunică în scris Inspectoratului General al Poliției de Frontieră, în cel mult 6 luni de la primirea titlului executoriu, numele și prenumele contravenientului, numărul pașaportului și al procesului-verbal de constatare a contravenției, precum și suma datorată, pentru a fi luate în evidență și a fi condiționată intrarea pe teritoriul României a contravenientului.

Executarea sancțiunii contravenționale complementare se prescrie în același termen în care se prescrie sancțiunea contravențională principală.

8.5. Dispoziții finale și tranzitorii

Cu ocazia preschimbării permiselor de conducere emise anterior datei de 1 decembrie 1995 cu cele model nou, echivalarea dintre vechile și noile categorii se face după cum urmează:

- a) categoria G cu categoria A;
- b) categoria A cu categoria A;
- c) categoria B cu categoria B;
- d) categoria C cu categoria C;
- e) categoria D cu categoria D;
- f) categoriile C, E și/sau C + E cu categoria CE;
- g) categoriile B, C, E și/sau B + E și C + E cu categoriile BE și CE;
- h) categoriile C, D, E și/sau C + E și D + E cu categoriile CE și DE;
- i) categoriile B, C, D, E și/sau B + E, C + E și D + E cu categoriile BE, CE și DE;
- j) categoria F cu categoria Tr;
- k) categoria H cu categoria Tb;
- l) categoria I cu categoria Tv.

Poliția rutieră asigură însoțirea coloanelor oficiale cu echipaje specializate potrivit competenței.

Se însoțesc cu echipaje ale poliției rutiere demnitari români sau oficialități străine cu funcții similare acestora, după cum urmează:

- a) Președintele României;

- b) Președintele Senatului;
- c) Președintele Camerei Deputaților;
- d) Primul-ministru al Guvernului.

În situații deosebite, care impun deplasarea în regim de urgență, pot beneficia de însoțirea cu echipaje ale poliției rutiere și miniștrii din Guvernul României sau omologi din străinătate aflați în vizită oficială în România, precum și șefii misiunilor diplomatice acreditați în România, cu ocazia depunerii scrisorilor de acreditare.

Beneficiază de însoțire și candidații la funcția de Președinte al României, pe timpul campaniei electorale, după validarea candidaturii, numai pe raza localităților unde au loc activitățile electorale.

Beneficiază de însoțire cu echipaje ale poliției rutiere foștii președinți ai României, în condițiile legii.

Concursurile organizate pe drumurile publice, autorizate potrivit legii, care presupun restricționarea circulației pe anumite sectoare, precum și transporturile agabaritice sau speciale vor fi însoțite numai cu aprobarea Inspectoratului General al Poliției Române, în funcție de disponibilități, contra cost, potrivit tarifelor stabilite de normele legale.

La nivelul unităților de învățământ, curs primar și gimnazial, cadrele didactice care predau orele de educație rutieră vor fi sprijinite și îndrumate de către polițiști rutieri.

Concursurile organizate la nivelul unităților de învățământ pe teme rutiere vor fi coordonate de către serviciul poliției rutiere din județul în care își are sediul unitatea de învățământ.

INDICATOARE RUTIERE

a. Indicatoare de avertizare : au rolul de a-l avertiza pe conducătorul de vehicul asupra unor potențiale pericole în trafic. În zona lor de acțiune, acesta trebuie să-și adapteze maniera de conducere astfel încât potențialul pericol să nu devină unul real. Pentru aceasta, el trebuie să acționeze asupra acelor parametri care îi asigură un control total al vehiculului (viteză, atenție, mod de acționare a comenzilor).

Indicatorul “Curbă la stânga” (fig.1), respectiv “Curbă la dreapta” (fig.2) semnalizează apropierea de o porțiune de drum în curbă pe care autovehiculul are o traiectorie de deplasare circulară. Pe această porțiune de drum asupra autovehiculului acționează o forță specifică mișcării circulare, respectiv forța centrifugă, a cărei direcție este perpendiculară pe direcția de deplasare a autovehiculului și are sensul spre exteriorul curbei. Conducătorul de autovehicul poate controla valoarea acestei forțe numai prin intermediul vitezei, motiv pentru care el trebuie să aleagă, la intrarea în curbă, o viteză care să nu determine o forță centrifugă a cărei mărime să facă posibilă ieșirea autovehiculului de pe traiectoria normală de deplasare. În cazul curbei la stânga forța centrifugă poate duce la ieșirea în decor a autovehiculului iar în cazul curbei la dreapta situația este mult mai periculoasă întrucât autovehiculul este împins pe sensul opus de mers, ceea ce poate duce la o coliziune frontală cu un autovehicul care circulă din sens opus.

Fig. 1

Fig. 2

Fig. 3

Fig. 4

Fig. 5

Fig. 6

Dacă pe un sector de drum există două sau mai multe curbe succesive, se instalează indicatorul “Curbă dublă sau o succesiune de mai mult de două curbe, prima la stânga” (fig.3), respectiv “Curbă dublă sau o succesiune de mai mult de două curbe, prima la dreapta” (fig.4). Atunci când raza curbei este mai mică de 100 m, curba este considerată a fi deosebit de periculoasă, fiind semnalizată cu indicatorul din fig.5 sau prin panouri succesive precum cel din fig.6, pericolul fiind reprezentat de valoarea mare a forței centrifuge chiar și la viteze de deplasare rezonabile. De altfel, în curbele deosebit de periculoase, legislația prevede obligativitatea conducătorului de autovehicul de a circula cu o viteză care să nu depășească 30 km/h în localități și 50 km/h în afara acestora.

Un sector de drum pe care lățimea părții carosabile se reduce cu cel puțin 0,50 m pe un sens de circulație sau pe ambele sensuri se numește “Drum îngustat” și se semnalizează cu indicatorul din fig.7. Circulația se desfășoară cu dificultate pe acest sector de drum, existând riscul acroșării

Fig. 7

celorlalți participanți la traficul rutier, motiv pentru care conducătorul auto trebuie să-și adapteze maniera de conducere având în vedere acest risc.

În cazul unei declivități pronunțate a drumului, se instalează indicatorul “*Coborâre periculoasă*” (fig.8) pe sensul de mers descendent, respectiv “*Urcare cu înclinare mare*” (fig.9) pe sensul de mers ascendent, procentul înscris pe indicator reprezentând diferența de nivel, măsurată pe verticală, la 100 m parcurși.

Fig. 8

Fig. 9

La întâlnirea acestor indicatoare, conducătorul auto trebuie să pregătească din punct de vedere dinamic autovehiculul pentru a parcurge în siguranță acest sector de drum, respectiv să treacă într-o treaptă de viteză inferioară pentru a putea utiliza eficient frâna de motor (la coborâre), respectiv pentru a crea o rezervă de putere și, implicit, o forță de tracțiune suplimentară (la urcare). Se recomandă ca urcarea, respectiv coborârea aceleiași porțiuni de drum să se facă în aceeași treaptă de viteză.

Indicatorul “*Tunel*” (fig.10) semnalizează apropierea de un tunel rutier ; conducătorul de autovehicul trebuie să adapteze viteza astfel încât trecerea de la nivelul de vizibilitate din exterior la cel din interiorul tunelului (mult mai redus) să se facă fără a depăși puterea de adaptabilitate a ochiului. În același timp va pune în funcțiune luminile de întâlnire (faza scurtă) ale farurilor autovehiculului.

Fig. 10

Indicatoarele “*Pod mobil*” (fig.11) și “*Ieșire spre un chei sau mal abrupt*” (fig.12) semnalizează apropierea de un loc potențial periculos (pod care se ridică atunci când pe râul sau fluviul respectiv circulă nave, respectiv chei, mal abrupt sau bac) unde există riscul ca, în cazul unei viteze neadaptate, conducătorul de autovehicul să nu mai poată opri în siguranță atunci când acest lucru se impune. În cazul în care podul mobil este ridicat, conducătorii auto vor opri cât mai aproape de marginea din dreapta a drumului, în ordinea sosirii, așteptând coborârea podului în poziție orizontală ori sosirea bacului.

Fig. 11

Fig. 12

Indicatorul “*Drum cu denivelări*” (fig.13) semnalizează un sector de drum a cărui parte carosabilă este deteriorată (există gropi sau ridicături) și care impune conducătorului auto o manevrare permanentă a volanului de direcție pentru evitarea acestora. Viteza de deplasare trebuie adaptată astfel încât să nu existe riscul pierderii controlului asupra direcției. De altfel, pe sectoarele de drum semnalizate cu acest indicator, legislația prevede obligativitatea conducătorului de autovehicul de a circula cu o viteză care să nu depășească 30 km/h în localități și 50 km/h în afara acestora.

Fig. 13

Potrivit prevederilor art. 124 din Regulamentul de aplicare a OUG nr.195/2002 republicată, privind circulația pe drumurile publice, administratorul drumului este obligat ca în locurile în care conducătorii de autovehicule trebuie să circule cu viteză redusă, respectiv o viteză care să nu depășească 30 km/h în localități și 50 km/h în afara acestora (art. 123 din regulament), să realizeze amenajări rutiere care

Fig. 14

să-i determine să reducă viteza de deplasare. Aceste amenajări constau în denivelări aplicate pe partea carosabilă, pe ambele sensuri de mers. Locul în care sunt aplicate aceste denivelări este semnalizat cu indicatorul *“Denivelare pentru limitarea vitezei”* (fig.14).

Indicatorul *“Drum alunecos”* (fig.15) se întâlnește pe sectoarele de drum unde, din cauza carosabilului umed, există riscul producerii derapajului (pavaj cu piatră cubică, curbe cu profil al drumului necorespunzător, zone cu frecvență mare de formare a poleiului pe timpul iernii, etc.). În zona de acțiune a acestui indicator, pe lângă adaptarea vitezei, este necesară evitarea bruscării comenzilor autovehiculului și păstrarea unei distanțe mai mari între vehiculele aflate în mers, cunoscut fiind faptul că, în condițiile unei aderențe scăzute, spațiul de frânare crește.

Fig. 15

Indicatorul *“Împroșcare cu pietriș”* (fig.16) se instalează pe sectoarele de drum pe care au fost executate sau sunt în curs de execuție lucrări de amenajare a părții carosabile, precum și pe sectoarele de drum pe care se efectuează transporturi frecvente de materiale de carieră de piatră sau balastiere. Adaptarea permanentă a vitezei de deplasare trebuie completată cu o distanță mai mare între vehiculele aflate în mers pentru a se evita lovirea autovehiculului cu pietre, nisip, criblură sau alte materiale aflate pe partea carosabilă.

Fig. 16

Pe sectoarele de drum pe care au fost executate lucrări de refacere a părții carosabile în urma cărora diferența de nivel între partea carosabilă și acostament a devenit foarte mare, se instalează indicatorul *“Acostament periculos”* (fig.17). Rolul acestuia este de a-i avertiza pe conducătorii de autovehicule asupra pericolului de ieșire în decor sau chiar de răsturnare în cazul pierderii controlului asupra direcției și intrării pe acostament. În zona de acțiune a acestui indicator conducătorii de autovehicule vor circula cu atenție sporită, evitând bruscarea comenzilor autovehiculului și efectuarea unor manevre insuficient pregătite.

Fig. 17

Indicatorul *“Căderi de pietre”* (fig.18) se instalează pe sectoarele de drum din zonele de deal și de munte, străjuite de versanți de pe care există riscul să se desprindă pietre sau blocuri de stâncă și să ajungă pe partea carosabilă. În aceste zone drumurile nu sunt în aliniament ci prezintă succesiuni de curbe, astfel că segmentele de vizibilitate sunt scurte. Viteza de circulație trebuie permanent adaptată astfel încât conducătorul de autovehicul să poată evita coliziunea cu eventuale pietre sau stânci aflate pe partea carosabilă. Dacă există blocuri mari de stâncă, ce constituie obstacole pentru circulație, conducătorii auto vor anunța administratorul drumului sau poliția rutieră, apelând numărul unic de urgență 112, avertizându-i, totodată, și pe ceilalți participanți la traficul rutier.

Fig. 18

Indicatorul *“Presemnalizare trecere pentru pietoni”* (fig.19) se instalează în locurile în care există riscul ca trecerile pentru pietoni să nu fie sesizate în timp util de conducătorii de autovehicule și, de aici, riscul de a se produce un accident de circulație (bulevarde lungi și fără intersecții în interiorul municipiilor și orașelor, la intrarea în

Fig. 19

municipii și orașe, pe drumuri în afara localităților). Se instalează la o distanță de 100 – 200 m înainte de trecerea pentru pietoni.

Indicatorul “*Copii*” (fig.20) se instalează în zonele frecventate de copii (școli, grădinițe, terenuri de joacă, etc.) și îi avertizează pe conducătorii de autovehicule asupra riscului de a fi surprinși de apariția copiilor pe partea carosabilă. În zona de acțiune a acestui indicator, care este cuprinsă între indicatorul instalat pe un sens și indicatorul instalat pe celălalt sens de mers, în intervalul orar 7.00 – 22.00, conducătorii de autovehicule trebuie să circule cu o viteză care să nu depășească 30 km/h în localități și 50 km/h în afara acestora, cu atenție sporită, pentru a putea preveni un accident cauzat de apariția bruscă a unuia sau mai multor copii pe partea carosabilă. Dacă traversarea copiilor în aceste locuri este supravegheată de membrii patrulilor școlare de circulație, conducătorii de autovehicule sunt obligați să respecte semnalele și indicațiile acestora. Pe drumurile cu sens unic, indicatorul “*Copii*” trebuie să fie însoțit de un panou adițional pe care este înscrisă lungimea sectorului de drum pe care acționează iar pe drumurile cu o singură bandă de circulație pe sens, în zona de acțiune a indicatorului, pe axul drumului este aplicat un marcaj cu linie continuă.

Fig. 20

Indicatorul “*Bicicliști*” (fig.21) semnalizează un sector de drum frecventat de bicicliști și/sau conducători de trotinete electrice, o categorie de participanți la traficul rutier mai vulnerabilă ca urmare a echilibrului precar dar și a cunoașterii superficiale a regulilor de circulație. La întâlnirea acestui indicator, conducătorii de autovehicule vor spori atenția, vor adapta viteza în raport cu riscurile precizate și vor păstra o distanță laterală corespunzătoare la trecerea pe lângă bicicliști și conducători de trotinete electrice.

Fig. 21

Indicatorul “*Mașini și utilaje agricole*” (fig.22) semnalizează un sector de drum pe care apar frecvent mașini și utilaje agricole, mai ales în perioada campaniilor agricole. Dimensiunile mari de gabarit ale acestor vehicule precum și lipsa de experiență privind circulația pe drumurile publice a conducătorilor acestora implică, pentru conducătorii de autovehicule, o sporire a atenției, adaptarea permanentă a vitezei în raport cu riscurile specifice și păstrarea unei distanțe laterale corespunzătoare la trecerea pe lângă aceste vehicule.

Fig. 22

Indicatorul “*Drum aglomerat*” (fig.23) se instalează pe sectoarele de drum pe care, în mod cvasipermanent, se înregistrează valori crescute ale traficului rutier. La întâlnirea acestui indicator, conducătorii de autovehicule vor adapta viteza de circulație și vor menține față de vehiculul din față o distanță corespunzătoare, care să le permită oprirea în siguranță, deoarece, pe un astfel de sector de drum, fluenta circulației este fragmentată de opriri dese.

Fig. 23

Indicatorul “*Animale*” (fig.24 și fig.25) se instalează pe sectoarele de drum unde probabilitatea apariției animalelor domestice sau sălbatice pe partea carosabilă este foarte mare (zona fermelor zootehnice, pășunilor, respectiv rezervațiilor naturale, pădurilor). Conducătorul de autovehicul trebuie să adapteze viteza în raport cu aceste riscuri și să-și sporească atenția pentru a putea interveni eficient în cazul apariției unui animal pe partea carosabilă, evitând astfel coliziunea cu acesta.

Fig. 24

Fig. 25

Indicatorul “*Lucrări*” (fig.26) este un indicator cu acțiune temporară (acționează pe o perioadă limitată de timp) și se instalează pe sectoarele de drum pe care se execută lucrări pe partea carosabilă. La întâlnirea acestui indicator, conducătorul de autovehicul trebuie să adapteze viteza de circulație la condițiile concrete de drum pentru a evita pierderea controlului asupra autovehiculului și producerea unui incident rutier. În funcție de natura lucrării și riscurile pentru siguranța circulației indicatorul se completează și cu alte mijloace de semnalizare (semnale luminoase, benzi reflectorizante, balize direcționale, indicatoare de ocolire, de limitare a vitezei, etc.).

Fig. 26

Indicatorul “*Semafoare*” (fig.27) se instalează înaintea unei intersecții cu circulația dirijată prin semafoare electrice atunci când există riscul ca aceasta să surprindă conducătorii de autovehicule. La întâlnirea acestui indicator, conducătorul de autovehicul trebuie să adapteze viteza de circulație pentru a fi în măsură să oprească în siguranță înaintea intersecției dacă acest lucru este impus de semnalul luminos.

Fig. 27

Indicatorul “*Aeroport*” (fig.28) se instalează în zona aeroporturilor și aerodromurilor unde conducătorii de autovehicule ar putea fi surprinși de survolarea drumului public la mică înălțime de către aeronave. Zgomotul acestora fiind foarte puternic, există riscul efectuării unor manevre imprudente (frânare bruscă, pierderea controlului asupra direcției ca urmare a tendinței de a urmări din mers evoluția avioanelor), cauze ale unor potențiale accidente. La întâlnirea acestui indicator, conducătorul de autovehicul trebuie să-și sporească atenția și să evite oprirea sau rularea cu viteză redusă.

Fig. 28

Indicatorul “*Vânt lateral*” (fig.29) se instalează pe sectoarele de drum unde vânturile cu intensitate mare sunt predominante. Vântul de mare intensitate are influență asupra stabilității autovehiculului, motiv pentru care conducătorul de autovehicul trebuie să circuleze cu atenție sporită iar volanul de direcție trebuie ținut cu fermitate pentru a se evita ieșirea autovehiculului de pe traiectoria normală de deplasare.

Fig. 29

Indicatorul “*Circulație în ambele sensuri*” (fig.30) se instalează la sfârșitul unui drum cu sens unic care se continuă cu un drum pe care circulația se desfășoară în ambele sensuri, rolul lui fiind acela de a-i avertiza pe conducătorii de vehicule că trebuie să se replieze spre jumătatea din dreapta a drumului pentru a evita coliziunea cu un vehicul care circulă din sens opus.

Fig. 30

Indicatorul “*Intersecție de drumuri*” (fig.31) se instalează înaintea unei intersecții de drumuri de aceeași categorie, cu circulația nedirijată, în care circulația se desfășoară în conformitate cu regula priorității de dreapta, potrivit căreia, la intrarea în intersecție, are prioritate vehiculul care circulă din partea dreaptă. La întâlnirea acestui indicator, conducătorul de autovehicul va reduce viteza pentru a fi în măsură să acorde prioritate de trecere vehiculelor care circulă din partea dreaptă iar în intersecție viteza sa va fi de cel mult 30 km/h în localități și 50 km/h în afara acestora.

Fig. 31

Indicatorul “*Intersecție cu un drum fără prioritate*” (fig.32) se instalează în afara localităților sau în localități rurale, acolo unde drumul prioritar se intersectează cu drumuri secundare, configurația intersecției fiind simbolizată pe indicator. Utilitatea acestui indicator într-o astfel de situație nu pare a fi foarte clară, el neavând rol de reglementare a priorității de trecere, fiind un indicator de avertizare. El este însă foarte util conducătorului de autovehicul în prevenirea unui potențial pericol întrucât de pe drumul sau drumurile laterale pot să apară participanți la traficul rutier fără cunoștințe solide în ceea ce privește regulile de circulație (bicicliști, conducători de vehicule cu tracțiune animală, conducători de utilaje agricole, conducători de animale izolate sau în turmă). Pentru aceștia, indicatoarele de pierdere a priorității “*Cedează trecerea*” (fig.46) sau “*Oprire*” (fig.47), instalate pe drumul fără prioritate, nu prezintă suficientă relevanță pentru evitarea unui pericol. La întâlnirea acestui indicator, conducătorul de autovehicul trebuie să-și sporească atenția și să adapteze viteza astfel încât să poată opri, dacă este cazul, pentru a evita producerea unui accident de circulație.

Fig. 32

Indicatorul “*Presemnalizarea intersecției cu sens giratoriu*” (fig.33) se instalează înaintea unei intersecții cu circulația în sens giratoriu, având rolul de a-l avertiza pe conducătorul de autovehicul asupra apropierii de o astfel de intersecție în care circulația se desfășoară în conformitate cu regula potrivit căreia are prioritate vehiculul aflat în interiorul intersecției față de cel care urmează să pătrundă în intersecție. La întâlnirea acestui indicator, conducătorul de autovehicul trebuie să-și concentreze atenția spre partea stângă și să adapteze viteza astfel încât să poată opri, dacă este cazul, pentru a acorda prioritate de trecere vehiculelor care au acest drept.

Fig. 33

Indicatorul “*Trecere la nivel cu calea ferată cu bariere sau semibariere*” (fig.34) se instalează la distanța de 150 m de locul în care drumul public se intersectează cu o cale ferată curentă, pe suport comun cu primul dintre cele trei panouri suplimentare (fig.36), intersecția fiind prevăzută cu bariere acționate manual sau semibariere acționate automat. La întâlnirea acestui indicator, conducătorii de vehicule trebuie să reducă viteza, traversarea căii ferate fiind permisă numai dacă barierele sau semibarierele sunt ridicate și după ce s-au asigurat temeinic că pot face acest lucru în deplină siguranță. Dacă barierele sau semibarierele sunt coborâte ori în curs de coborâre sau în curs de

Fig. 34

ridicare, conducătorii de vehicule au obligația de a opri, în ordinea sosirii, cât mai aproape de marginea din dreapta a drumului. După ridicarea barierelor sau semibarierelor, conducătorii de vehicule se vor pune în mișcare, unul după altul.

Indicatorul “*Trecere la nivel cu calea ferată fără barieră*” (fig.35)

se instalează la distanța de 150 m de locul în care drumul public se intersectează cu o cale ferată curentă, pe suport comun cu primul dintre cele trei panouri suplimentare (fig.36). La întâlnirea acestui indicator, conducătorii de vehicule sunt obligați să reducă viteza și să oprească în locul care le asigură o vizibilitate foarte bună, în ambele părți, asupra căii ferate, fără a depăși locul în care este instalat indicatorul din fig.37 sau fig.38. Oprirea este necesară pentru a se asigura că în acel moment nu se apropie un tren sau un vehicul feroviar ; asigurarea trebuie să fie individuală și temeinică.

Fig. 35

“*Panourile suplimentare pentru trecerea la nivel cu calea ferată*”

(fig.36) se instalează la intervale de 50 m de calea ferată curentă, primul dintre ele, cel cu trei benzi de culoare roșie pe fond alb, fiind instalat la distanța de 150 m. Rolul lor este de a-i avertiza progresiv pe conducătorii de vehicule asupra intersectării drumului cu o cale ferată curentă, pe care trenurile sau alte vehicule feroviare circulă în mod curent, după un anumit program.

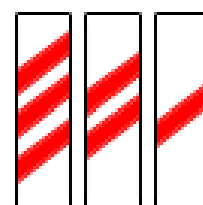

Fig. 36

Indicatoarele “*Trecere la nivel cu calea ferată simplă, fără barieră*” (fig.37) respectiv “*Trecere la nivel cu calea ferată dublă, fără barieră*” (fig.38) se instalează la distanța de 6 – 10 m de șina cea mai apropiată a căii ferate și reprezintă limita de oprire pentru conducătorii de vehicule în vederea asigurării.

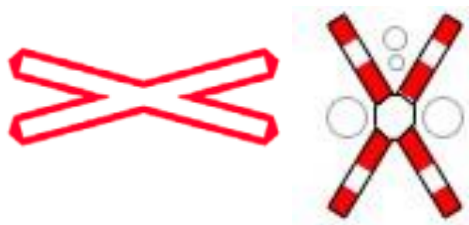

Fig. 37

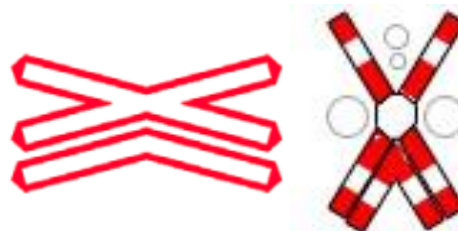

Fig. 38

Indicatorul “*Trecere la nivel cu linii de tramvai*” (fig.39) semnalizează intersectarea cu o linie de tramvai, chiar dacă aceasta se produce numai pe un sens sau o bandă de circulație. Rolul său este acela de a-l avertiza pe conducătorul de vehicul asupra posibilității apariției unui tramvai din partea stângă sau din partea dreaptă. La întâlnirea acestui indicator, conducătorul de vehicul trebuie să circule cu atenție sporită și să adapteze viteza astfel încât să fie în măsură să permită trecerea tramvaiului, evitând coliziunea cu acesta. Atenție ! tramvaiele au prioritate atunci când se află în mers, cu excepția situației în care execută virajul la stânga, când pierd prioritatea de trecere față de vehiculele care circulă din sens opus.

Fig. 39

Indicatorul “*Accident*” (fig.40) este un indicator mobil care se instalează în locul în care s-a produs un accident de circulație de pe urma căruia au rezultat victime sau care pune în pericol siguranța circulației și se efectuează cercetarea accidentului de către poliția rutieră. La întâlnirea acestui indicator, conducătorii de autovehicule sunt obligați să circule cu viteză redusă, care să nu depășească 30 km/h în localități și 50 km/h în afara acestora, precum și cu atenție sporită, pentru a evita implicarea într-un accident care deja s-a produs.

Fig. 40

Indicatorul “*Alte pericole*” (fig.41) semnalizează riscul apariției unor potențiale pericole pentru siguranța circulației, altele decât cele nominalizate prin celelalte indicatoare de avertizare. La întâlnirea acestui indicator conducătorul de vehicul va circula cu atenție sporită pentru a putea interveni prompt și eficient în cazul apariției unei situații periculoase. Atunci când indicatorul este însoțit de panoul adițional din fig.42, el semnalizează apropierea de un loc în care drumul public se intersectează cu o cale ferată industrială, respectiv o cale ferată pe care garniturile feroviare circulă ocazional (este o cale ferată de acces în incinta unei fabrici sau uzine, unui depozit, etc.). Atunci când se efectuează manevre pe o astfel de cale ferată, la intersecția cu drumul public trebuie să fie prezent cel puțin un agent de cale ferată care face semnale de oprire. Prin urmare, la întâlnirea indicatorului, conducătorii de autovehicule trebuie să circule cu atenție sporită pentru a observa din timp agentul de cale ferată, fiind obligați să respecte semnalele acestuia.

Fig. 41

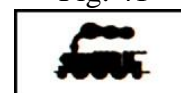

Fig. 42

Indicatorul “*Panouri suplimentare la nodurile rutiere de pe autostrăzi*” (fig.43) se instalează pe partea dreaptă a unei autostrăzi, succesiv, la intervale de 100 m, și semnalizează locul în care este posibilă părăsirea autostrăzii și ieșirea spre un drum lateral. Prin aceasta conducătorii de autovehicule sunt avertizați din timp pentru a putea pregăti corespunzător manevra de ieșire de pe autostradă, fără a pune în pericol, printr-o reducere bruscă a vitezei, fluenta și siguranța circulației celorlalte autovehicule. Primul panou se instalează la distanța de 300 m de ieșirea de pe autostradă.

Fig. 43

b. Indicatoare de reglementare :

b1. Indicatoare de prioritate – au rolul de a reglementa prioritatea de trecere în intersecții și pe sectoarele de drum îngustat, fiind grupate astfel : indicatoare care conferă prioritate de trecere și indicatoare de pierdere a priorității.

Indicatorul “*Drum cu prioritate*” (fig.44) se instalează înaintea unei intersecții și conferă prioritate de trecere, la intrarea în intersecție, celor care îl întâlnesc. Dacă drumul prioritar își schimbă direcția de mers, indicatorul va fi însoțit de un panou adițional (fig.190 b) pe care traseul drumului prioritar este marcat cu linie mai groasă.

Fig. 44

Indicatorul “*Sfârșit de prioritate*” (fig.45) semnalizează apropierea de o intersecție în care se pierde prioritatea, având rol de presemnalizare pentru indicatoarele “*Cedează trecerea*” sau “*Oprire*”. Poate fi însoțit de un panou adițional (fig.185) pe care este înscrisă distanța până la locul în care încetează prioritatea de trecere.

Fig. 45

Indicatorul “*Cedează trecerea*” (fig.46) semnalizează pierderea priorității în intersecția imediat următoare și se instalează acolo unde configurația intersecției asigură o bună vizibilitate asupra drumului cu prioritate, atât spre partea stângă cât și spre partea dreaptă, reducerea vitezei fiind suficientă pentru o temeinică asigurare a conducătorului de vehicul în vederea acordării priorității de trecere celor care au acest drept.

Fig. 46

Indicatorul “*Oprire*” (fig.47) are aceeași semnificație ca și indicatorul “*Cedează trecerea*”, respectiv pierderea priorității, cu deosebirea că acesta se instalează acolo unde configurația intersecției nu asigură o bună vizibilitate asupra drumului cu prioritate, fiind necesară și obligatorie oprirea autovehiculului pentru o temeinică asigurare. Oprirea se va face înaintea marcajului transversal de oprire (fig.203) sau a marcajului de trecere pentru pietoni (fig.205) ori, în lipsa acestora, fără a depăși colțul intersecției.

Fig. 47

Indicatoarele “*Cedează trecerea*” și “*Oprire*” sunt însoțite de panoul adițional din fig.190 a atunci când, în intersecția astfel semnalizată, drumul prioritar are altă configurație decât linia dreaptă.

Pe un sector de drum îngustat, atunci când trecerea a două vehicule unul pe lângă celălalt, circulând din sensuri opuse, este imposibilă sau periculoasă este necesară reglementarea priorității de trecere. Pentru aceasta se instalează indicatoarele “*Prioritate pentru circulația din sens invers*” (fig.48) și “*Prioritate față de circulația din sens invers*” (fig.49).

Fig. 48

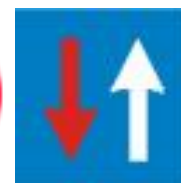

Fig. 49

Primul indicator obligă la acordarea priorității de trecere celor care s-au angajat sau urmează să se angajeze pe sectorul de drum îngustat iar cel de-al doilea conferă prioritate de trecere celor care îl întâlnesc. Cele două indicatoare sunt complementare, fiind instalate la capetele sectorului de drum îngustat, câte unul pe fiecare sens de circulație. Dacă sectorul de drum îngustat permite circulația în ambele sensuri a două vehicule de dimensiuni mici, fără a exista riscul acroșării, sub indicatorul “*Prioritate pentru circulația din sens invers*” se instalează un panou adițional (fig.187), obligația respectării semnificației indicatorului revenind numai conducătorilor autovehiculelor din categoria simbolizată pe panoul adițional.

b2. Indicatoare de interdicere sau restricție – au rolul de a interzice sau restricționa accesul unor categorii de participanți la traficul rutier pe anumite sectoare de drum, de a interzice efectuarea unor manevre pe drumul public și de a limita viteza de circulație în unele zone al drumului public, acolo unde accesul, efectuarea unor manevre sau viteza de circulație reglementată prin lege implică riscuri semnificative de producere a unor accidente de circulație. Respectarea lor este obligatorie pentru toți participanții la trafic cărora li se adresează. Zona de acțiune a unui astfel de indicator este cuprinsă între locul în care este

instalat și intersecția imediat următoare sau locul în care este instalat indicatorul complementar care marchează sfârșitul zonei de acțiune.

Indicatorul “*Accesul interzis*” (fig.50) se instalează în capătul opus al unui sector de drum pe care circulația se desfășoară în sens unic, semnalizat cu indicatorul “*Sens unic*” (fig.174), și interzice accesul oricărui vehicul. Interdicția se justifică prin riscul intrării în coliziune cu autovehicule care circulă din sens opus pe întreaga lățime a sectorului de drum respectiv.

Fig. 50

Indicatorul “*Circulația interzisă în ambele sensuri*” (fig.51) se instalează în ambele capete ale unui sector de drum pe care este interzisă circulația vehiculelor în ambele sensuri. De regulă, aceste sectoare de drum sunt destinate circulației pietonilor. În cazul în care există excepții de la obligația respectării semnificației indicatorului, se instalează un panou adițional prin care se precizează natura excepției (categorii de vehicule exceptate, intervalele de timp în care interdicția acționează).

Fig. 51

Indicatorul “*Accesul interzis autovehiculelor, cu excepția motocicletelor fără ataș*” (fig.52) se instalează la începutul unui sector de drum pe care este interzisă circulația tuturor autovehiculelor, excepție făcând motocicletele fără ataș, care au permisiunea de a circula pe acel sector de drum. De asemenea, pe sectorul de drum respectiv pot circula vehiculele cu tracțiune animală, bicicletele, mopedele, vehiculele trase sau împinse cu mâna. Simbolul de pe indicator reprezintă cea mai mică, din punct de vedere al dimensiunilor de gabarit, dintre categoriile de autovehicule la care se aplică interdicția de circulație.

Fig. 52

Dacă interdicția de circulație se extinde la toate categoriile de autovehicule, sectorul de drum pe care se instituie această interdicție se semnalizează cu indicatorul “*Accesul interzis autovehiculelor*” (fig.53).

Fig. 53

Dacă pe un sector de drum se interzice atât circulația autovehiculelor cât și a vehiculelor cu tracțiune animală, la începutul acestuia se instalează indicatorul “*Accesul interzis autovehiculelor și vehiculelor cu tracțiune animală*” (fig.54).

Fig. 54

Cele trei indicatoare precizate mai sus, care interzic accesul unor categorii de vehicule, nu respectă regula generală conform căreia pe indicatoarele de interzicere sau restricție este aplicat simbolul categoriei de participanți la traficul rutier cărora le este aplicabilă interdicția sau restricția. Celelalte indicatoare, respectiv “*Accesul interzis motocicletelor*” (fig.55), “*Accesul interzis bicicletelor*” (fig.56), “*Accesul interzis mopadelor*” (fig.57), “*Accesul interzis vehiculelor destinate transportului de mărfuri*” (fig.58), “*Accesul interzis autovehiculelor cu remorcă, cu excepția celor cu semiremorcă sau cu remorcă cu o osie*” (fig.59), “*Accesul interzis autobuzelor*” (fig.60), “*Accesul interzis vehiculelor cu tracțiune animală*” (fig.61), “*Accesul interzis vehiculelor împinse sau trase cu mâna*” (fig.62), respectă

această regulă și se instalează, pe ambele sensuri, la începutul unui sector de drum pe care se interzice circulația acestor categorii de vehicule.

Fig. 55

Fig. 56

Fig. 57

Fig. 58

Fig. 59

Fig. 60

Fig. 61

Fig. 62

Indicatorul “*Accesul interzis pietonilor*” (fig.63) se instalează la capetele sectorului de drum pe care este interzisă circulația pietonilor, atât pe partea stângă cât și pe partea dreaptă. Indicatorul instalat numai pe o parte a drumului semnifică interdicția de circulație numai pe partea respectivă.

Fig. 63

Atunci când pe anumite sectoare de drum siguranța circulației sau/și fluența traficului sunt afectate de circulația unor vehicule ale căror dimensiuni de gabarit sau greutate depășesc anumite limite, se introduc restricții de circulație din acest punct de vedere prin instalarea indicatoarelor : “*Accesul interzis vehiculelor având o lățime mai mare de ... m*” (fig.64), “*Accesul interzis vehiculelor având o înălțime mai mare de ... m*” (fig.65), “*Accesul interzis autovehiculelor sau ansamblurilor de autovehicule având o lungime mai mare de ... m*” (fig.66), “*Accesul interzis vehiculelor având o greutate mai mare de ... tone*” (fig.67), “*Accesul interzis vehiculelor având o greutate pe osia dublă mai mare de ... t*” (fig.69), “*Accesul interzis vehiculelor având o greutate pe osia triplă mai mare de ... t*” (fig.70).

Fig. 64

Fig. 65

Fig. 66

Fig. 67

Fig. 68

Fig. 69

Fig. 70

Cu toate că legislația nu prevede păstrarea unei distanțe minime între autovehiculele aflate în mers, pe anumite sectoare de drum, în special acolo unde partea carosabilă a fost tratată cu criblură sau apare frecvent polei sau mângă ori chiar în zone foarte aglomerate, se poate institui o restricție din acest punct de vedere prin instalarea indicatorului *“Interzis autovehiculelor de a circula fără a menține între ele un interval de cel puțin ... m”* (fig.71).

Fig. 71

Atunci când mărfurile sau produsele transportate, prin natura lor, pun în pericol siguranța ori fluența traficului rutier pe anumite sectoare de drum, se introduc restricții de circulație, din acest punct de vedere, prin instalarea indicatoarelor: *“Accesul interzis vehiculelor care transportă substanțe explozive sau ușor inflamabile”* (fig.72), *“Accesul interzis vehiculelor care transportă mărfuri periculoase”* (fig.73), *“Accesul interzis vehiculelor care transportă substanțe de natură să polueze apele”* (fig.74).

Fig. 72

Fig. 73

Fig. 74

Dacă pe anumite sectoare de drum sau în anumite zone ale drumului public efectuarea unor manevre pune în pericol siguranța ori fluența traficului rutier și pietonal, se interzice efectuarea acestora prin instalarea următoarelor indicatoare :

“Întoarcerea interzisă” (fig.75) este un indicator care, în zona cuprinsă între locul în care este instalat și intersecția imediat următoare, interzice efectuarea manevrei de întoarcere a autovehiculului (trecerea autovehiculului de pe un sens de circulație pe celălalt prin viraj sau prin manevrarea autovehiculului înainte și înapoi).

Fig. 75

“Interzis a vira la stânga” (fig.76), respectiv *“Interzis a vira la dreapta”* (fig.77) sunt indicatoare care se instalează înaintea unei intersecții în care schimbarea direcției de deplasare spre stânga sau spre dreapta reprezintă un real pericol pentru siguranța și fluența traficului rutier. Riscul producerii unui accident este evitat, așadar, prin interzicerea efectuării acestor manevre.

Fig. 76

Fig. 77

“Depășirea autovehiculelor, cu excepția motocicletelor fără ataș, interzisă” (fig.78), respectiv *“Depășirea interzisă autovehiculelor destinate transportului de mărfuri”* (fig.79) sunt indicatoare care se instalează pe sectoarele de drum cu o singură bandă de circulație pe sens, acolo unde, din cauza configurației drumului public, nu este asigurată vizibilitatea pe distanțe mari iar manevra de depășire este deosebit de

Fig. 78

Fig. 79

riscantă pentru siguranța circulației. Primul indicator se adresează tuturor conducătorilor de autovehicule și le interzice depășirea altor autovehicule, excepție făcând motocicletele fără ataș care, datorită gabaritului lor redus pot fi depășite ; de asemenea, pot fi depășite bicicletele, mopedele, vehiculele cu tracțiune animală, vehiculele împinse sau trase cu mâna. Al doilea indicator se adresează numai conducătorilor autovehiculelor destinate transportului de mărfuri cărora le interzice depășirea oricărui vehicul. Acțiunea acestor indicatoare încetează în locul în care este instalat indicatorul “*Sfârșitul interzicerii de a depăși*” (fig.80) sau, dacă pe acel sector de drum au fost instituite și alte restricții, în locul în care este instalat indicatorul “*Sfârșitul tuturor restricțiilor*” (fig.81).

Fig. 80

Fig. 81

Fig. 84

Pe sectoarele de drum pe care limita maximă de viteză este alta decât cea reglementată de prevederile legale se instalează indicatoarele “*Limitare de viteză*” (fig.82), respectiv “*Limitare de viteză diferențiată pe categorii de autovehicule*” (fig.83), valoarea acesteia fiind înscrisă pe indicator. Limitarea vitezei poate fi impusă de riscurile posibile pentru siguranța circulației (în acest caz limita maximă este mai mică decât cea reglementată) sau de necesitatea asigurării unei fluente normale a traficului în zonele foarte aglomerate, unde respectarea vitezei maxime prevăzute de lege ar putea duce la blocarea circulației (în acest caz limita maximă este mai mare decât cea reglementată). Acțiunea celor două indicatoare încetează în locul în care este instalat indicatorul “*Sfârșitul limitării de viteză*” (fig.84) sau “*Sfârșitul tuturor restricțiilor*” (fig.81).

Fig. 82

Fig. 83

Dacă limitarea vitezei de circulație se impune pentru o anumită zonă din interiorul unei localități, se instalează, pe drumurile de acces în zona respectivă, indicatorul “*Zonă cu viteză limitată la.... km/h*” (fig.85) iar la ieșirile din zonă se instalează indicatorul complementar “*Sfârșitul zonei cu viteză limitată la.... km/h*” (fig.86).

Fig. 85

Fig. 86

“*Claxonarea interzisă*” (fig.87) se instalează pe sectoarele de drum pe care este interzisă utilizarea avertizorului sonor. Dacă indicatorul este instalat pe același suport cu indicatorul “*Intrare în localitate*”, el acționează pe întreg teritoriul localității. Sunt exceptați de la obligația respectării semnificației indicatorului conducătorii autovehiculelor cu regim de circulație prioritară atunci când se deplasează în misiuni de intervenție sau cu caracter de urgență, precum și conducătorii de autovehicule care folosesc avertizorul sonor pentru evitarea unui pericol.

Fig. 87

Pe sectoarele de drum pe care imobilizarea unui autovehicul pe partea carosabilă pune în pericol siguranța sau fluenta traficului se instalează indicatoarele “Oprirea interzisă” (fig.88), respectiv “Staționarea interzisă” (fig.89). Zona de acțiune a acestor indicatoare este precizată cu ajutorul unor săgeți aplicate pe panouri adiționale (fig.189) sau chiar pe indicatoare, semnificația acestor săgeți fiind următoarea :

Fig. 88

Fig. 89

săgeata cu vârful în sus marchează începutul zonei de acțiune, săgeata cu vârful în jos marchează sfârșitul zonei de acțiune iar săgeata cu vârful în sus și în jos confirmă zona de acțiune a indicatorului. Dacă nu sunt aplicate aceste săgeți, zona de acțiune este cuprinsă între locul în care este instalat indicatorul și intersecția imediat următoare. Indicatorul “Oprirea interzisă” interzice imobilizarea autovehiculului pe orice durată iar indicatorul “Staționarea interzisă” interzice imobilizarea autovehiculului pe o durată mai mare de 5 minute (până la 5 minute imobilizarea este considerată oprire).

“Staționare alternantă” este un indicator care interzice staționarea autovehiculelor pe partea carosabilă în zilele impare (fig.90), respectiv în zilele pare (fig.91). Indicatorii se instalează pe sectoarele de drum sau pe străzile cu cel puțin două benzi de circulație pe sens, pe care staționarea autovehiculelor nu influențează semnificativ siguranța și fluenta circulației. Rolul acestor indicatoare este acela de a permite, totuși, staționarea autovehiculelor dar numai pe o singură bandă, alternativ, pentru a face posibilă intervenția utilajelor de întreținere și curățenie a drumurilor sau a utilajelor de degajare a zăpezii pe timp de iarnă.

Fig. 90

Fig. 91

În zonele în care este permisă staționarea autovehiculelor, dar numai pe o perioadă limitată de timp (prin convenție se consideră această perioadă limitată la 1 oră), se instalează indicatorul “Zonă de staționare cu durata limitată” (fig.92), urmat de indicatorul complementar “Sfârșitul zonei de staționare cu durata limitată” (fig.93).

Fig. 92

Fig. 93

În locurile în care continuarea călătoriei este condiționată de plata unei taxe de trecere ori în punctele de trecere a frontierei se instalează indicatoarele “Taxa de trecere” (fig.94), respectiv “Vama” (fig.95). Pe sectoarele de drum pe care sunt amplasate posturi de control ale poliției rutiere se instalează indicatorul “Control POLIȚIE” (fig.96). La întâlnirea acestor indicatoare, conducătorii de autovehicule vor reduce viteza pentru a fi pregătiți să oprească acolo unde se efectuează plata taxei sau unde se efectuează controlul vamal și al documentelor de călătorie.

Fig. 94

Fig. 95

Fig. 96

b3. Indicatoare de obligare – obligă să se circule în anumite direcții în locurile în care sunt instalate ori se adresează unor participanți la traficul rutier obligându-i să circule cu respectarea unor condiții sau pe anumite trasee ori zone ale drumului public.

Indicatoarele “Înainte” (fig.97), “La dreapta” (fig.98) și (fig.99), “Înainte sau la dreapta” (fig.100) obligă conducătorii de autovehicule ca în intersecția imediat următoare să circule în direcția sau direcțiile indicate de săgeți. Ambele indicatoare “La dreapta” obligă la schimbarea direcției de mers spre dreapta dar se diferențiază prin aceea că la întâlnirea indicatorului din fig.98 schimbarea direcției se face după indicator (în timpul efectuării virajului indicatorul rămâne în dreapta conducătorului auto) iar la întâlnirea indicatorului din fig.99 schimbarea direcției se face înainte de indicator (în timpul efectuării virajului indicatorul rămâne în stânga conducătorului auto).

Fig. 97

Fig. 98

Fig. 99

Fig. 100

Indicatoarele “Ocolire” (fig.101) și (fig.102) se instalează în dreptul unor amenajări rutiere (stație de tramvai, scuar, etc.) și obligă conducătorul de autovehicul să ocolească aceste amenajări prin partea indicată de săgeți (la întâlnirea indicatorului din fig.101 ocolirea se face prin partea dreaptă iar la întâlnirea indicatorului din fig.102 ocolirea se poate face prin ambele părți).

Fig. 101

Fig. 102

Indicatorul “Intersecție cu sens giratoriu” (fig.103) se instalează înaintea unei intersecții în care circulația se desfășoară în sens giratoriu în conformitate cu regula potrivit căreia are prioritate de trecere vehiculul aflat în interiorul intersecției față de cel care urmează să pătrundă în intersecție. Indicatorul obligă ca în interiorul intersecției circulația să se desfășoare în sensul indicat de săgeți. Ieșirea din intersecție se face totdeauna spre dreapta.

Fig. 103

Indicatorul “Viteză minimă obligatorie” (fig.104) se instalează pe sectoarele de drum pe care este necesară asigurarea unei fluente foarte bune a traficului deoarece există riscul apariției blocajelor. Conducătorii de autovehicule sunt obligați să circule cel puțin cu viteza înscrisă pe indicator, fără a depăși, însă, viteza maximă permisă de lege pe acel sector de drum. Vehiculele care, din diferite motive, nu pot dezvolta cel puțin viteza înscrisă pe indicator, nu au permisiunea de a circula pe acel sector de drum. Acțiunea indicatorului încetează în locul în care este instalat indicatorul “Sfârșitul vitezei minime obligatorii” (fig.105).

Fig. 104

Fig. 105

Indicatorul “*Drum obligatoriu pentru categoria de vehicule*” (fig.106) semnalizează un sector de drum destinat circulației vehiculelor din categoria simbolizată ; conducătorii vehiculelor din categoria respectivă sunt obligați să circule numai pe drumul astfel semnalizat, orice altă variantă de traseu fiindu-le interzisă.

Fig. 106

Indicatorul “*Lațuri pentru zăpadă*” (fig.107) se instalează la intrarea pe un sector de drum pe care, pe timp de iarnă, există riscul blocării circulației de către autovehiculele care nu sunt dotate cu lațuri sau alte dispozitive antiderapante. Autovehiculele neechipate corespunzător din acest punct de vedere nu au acces pe aceste sectoare de drum ; în caz contrar, conducătorii acestora poartă întreaga responsabilitate pentru consecințele unei eventuale blocări a circulației.

Fig. 107

Indicatoarele “*Pistă pentru biciclete*” (fig.108), “*Drum pentru pietoni*” (fig.109), “*Delimitarea pistelor pentru pietoni și biciclete*” (fig.110) și (fig.111), “*Pistă comună pentru pietoni și biciclete*” (fig.112) se adresează pietonilor și bicicliștilor, obligându-i să circule pe sectoarele de drum amenajate pentru circulația acestora și semnalizate ca atare. Celorlalți participanți la traficul rutier le este interzis accesul în zonele semnalizate cu aceste indicatoare.

Fig. 108

Fig. 109

Fig. 110

Fig. 111

Fig. 112

Indicatoarele “*Direcția obligatorie pentru vehiculele care transportă mărfuri periculoase*” (fig.113), (fig.114) și (fig.115) se adresează conducătorilor care efectuează astfel de transporturi, cărora le indică direcția de urmat în intersecția imediat următoare. Aceștia sunt obligați să circule în direcția indicată întrucât, pe alte trasee, pot pune în pericol siguranța circulației rutiere.

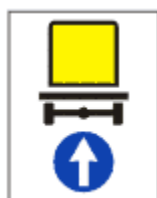

Fig. 113

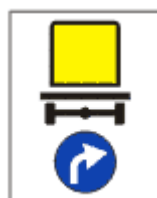

Fig. 114

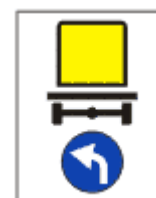

Fig. 115

c. Indicatoare de orientare și informare :

c1. Indicatoare de orientare – au rol în orientarea conducătorilor de autovehicule, indicându-le direcțiile posibile de urmat, traseele de ocolire, direcțiile spre anumite localități și distanțele până la acestea, traseele de urmat pentru anumite categorii de vehicule.

Indicatorul “*Presemnalizarea direcțiilor la o intersecție de drumuri din afara localităților*” (fig.116) se instalează înaintea intersecțiilor de drumuri naționale, de drumuri județene și de drumuri naționale cu drumuri județene și indică direcțiile spre diverse localități precum și categoriile drumurilor. Săgețile care indică direcția drumurilor de urmat trebuie să corespundă traseelor care duc spre localitățile înscrise pe indicator, cu respectarea cât mai fidelă a unghiurilor axelor drumurilor care se intersectează. Săgeata care corespunde drumului cu două sau mai multe benzi de circulație pe sens va avea grosime dublă.

Fig. 116

Indicatorul “*Presemnalizarea direcțiilor la o intersecție denivelată de drumuri*” (fig.117) se instalează înaintea unei intersecții de drumuri situate la nivele diferite, prevăzută cu bretele (bucle) de acces de pe un drum pe celălalt. Acest indicator este util conducătorilor de autovehicule întrucât, în raport cu direcția de mers dorită, se pot încadra din timp cu autovehiculul pe banda de circulație care le permite trecerea de pe un drum pe celălalt.

Fig. 117

Indicatorul “*Presemnalizarea direcțiilor indicate*” (fig.118) se instalează în interiorul localităților, în special în municipii și orașe, înaintea intersecțiilor în care este necesară presemnalizarea a cel puțin două direcții importante. Locul de amplasare și modalitatea de instalare vor fi alese astfel încât indicatorul să poată fi observat din timp de conducătorii de autovehicule pentru a se putea încadra în trafic în raport cu direcția de mers dorită.

Fig. 118

Indicatorul “*Presemnalizarea traseului de evitare a localității*” (fig.119) se instalează înainte de intrarea într-o localitate, acolo unde există variantă ocolitoare. Rolul său este de a-i orienta pe conducătorii de autovehicule spre traseul pe care trebuie să-l urmeze atunci când nu doresc să tranziteze localitatea. Acest traseu oferă o mai bună fluentă traficului rutier.

Fig. 119

În cazul în care pe un sector de drum se instituie o restricție de circulație pentru anumite categorii de vehicule, se instalează indicatorul “*Presemnalizarea traseului de urmat în cazul unei restricții de circulație*” (fig.120). Acesta semnalizează traseul pe care trebuie să circule vehiculele cărora le este aplicabilă restricția simbolizată pe indicator. Dacă restricția este permanentă, simbolul acesteia este aplicat pe fond de culoare albă iar dacă este temporară simbolul este aplicat pe fond de culoare galbenă.

Fig. 120

Indicatorul “*Presemnalizarea direcțiilor într-o intersecție cu sens giratoriu*” (fig.121) se instalează înaintea unei intersecții în care circulația se desfășoară în sens giratoriu ori înaintea unei intersecții cu ocolire obligatorie. Schema intersecției, figurată pe indicator, trebuie să respecte configurația acesteia iar pe fondul indicatorului se înscriu denumiri de localități, însoțite de simbolul categoriei drumului, numai în dreptul săgeților ce reprezintă direcții importante. În cazul în care unei artere de circulație îi corespunde un obiectiv local

Fig. 121

important (centru, aeroport, gară, autogară, etc.), denumirea acestuia va fi înscrisă pe indicator cu litere de culoare neagră pe fond alb conturat cu negru. Indicatorul îi orientează pe conducătorii de autovehicule în vederea abordării corecte a intersecției, în raport cu direcția de mers dorită.

Indicatorul *“Presemnalizarea unui loc periculos, o interdicție sau o restricție pe un drum lateral”* (fig.122) se instalează înaintea locului în care drumul principal se intersectează cu un drum lateral pe care este instituită o interdicție sau o restricție de circulație ori este un loc periculos, semnalizat cu indicator de avertizare corespunzător. Categoria interdicției sau restricției precum și natura locului periculos sunt simbolizate pe indicator. Conducătorul de autovehicul va avea în vedere aceste situații în cazul în care dorește să circule pe drumul lateral.

Fig. 122

În intersecțiile în care efectuarea virajului la stânga prezintă un risc sporit pentru fluiditatea și siguranța circulației, această manevră este interzisă. Pentru a da, totuși, posibilitatea conducătorilor de autovehicule de a se deplasa pe drumul din stânga, înaintea intersecției se instalează indicatorul *“Presemnalizarea traseului de urmat în vederea efectuării virajului la stânga”* (fig.123) pe care apare marcat traseul pe care aceștia trebuie să-l urmeze. Se elimină, astfel, riscul pe care îl implică efectuarea directă a virajului.

Fig. 123

Dacă înaintea unei intersecții există o zonă de preselectie, materializată prin marcaje cu linie continuă de delimitare a benzilor de circulație și marcaje direcționale (săgeți) aplicate pe fiecare bandă de circulație, corespunzătoare direcțiilor de deplasare, această zonă se semnalizează cu indicatorul *“Selectarea circulației pe direcții de mers în apropierea intersecției”* (fig.124). La întâlnirea acestui indicator conducătorii de autovehicule vor ocupa, din mers, banda de circulație care corespunde direcției de mers dorite. Vehiculele de pe fiecare bandă vor circula numai în direcția (direcțiile) indicate de săgeți.

Fig. 124

Indicatoarele *“Terminarea benzii din dreapta părții carosabile”* (fig.125), respectiv *“Terminarea benzii din stânga părții carosabile”* (fig.126) semnalizează reducerea numărului benzilor de circulație pe un sector de drum. Conducătorii de autovehicule aflați pe banda care se termină vor avea în vedere necesitatea și obligativitatea asigurării la trecerea pe o altă bandă pentru a putea continua deplasarea.

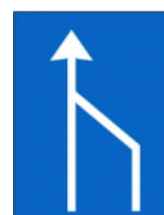

Fig. 125

Fig. 126

Indicatorul *“Presemnalizarea traseului de urmat pentru anumite categorii de autovehicule”* (fig.127) se instalează înaintea locului unde există o deviere a traseului pentru o anumită categorie de vehicule, simbolizată pe indicator. Indicatorul nu introduce obligația expresă pentru conducătorii autovehiculelor din categoria simbolizată de a urma traseul indicat, rolul său fiind de a-i orienta spre

Fig. 127

un traseu care le oferă condiții mai bune în ceea ce privește siguranța și fluiditatea circulației. Obligația apare atunci când, în locul respectiv, este instalat un indicator de obligare.

Indicatorul “*Drum fără ieșire*” (fig.128) se instalează înaintea unei intersecții cu un drum sau stradă care nu are ieșire, schema de pe indicator fiind în concordanță cu configurația intersecției respective. Conducătorii de autovehicule nu au interdicție de a intra pe drumul astfel semnalizat dar vor avea în vedere că ieșirea de pe acest drum presupune întoarcerea autovehiculului, ceea ce implică existența spațiului necesar efectuării acestei manevre.

Fig. 128

Indicatorul “*Bandă rezervată pentru staționarea de urgență*” (fig.129) semnalizează existența, pe drumul public, a unei benzi rezervată autovehiculelor care, din motive obiective, sunt nevoite să staționeze. Banda rezervată nu are caracter continuu (nu este amenajată pe toată lungimea drumului), fiind materializată printr-un marcaj corespunzător, simbolizat, de altfel, și pe indicator.

Fig. 129

Indicatorul “*Bandă rezervată circulației mijloacelor de transport în comun*” (fig.130) se întâlnește în orașe, pe drumurile cu cel puțin două benzi de circulație pe sens și semnalizează începutul benzii care este rezervată exclusiv circulației mijloacelor de transport în comun. Indicatorul are rolul de a asigura o fluiditate mai bună mijloacelor de transport în comun, conducătorii celorlalte categorii de autovehicule având interdicție de a circula pe această bandă. Indicatorul se va repeta după fiecare intersecție.

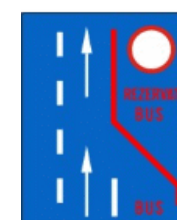

Fig. 130

Indicatorul “*Bandă destinată circulației vehiculelor lente*” (fig.131) se instalează la începutul unui sector de drum pe care este amenajată o bandă destinată circulației vehiculelor care, din diferite motive și indiferent de categoria din care fac parte, nu pot dezvolta cel puțin viteza de 30 km/h. Această bandă este amenajată pentru a nu fi afectată fluiditatea circulației pentru celelalte vehicule.

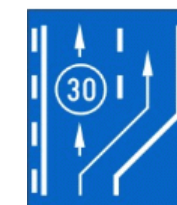

Fig. 131

Indicatorul “*Complex de servicii*” (fig.132) semnalizează existența, la distanța precizată, a unui loc amenajat în care conducătorii de autovehicule și pasagerii acestora pot beneficia de diverse servicii : restaurant, hotel sau motel, telefon public, depanare auto. Dacă spațiul pentru servicii ori pentru parcare a autovehiculelor este amenajat în vecinătatea unei autostrăzi, se instalează indicatoarele “*Presemnalizare pe autostradă pentru spațiu de servicii*” (fig.133), respectiv “*Presemnalizare pe autostradă pentru parcare*” (fig.134).

Fig. 132

Fig. 133

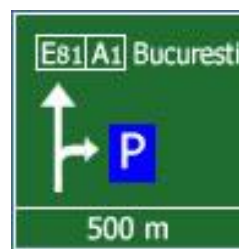

Fig. 134

c2. Indicatoare de informare – au rol de informare a conducătorilor de vehicule asupra unor locuri și situații din trafic utile pentru desfășurarea fluentă și în deplină siguranță a circulației.

Indicatorul “*Poliția*” (fig.135) se instalează în imediata apropiere a unei unități de poliție și dă posibilitatea conducătorilor de autovehicule să depisteze cu ușurință locul în care pot anunța locurile și situațiile în care este pusă în pericol fluenta și siguranța circulației, eventualele incidente în trafic, producerea unor accidente de circulație, etc. Dacă unitatea de poliție se află pe un drum lateral, sub indicator se poate aplica o săgeată direcțională și înscrie, dacă este cazul, distanța până la aceasta.

Fig. 135

Indicatorul “*Control radar*” (fig.136) semnalizează un sector de drum pe care pot fi instalate aparate de măsurare a vitezei de circulație, această semnalizare fiind un motiv în plus pentru conducătorii de autovehicule de a nu depăși viteza maximă permisă de lege pe acel sector de drum.

Fig. 136

Indicatoarele “*Stație de autobuz*” (fig.137) și “*Stație de tramvai*” (fig.138) se instalează la începutul locurilor destinate opririi autobuzelor și troleibuzelor, respectiv tramvaielor pentru urcarea și coborârea călătorilor. Conducătorii de autovehicule trebuie să aibă în vedere potențialele riscuri asociate acestor locuri, precum și restricțiile sau interdicțiile prevăzute de lege în aceste locuri (interzicerea opririi voluntare, interzicerea depășirii tramvaiului oprit în stația fără refugiu pentru pietoni).

Fig. 137

Fig. 138

Indicatorul “*Drum pentru autovehicule*” (fig.139) semnalizează începutul unui sector de drum destinat circulației autovehiculelor. La întâlnirea acestui indicator, conducătorii de moped, bicicliști, conducătorii vehiculelor cu tracțiune animală vor evita angajarea pe acest sector de drum întrucât pot crea pericole pentru fluenta și siguranța traficului rutier. Acțiunea indicatorului încetează în locul în care se află instalat indicatorul “*Sfârșitul drumului pentru autovehicule*” (fig.140). La întâlnirea acestui indicator, conducătorii de autovehicule vor circula cu atenție sporită întrucât, dincolo de acest indicator, ei pot întâlni, ca participanți la traficul rutier, bicicliști, conducători de moped, conducători de vehicule cu tracțiune animală.

Fig. 139

Fig. 140

Indicatorul “*Trecere denivelată pentru pietoni*” (fig.141) se instalează în locurile în care, pentru creșterea fluenței traficului rutier, au fost amenajate pasaje subterane pentru pietoni, acestora fiindu-le interzisă traversarea drumului public. Dacă este amenajat un pasaj suprateran, pe indicator se inversează sensul de deplasare a pietonului simbolizat.

Fig. 141

Indicatoarele “*Stație de benzină*” (fig.142), respectiv “*Stație de alimentare cu combustibil, inclusiv benzină fără plumb*” (fig.143) semnalizează apropierea de un loc în care conducătorii de autovehicule au posibilitatea alimentării autovehiculului cu combustibilul necesar.

Fig. 142

Fig. 143

Indicatorul “*Limite generale de viteză*” (fig.144) precizează limitele maxime de viteză permise de lege în localități, în afara acestora și pe autostrăzi. Conducătorii de autovehicule vor ține seama, la alegerea vitezei de deplasare, de limitele de viteză permise de lege în raport cu categoria din care face parte autovehiculul.

Fig. 144

Locurile special amenajate pentru parcare autovehiculelor se semnalizează cu indicatorul “*Parcare subterană sau în clădiri*” (fig.145) dacă parcare este amenajată subteran sau suprateran în spațiu închis ori cu indicatorul “*Parcare*” (fig.146 și fig.147) dacă parcare este amenajată la nivelul solului, în spațiu deschis.

Fig. 145

Fig. 146

Fig. 147

Dacă pe indicator este precizată și modalitatea de parcare (fig.147), conducătorii de autovehicule sunt obligați să respecte această precizare. De asemenea, dacă locurile de parcare sunt delimitate prin marcaje, autovehiculele vor fi parcate cu respectarea acestor marcaje.

Indicatoarele “*Spital*” (fig.148) și “*Post de prim-ajutor*” (fig.149) semnalizează existența unui spital, respectiv a unui post de prim-ajutor medical, dispensar, policlinică, etc. cu program permanent. Aceste indicatoare sunt utile atât conducătorilor de autovehicule cât și conducătorilor de ambulanțe care transportă persoane rănite în accidente de circulație, care au nevoie de asistență medicală de urgență.

Fig. 148

Fig. 149

Indicatorul “*Informații rutiere*” (fig.150) semnalizează frecvențele de emisie ale posturilor de radio care transmit informații rutiere. Informațiile rutiere se referă la condițiile meteorologice, starea drumurilor, valoarea traficului în anumite zone, eventuale blocaje în trafic, rute ocolitoare, drumuri pe care se execută lucrări, etc., fiind foarte utile conducătorilor auto. Din acest motiv, aceștia nu au altceva de făcut decât să comute aparatul radio de la bordul autovehiculului pe frecvența indicată.

Fig. 150

Indicatoarele “*Post de depanare*” (fig.151), “*Toaletă publică*” (fig.152), “*Cabană pentru turiști*” (fig.153), “*Hotel sau motel*” (fig.154), “*Restaurant*” (fig.155), “*Teren pentru caravane (tabără turistică)*” (fig.156), “*Teren pentru camping (tabără turistică)*” (fig.157), “*Teren pentru camping și caravane*” (fig.158), “*Bufet sau cofetărie*” (fig.159), “*Telefon public*” (fig.160), “*Loc pentru popas*” (fig.161), “*Vulcanizare*” (fig.162) semnalizează locuri din zona drumului public în care conducătorii de autovehicule și pasagerii acestora pot beneficia de anumite servicii.

Fig. 151

Fig. 152

Fig. 153

Fig. 154

Fig. 155

Fig. 156

Fig. 157

Fig. 158

Fig. 159

Fig. 160

Fig. 161

Fig. 162

Indicatoarele “*Autostradă*” (fig.163) și “*Sfârșit de autostradă*” (fig.164) sunt amplasate la începutul autostrăzii și pe bretelele (buclele) de acces în autostradă, respectiv la terminarea autostrăzii și pe bretelele (buclele) de ieșire de pe autostradă. Indicatoarele sunt utile conducătorilor de autovehicule în stabilirea regimului de viteză dar și conducătorilor de vehicule care au interdicție de circulație pe autostradă precum și conducătorilor de autovehicule care, din diferite motive, nu pot asigura viteza minimă de 50 km/h, prevăzută de lege.

Fig. 163

Fig. 164

Indicatorul “Zonă rezidențială” (fig.165) semnalizează intrarea în perimetrul dintr-o localitate unde se aplică reguli speciale de circulație ; în această zonă pietonii pot folosi toată lățimea părții carosabile, iar jocul copiilor este permis. Indicatorul se instalează pe toate drumurile de acces în zona rezidențială. Conducătorul de autovehicul trebuie să respecte regulile stabilite prin lege, respectiv să circule cu o viteză care să nu depășească 20 km/h, să nu staționeze sau să parcheze vehiculul în afara spațiilor anume destinate și semnalizate ca atare, să nu stânjenească sau să împiedice circulația pietonilor chiar dacă, în acest scop, trebuie să oprească. La ieșirea din zona rezidențială, semnalizată cu indicatorul “Sfârșit de zonă rezidențială” (fig.166), conducătorul de autovehicul este obligat să acorde prioritate de trecere tuturor vehiculelor care circulă, în acel moment, pe drumul public cu care se intersectează.

Fig. 165

Fig. 166

Indicatorul “Zonă pietonală” (fig.167) semnalizează intrarea într-o zonă destinată exclusiv circulației pietonilor. Indicatorul se instalează pe toate drumurile de acces în zona pietonală. Conducătorul de vehicul poate intra numai dacă locuiește în această zonă sau prestează servicii publice "din poartă în poartă" (servicii de curierat, transport mărfuri la comandă, colectare deșeuri, etc.) și nu are altă posibilitate de acces.

Fig. 167

Fig. 168

Acesta este obligat să circule cu viteza maximă de 5 km/h, să nu stânjenească ori să împiedice circulația pietonilor și, dacă este necesar, să oprească pentru a permite circulația acestora. Ieșirea din zona pietonală este semnalizată cu indicatorul “Sfârșitul zonei pietonale” (fig.168).

Există sectoare de drum pe care, dacă se circulă constant cu o anumită viteză, se asigură o fluentă sporită traficului rutier. Semafoarele instalate la intersecții sunt reglate, din punct de vedere al alternanței culorilor, astfel încât asigură traversarea intersecțiilor într-o manieră continuă. Pentru a beneficia de acest avantaj, conducătorii de autovehicule vor respecta indicatorul “Viteză recomandată” (fig.169), instalat la începutul sectorului de drum respectiv. Viteza recomandată este cea înscrisă pe indicator. Dacă avantajele circulației cu viteza recomandată se extind la o întreagă zonă de circulație, se va instala indicatorul “Zonă cu viteză recomandată” (fig.170) și, respectiv, indicatorul complementar “Sfârșitul zonei cu viteză recomandată” (fig.171). În oricare din situații viteza recomandată nu trebuie să depășească limita maximă permisă de lege pentru sectorul de drum sau zona respectivă.

Fig. 169

Fig. 170

Fig. 171

Indicatorul “Trecere pentru pietoni” (fig.172) se instalează pe drumul public imediat înaintea locurilor rezervate pentru traversarea pietonilor. El poate fi însoțit și de marcajul transversal de trecere pentru pietoni, care delimitează zona de traversare. Dacă nu este însoțit de acest marcaj, zona de traversare este formată din fâșia transversală a drumului public cuprinsă între indicatoarele instalate pe cele două sensuri de mers. Indicatorul poate avea față dublă pentru a fi observat din ambele sensuri iar acolo unde există riscul de a nu fi observat la timp, pe indicator se pot monta lămpi de avertizare cu lumină galbenă cu

Fig. 172

Fig. 173

regim de funcționare alternativ-intermitent. Pentru a-l face mai vizibil pe timp de noapte, pe laturile indicatorului se poate aplica un chenar din material fluorescent-reflectorizant de culoare galbenă (fig.173). De asemenea, dacă există riscul ca indicatorul instalat la marginea părții carosabile să nu fie observat, el se va repeta, montat în consolă, deasupra părții carosabile.

Indicatorul “*Sens unic*” (fig.174) se instalează la începutul unui sector de drum pe care circulația se desfășoară într-un singur sens. În capătul opus al sectorului de drum respectiv se instalează indicatorul “Accesul interzis”. La intrarea pe drumul cu sens unic de pe un drum lateral se instalează indicatorul “*Sens unic*” (fig.175) care arată sensul în care se desfășoară circulația. Drumurile cu sens unic se caracterizează prin faptul că circulația se desfășoară într-un singur sens iar oprirea și staționarea sunt permise și pe partea stângă în sensul de mers, cu condiția să rămână liberă cel puțin o bandă de circulație.

Fig. 174

Fig. 175

Indicatoarele “*Direcțiile spre localitățile indicate*” (fig.176, fig.177 și fig.178) semnalizează direcțiile de urmat și distanțele până la principalele localități, care apar înscrise pe indicatoare. Dacă drumul spre localitatea înscrisă pe indicator începe în intersecția imediat următoare, pe indicator apare și ecusonul care corespunde categoriei drumului (autostradă, drum național, drum județean, drum comunal).

Fig. 176

Fig. 177

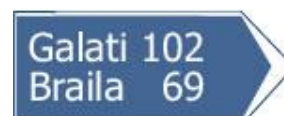

Fig. 178

Indicatorul “*Direcția de urmat pentru autovehiculele destinate transportului de mărfuri*” (fig.179) se instalează în localități, la începutul și, dacă este necesar, pe parcursul traseului de urmat de conducătorii acestei categorii de autovehicule spre localitatea înscrisă pe indicator.

Fig. 179

Indicatorul “*Intrare în localitate*” (fig.180) semnalizează intrarea pe teritoriul unei localități, fiind instalat, de regulă, înainte de prima clădire din grupul compact de clădiri de pe o parte sau ambele părți ale drumului public. La întâlnirea acestui indicator, conducătorii de autovehicule vor controla viteza de deplasare, cunoscut fiind faptul că limita maximă permisă de lege, în interiorul localităților, este de 50 km/h. După ultima clădire din grupul compact de clădiri al localității se instalează indicatorul “*Ieșire din localitate*” (fig.181), în dreptul indicatorului “*Intrare în localitate*”, instalat pe sensul opus de mers, ori pe spatele acestuia.

Fig. 180

Fig. 181

Indicatorul “*Direcția spre obiective locale*” (fig.182) se instalează în localități, indicând direcția spre obiectivele mai importante ale acestora (centru, gară, autogară, port, aeroport, etc.).

Fig. 182

Direcția de mers spre localități mai importante și distanțele până la acestea sunt confirmate de indicatorul din fig.183, instalat la ieșirea din municipii și orașe sau după intersecții importante din afara acestora. Denumirile localităților sunt înscrise în ordinea descrescătoare a distanțelor.

Fig. 183

c3. Indicatoare de informare turistică – semnalizează existența unor obiective turistice, informându-i pe conducătorii de autovehicule asupra naturii acestora, direcției de urmat și, eventual, asupra distanței până la acestea. Se diferențiază de celelalte indicatoare prin fondul de culoare maro pe care sunt aplicate denumirile obiectivelor și/sau simbolurile acestora. Iată câteva exemple de astfel de indicatoare :

d. Panouri adiționale – nu acționează singular ci se instalează împreună cu alte indicatoare, rolul lor fiind acela de a face precizări suplimentare legate de acțiunea indicatoarelor pe care le însoțesc. Precizările se referă la zona de acțiune, categoriile de participanți la trafic la care se referă indicatorul, excepțiile privind respectarea semnificației indicatorului, perioadele de valabilitate a acțiunii indicatorului.

Fig. 184

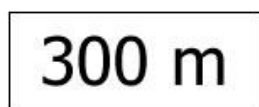

Fig. 185

Fig. 186

Fig. 187

Fig. 188

a.

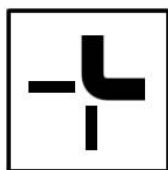

b.

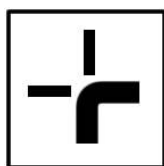

c.

Fig. 189

a.

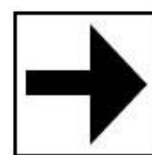

b.

Fig. 190

a.

b.

Fig. 191

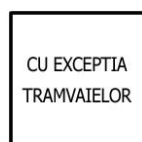

Fig. 192

Fig. 193

Fig. 184 – *distanța până la locul la care se referă indicatorul*. Se instalează sub indicatoarele de presemnalizare sau de informare.

Fig. 185 – *distanța între indicator și locul periculos*. Se instalează sub indicatoarele de avertizare.

Fig. 186 – *lungimea sectorului de drum periculos la care se referă indicatorul*. Se instalează pe sectoarele de drum pe care gradul de pericol pentru circulația rutieră se menține la un nivel ridicat pe o distanță considerabilă. El însoțește un indicator de avertizare, nemaifiind necesară, în acest caz, repetarea indicatorului după fiecare segment de vizibilitate.

Fig. 187 – *categoriile de autovehicule care trebuie să respecte semnificația indicatorului*. Se instalează sub indicatorul “Prioritate pentru circulația din sens invers” pe sectoarele de drum îngustat unde nu este necesară reglementarea priorității de trecere pentru toate categoriile de vehicule ci numai pentru cele de dimensiuni mari.

Fig. 188 – *începutul și lungimea zonei de acțiune a indicatorului*. Se instalează sub indicatoarele de interzicere a efectuării unor manevre (oprire, staționare, întoarcere).

Fig. 189 – a. *începutul zonei de acțiune a indicatorului*.

b. *sfârșitul zonei de acțiune a indicatorului*.

c. *confirmarea zonei de acțiune a indicatorului*.

Se instalează sub indicatoarele de interzicere a opririi și staționării precum și sub indicatoarele “Parcare” și marchează zona de acțiune a acestora. Panoul adițional care confirmă zona de acțiune a indicatorului se instalează sub indicator atunci când pe sectorul de drum cuprins între începutul și sfârșitul zonei de acțiune există intersecții cu drumuri laterale.

Fig. 190 – a. *direcția drumului cu prioritate* (traseul drumului prioritar este marcat cu linie mai groasă). Se instalează sub indicatoarele “Cedează trecerea” sau “Oprire” atunci când drumul prioritar își schimbă direcția într-o intersecție .

b. *direcția drumului cu prioritate*. Se instalează sub indicatorul “Drum cu prioritate”.

Fig. 191 – *direcția sau direcțiile pentru care este valabilă semnificația culorilor semaforului*. Se instalează sub semaforul electric.

Fig. 192 – *exceptarea unor categorii de vehicule de la semnificația indicatorului*. Se instalează sub indicatoare de interzicere sau restricție și conducătorii vehiculelor nominalizate sunt exceptați de la obligația de a respecta semnificația indicatorului.

Fig. 193 – *ridicare autovehicule parcate nereglementar*. Se instalează sub indicatoarele de interzicere a opririi și staționării, acolo unde imobilizarea autovehiculului prezintă pericol atât pentru fluiditatea traficului cât și pentru siguranța acestuia. El semnalizează riscul că, pe lângă sancțiunea prevăzută de lege pentru încălcarea semnificației indicatorului, autovehiculul poate fi ridicat și depozitat într-un alt loc de unde proprietarul acestuia îl poate recupera numai după plata unei taxe substanțiale.

MARCAJE RUTIERE

Marcajele rutiere, împreună cu indicatoarele rutiere, fac parte din sistemul de semnalizare a drumurilor publice, reprezentând un mijloc eficient de dirijare și orientare a traficului de vehicule și a celui pietonal. Marcajele se aplică pe suprafața părții carosabile, pe bordurile de la trotuarele străzilor, pe lucrările de artă și accesoriile drumurilor precum și pe alte elemente din zona drumurilor publice, folosindu-se vopseluri rezistente, cu proprietăți reflectorizante, vizibile pe timp de noapte sau ceață. De asemenea, marcajele se pot executa din materiale plastice, asfalturi colorate, piatră sau marmură albă, aplicarea lor fiind în concordanță cu semnificația indicatoarelor rutiere. Marcajele rutiere și indicatoarele rutiere se completează reciproc și contribuie la siguranța circulației pe drumurile publice, atât în localități cât și în afara acestora.

În funcție de modul de aplicare, marcajele se clasifică astfel : marcaje longitudinale (aplicate paralel cu axa drumului), marcaje transversale (aplicate perpendicular pe axa drumului), marcaje laterale (aplicate pe pasaje denivelate, poduri, ziduri de sprijin, borduri, parapete, stâlpi sau arbori din vecinătatea drumului public), marcaje diverse.

a. Marcaje longitudinale :

a1. *Marcaje de separare a sensurilor de circulație* (fig.194, 195, 196, 197) – se aplică pe arterele rutiere pentru separarea sensurilor de circulație și, în general, urmăresc axa longitudinală a drumului, constând într-o linie discontinuă (întreruptă) simplă. Pe sectoarele de drum unde nu este asigurată o bună vizibilitate marcajul de separare a sensurilor de circulație constă într-o linie continuă simplă. Dacă drumul este cu cel puțin două benzi de circulație pe sens, marcajul de separare a sensurilor de circulație este format dintr-o linie continuă dublă. În anumite zone ale drumului public marcajul dublu poate fi format dintr-o linie continuă și una discontinuă. Liniile marcajelor rutiere au următoarea semnificație :

- liniile discontinue (întrerupte) au rol de orientare sau dirijare, trecerea peste ele fiind permisă dar cu obligația respectării regulilor de circulație specifice manevrelor care presupun trecerea peste aceste linii ;
- liniile continue, simple sau duble, au caracter restrictiv, trecerea peste ele fiind interzisă dat fiind pericolul la care se expun sau îi expun pe alții conducătorii de vehicule care trec peste aceste linii ;
- liniile duble, formate dintr-o linie continuă și o linie discontinuă, impun respectarea semnificației liniei mai apropiate de vehicul în sensul de mers, adică pot fi încălcate numai de cei care se deplasează în sensul mărginit de linia discontinuă.

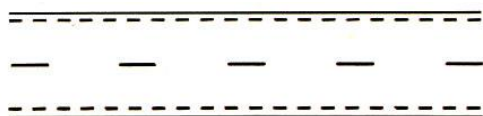

Fig. 194

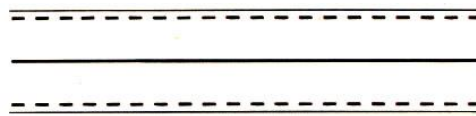

Fig. 195

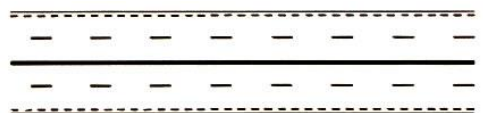

Fig. 196

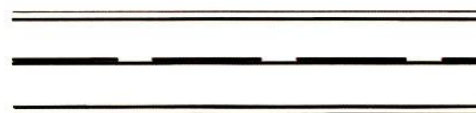

Fig. 197

a2. *Marcaje de delimitare a benzilor de circulație* (fig.196) – se aplică pe drumurile cu două sau mai multe benzi de circulație pe sens fiind formate, de regulă, din linii discontinue pentru

a permite trecerea de pe o bandă de mers pe alta ; se creează, astfel, posibilitatea ordonării din timp a vehiculelor în funcție de direcția de deplasare. Înaintea intersecțiilor, în zona de preselecție, marcajul de separare a benzilor de circulație este format dintr-o linie continuă. Prin urmare, ordonarea vehiculelor în raport cu direcția de mers dorită trebuie realizată înainte de intrarea în zona de preselecție.

a3. *Marcaje pentru delimitarea părții carosabile* (fig.194, 195, 196, 197) – se aplică la extremitatea părții carosabile a drumului public (zona destinată exclusiv circulației vehiculelor) și au rol de orientare și dirijare a circulației vehiculelor, mai ales în condiții de vizibilitate redusă ; se evită, astfel, riscul intrării pe acostament, o zonă a drumului public, în general, nesigură. Aceste marcaje pot fi formate dintr-o linie discontinuă sau o linie continuă.

a4. *Marcaje pentru benzi cu circulația reversibilă* (fig.198) – au rol de delimitare a benzilor pe care circulația se desfășoară într-un sens sau altul, în funcție de valoarea traficului rutier pe fiecare sens de mers. Sunt formate din linii discontinue duble și se aplică pe sectoarele de drum pe care, în anumite momente ale zilei sau săptămânii, există diferențe mari între valoarea traficului pe cele două sensuri de mers (valoarea traficului = numărul de vehicule ce trec pe o secțiune a drumului public, în fiecare sens, în unitatea de timp). Marcajele pentru benzi cu circulația reversibilă sunt completate de semnalizarea luminoasă specială, formată din corpuri de iluminat instalate deasupra fiecărei benzi de circulație, care indică permisiunea sau interdicția de a se circula pe banda respectivă, în raport cu sensul de deplasare a vehiculului.

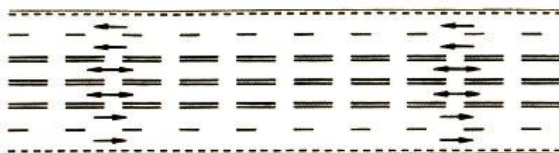

Fig. 198

a5. *Marcajul pe o bandă de decelerare* (fig.199) – se aplică pe partea carosabilă a autostrăzilor și drumurilor naționale, sub forma unei linii discontinue, și are rolul de a delimita banda pe care trebuie să se încadreze conducătorii de vehicule care doresc să părăsească drumul pe care se deplasează și să iasă spre un drum lateral. Această bandă se amenajează pentru a nu fi afectată fluenta traficului rutier, deoarece ieșirea de pe autostradă sau de pe drumul național presupune efectuarea unui viraj la dreapta și, implicit, reducerea vitezei. Pe banda respectivă se aplică săgeți direcționale spre dreapta.

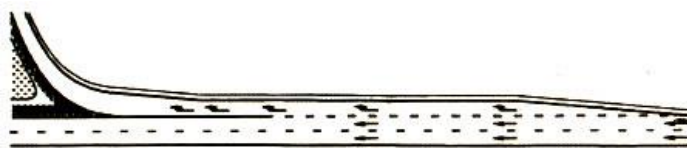

Fig. 199

a6. *Marcajul pe o bandă de accelerare* (fig.200) – se aplică pe partea carosabilă a autostrăzilor și drumurilor naționale, sub forma unei linii discontinue, și are rolul de a delimita banda pe care circulă conducătorii de vehicule care doresc să se încadreze în fluxul rutier venind de pe un drum lateral. Această bandă se amenajează pentru a nu fi afectată fluenta traficului rutier și pentru a ușura intrarea deoarece face posibilă efectuarea virajului la dreapta fără asigurare iar lungimea benzii este suficientă pentru a permite creșterea vitezei până la o valoare comparabilă cu a vehiculelor care circulă pe drumul principal astfel încât intrarea în fluxul rutier de pe prima bandă să fie facilă.

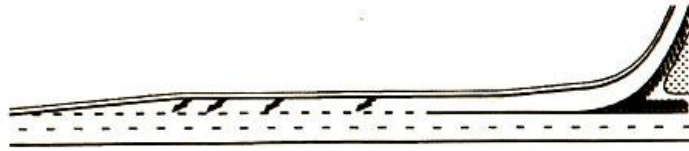

Fig. 200

a7. *Marcajul benzii suplimentare pentru vehicule lente* (fig.201) – se aplică pe sectoarele de drum pe care se creează o bandă suplimentară destinată circulației vehiculelor lente pentru a nu fi afectată fluența traficului rutier. De regulă, aceste benzi suplimentare se amenajează pe sectoare de drum în rampă. Este considerat vehicul lent vehiculul care, din diferite motive, nu poate dezvolta cel puțin viteza de 30 km/h.

Fig. 201

a8. *Marcajul benzii de stocaj pentru virajul la stânga* (fig.202) – se aplică pe un sector de drum intens circulat, înaintea unei intersecții cu un drum secundar și are rolul de a delimita banda pe care trebuie să se încadreze conducătorii de vehicule care intenționează să schimbe direcția de mers spre stânga, evitându-se, astfel, scăderea fluenței traficului pentru vehiculele care circulă în același sens. Efectuarea virajului la stânga implică obligația de a acorda prioritate de trecere vehiculelor care circulă din sens opus, ceea ce presupune, în condițiile unui trafic intens, oprirea vehiculului până când se creează condiții de efectuare în siguranță virajului. De aici vine denumirea de *bandă de stocaj*; inexistența ei ar afecta semnificativ, din punct de vedere al fluenței, circulația vehiculelor în același sens.

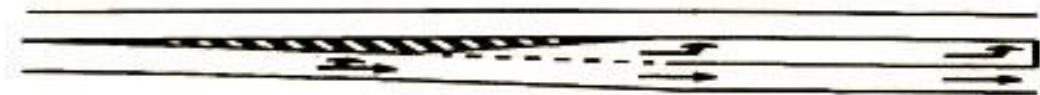

Fig. 202

b. Marcaje transversale :

b1. *Marcaj de oprire* (fig.203) – se aplică înaintea unei intersecții cu un drum prioritar, însoțind indicatorul de reglementare a priorității “*Oprire*”. Marcajul de oprire se aplică astfel încât, oprind înaintea acestuia, este asigurată vizibilitatea asupra traficului în ambele sensuri de deplasare în vederea unei asigurări temeinice. Acest marcaj se aplică și înaintea unei intersecții cu circulația dirijată prin semafoare electrice, înaintea unei treceri la nivel cu calea ferată fără bariere precum și înaintea unei treceri pentru pietoni semnalizată prin marcaj și reprezintă limita de oprire atunci când acest lucru se impune. Marcajul poate fi însoțit de inscripția STOP.

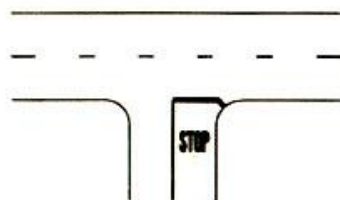

Fig. 203

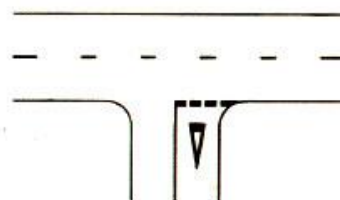

Fig. 204

b2. *Marcaj de cedare a trecerii* (fig.204) – se aplică înaintea unei intersecții cu un drum prioritar, însoțind indicatorul de reglementare a priorității “*Cedează trecerea*”. Marcajul de cedare a trecerii se aplică atunci când în intersecția respectivă este asigurată vizibilitatea asupra traficului în ambele sensuri de deplasare, o asigurare temeinică fiind posibilă fără a fi necesară oprirea vehiculului ci doar reducerea vitezei acestuia.

b3. *Marcaje de traversare pentru pietoni* (fig.205) – se aplică sub forma unor linii paralele cu axul drumului, completând semnificația indicatorului “*Trecere pentru pietoni*”. Rolul lor este de a facilita conducătorilor de vehicule observarea locului destinat traversării drumului public de către pietoni pentru a putea lua măsurile prevăzute de lege în cazul în care aceștia sunt angajați în traversare pe sensul de mers și trebuie să li se acorde prioritate de trecere. Pentru aceste marcaje a devenit familiară noțiunea de “zebră”.

Fig. 205

b4. *Marcaje de traversare pentru biciclete* (fig.206) – se aplică sub forma a două linii discontinue (întrerupte) perpendiculare pe axul drumului, având rolul de a semnaliza locul în care drumul public se intersectează cu o pistă obligatorie pentru biciclete. Bicicliștii și conducătorii de trotinete electrice nu au prioritate de trecere la traversarea drumului public dar, în zona acestor marcaje, conducătorii de vehicule vor circula cu atenție sporită și viteză adaptată astfel încât să poată interveni eficient pentru evitarea producerii unor accidente de circulație.

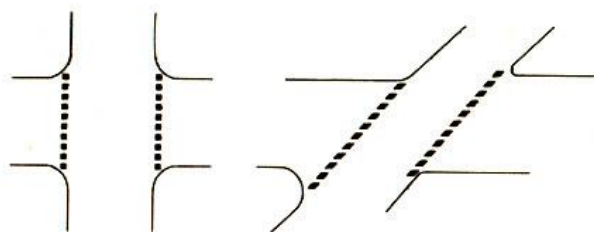

Fig. 206

b5. *Benzi rezonatoare din marcaj rutier* (fig.207) – se aplică pe întreaga lățime a părții carosabile sub forma unor linii paralele, denivelate față de suprafața părții carosabile. Acest marcaj se aplică înaintea locurilor cu risc major de producere a unui accident de circulație (curbe deosebit de periculoase, treceri pentru pietoni, etc.) și are rolul, pe de o parte de a-i determina pe conducătorii de autovehicule să reducă viteza iar pe de altă parte de a-i atenționa asupra unui potențial pericol, prin efectul de vibrație pe care îl produce asupra autovehiculului.

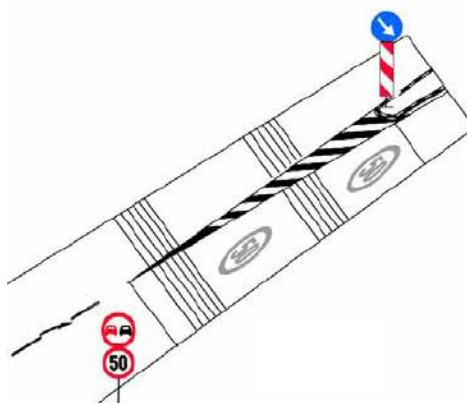

Fig. 207

Marcaje diverse :

c1. *Marcaj de ghidare la traversarea unei intersecții* (fig.208) – se aplică în intersecțiile în care axele drumurilor sunt decalate, având rolul de a ghida conducătorii de vehicule să respecte traiectoria de deplasare impusă de configurația intersecției. Inexistența unui asemenea marcaj ar putea duce la producerea unor coliziuni între vehicule.

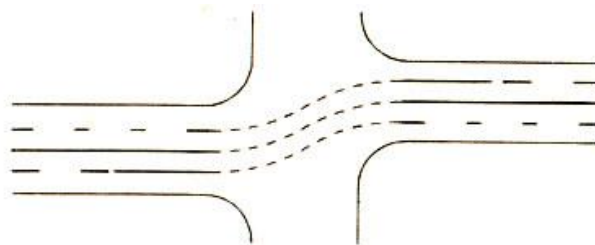

Fig. 208

c2. *Marcaj de ghidare în intersecții* (fig.209) – se aplică sub forma unor linii discontinue (întrerupte), având rolul de a ghida conducătorii de vehicule care efectuează virajul la stânga astfel încât traiectoriile a două vehicule care circulă din sensuri opuse să nu se intersecteze, evitându-se astfel acordarea reciprocă a priorității. Aceste marcaje contribuie la creșterea fluenței și siguranței traficului rutier în intersecțiile de drumuri cu mai multe benzi de circulație pe sens.

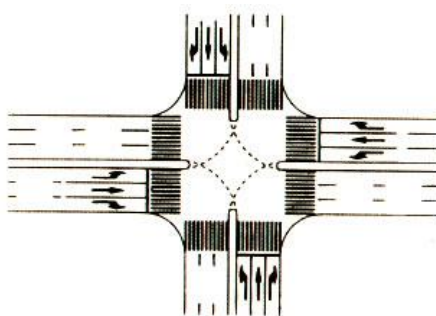

Fig. 209

c3. *Marcaj pentru spații înguste* (fig.210) – se aplică pe sectoarele de drum îngustat cauzate de existența unor obstacole sau amenajări rutiere, având rolul de a-i atenționa pe conducătorii de vehicule asupra reducerii lățimii benzii de circulație. Această reducere limitează posibilitățile de manevră în cazul unui potențial pericol, motiv pentru care conducătorii de vehicule trebuie să adapteze viteza de circulație astfel încât să poată evita producerea unui eveniment rutier.

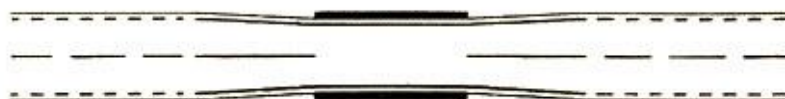

Fig. 210

c4. *Marcaj la îngustarea drumului cu o bandă pe sens* (fig.211) – se aplică pe sectoarele de drum îngustat, acolo unde se reduce numărul benzilor de circulație. Are rolul de a-i orienta pe

conducătorii de vehicule în efectuarea din timp a manevrelor de schimbare a benzii și încadrare în fluxul rutier impus de configurația drumului. Se evită astfel riscul producerii unor coliziuni cauzate de schimbarea bruscă a benzii de circulație, fără o temeinică asigurare.

Fig. 211

c5. *Marcaj pe drum cu trei benzi pentru alocarea alternativă a două benzi pentru unul sau celălalt sens de circulație* (fig.212) – se aplică în zona de separare a unui sector de drum în pantă de unul în rampă, acolo unde se alocă două benzi de circulație pe sensul de mers în rampă și una pentru sensul de mers în pantă, situație impusă de gradul de dificultate diferit în care se desfășoară circulația în cele două sensuri de mers.

Fig. 212

c6. *Marcaje pentru spații interzise* (fig.213) – se aplică sub forma unor linii paralele, înclinate față de axa drumului, încadrate cu o linie de contur continuă, delimitând zonele în care circulația vehiculelor este interzisă. Cu ajutorul acestor marcaje se obține o mai bună organizare și desfășurare a traficului rutier în locurile în care sunt aplicate, respectiv o fluentă sporită a circulației și o siguranță mai mare pentru participanții la trafic.

Fig. 213

Fig. 214

Fig. 215

c7. *Marcaj de interdicere a staționării* (fig.214) – se aplică sub forma unei linii în “zig-zag” de culoare galbenă, având rolul de a delimita zona în care este interzisă staționarea vehiculelor (imobilizarea pe o durată mai mare de 5 minute). Dacă acest marcaj este însoțit de inscripția “BUS” (fig.215), el delimitează spațiul aferent unei stații pentru mijloace de transport în comun ; în acest spațiu este interzisă oprirea vehiculelor.

c8. *Marcajul benzii rezervate circulației autovehiculelor de transport persoane* (fig.216) – se aplică pe sectoarele de drum pe care circulă mijloace de transport în comun, având rolul de a delimita banda rezervată circulației acestora. Pe această bandă este interzisă atât circulația cât și oprirea celorlalte vehicule. Prin acest marcaj se realizează o fluentă mai bună a transportului în comun, a cărui circulație se desfășoară în conformitate cu un grafic prestabilit.

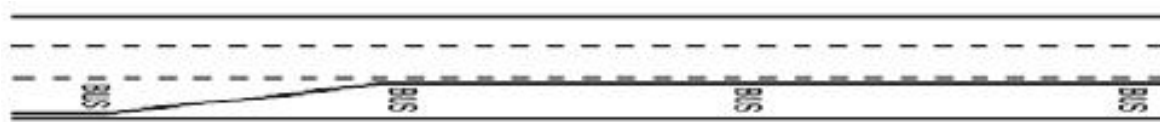

Fig. 216

c9. *Marcaje pentru locuri de parcare* (fig.217) – se aplică în locurile amenajate pentru parcare autovehiculelor, delimitând spațiul aferent fiecărui autovehicul parcat. Aceste locuri sunt semnalizate cu indicatorul “Parcare”, marcajele având rolul de a preciza modalitatea de parcare. Conducătorii de autovehicule sunt obligați să poziționeze autovehiculele în conformitate cu marcajele aplicate, în caz contrar parcare considerându-se neregulamentară și sancționată ca atare. Poziționarea autovehiculelor poate fi perpendiculară pe axa drumului, paralelă cu aceasta sau înclinată. În cazul în care, din cauza dimensiunilor sale, un autovehicul nu se poate încadra în spațiul aferent unui loc de parcare, înseamnă că nu este permisă parcare autovehiculului respectiv în acel loc.

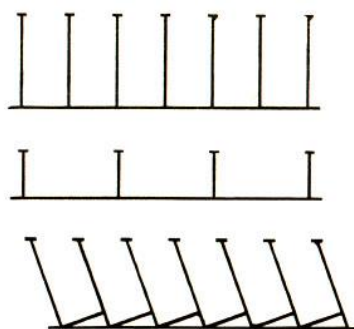

Fig. 217

d. Marcaje laterale : se aplică sub forma unor linii paralele orizontale, verticale sau înclinate, de culoare galbenă și neagră, pe ziduri de sprijin și pasaje rutiere inferioare, pe parapete, pe coronamentele podurilor și podețelor, pe borduri, pe stâlpii sau copacii aflați pe platforma drumului public. Aceste marcaje atrag atenția conducătorilor de vehicule asupra unor obstacole din apropierea drumului, având și rolul de a marca traseul drumului, în mod deosebit în condiții de vizibilitate redusă (pe timp de noapte, ceață, etc.).

În această categorie de marcaje putem întâlni :

- d1. *Marcaje pe ziduri de sprijin și pe infrastructurile pasajelor inferioare* (fig.218).
- d2. *Marcaje la pasaje care nu au asigurat gabaritul de înălțime* (fig.219).
- d3. *Marcaje pe parapete* (fig.220).
- d4. *Marcaje pe coronamentele podurilor și podețelor* (fig.221).
- d5. *Marcaje pe borduri* (fig.222).

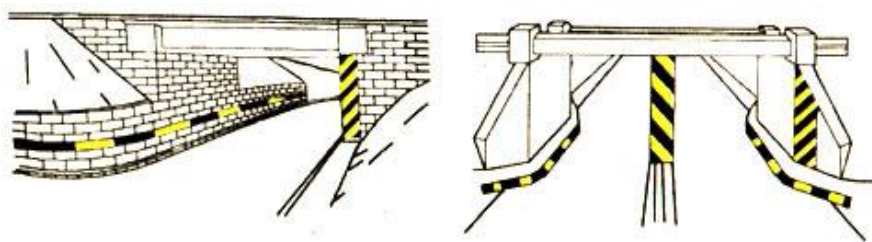

Fig. 218

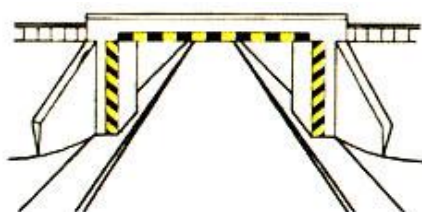

Fig. 219

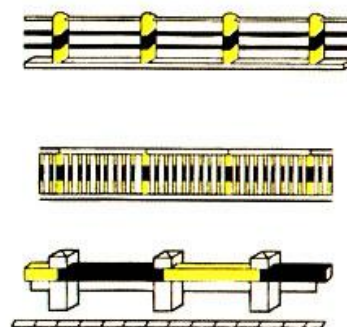
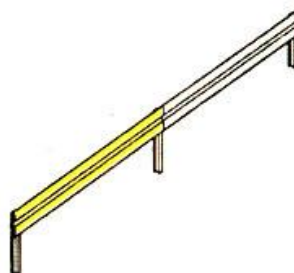

Fig. 220

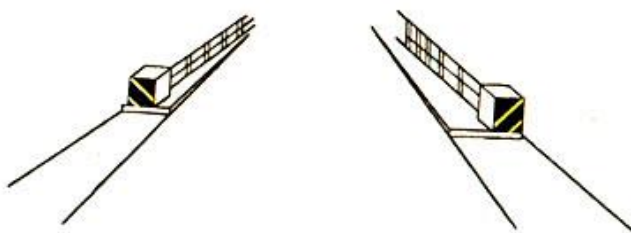

Fig. 221

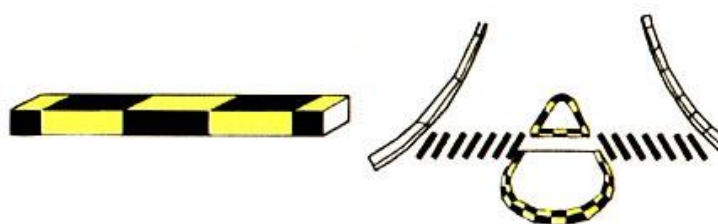

Fig. 222

Observații :

Pe lângă marcasele rutiere menționate, pe partea carosabilă pot fi aplicate marcase sub forma unor săgeți sau inscripții care completează semnificația celorlalte mijloace de semnalizare rutieră, oferind informații suplimentare conducătorilor de vehicule, absolut necesare desfășurării în condiții de siguranță a traficului rutier : *Săgeți de revenire pe banda aferentă sensului de mers* (fig.223), *Săgeți de schimbare a benzii de circulație* (fig.224), *Marcase inscripționate pe partea carosabilă* (fig.225).

Atunci când pe partea carosabilă a drumului public se execută lucrări care implică modificarea regimului circulației rutiere se aplică marcaje de culoare galbenă, care completează celelalte mijloace de semnalizare instalate în locul respectiv.

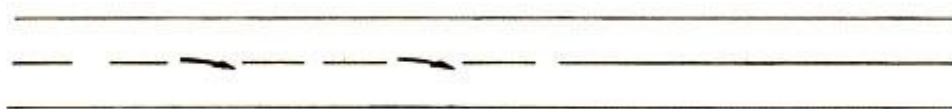

Fig. 223

Fig. 224

Fig. 225

SEMNALELE POLIȚISTULUI ȘI ALE ALTOR PERSOANE CU ATRIBUȚII ÎN DIRIJAREA TRAFICULUI RUTIER

a. Semnalele polițistului :

Polițiștii rutieri care desfășoară activități de dirijare a circulației vehiculelor și pietonilor pot fi întâlniți în intersecții și pe diferite sectoare de drum, acolo unde au apărut obstacole pe partea carosabilă ori s-au produs blocaje ale traficului sau accidente de circulație.

Semnalele polițistului vor fi respectate de toți participanții la trafic, indiferent de semnificația celorlalte mijloace de semnalizare instalate sau de regulile de circulație aplicabile în acel loc.

Semnalele polițistului care dirijează circulația într-o intersecție sunt următoarele :

a1. *Atenție, oprire* (fig.226), semnal dat cu brațul ridicat vertical, semnifică “oprire” pentru vehiculele care se apropie de intersecție, indiferent de direcția din care circulă. Sunt exceptați de la obligația de a opri conducătorii de vehicule aflați în intersecție la momentul semnalului precum și cei care, fiind foarte aproape de intersecție, nu mai pot opri în siguranță (oprirea în siguranță înseamnă oprire fără a depăși marcajul de oprire sau de trecere pentru pietoni ori, în lipsa acestora, fără a depăși colțul intersecției). Acest semnal poate fi considerat semnalul inițial, prin care polițistul, practic, își pregătește dirijarea propriu-zisă a circulației, rolul semnalului fiind acela de a se realiza degajarea completă a intersecției. Polițistul menține semnalul până la eliberarea completă a intersecției după care semnalele lui vor fi selective, adică vor fi adresate numai unora dintre participanții la trafic.

Fig. 226

a2. *Oprire* (fig.227, 228, 229, 230), semnal dat cu unul sau ambele brațe întinse orizontal, cu palma spre înainte, semnifică “oprire” pentru vehiculele și pietonii care circulă din sensurile intersectate de brațul sau brațele polițistului. După ce dă acest semnal și s-a asigurat că a fost perceput de toți cei cărora l-a adresat, polițistul poate lăsa brațele în jos, poziția lui reprezentând continuarea semnalului dat anterior. În mod concret, semnalul dat cu ambele brațe întinse orizontal semnifică “oprire” pentru vehiculele și pietonii care circulă din fața și din spatele polițistului, conducătorii de vehicule care circulă din părțile laterale putând să-și continue deplasarea pe direcția înainte ori să efectueze virajul la stânga sau la dreapta. Semnalul dat cu brațul drept întins orizontal semnifică “oprire” pentru vehiculele și pietonii care circulă din spatele polițistului iar semnalul dat cu brațul stâng întins orizontal semnifică “oprire” pentru vehiculele și pietonii care circulă din fața polițistului.

Fig. 227

Fig. 228

Fig. 229

Fig. 230

Observații : La executarea semnalelor precizate, polițistul se poate folosi de un baston reflectorizant (fig.230) iar pentru a atrage atenția participanților la trafic cărora le adresează semnale poate folosi fluierul.

Polițistul trebuie să se facă vizibil pentru toți participanții la trafic cărora le adresează semnale.

a3. *Măriți viteza* (fig.231) este semnalul dat prin rotirea vioaie a brațului și semnifică pentru conducătorii de vehicule mărirea vitezei de deplasare iar pentru pietoni grăbirea trecerii. Polițistul face acest semnal atunci când apare riscul blocării traficului sau când este necesară degajarea rapidă a unei zone în care circulația a fost întreruptă.

Fig. 231

Fig. 232

a4. *Reduceți viteza* (fig.232) este semnalul dat de către polițistul rutier aflat în centrul intersecției sau în alt loc pe partea carosabilă prin balansarea brațului în plan vertical. Polițistul face acest semnal atunci când condițiile meteo-rutiere impun reducerea vitezei, când în locul respectiv a apărut un obstacol care pune în pericol siguranța circulației ori când s-a produs un accident de circulație și se efectuează cercetarea acestuia.

În afara acestor semnale, polițistul rutier mai poate face și alte semnale care, de fapt, completează semnalele de bază : de exemplu, când întinde brațul drept orizontal pentru a opri fluxul de vehicule și pietoni din spatele său, el poate face semnal celor care circulă din fața sa să vireze la stânga sau la dreapta. De asemenea, el poate face semnal de ocolire prin fața sau prin spatele său, prin stânga ori prin dreapta sa. De asemenea, pentru buna desfășurare a circulației, polițistul rutier poate da dispoziții ori indicații participanților la trafic, obligația acestora fiind de a se conforma întocmai acestora.

Semnalele de oprire ori de reducere a vitezei pot fi date de polițistul rutier aflat pe motocicletă (fig.233, 234, 235) sau într-un autoturism al poliției (fig.236).

Fig. 233

Fig. 234

Fig. 235

Fig. 236

Un semnal făcut de polițistul rutier se poate adresa conducătorilor de vehicule și pietonilor care se deplasează pe o anumită direcție, sens sau bandă de circulație ; de asemenea, semnalul

poate fi adresat unui singur conducător de vehicul sau unui pieton. Dacă semnalul de oprire vizează un singur conducător de vehicul, acesta este obligat să oprească de îndată în afara părții carosabile ori, dacă acest lucru nu este posibil, cât mai aproape de bordură sau acostament.

Pentru semnalizarea pe timp de noapte polițistul rutier folosește un baston reflectorizant sau un dispozitiv cu lumină roșie.

b. În afara polițiștilor rutieri, care au competență legală de a interveni în trafic în orice zonă a drumului public, există și alte categorii de persoane, abilitate prin lege de a dirija circulația în anumite zone sau situații. Aceste persoane sunt :

b1. polițiștii de frontieră – se întâlnesc în punctele de trecere a frontierei de stat și pot adresa semnale de oprire, de reducere sau de mărire a vitezei ;

b2. îndrumătorii de circulație ai Ministerului Apărării Naționale – însoțesc coloane militare, formate din militari care se deplasează pedestru sau din vehicule militare, și adresează participanților la trafic semnale de oprire, de reducere ori de mărire a vitezei ;

b3. agenții de cale ferată – se întâlnesc la trecerile la nivel cu calea ferată curentă sau calea ferată industrială și adresează semnale de oprire, de reducere ori de mărire a vitezei ;

b4. personalul autorizat din zona lucrărilor pe drumurile publice – se întâlnesc pe sectoarele de drum pe care se execută lucrări pe partea carosabilă, lucrări care implică modificarea regimului circulației rutiere în locul respectiv, semnalele adresate putând fi de oprire, de reducere ori de mărire a vitezei ;

b5. organele fiscale din cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală aflați în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu – intervin în traficul rutier cu semnale de oprire adresate conducătorilor de vehicule despre care dețin informații că ar putea fi suspectați de încălcarea unor reglementări de natură fiscal ;

b6. membrii patrulelor școlare de circulație – se întâlnesc la trecerile pentru pietoni în zona unităților de învățământ și adresează conducătorilor de vehicule semnale de oprire pentru a permite traversarea drumului de către grupurile de copii ;

Aceste persoane trebuie să fie echipate și plasate astfel încât să fie observate și recunoscute cu ușurință de către participanții la trafic iar semnalele date trebuie să fie identice cu cele ale polițistului rutier.

Observație : oprirea participanților la trafic este obligatorie și la semnalul dat de nevăzători, prin ridicarea bastonului alb în plan vertical, atunci când aceștia traversează strada.

SEMNALELE LUMINOASE

a. Semafoare pentru dirijarea circulației : se instalează în intersecțiile în care, din cauza valorilor mari ale traficului de vehicule și de pietoni, dirijarea circulației prin indicatoare de reglementare a priorității nu oferă suficientă siguranță. Dirijarea circulației prin semafoare electrice determină o scădere a fluenței deoarece semafoarele fragmentează fluxul rutier dar, în anumite situații, este perfect justificată o reducere a fluenței circulației în favoarea unei sporiri a siguranței acesteia.

Semafoarele pentru vehicule sunt compuse din trei corpuri, lentilele lor având culorile roșu, galben și verde (fig.237). Ele sunt amplasate, de regulă, pe partea dreaptă în sensul de mers dar, acolo unde configurația intersecției nu oferă o bună vizibilitate sau în intersecțiile de drumuri cu mai multe benzi de circulație pe sens, acestea se repetă prin instalarea unor semafoare suplimentare deasupra părții carosabile (în consolă sau suspendate), pe partea stângă sau dincolo de intersecție. Semafoarele trebuie să fie vizibile pentru toți conducătorii de vehicule de la o distanță de cel puțin 50 m iar semnalele acestora au valabilitate pentru întreaga parte carosabilă destinată aceluiași sens de mers. În anumite situații valabilitatea semnalelor semaforului poate fi redusă la una sau mai multe benzi de circulație, acest lucru fiind semnalizat prin săgeți aplicate pe lentilele semaforului sau pe panouri adiționale. Aceste săgeți indică direcția sau direcțiile pentru care este valabilă semnificația culorii semaforului.

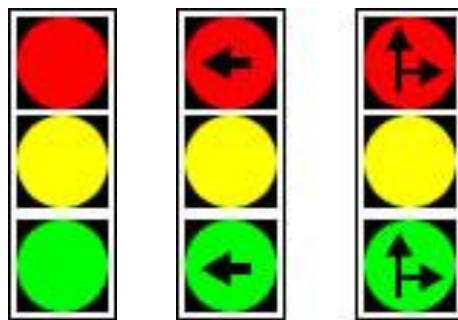

Fig. 237

Culoarea verde a semaforului indică permisiunea de trecere iar culoarea roșie obligă la oprire; oprirea trebuie să se facă înaintea marcajului de oprire sau de trecere pentru pietoni iar în lipsa acestora, înaintea locului în care este instalat semaforul cel mai depărtat de intersecție. Această modalitate de oprire se consideră oprire în siguranță. Ea oferă vizibilitatea necesară asupra semaforului și nu stânjenește circulația pietonilor care traversează strada. Culoarea galbenă reprezintă o etapă intermediară la schimbarea culorilor verde și roșie și are următoarea semnificație :

- atunci când urmează culorii verzi, permite traversarea intersecției de către vehiculele surprinse în interiorul intersecției de schimbarea culorii sau foarte aproape de intersecție, astfel încât oprirea lor în siguranță nu mai este posibilă ;
- atunci când urmează culorii roșii, oferă conducătorilor de vehicule posibilitatea pregătirii pentru punerea în mișcare la apariția culorii verzi.

Observație : pentru reducerea timpului de așteptare și pentru creșterea fluenței circulației, se poate renunța la culoarea galbenă după culoarea roșie, trecerea făcându-se direct la culoarea verde.

În cele mai multe dintre intersecții fluxurile de circulație sunt dirijate în două faze de mișcare, corespunzătoare direcțiilor de deplasare. Sunt însă și intersecții în care complexitatea fluxurilor de circulație necesită o dirijare în trei sau patru faze de mișcare.

Dacă la apariția culorii verzi conducătorii de vehicule constată că intersecția nu a fost complet eliberată, ei au interdicție de a pătrunde în intersecție, fiind obligați să aștepte degajarea completă a acesteia, chiar dacă, prin aceasta, se pierde o fază de funcționare a semaforului.

Observație : aceeași semnificație o au culorile semaforului și în cazurile în care acestea se folosesc pentru dirijarea circulației pe sectoarele de drum pe care se execută lucrări la partea carosabilă ori s-au produs alunecări de teren care fac imposibilă sau periculoasă circulația simultană în ambele sensuri.

b. Semafoare pentru pietoni (fig.238) : au rolul de a dirija traversarea pietonilor ; sunt formate din două corpuri cu lentile de formă pătrată, având desenată silueta unui om în mișcare pentru culoarea verde și în poziția de așteptare pentru culoarea roșie, ceea ce, de fapt, simbolizează semnificația culorilor. Pentru atenționarea pietonilor în vederea grăbirii traversării precum și pentru a-i determina pe cei aflați pe trotuar să se abțină de la

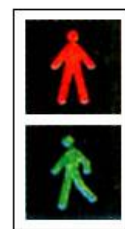

Fig. 238

traversare întrucât nu mai dispun de timpul necesar unei traversări în siguranță, cu câteva secunde înainte de schimbare, culoarea verde trece la un regim de funcționare intermitent.

Între intersecții pot fi întâlnite treceri pentru pietoni prevăzute cu semafoare pentru pietoni, uneori comandate de aceștia prin acționarea unui buton. Cu toate că aceste locuri sunt presemnalizate cu indicatoare de avertizare, în apropierea acestora conducătorii de vehicule vor adopta o manieră de conducere prudentă pentru evitarea producerii unor accidente.

Observație : atât semafoarele pentru vehicule cât și cele pentru pietoni pot fi combinate cu dispozitive de cronometrare a timpului aferent culorii, ceea ce îi ajută pe participanții la trafic în grăbirea traversării sau abținerea de la traversare.

c. Semafoare pentru biciclete (fig.239) : au rolul de a dirija traversarea bicicliștilor și a conducătorilor de trotinete electrice acolo unde o pistă pentru biciclete se intersectează cu drumul public. Construcția lor este similară cu cea a semafoarelor pentru pietoni cu diferența că pe lentile apare simbolul unei biciclete. Culoarea verde permite traversarea iar culoarea roșie obligă la oprire.

Fig. 239

d. Semafoare de avertizare (fig.240) : sunt formate dintr-un singur corp și funcționează cu lumină galbenă intermitentă, având rolul de a avertiza conducătorii de vehicule asupra apropierii de locuri cu risc sporit de producere a unor evenimente rutiere. Pot fi instalate separat sau în asociere cu unele indicatoare ("*Trecere pentru pietoni*", "*Cedează trecerea*", "*Oprire*", etc.), avertizându-i pe conducătorii

Fig. 240

de vehicule asupra obligației de a circula cu viteză redusă și de a respecta semnificația celorlalte mijloace de semnalizare instalate în locul respectiv precum și a regulilor de circulație aplicabile în acel loc. Aceste semafoare pot fi întâlnite și în locurile unde se execută lucrări pe partea carosabilă, pe sectoarele de drum îngustat precum și în orice alte locuri ce pot deveni periculoase dacă nu se circulă cu viteză adaptată și prudența necesară.

Observație : semnificația semafoarelor de avertizare o au și semafoarele pentru circulația vehiculelor care, din diverse motive, sunt trecute în regim de funcționare cu lumină galbenă intermitentă.

e. Semafoare pentru tramvaie (fig.241) : sunt formate din patru corpuri cu lumină albă, având următoarea semnificație : lampa situată în partea inferioară indică permisiunea de trecere dacă este aprinsă, celelalte trei lămpi din partea superioară indicând direcțiile posibile de deplasare (stânga, înainte, dreapta). Obligația de oprire apare atunci când cele trei lămpi orizontale din partea superioară sunt aprinse, lampa din partea inferioară fiind stinsă. Aceste semafoare

Fig. 241

se adresează numai conducătorilor de tramvaie, lucru de altfel precizat și de panoul adițional cu silueta unui tramvai, instalat sub semafor. Pentru a se evita stânjenirea circulației tramvaielor ori chiar producerea unor accidente, conducătorii celorlalte vehicule nu se vor

orienta după semnificația acestor semnafoare ci vor avea în vedere semnificația semafoarelor pentru dirijarea circulației vehiculelor.

f. Semafoare (dispozitive) luminoase pentru dirijarea circulației pe benzi (fig.242) : se folosesc pentru reglementarea circulației vehiculelor pe benzile cu circulație reversibilă, adică pe benzile pe care circulația se poate desfășura într-un sens sau altul, în funcție de valoarea traficului rutier pe fiecare sens de deplasare. Aceste semafoare se instalează deasupra fiecărei benzi de circulație, pe toată lățimea părții carosabile, având următoarea semnificație : semnalul de culoare roșie sub forma a două bare încrucișate (X) interzice circulația iar semnalul de culoare verde sub forma unei săgeți cu vârful în jos permite circulația pe banda sau benzile respective.

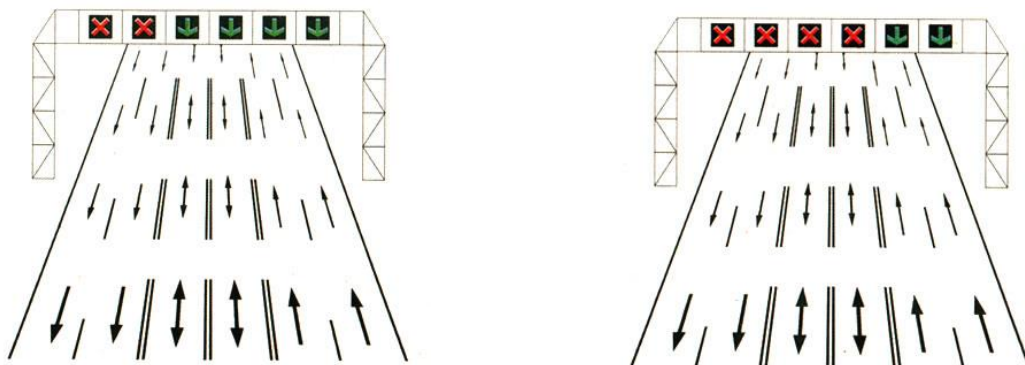

Fig. 242

g. Semnale luminoase la trecerile la nivel cu calea ferată (fig.243) : sunt formate din două corpuri cu lumină roșie care funcționează alternativ intermitent și un corp cu lumină de culoare albă cu cadență lentă, având următoarea semnificație : cu cca. 60 de secunde înainte de a ajunge trenul sau un alt vehicul feroviar semnalele luminoase de culoare roșie intră în funcțiune, ceea ce implică, pentru conducătorii de vehicule care se apropie de trecerea la nivel, obligația expresă de a opri, în ordinea sosirii, obligație care rămâne valabilă până la ieșirea din funcțiune a semnalelor respective. Vehiculele trebuie oprite înaintea marcajului de oprire sau, în lipsa acestuia, înaintea locului în care este instalată semnalizarea luminoasă. În perioada în care semnalele luminoase de culoare roșie nu sunt în funcțiune, funcționează lampa cu lumină albă cu cadență lentă care semnifică permisiunea de traversare a căii ferate.

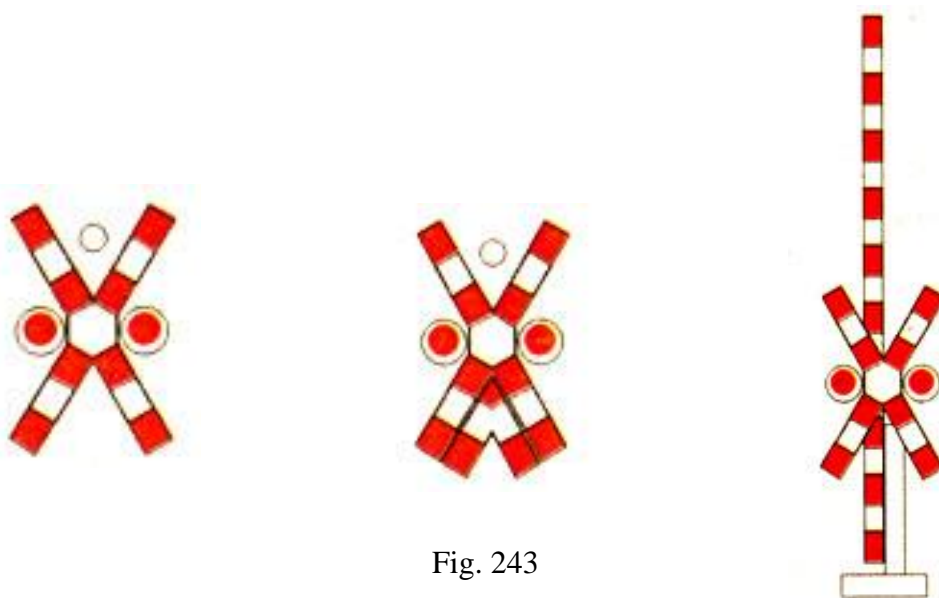

Fig. 243

Semnalele luminoase de la trecerile la nivel cu calea ferată pot fi asociate cu instalații de semnalizare automată cu bariere sau semibariere și/sau cu semnalizare acustică (sonoră). Semnalul luminos de culoare roșie intră în funcțiune înainte de coborârea barierelor sau semibariierelor și funcționează până când barierele sau semibarierele revin în poziție verticală. Angajarea în traversarea căii ferate după intrarea în funcțiune a semnalelor luminoase de culoare roșie implică un risc major, această acțiune imprudentă finalizându-se, în majoritatea cazurilor, cu accidente foarte grave.

Observație : semnalul luminos de culoare roșie și semnalul sonor intră în funcțiune cu cca. 8 secunde înainte de coborârea barierelor sau semibariierelor pentru a da posibilitatea conducătorilor de vehicule, angajați în traversarea căii ferate, să degajeze trecerea.

INDICATOARE RUTIERE TEMPORARE

Se instalează pe drumul public în locurile, situațiile și împrejurările în care, din motive obiective (executarea de lucrări pe partea carosabilă, alunecări de teren, aluviuni, deteriorări ale drumului, etc.) este necesară modificarea regimului normal de desfășurare a circulației rutiere. Aceste indicatoare pot fi de avertizare, de interdicție sau restricție ori de orientare, având aceleași caracteristici cu cele permanente, cu deosebirea că fondul de culoare albă este înlocuit cu fondul de culoare galbenă. Ele acționează pe o perioadă limitată de timp, atât cât este necesar pentru revenirea la regimul de circulație inițial.

Întrucât cele mai des întâlnite situații de modificare a regimului circulației rutiere sunt cauzate de executarea lucrărilor pe partea carosabilă, administratorul drumului trebuie să acorde o atenție deosebită semnalizării acestora, având în vedere că prezența pe partea carosabilă a lucrătorilor, materialelor și utilajelor necesare executării lucrărilor reprezintă un risc major pentru fluența și siguranța traficului rutier. De aceea, în majoritatea cazurilor, indicatorul de avertizare “Lucrări” este însoțit de un ansamblu de mijloace de semnalizare auxiliare (indicatoare de limitare a vitezei, balize direcționale, panouri, conuri de dirijare, bariere, garduri, parapete din material plastic lestable și cărucioare portsemnalizare prevăzute cu elemente fluorescent-reflectorizante). Pe timp de noapte și în condiții de vizibilitate redusă semnalizarea lucrărilor trebuie completată cu lămpi cu lumină galbenă intermitentă. Dacă este cazul, dirijarea circulației pe sectoarele de drum pe care se execută lucrări se realizează prin semnale luminoase (semafoare electrice) ori prin semnale ale lucrătorilor de drumuri desemnați și instruiți în acest scop, echipați și dotați corespunzător. Aceștia vor utiliza, pentru dirijarea circulației, palete de semnalizare cu ajutorul cărora vor efectua semnale de oprire (cu partea de culoare roșie), respectiv semnale de permisiune a trecerii (cu partea de culoare verde). De asemenea, dacă este necesară delimitarea zonei pe care se desfășoară circulația de cea pe care se execută lucrări, aceasta se va realiza prin aplicarea, pe partea carosabilă, a unor marcaje de culoare galbenă.

Semnalizarea rutieră temporară trebuie întreținută și modificată în corelație cu evoluția situației care generează existența acesteia. La terminarea lucrărilor sau după eliminarea motivelor pentru care a fost instituită semnalizarea temporară este obligatorie refacerea semnalizării inițiale sau modificarea ei, în conformitate cu noile condiții de circulație.

Iată care sunt, potrivit prevederilor Regulamentului de aplicare a OUG 195/2002 republicată, principalele indicatoare rutiere temporare și mijloacele auxiliare de semnalizare :

1. Indicatoare rutiere temporare

Drum îngustat pe ambele părți

Drum îngustat pe partea stângă

Drum îngustat pe partea dreaptă

Acostament periculos

Drum cu denivelări

Drum alunecos

Împroșcare cu pietriș

Lucrări

Semafoare

Circulație în ambele sensuri

Alte pericole

Depășirea autovehiculelor, cu excepția motocicletelor fără ataș, interzisă

Sfârșitul tuturor restricțiilor

Limitare de viteză

Sfârșitul interzicerii de a depăși

Deviere temporară

Deviere temporară

Deviere temporară

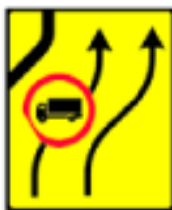
Îngustare temporară

Denivelare față de banda alăturată

Îngustare temporară

Abatere temporară

Abatere temporară

Abatere temporară

Îngustare temporară

Terminarea abaterii temporare

Îngustare temporară

Presemnalizarea rutei ocolitoare

Presemnalizarea rutei ocolitoare

Presemnalizarea rutei ocolitoare

Presemnalizarea unui sector cu circulație alternantă

Presemnalizarea unui sector cu circulație alternantă

Succesiune de puncte de lucru

Semnalizarea unui utilaj care se deplasează lucrând

Marcaje rutiere

Lucrări de tratamente ale suprafeței părții carosabile

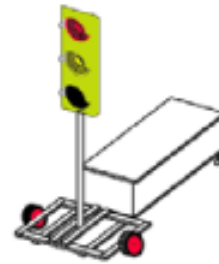

Presemnalizare lucrări pe străzi

2. Mijloace auxiliare de semnalizare a lucrărilor

Ghirlandă polietilenă sau lanț

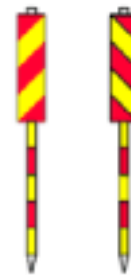
Semafor mobil

Baliză direcțională care indică ocolirea obstacolului prin dreapta

Baliză direcțională care indică ocolirea obstacolului prin stânga

Baliză tip jalon

Baliză bidirecțională

Con de dirijare

Balize cuplate cu lămpi cu lumină galbenă intermitentă

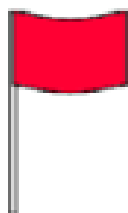
Lampă cu lumină galbenă intermitentă

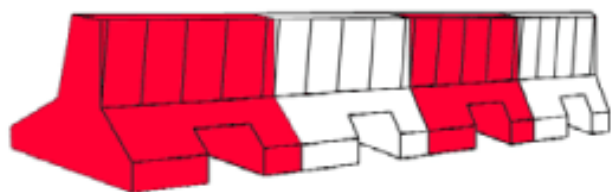
Barieră normală

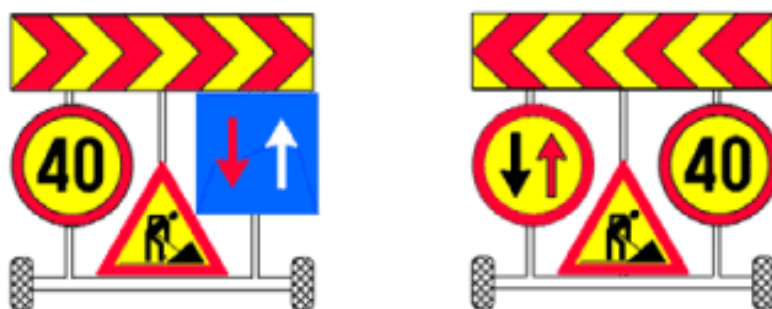
Barieră direcțională

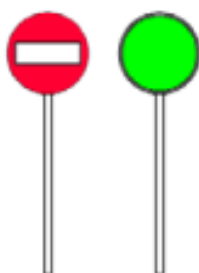
Fanion de semnalizare

Parapet lestable din material plastic

Cărucioare portsemnalizare

Palete de semnalizare

Având în vedere că indicatoarele rutiere temporare și mijloacele auxiliare de semnalizare sunt pe locul 3 în ordinea de prioritate prevăzută de art. 31 din OUG 195/2002 republicată (după semnalele, indicațiile și dispozițiile polițistului rutier și semnalele speciale de avertizare luminoase și sonore ale autovehiculelor cu regim de circulație prioritar), participanții la traficul rutier vor respecta semnificația acestora înaintea oricăror mijloace de semnalizare permanente.